

VERSLAG VAN DE OPENBARE VERGADERING VAN DE RAAD DORDRECHT D.D. 13 JULI 2021

Vergaderkamer Raadzaal

Voorzitter: dhr. Kolff
Raadsgriffier: mevr. Wepster
Verslag: NotuBiz

Aanwezig:

Mevr. Van Benschop (GroenLinks)
Mevr. Jager (Fractie Jager)
Mevr. Klein-Hendriks (ChristenUnie-SGP)
Mevr. Koene (Gewoon Dordt)
Mevr. Kruger (GroenLinks)
Dhr. Van der Kruijff (CDA)
Dhr. Van Leeuwen (PVV)
Dhr. De Lijster (GroenLinks)
Dhr. De Looze (ChristenUnie/SGP)
Dhr. Merx (VVD)
Mevr. Nijhof (Beter voor Dordt)
Dhr. Noldus (VVD)
Dhr. Oostenrijk (CDA)
Dhr. Polat (D66)
Dhr. Portier (SP)
Dhr. Schalken-den Hartog (Beter Voor Dordt)
Mevr. Stolk (VSP)
Dhr. Tiebosch (D66)
Dhr. Veldman (ChristenUnie/SGP)
Dhr. Van Verk (PvdA)

Portefeuillehouders: wethouder M. Burggraaf, wethouder P. Heijkoop, wethouder H. van der Linden, wethouder P. Sleeking, wethouder M. Stam

1. Opening en vaststellen agenda, mededelingen

De voorzitter: Geachte leden van de raad, ik open de vergadering. Goedemiddag. Ik heb hierbij de laatste raadsvergadering voor het zomerreces geopend, een volle agenda met belangrijke onderwerpen voor onze stad. Fijn dat u er bent. Ik heet graag iedereen hier in de zaal en ook de kijkers die via de livestream met ons meekijken, en ook de collegeleden die beneden in de grote trouwzaal zitten, Kennedyzaal zitten, van harte welkom. De coronaontwikkelingen zullen bepalen of we na de zomer weer met meer mensen onze raadzaal aanwezig zullen zijn en kunnen zijn. En ik doel natuurlijk daarbij ook op onze collegeleden, de mensen van de pers en de mensen op de publieke tribune. Het lag in de lijn der verwachting dat het allemaal goed zou gaan, inmiddels is het weer

wat spannender geworden maar we komen daar na het zomerreces bij u op terug. Het vergaderen in coronatijd gaat gepaard met een aantal afspraken, ten opzichte van onze vorige vergadering hoeft het mondkapje niet meer gebruikt te worden, en andere afspraken herhaal ik even kort. We hanteren als vanzelfsprekend de 1,5 meter maatregel, let op met lopen, geef elkaar de ruimte en kijk ook uit in schorsingen dat u niet te dicht op elkaar gaat staan. Mocht u van plaats wisselen, neem dan uw mandje mee, dat is uw persoonlijke mandje waar alles in zit wat u nodig hebt. En als u wilt interrumperen, en u heeft geen microfoon, dan zijn er drie opties, mensen die op de tribune zitten kunnen gebruik maken van de twee microfoons aan weerszijde die voor de tribune staan, mensen in het achterste gedeelte van de binnenring kunnen gebruik maken van een loopmicrofoon die circuleert en die door de griffie is neergelegd, en mensen in het voorste gedeelte van de binnenring, die kunnen recht vooraan, vanuit mij gezien, voor u links, aan de raadstafel de microfoon gebruiken. Stemmen doen we met de rode en groene kaarten. En ik heb een afmelding gekregen, dan gaan we meteen over naar de afmeldingen, van de heer Helweg vanuit de PVV-fractie voor het middaggedeelte van onze raad. En ik heb begrepen dat de heer Schalken misschien het begin van de avond ook wat later weer bij ons terug is, maar dat zien we tegen die tijd. Dan kom ik, voordat ik bij het vaststellen van de agenda kom, nog even bij iets wat bij u op tafel ligt, inzake de groenblauwe stad. En mevrouw Kruger heeft gevraagd om daar kort even iets over te kunnen zeggen, dus die wil ik graag het woord geven. Gaat uw gang, mevrouw Kruger.

Mevrouw Kruger: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, afgelopen donderdag was de raad uitgenodigd in de Biesboschhal voor een uitleg over de tentoonstelling groenblauw Dordrecht. Ingrid Klein-Hendriks, Jan-Willem Wringer en ik waren er. Ik denk dat het een heleboel mensen van ons het ontschoten is, of in ieder geval, ja, we hebben het zo druk dat, ja, zo'n extra avond weer best wel lastig. Zij hadden daar aardig wat documentatie liggen, toen zeiden ze, ja, dat is ook jammer want nu blijft dat in die dozen zitten. Dus joh, leg het, we hebben dinsdag nog een raadsvergadering, leg het op tafel. Ik vind, het was, het is echt een supermooie tentoonstelling, iedereen, ja, ik wil bijna zeggen, moet, maar laat u dan niet beperken door het woordje moet, ook voor kinderen heel erg leuk om te zien, om te zien dat er een tentoonstelling is over de high ground, ja, de hoge gronden om het dan maar even te vertalen. En er is onderzocht hoe de waterveiligheid kan worden ingezet als hefboom voor een bredere en duurzame ontwikkeling van de stad. Waarbij De Staart en Wantij een cruciale rol spelen. Is prachtig in beeld gebracht door maquettes, door filmpjes, korte filmpjes, hoe er gedacht wordt over de waterveiligheid en wat we daar allemaal in kunnen betekenen. Dus ik denk dat het zeer belangrijk is om te gaan zien, om in de loop der jaren de juiste beslissingen te kunnen nemen, hoe wij onze stad moeten gaan inrichten.

De voorzitter: Dank. Dank voor deze ambassadeursrol die u even vervult, en ook voor het feit dat u hebt gevraagd of deze stukken hier vandaag op tafel konden liggen. Dan kan iedereen daar in ieder geval kennis van nemen en dus ook wellicht daar naartoe gaan. Dan kom ik nu bij het vaststellen van de agenda, ik heb begrepen dat er een motie vreemd aan de orde van de dag is, Leefwerf in veilig vaarwater, deze wordt door meerdere partijen ingediend. Maar ik check even bij de VSP-fractie of dat klopt en of

deze motie ook inderdaad wordt toegevoegd aan de agenda? Daar wordt op geknikt. Dan kijk ik even rond of iemand erop wil reageren. Want ik geloof dat mevrouw Klein-Hendriks voorzitter was van de commissie waar dit in besproken was en waar procesafspraken zijn gemaakt.

Mevrouw Klein-Hendriks: Ja, hij doet het.

De voorzitter: Gaat uw gang.

Mevrouw Klein-Hendriks: Dat klopt inderdaad, als voorzitter van de commissie heb ik toen de procesafspraken ook samengevat. De commissie vond de rib onvoldoende om door te sturen naar de raad. Gaat het goed? Ja.

De voorzitter: Nou, de heer Veldman was even in beeld maar dat komt omdat u zijn microfoon gebruikt.

Mevrouw Klein-Hendriks: O, oké, ja.

De voorzitter: Het zag er een beetje gek uit maar.

Mevrouw Klein-Hendriks: Wat dan ook wel leuk is. Ja, hij had moeten ... Nou ja, '...'.

De voorzitter: Mevrouw Klein-Hendriks, voor de kijkers thuis, heeft in elk geval het woord. Gaat uw gang.

Mevrouw Klein-Hendriks: Ja. Ja, als voorzitter van de commissie Fysiek toen, heb ik de afspraken, de procesafspraken samengevat. De rib was onvoldoende om door te geleiden naar de raad, de rib over de Leefwerf. En er zou een technische sessie gaan komen om een aantal vragen die er waren over bijvoorbeeld de verhouding met de ontwikkelingscombinatie, om die uitgelegd te krijgen. En ook is het verzoek gericht aan het college om OCW, om de ontwikkelingscombinatie te vragen om het gesprek aan te gaan met de Leefwerf. Dus dat is eigenlijk de uitkomst van de uitgebreide commissiebespreking. En daarnaast is het ook besproken, misschien eventjes een aantal fracties was daarbij niet aanwezig, of kon daarbij niet aanwezig zijn die commissieavond, waaronder fractie Jager, waaronder D66 en waaronder de PVV. Dus misschien zijn daar op die manier die afspraken ook niet op overgekomen. Ja.

De voorzitter: Oké, dank u wel. Dat was even terugkoppeling van u als voorzitter van die commissie waar dit besproken is. Ik kijk even naar mevrouw Stolk, het staat u vrij natuurlijk om de motie gewoon nu in te dienen, maar dit is wel even iets wat er dus terugkomt uit de commissie waar de motie, of waar het onderwerp is besproken. Gaat uw gang.

Mevrouw Stolk: Ja, voorzitter, ik ken de commissie, ik weet wat daar ook gezegd is. We hebben daar ook kennis van genomen. Maar er zit namelijk een fatale beslistermijn op voor Leefwerf de Biesbosch, dus vandaar dat we toch de motie vreemd aan de orde van de dag in zullen dienen en graag het debat daarover aangaan.

De voorzitter: Prima. Het staat u vrij de motie in te dienen en daar zal dan aan het eind van de vergadering schat ik zo in, met elkaar over gesproken worden. En met die opmerking stel ik voor om die motie vreemd toe te voegen aan de agenda als punt 38, en die motie kan worden ingediend en wordt dan motie 6, want we nummeren door, Bij de Kadernota zijn er reeds vijf moties ingediend, dus motie 6 die wordt dan nu bij de griffier ingediend. Dan heb ik begrepen dat wethouder Sleeking ook graag een verzoek wil doen, of in elk geval een mededeling wil doen met betrekking tot agendapunt 37, het bestemmingsplan Vlijweide. En dan geef ik graag het woord aan wethouder Sleeking.

De heer Sleeking: Ja, dank u wel, voorzitter. We hebben het bestemmingsplan Vlijweide vorige week in mijn herinnering met elkaar besproken. Toen zijn er al enkele amendementen aangekondigd die volgens mij vandaag ook rouleren. Het probleem is dat er aanstaande vrijdag een kort geding dient rondom de aanbesteding van dit project Vlijweide. En dat kan interfereren met de uitkomst van het debat van vandaag. Vandaar het verzoek aan de raad om behandeling van het bestemmingsplan en het vaststellen van het bestemmingsplan uit te stellen tot na het reces, dan kennen wij namelijk ook de uitkomst van dat kort geding. Het is namelijk niet uitgesloten dat de gemeente daarbij gewoon in het gelijk wordt gesteld en dat wij de procedure zoals die was ingezet ook kunnen afronden.

De voorzitter: Dank, dus het verzoek is ...

De heer Sleeking: Het is een verzoek op een heel laat moment maar het is ook mij pas gisteren langs deze weg geworden.

De voorzitter: Precies, het is heel recente informatie en het verzoek is dus om dit agendapunt nu aan te houden en in de eerstvolgende raadsvergadering na het reces terug te laten komen.

De heer Portier: Voorzitter?

De voorzitter: Ik kijk even of daar vragen of opmerkingen bij zijn. Mijnheer Portier, gaat uw gang.

De heer Portier: Ja, ik heb daar een vraag over, want er was natuurlijk een procedure ingezet met een bouwenvelop, die was vastgesteld voordat er een bestemmingsplan lag. Dat betekent dat nu als we na het reces een bestemmingsplan vast zouden stellen, dat, ja, iets ander wat genuanceerder of mogelijkserwijs iets strijdig is met de bouwenvelophe die er nu ligt.

De voorzitter: Wethouder Sleeking.

De heer Sleeking: Ja, voorzitter, dat is een terechte opmerking. Ik stel voor dat wij de uitkomst van het kort geding en de toelichting erop met u zullen delen, alvorens we ons gaan buigen over vaststellen van het bestemmingsplan. Want ja, daar kunnen inderdaad wat haken en ogen aan zitten.

De voorzitter: Dank u zeer. Dan zie ik een interruptie van mijnheer Oostenrijk, gaat uw gang.

De heer Oostenrijk: Ja, voorzitter. Waar zit die?

De voorzitter: De microfoon graag aan achter in de zaal, als het kan.

De heer Oostenrijk: Doet die het? Ja, oké.

De voorzitter: Ja, u bent te horen.

De heer Oostenrijk: Ja, voorzitter, een vraag aan mijnheer Sleeking, en dat betreft het amendement of motie, weet ik even niet, maar die gaat over het niet verplichtend aanleggen van het warmtenet. Ik begrijp in ieder geval, en dat vind ik verstandig, dat die andere twee amendementen ook daarmee opgeschort worden, tenminste, dat zou ik dan logisch vinden. Maar geldt dat ook voor het aspect van het warmtenet? Want als dat aangenomen wordt, dan ontstaat er wel een nieuw fenomeen.

De heer Sleeking: Ja, voorzitter, dat is nu juist het punt waar het om gaat, het maakt ook deel uit van de tender zoals die is uitgebracht, dus dat zou daarmee sowieso in conflict raken. Dus daarom zijn we ook eigenlijk min of meer gedwongen om nu eerst de uitkomst van het kort geding af te wachten, en kijken wat de status daarvan vervolgens is.

De voorzitter: En in zijn algemeenheid geldt dat als een heel voorstel niet wordt behandeld, de daarbij behorende amendementen en moties ook mee opschuiven, zal ik maar zeggen.

De heer Oostenrijk: Oké.

De voorzitter: Kunt u instemmen met het verzoek vanuit het college om dit onderwerp door te schuiven tot na het reces? Ik zie daarop akkoord. Dank, wethouder. En dan stellen we de agenda dus zo vast dat agendapunt 37 is komen te vervallen, en de volgende keer terug zal komen op de agenda, en agendapunt 38, de motie vreemd van de VSP en een aantal andere fracties, is toegevoegd. Kunt u allen instemmen met de gewijzigde agenda? Dat is het geval, en dan stellen we die daarmee vast.

2. Vaststellen van de notulen van de Raadsvergadering van 22 juni 2021, de commissies Bestuur en Middelen en Fysieke Leefomgeving van 8 juni, de commissies Bestuur en Middelen, Fysieke Leefomgeving en Sociale Leefomgeving van 15 juni 2021 en de Commissie Sociale Leefomgeving van 16 juni 2021.

De voorzitter: Dan gaan we naar punt 2 op de agenda, het vaststellen van de notulen van de raadsvergadering van 22 juni, de commissie Bestuur en Middelen en Fysieke Leefomgeving van 8 juni, de commissies Bestuur en Middelen, Fysieke Leefomgeving en Sociale Leefomgeving van 15 juni, en de commissie Sociale Leefomgeving van 16 juni.

Kunnen we de genoemde notulen zo vaststellen? Ik zie geen bezwaar, dan doen we dat op die manier.

HAMERSTUKKEN

De voorzitter: Dan zijn we bij de hamerstukken, ik loop ze een voor een langs, zoals gebruikelijk, waarbij stemverklaringen welkom zijn.

3. Bekrachten geheimhouding bijlage behorend bij raadsvoorstel aanvullend krediet renovatie Engelenburgerbrug – Raadsvoorstel

De voorzitter: Ik begin bij agendapunt 3, bekrachten van de geheimhouding bijlage behorend bij het raadsvoorstel aanvullend krediet renovatie Engelenburgerbrug. Geen stemverklaringen. Gewoon Dordt, mevrouw Koene, gaat uw gang.

Mevrouw Koene: Ja, voorzitter, ik zat even te wachten want ik denk, meestal is de heer Portier degene die het eerste zijn microfoon aan gaat zetten. Maar eigenlijk willen we gewoon vast tegen alle geheimhoudingen stemmen want er wordt toch wel bekend wat het kost.

De voorzitter: Dank u zeer.

De heer Portier: Voorzitter?

De voorzitter: Andere stemverklaringen? Mijnheer Portier.

De heer Portier: Daar sluit ik mij dus bij aan.

De voorzitter: Dank u wel. Anderen nog? Dan is het voorstel aangenomen met inachtneming van hetgeen erover is gezegd.

4. Bekrachten geheimhouding bijlage behorend bij raadsvoorstel Beschikbaar stellen van krediet en vaststellen Grondexploitatie kavel 2F Leerpark – Raadsvoorstel

De voorzitter: Dan gaan we naar 4, bekrachten geheimhouding bijlage behorend bij raadsvoorstel, beschikbaar stellen van krediet en vaststellen grondexploitatie kavel 2F Leerpark. Daar geldt hetzelfde voor, mevrouw Koene?

Mevrouw Koene: Ja, precies, idem.

De voorzitter: Vermoedde ik al. De heer Portier ook? Andere stemverklaringen bij dit agendapunt? Zo niet, dan stellen we het vast met inachtneming van hetgeen daarover is gezegd.

5. Vaststellen Jaarstukken 2020 – Raadsvoorstel

De voorzitter: Agendapunt 5, vaststellen jaarstukken 2020. Daar is overigens gisteravond het accountantsverslag nog aan toegevoegd, heeft u kunnen zien. Geen stemverklaringen. Dan is daarmee agendapunt 5 vastgesteld.

6. Prognose Egalisatiereserve Parkeervoorzieningen 2021 – Raadsvoorstel

De voorzitter: 6, prognose egalisatiereserve parkeervoorzieningen 2021. Geen stemverklaringen, is akkoord.

7. Aanvraag aanvullend krediet renovatie Engelenburgerbrug – Raadsvoorstel

De voorzitter: 7, aanvraag aanvullend krediet renovatie Engelenburgerbrug.

Mevrouw Klein-Hendriks: Voorzitter?

De voorzitter: U steekt uw vinger op, mevrouw Klein-Hendriks?

Mevrouw Klein-Hendriks: Ja, klopt, ja.

De voorzitter: Gaat uw gang. Dit is mevrouw Klein Hendriks, nu is de heer Schalken in beeld, het wordt steeds leuker. Het is mevrouw Klein-Hendriks, gaat uw gang.

Mevrouw Klein-Hendriks: De volgende keer neem ik de mobiele telefoon die daar linksvoor ligt. Inderdaad, stemverklaring is, we stemmen hiermee in. Het kost veel geld en we hopen de volgende keer de les te kunnen trekken dat dat in één keer wel goed gaat. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u zeer. Anderen nog? Zo niet, is het akkoord met inachtneming van hetgeen daarover is gezegd.

8. Invulling additioneel volume Huis van Stad en Regio – Raadsvoorstel

De voorzitter: Dan 8, invulling additioneel volume Huis van Stad en Regio.

Mevrouw Stolk: Voorzitter?

De voorzitter: Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, de VSP, stemverklaring, de VSP heeft indertijd voor de bouw van het Huis van Stad en Regio gestemd. Dit is ook nodig en onze ambtenaren verdienen dat ook omdat het huis ook moet voldoen aan de tijd van nu. Maar we hebben wel altijd moeite gehad met de woorden dat het nieuwe stadskantoor, iconisch of megalomaan moest zijn. Megalomaan betekent letterlijk, zichzelf belangrijker vinden of machtiger doen lijken dan haar omgeving. En dat in een stad waar één op de tien gezinnen in armoede leeft en er een woningnood is, en er geen betaalbare woningen zijn voor sociaal zwakkeren en starters, zijn dergelijke begrippen niet op zijn plaats. Wij gaan dan ook niet akkoord met dit voorstel.

De voorzitter: Dank u zeer.

De heer Portier: Voorzitter?

De voorzitter: Ik kan mij niet herinneren dat het woord megalomaan is gebruikt maar, mijnheer Portier.

De heer Portier: Ja, ook wij hebben gewoon ...

De voorzitter: Stilte graag, dames en heren, de heer Portier, gaat uw gang.

De heer Portier: Ik heb ook het woord megalomaan niet gehoord, maar het is wel een zeer ambitieus stadhuis waarin ook van alles en nog wat ondergebracht moet worden wat al zijn plek in de stad heeft. Ik noem maar even de VVV, die om raadselachtige redenen Intree noemen, en de bibliotheek. Gezien ook de trend tot thuiswerken, et cetera, gaan ook wij hier niet mee akkoord.

De voorzitter: Anderen nog?

De heer Van Leeuwen: Voorzitter?

De voorzitter: Even kijken, wie roept? Ja, gaat uw gang, mijnheer Van Leeuwen.

De heer Van Leeuwen: Ja, dank u wel, voorzitter. De PVV sluit zich aan bij de woorden van mevrouw Stolk en de heer Portier, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Anderen nog? Dan is 8 akkoord, inclusief hetgeen daarover is gezegd. Mevrouw Jager.

Mevrouw Jager: Ik sluit me ook aan bij de vorige.

De voorzitter: Mevrouw Jager sluit zich voor alle duidelijkheid ook aan bij hetgeen daarover is gezegd.

9. Aankopen twee percelen aan de Weeskinderendijk van Stallebos Onroerend Goed BV (Indofin) - Raadsvoorstel

De voorzitter: Dan gaan we naar 9, aankoop twee perceel aan de Weeskinderendijk van Stallebos Onroerend Goed BV (Indofin). En ik wil echt iedereen vragen om stilte want het is gewoon een lastige zaal qua akoestiek, dat weet u. Dus willen we elkaar vanavond goed kunnen verstaan en de gelegenheid geven, dan is het handig als iedereen stil is behalve degene die het woord heeft. Agendapunt 9, zijn daar stemverklaringen bij? Dat is niet het geval, dan stemmen we daarmee in.

10. Beschikbaar stellen van krediet en vaststellen Grondexploitatie kavel 2F Leerpark - Raadsvoorstel

De voorzitter: Gaan we naar 10, beschikbaar stellen van krediet en vaststellen grondexploitatie kavel 2F.

De heer Veldman: Voorzitter?

De voorzitter: Mijnheer Veldman.

De heer Veldman: Voorzitter, onze fractie wordt geacht voor dit voorstel te hebben gestemd, maar wel met de nodige mitsen en maren. In het bijzonder zijn wij onaangenaam verrast dat de GREX zo negatief uitpakt omdat we in de veronderstelling leefde dat dit een project zou worden dat tenminste neutraal en wellicht zelfs financieel positief zou uitpakken. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u zeer. Andere stemverklaringen?

De heer Noldus: Voorzitter?

De voorzitter: Ja, gaat uw gang, mijnheer Noldus.

De heer Noldus: Met de antwoorden in de memo zijn wij in die zin gerustgesteld omtrent de beperkingen van de huisvesting voor doelgroepen tot maximaal 10 procent. En we zullen de vorderingen op deze ontwikkeling nauwlettend volgen, en hopen we op de realisatie van die 333 woningen voor jongeren en studenten snel te kunnen verwelkomen.

De voorzitter: Dank u zeer.

De heer Schalken: Voorzitter?

De voorzitter: Andere stemverklaringen? Mijnheer Schalken.

De heer Schalken: Ja, Beter Voor Dordt kan zich aansluiten bij de stemverklaringen van de VVD en de ChristenUnie/SGP.

De voorzitter: Dank u zeer. Anderen nog? Ik zag de heer De Looze staan maar over een ander punt. Dan is agendapunt 10 vastgesteld met inachtneming van hetgeen daarover is gezegd.

11. Vaststellen Gemeentelijk Rioleringsplan 2021-2025 - Raadsvoorstel

De voorzitter: Dan 11, vaststellen gemeentelijk rioleringsplan 21-25.

Mevrouw Kruger: Voorzitter?

De voorzitter: Even kijken, wie, ja, mevrouw Kruger, gaat uw gang.

Mevrouw Kruger: Ja, dank u wel. Nou, GroenLinks is ontzettend verheugd dat het plan het besef weerspiegelt dat wateroverlast niet alleen met het riool opgelost kan worden.

De verbreding van een domein tot de manier waarop we omgaan met water, groen en verhard oppervlak heeft onze volledige instemming. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u zeer. Anderen nog bij 11? Zo niet, dan is daarmee ingestemd met inachtneming van hetgeen daarover gezegd is.

12. Toepassen Wet voorkeursrecht gemeenten (ex artikel 4 Wet voorkeursrecht gemeenten (Wvg)) op het plangebied Weeskinderendijk te Dordrecht (Spoorzone) - Raadsvoorstel

De voorzitter: Dan 12, toepassen Wet voorkeursrecht gemeenten op het plangebied Weeskinderendijk te Dordrecht. Is akkoord.

13. Burgerinitiatief wijkraad Sterrenburg - Raadsvoorstel

De voorzitter: 13, burgerinitiatief wijkraad Sterrenburg.

De heer Van Verk: Voorzitter?

De voorzitter: Ja, gaat uw gang, mijnheer Van Verk.

De heer Van Verk: De PvdA kan instemmen met het voorstel maar constateert wel dat er een nieuwe functie is gecreëerd namelijk die van initiatievenmakelaar, wat dat ook moge wezen. En wat wij zien is dat daar niet wordt gesteld wat er dan niet meer wordt gedaan. Een functie kost al gauw 80.000 tot 100.000 euro, en dat betekent dat er andere zaken blijven liggen.

De voorzitter: Dank u zeer. En mijnheer De Lijster.

De heer De Lijster: Ja, voorzitter, GroenLinks wil ook instemmen met wat voorligt. Wel willen wij ook kijken naar, hoe kunnen we nou die burgerparticipatie verder bevorderen in de gemeente Dordrecht? Dank je wel.

De voorzitter: Dank u zeer. Anderen nog? Nee, dan is ingestemd met agendapunt 13 met inachtneming van hetgeen daarover is gezegd.

14. Inzet van landelijke coronacompensatiepakketten op Sociaal Domein - Raadsvoorstel

De voorzitter: 14, inzet van landelijke coronacompensatiepakketten op het sociaal domein. Is akkoord.

15. Instemmen met Startnotitie Toekomst Verenigingshallenplan (VHP) 2.0 - Startnotitie

De voorzitter: En 15, instemmen met de Startnotitie Toekomst Verenigingshallenplan 2.0. En die is ook akkoord.

STUKKEN TER KENNISNAME

- 16. Raadsinformatiebrief Voortgang uitwerking actualisatie Plan Essenhof – Raadsinformatiebrief**
- 17. Raadsinformatiebrief terugkoppeling Trivire en Ballast Nedam inzake sociale woningbouw Gezondheidspark – Raadsinformatiebrief**
- 18. Raadsinformatiebrief over beantwoorden motie 201110/M17: Sneller meer huurwoningen - Raadsinformatiebrief**
- 19. Raadsinformatiebrief Voortgang project Huis van Stad en Regio (april 2021) – Raadsinformatiebrief**
- 20. Raadsinformatiebrief Voortgang proces nieuwbouw Huis van Stad en Regio (juni 2021) – Raadsinformatiebrief**
- 21. Raadsinformatiebrief Meicirculaire 2021 – Raadsinformatiebrief**
- 22. Raadsinformatiebrief Voortgang motie 201110/M22: SMART begroten – Raadsinformatiebrief**
- 23. Raadsinformatiebrief aangaan verkoop- en realisatieovereenkomst Oranjepark – Raadsinformatiebrief**
- 24. Raadsinformatiebrief benoemen openbare ruimte voormalig terrein brandweer Oranjepark – Raadsinformatiebrief**
- 25. Raadsinformatiebrief over ontwerp gebied rond Hans Petri kunstwerk – Raadsinformatiebrief**
- 26. Raadsinformatiebrief beantwoorden motie 200714/M6 Hemelwater, niet altijd een zegen (Aanpak wateroverlast juni 2020) – Raadsinformatiebrief**
- 27. Raadsinformatiebrief Stand van zaken luchtkwaliteit – Raadsinformatiebrief**
- 28. Raadsinformatiebrief afwegingskader planontwikkeling 50 kV – Raadsinformatiebrief**
- 29. Raadsinformatiebrief over Tussenstand uitvoering visie Van opvang naar wonen 2020-2025 – Raadsinformatiebrief**
- 30. Raadsinformatiebrief over Jaarverslag 2020 betreffende toezicht en handhaving kinderopvang – Raadsinformatiebrief**
- 31. Raadsinformatiebrief over Dordrecht Academy – Raadsinformatiebrief**

32. Raadsinformatiebrief over (Juridisch) Eigendom en geldende afspraken onderhoud Verenigingshallenplan – Raadsinformatiebrief

De voorzitter: Dan gaan we naar de stukken ter kennisname. Ik heb begrepen dat de heer Van der Kruijff in ieder geval nog een opmerking wil maken bij agendapunt 18. En mijn vraag is of we de agendapunten 16, 17, 19 tot en met 32 verder ter kennisgeving kunnen aannemen? Dat is het geval. Dan wil ik graag mijnheer Van der Kruijff het woord geven bij agendapunt 18.

De heer Van der Kruijff: Ja, dank u wel, voorzitter. Voorzitter, agendapunt 18 gaat over de beantwoording van de motie, die vraagt om sneller meer huurwoningen. En het CDA neemt met teleurstelling kennis van deze raadsinformatiebrief. Wij zijn van mening dat het tekort aan betaalbare huurwoningen in Dordrecht door het college fors onderschat wordt, en dat de stand van zaken veel te rooskleurig wordt voorgesteld. En we worden daarin ook bevestigd door de brief van de wooncorporaties recent, als ook het initiatief van de Rabobank die noodzaak ziet om snel 12.000 huurwoningen voor de middeninkomens te willen bouwen. Nou, we gaan niet opnieuw een motie indienen want dan krijgen we hetzelfde antwoord maar we willen dit wel gezegd hebben.

De voorzitter: Hartelijk dank.

De heer Portier: Voorzitter?

De voorzitter: Ja, mijnheer Portier?

De heer Van Leeuwen: Voorzitter? O.

De heer Portier: Daar sluit ik mij van harte bij aan.

De voorzitter: Dank u zeer. Anderen?

Mevrouw Kruger: Voorzitter?

De heer Van Leeuwen: Ja, voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Van Leeuwen.

De heer Van Leeuwen: De PVV sluit zich aan bij de woordvoering van het, of stemverklaring van het CDA hieromheen.

De voorzitter: Dank. En het is geen stemverklaring, het is meer een mededeling bij het punt. Anderen nog?

Mevrouw Kruger: Voorzitter?

Mevrouw Stolk: Voorzitter?

De voorzitter: Mevrouw Kruger hoor ik.

Mevrouw Kruger: Ja, ook GroenLinks sluit zich aan bij de stemverklaring van de heer Van der Kruijff van het CDA.

De voorzitter: Het is geen stemverklaring maar ik begrijp uw punt. Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: De VSP sluit zich aan bij de woorden van de heer Van der Kruijff. Zeg ik hem zo goed?

De voorzitter: Ik schat in dat de heer Van Verk daar ook nog iets, een duitje in het zakje doet.

De heer Van Verk: Wij sluiten ons ook aan.

De voorzitter: Kijk eens aan, heel goed. Anderen nog? Kunnen we dan wel verder agendapunt 18 voor kennisgeving aannemen? Dat is het geval.

STUKKEN TER BESPREKING

33. Vaststellen Kadernota 2022 - Raadsvoorstel

De voorzitter: En dan gaan we door naar de stukken ter bespreking. Als eerste het vaststellen van de Kadernota 2022. Op 22 juni hebben we in de eerste termijn de algemene beschouwingen gehad en is een vijftal moties al ingediend. Hierna is de commissieronde geweest op 29 juni, over de Kadernota. Daarin is onderwerpsgewijs gesproken over een aantal zaken. En vandaag staat de tweede termijn van de behandeling van de Kadernota op het programma. Iedere fractie en ook iedere wethouder krijgt vijf minuten spreektijd. Spreekvolgorde is afwisselend, oppositie, coalitie, naar grootte van de partijen. En ik start dan ook bij D66. Ik geef u graag het woord.

De heer Polat: Voorzitter, we hebben een taakverdeling gemaakt, de tweede termijn wordt door onze vicefractievoorzitter Paul Tiebosch gedaan.

De voorzitter: Dan geef ik mijnheer Tiebosch graag het woord. Mijnheer Polat, u kunt ook gewoon blijven zitten, dat de heer Tiebosch even de plek naast u inneemt. Wat mij betreft is dat prima. Ja hoor. Dus dat scheelt een halve verhuizing. Dan geef ik graag het woord aan mijnheer Tiebosch namens D66.

De heer Tiebosch: Voorzitter, de Kadernota markeert de jaarlijkse start van de sturingscyclus van de gemeente Dordrecht. En de gemeenteraad stelt vandaag de kaders vast waarbinnen de begroting voor 2022 moet worden uitgewerkt. Voorzitter, in deze tweede termijn zal D66 ingaan op wat er in het voorliggende raadsbesluit wordt gevraagd om goed te keuren. We gaan akkoord met het aanpassen van de huidige systematiek van de omslagrente, waarbij gezegd moet worden dat ook in financiële verordeningen begrijpelijke taal moet staan. Het moet toch mogelijk zijn om korter uit te leggen hoe de omslagrente van 3 naar 2 procent gaat de komende jaren. Voorzitter, dan de mutaties, met de autonome ontwikkelingen gaat D66 akkoord. Maar wel aandacht van, waar wordt de rekening van verduurzamen neergelegd? Dat is nu een PM-post.

Hopelijk levert de lobby snel wat op, zo niet, vindt D66 dat het echt van belang is om in 2022 te weten om welk bedrag het dan zal gaan. Mogelijk heeft dat impact ook nog op de businesscases. Bij de mutaties van de indexeringen de volgende opmerkingen, wat betreft de hondenbelasting. Bij alle belastingen wordt concreet voorgesteld welk tarief in 2022 wordt gehanteerd. En bij de hondenbelasting wordt verwezen naar een beleidswens die niet in deze Kadernota is opgenomen. In oktober 2018 heeft het college de stad beloofd om in 2022 voor de eerste hond een tarief onder de 50 euro te realiseren, en bij deze het amendement om dat te realiseren. Het amendement heeft de griffie en is ondertekend. Voorzitter, D66 is verheugd dat er een tarief éénpersoonshuishoudens voor de afvalstoffenheffing is, maar de differentiatie van 5 procent is veel te laag. Dat zou toch minimaal 20 procent moeten zijn. D66 blijft zich inzetten om er nog een derde tarief bij te krijgen. Eénpersoons-, tweepersoons- en meerpersoonstarief, dat doet ook recht aan de demografische ontwikkeling van Dordrecht. Uitgangspunt is en blijft voor D66 dat ieder huishouden afvalstoffenheffing betaalt voor het ophalen en verwerken van afval. We gaan akkoord met het opnemen van de geïnventariseerde knelpunten in het meerjarig perspectief. Wat betreft de dekkingsmaatregelen, het overzicht waarin de meeste PM-posten staan, D66 heeft naar aanleiding van de besluitvorming over de motie M10, regie op bezuiniging, de motie M1 ingediend. We vragen het college om vanaf nu realistisch te begroten en te plannen. Want ook D66 wil graag een structureel sluitende begroting. Jaarlijks komt het college met een beeld van het meerjarig perspectief, en ieder jaar opnieuw start dat meerjarenbeeld met het begrootte eindsaldo van de lopende begroting. En dat eindsaldo van de begroting is de laatste tien jaar zeer conservatief begroot in vergelijking met de resultaten van de jaarrekening en de oplopende bedragen voor budgetoverhevelingen. En de raad zal zelf veel meer werk moeten maken van het bespreken van de burap en de jaarrekening. Daar heeft ook D66 een verantwoordelijkheid in. Want bij kaderstellend begroten hoort ook evalueren, leren en verbeteren. En D66 pleit er dan ook voor om niet steeds de vorige begroting als basis te gebruiken, maar helemaal opnieuw te beginnen. Vanaf de basis opbouwen en dan kijken wat er nodig is. Dan zal blijken dat er wel degelijk veel meer te kiezen is dan bij deze Kadernota het geval is. Voorzitter, deze raad laat in iedere zienswijze naar de verbonden partijen opnemen dat er realistisch begroot of geprognoseerd moet worden, maar zelf doen we dat niet. Als voorbeeld de bedragen die we in de begroting opnemen voor het sociale domein. Zie nu ook de verschillen in de burap op dat programma, u ziet ook dat daar nu, die burap wordt nog besproken, dat er een veel voordeliger eindsaldo komt waarbij er toch ook weer een flinke greep uit de algemene reserve is gedaan om dat mooie voordelige saldo te presenteren. Dan komen we bij de laatste mutaties, de beleidswensen. D66 gaat akkoord met de anderhalf miljoen voor de Kromhout en omgeving en dankt de burgemeester voor het nog aangeleverde plan tot in detail uitgewerkt. Voorzitter, de Cultuurnota was niet dekkend te krijgen maar hup, daar komt 4 ton voor de Statenvergadering, curieus. Want ook vanuit de budgetoverhevelingen 2020 naar 2021, is nog ongeveer 200.000 euro bestemd voor die Eerste Vrije Statenvergadering overgeheveld naar dit jaar. Maar goed, we hebben gezien dat GroenLinks en Gewoon Dordt daarvoor een amendement heeft ingediend, dus dat krijgt onze steun. En dan de Hans Petri fontein, een beleidswens van 300.000. Voorzitter, dit bedrag zit grotendeels ook in de lopende begroting. Een budgetoverheveling uit de begroting van 2020, zijnde een beleidswens kunst, is in de

openbare buitenruimte voor de periode 2017 en verder opgenomen. En dat is nou juist een budget wat als matchingsbudget is bedoeld. D66 dient daarom ook een amendement in, om hetzelfde te bereiken als wat er in de Kadernota staat, maar met minder onttrekking uit de algemene reserve. Voor zover, voorzitter.

Mevrouw Koene: Voorzitter?

De voorzitter: Dank u wel. Nog een vraag van mevrouw Koene, gaat uw gang.

Mevrouw Koene: Ja, dank, voorzitter, dat gaat over dat laatste punt, Hans Petri. En ik vroeg me af of de heer Tiebosch uit kan leggen waarom hij denkt dat dat matchingsgeld voor dit gebruikt kan worden, terwijl het misschien beter gewoon voor nieuwe initiatieven gebruikt kan worden waar het eigenlijk voor is? Dus waarom heeft dat de voorkeur van D66?

De heer Tiebosch: Het heeft de voorkeur van D66 omdat er bij de budgetoverhevelingen 2020 naar 2021, uitgebreid per post een specificatie heeft bij gezeten, waarbij deze post vanuit de Kadernota 2017 nu al vier jaar, vijf jaar doorgaat in deze begroting, zonder dat er ook maar specifiek één verplichting is aangegaan. En ook in de tekst, zoals die geformuleerd is, dat er alle ruimte is om het hiervoor te gebruiken. Het is echt specifiek te bestemmen voor die Hans Petri fontein.

De voorzitter: Dank.

De heer Merx: Voorzitter?

De voorzitter: Anderen nog? Zo niet, dan gaan we ...

De heer ...: Voorzitter?

De heer Merx: Voorzitter?

De voorzitter: Ja, sorry, mijnheer Merx, gaat uw gang.

De heer Merx: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, verheugd dat nu ook D66 zich druk maakt om de hondenbelasting. Goed dat u daar, dat u een vinger aan de pols houdt of de beloftes worden nagekomen. Ik heb op dit moment geen reden om eraan te twijfelen maar dat gaan we straks wel van de wethouder horen. Maar als we even vooruitkijken, is D66 dan ook met de VVD, en inmiddels ook de PVV heb ik gelezen in de moties, bereid om die hele hondenbelasting helemaal van de kaart te halen, op termijn?

De heer Tiebosch: Ja, natuurlijk.

De heer Merx: Nou, mooi. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank. Anderen nog? Zo niet, dan gaan we door naar de volgende, dat is fractie Beter Voor Dordt, de heer Schalken. En voor alle duidelijkheid, D66 heeft nog twee amendementen ingediend, amendement A1, dat is de mutatie indexatie Kadernota

hondenbelasting, en A2 is mutatie beleidswensen Kadernota Hans Petri fontein. Mijnheer Schalken

De heer Tiebosch: Voorzitter, en motie M1 blijft staan.

De voorzitter: Ja, die was al ingediend, ja.

De heer Schalken: Ja, voorzitter, dank u wel. Ja, wat Beter Voor Dordt betreft een korte tweede termijn. Allereerst natuurlijk dank voor de reacties vanuit het college en dank aan de collega's voor de inbreng tijdens de commissievergaderingen. In mijn eerste termijn heb ik stilgestaan bij, nou ja, wat ons allemaal vooral op dit moment nog steeds bezighoudt met betrekking tot corona. Beter Voor Dordt heeft zich hier eerder, samen ook met andere partijen, uitgesproken over een moment om daarbij stil te staan, bij de impact daarvan. En ik wil hier vandaag in ieder geval ook even een compliment geven hoe wij dat als stad hebben gedaan, omdat er vorige week een herdenking is geweest op het Stadhuisplein met een nieuw monument. En daarbij ook, ja, dat 9000 Dordtenaren een speciaal voor deze gelegenheid gemaakt boek hebben gekregen met daarin een beeld van de stad, aan de hand van de gesprekken met Dordtenaren die ieder op een eigen manier met de pandemie, ja, te maken hebben gehad. Ik denk dat het een mooi gebaar is. Voorzitter, ja, deze tweede termijn, in ieder geval wel vanuit Beter Voor Dordt nog kort de aandacht voor de leefbaarheid. En vooral dan wat ons betreft nu de aanpak van het afval op straat waar het niet thuishoort. Ik noemde in mijn eerste termijn concreet een aanpak waar preventie en handhaven hand in hand gaan. Er is hier in de commissie ook nadrukkelijk over gesproken en een van de collega's zal in de tweede termijn daar ook een motie over indienen waar onze naam ook boven staat. Verder natuurlijk is in de commissie uitgebreid stilgestaan bij de inbreng van iedereen, en willen wij ons beperken tot het reageren op de nieuwe moties die worden ingediend door de woordvoerders vanuit de fractie en laat ik het hier nu even bij. Dank u.

De heer Tiebosch: Voorzitter?

De voorzitter: Bij interruptie, mijnheer Tiebosch.

De heer Tiebosch: Ja, voorzitter, wat betreft dat zwerfafval, de rest van de raad verbaast zich dat ze niet mogen mee tekenen met die specifieke motie. Maar als je er goed over nadenkt, en dat is eigenlijk ook mijn vraag, dan is het eigenlijk ook logisch dat wij niet mogen mee tekenen want u bent nou zo lang, bent u al met dezelfde coalitie aan de gang, en nu pas aan het eind wilt u dit probleem gaan aanpakken. Hoe komt dat?

De heer Schalken: Nou, voorzitter, een korte reactie daarop. Volgens mij klopt het wat u zegt dat Beter Voor Dordt zich al jaren sterk maakt, net als heel veel andere partijen ook de afgelopen jaren, met betrekking tot de aanpak van zwerfvuil. En ik moet u eerlijk zeggen, de tweede termijn, of de termijn in de commissie is geweest en Beter Voor Dordt had in eerste instantie geen motie voor deze tweede termijn voorbereid. Maar er was een collega die dat deed en volgens mij stond het iedereen vrij om met die motie mee te tekenen. Ik heb vanochtend nog contact gehad daarover met de schrijver van de

motie, en daar werd ook aangegeven dat iedereen die motie ook aan de voorkant kon mee tekenen. En ik denk dat het alleen maar een mooi gebaar zou zijn wanneer we hem met zijn allen op die manier inbrengen. Dus ik zie er helemaal geen probleem in, ik ben daar niet tegen.

De heer Tiebosch: Nou, voorzitter, maar dan blijft toch de vraag waar de stad dan mee worstelt? Waarom komt u nu pas aan het eind, komt u hiermee? En waarom gaat u het dan pas voor 2022, gaat u er dan een pilot van maken. Terwijl, u kunt nu ook gewoon zeggen, dat gaan we bij de burap nog even fiks, om daar gelijk voortvarend mee aan de slag te gaan. En om u te helpen, ook vanuit budgetoverhevelingen 2020 naar '21 is er nog een fors bedrag beschikbaar voor toezicht op de buitenruimte.

De heer Schalken: Voorzitter, een korte reactie daarop is volgens mij niet voor niks en is dit niet de eerste keer dat wij vinden dat er meer werk gemaakt moet worden van de aanpak van het zwerfafval. Er is vorig jaar, volgens mij was daar toentertijd met de VVD ook een motie over ingediend, en eerder ook al. Ik zou niet eens weten hoeveel het er precies zijn. Maar volgens mij heeft ook de wethouder aangegeven dat er al heel veel acties lopen, maar dat het wat ons betreft nu nog niet genoeg is. En we daarom blij zijn met het feit dat wij het idee hebben dat ook in de commissievergadering duidelijk werd dat ook vanuit de gemeente er een stevigere aanpak gaat komen.

Mevrouw Kruger: Voorzitter?

De heer Tiebosch: Voorzitter, een laatste keer dan.

De voorzitter: Tot slot, mijnheer Tiebosch.

De heer Tiebosch: Als u dan al zoveel moties heeft ingediend, dan wordt het misschien tijd voor een motie van treurnis.

De heer Schalken: Nou, volgens mij, voorzitter, als korte reactie daarop, ben ik niet zo van de moties van treurnis. Ik kan me niet herinneren dat ik die de afgelopen tien jaar zomaar heb ingediend, en blijven we liever constructief meedenken.

De voorzitter: Dank u zeer.

Mevrouw Kruger: Voorzitter?

De voorzitter: Even kijken, wie roept? Mevrouw Van Benschop, ik zie ... O, mevrouw Kruger, ja.

Mevrouw Kruger: Ja, u bent me heel de dag al kwijt. Nou ik ...

De voorzitter: Gaat uw gang.

Mevrouw Kruger: Ik zal wat harder roepen.

De voorzitter: Ja, u zit verstopt achter mevrouw Van Benschop, vandaar.

Mevrouw Kruger: Ja.

De voorzitter: Voor mij in elk geval. Maar dat is ...

Mevrouw Kruger: Dat is niet per ongeluk hoor.

De voorzitter: Gaat uw gang.

Mevrouw Kruger: Ja, wij willen ook even toch reageren op deze motie want, ja, wij staan helemaal achter wat D66, de heer Tiebosch aangeeft van, waarom komt u nu met een motie terwijl dat gewoon toch in de afgelopen jaren uitgevoerd had kunnen worden? Daarbij zijn wij nog verbaasder over een punt, het wordt nu een pilot waarbij twee wijken, ik dacht dat Beter Voor Dordt toch iets voor alle inwoners van de stad is. En waarom worden niet de initiatieven die al genomen zijn in verschillende wijken, en laten we wel wezen, dat iedere wijk gewoon verschillend is qua cultuur of qua inzet, waarom worden niet gewoon die initiatieven omarmd en gaan we gewoon naar alle wijken kijken wat daar mogelijk is? Een pilot, we weten allemaal wat er aan de hand is en we hebben allerlei oplossingen al gekregen vanuit verschillende wijken. Dus, ja, ik vraag me af waarom Beter Voor Dordt nu ...

De voorzitter: Oké.

Mevrouw Kruger: Op deze manier slechts voor twee wijken kiest?

De voorzitter: Uw vraag is helder. Mijnheer Schalken.

Mevrouw Kruger: Dank u.

De heer Schalken: Ja, voorzitter, het is mooi dat we nu met elkaar al spreken over een motie die zo nog ingediend moet worden, waar wij ons logo aan hebben verbonden omdat wij ieder initiatief op dat punt omarmen. En wat daarmee eigenlijk ook niks afdoet aan alle lopende projecten en lopende initiatieven, waarvan we zeker hopen dat ze bij succes ook in andere wijken worden uitgezet. En, voorzitter, het is ook volgens mij nog eens zo dat er ook al een hoop initiatieven ook in andere wijken worden uitgezet. Kijk ik bijvoorbeeld naar die ene, de schoonmaakdag heet dat volgens mij, dat je je grofvuil kunt laten ophalen. Wat eerst als een pilot in bepaalde wijken is ingezet en nu ook in andere wijken wordt gedaan. Dus het een sluit het ander niet uit, voorzitter. En ik denk dat we eerst de motie even moeten afwachten.

De voorzitter: Dank u. Helder. Dank u wel. Dan gaan we over naar GroenLinks, mevrouw Kruger, gaat uw gang, voor uw tweede termijn.

Mevrouw Kruger: Voorzitter, dank u wel. Ja, het is mooi om weer te zien, mee te maken dat bij de algemene beschouwingen twee weken geleden we het er allemaal wel over eens waren dat deze laatste Kadernota beleidsarm is en ook hoort te zijn. Maar bij nader inzien, na de bespreking in de commissies en nu vandaag in de raad zijn er toch nog aardig wat wensen en verbeteringen naar voren gekomen, en de laatste kans voor deze periode lijkt het wel. Koersen op herstel en bloei maar dan wel met voor GroenLinks

Dordrecht een aantal belangrijke kernwaarden, gelijkwaardigheid, eerlijk delen, gelijke kansen, participatie binnen een betrouwbare overheid. En juist op die punten willen we dan ook nog onze aandacht vestigen. We hebben hiervoor een aantal amendementen ingediend, moties en of mee ingediend. Gelijkwaardigheid, dat was de motie stagediscriminatie. Uit onderzoek blijkt dat jongeren met een migratie-achtergrond tot vier keer vaker moeten solliciteren om de juiste stage te krijgen. In onze stad met meer dan 30 procent van de inwoners met een migratie-achtergrond moet dit een krachtig tegengeluid krijgen. Voorzitter, gelijke kansen. Motie, achterstanden weg naar corona.

De heer Van Leeuwen: Voorzitter?

Mevrouw Kruger: Wij zullen ...

De voorzitter: Bij interruptie, mijnheer Van Leeuwen.

De heer Van Leeuwen: Interruptie. Over die stagediscriminatie, waarom maakt u hem niet wat breder? Want wij hebben ook te horen gekregen dat mensen die bijvoorbeeld mindervalide zijn, ook worden gediscrimineerd op dit vlak dan zeg maar. Dus dat wil ik u even in overweging geven.

Mevrouw Kruger: Nou, een goed punt, dank u wel. Nemen we mee. Voorzitter, gelijke kansen, motie, achterstanden weg na corona. Wij zullen deze motie zeker steunen omdat wij ook van mening zijn dat achterstand in leerontwikkelingen bij kinderen niet alleen om taal en rekenen gaat. Veelal stom tijdens, en trouwens ook daarvoor, is het vaak een ondergeschoven kindje in onze prestatie maatschappij, de sociaal emotionele ontwikkelingen van kinderen net zo hard stel. Het amendement Cultuurnota, die hebben we ingediend. Tsja, laat vooropstaan dat GroenLinks beslist in is voor feestjes. Verjaardagen moet je vieren, successen moeten een lintje om, en gedenkwaardige momenten uit de geschiedenis moet je zeker structureel blijven herdenken. Maar om nu incidentele feesten te laten voortduren terwijl we nog steeds een structureel tekort voor de uitvoering van het cultuurbeleid hebben, zoals de heer Tiebosch al aangaf, dan moeten we toch eens achter onze oren krabben. We komen dan ook samen met Gewoon Dordt met het voorstel om het budget van viering Eerste Vrije Statenvergadering van 4 ton te verlagen naar 205. De rest kan dan doorstromen naar het cultuurbeleid, want wanneer we nu geen geschiedenis maken, dan zijn we straks letterlijk een dode stad. Het amendement van de SP over structurele uitgaven begroten vinden wij sympathiek maar hierin wachten we eerst wat de wethouder ervan vindt. En dan over participatie, de motie van de gehele coalitie over zwerfafval, ik heb daarnet al het een en ander over gezegd. Wij zouden dan ook willen voorstellen om in het dictum het verzoek op te nemen met actieve organisaties en mensen in de wijken in overleg te gaan om tot een zo effectief mogelijke en stimulerende omgeving te komen. Gelijke kansen, gezondheid, is daar een belangrijke factor in ... In de ... Nou, ik ben hem helemaal kwijt, bij de Kadernota. De motie, alle Dordtse schoolpleinen groen, wie kan daar nu tegen zijn? De kinderen opgroeien in een groene omgeving en hierdoor automatisch leren hoe belangrijk dit is. En dan, voorzitter, als laatste de motie, bloedserieus. Deze gaat over gezondheid, over gelijke kansen, over eerlijk delen, over kunnen participeren. We hebben in de motie al toegelicht bij de commissie. En als we dan zien dat in Schotland

het landelijk al ingevoerd is dat de hygiënische producten als maandverband en tampons gratis verstrekt kunnen worden, dan lopen wij landelijk ietsje achter. Het is al twee jaar geleden geprobeerd in te voeren, maar het zal zeker terugkomen bij de volgende kabinetsperiode. In verschillende steden om ons heen zie je dat men zoekt naar mogelijkheden om deze middelen gratis te verstrekken. In ieder geval aan degene die het wat minder hebben onder ons. In Sliedrecht loopt er een initiatief via de winkel van MarieOLief en, ja, het zou goed zijn als wij daar ook eens een gevolg aan geven en met een plan komen om deze producten te verstrekken via bijvoorbeeld de voedselbank, scholen, sportverenigingen en andere maatschappelijke organisaties als bijvoorbeeld de Stichting Quiet en Geef Het Dordt. Voorzitter, ik rond af, in dit betoog niets zichtbaars of hoorbaars over groen, duurzaamheid en circulair, dat komt zo nog voldoende aan de orde bij het agendapunt, agenda voor de stad 2030. Weest u allen maar niet ongerust. En ook al werken we nog maar een goede zeven maanden in deze samenstelling, laten we ons inzetten voor alle inwoners van de stad waarbij eerlijk delen, de sterkste schouders, gelijke kansen en gezondheid vooropstaan. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u zeer. En u heeft dus ten opzichte van de vorige vergadering eerste termijn, heeft u nu nog amendement A3 ingediend, en dat is het amendement over de Cultuurnota.

Mevrouw Kruger: Yes, ja, klopt.

De voorzitter: Dank. Ik zie verder geen vragen of reacties in uw richting. Dan gaan we naar de VVD-fractie, mijnheer Merx.

De heer Merx: Dank u wel, voorzitter. Nou, de tijd loopt. Ik denk dat ik het binnen vijf minuten ga redden. Wij stemmen in met de Kadernota. We zijn blij met de toezeggingen uit de eerste termijn van het college op de punten die wij aan de orde hebben gesteld. We dienen met het CDA, en wat mij betreft de hele raad, een motie in over het zwerfafval. En, nou ja, we zijn benieuwd naar de reactie van de wethouders op de verschillende moties en amendementen die zijn ingediend, die op een aantal niet meteen onze instemming kunnen krijgen, maar wie weet. We willen nog wel graag een motie indienen en dat betreft de inzet van audiovisuele middelen en een virtual reality, augmented reality, en dat gaat eigenlijk over allerlei gebiedsontwikkelingen. Mensen moeten dat van een A4'tje of een A3 aflezen, en dat gaat vaak gepaard met verzet omdat men moeilijk kan inschatten wat dat nou betekent voor de omgeving. En wij denken dat als je deze middelen gaat inzetten, of in ieder geval gaat onderzoeken wat het zou kunnen betekenen, dat je de mensen in de omgeving mee kan nemen als het ware in de ontwikkelingen die daar gaan plaatsvinden, dat dat wellicht een hele hoop bezwaren die er leven zou kunnen wegnemen. Vandaar dat wij een motie indienen, de heer Noldus van onze fractie heeft dat ook al aangekondigd in de commissies, en heeft hem ook als het goed is digitaal al naar de griffie gezonden waarmee die als het goed is ook is ingediend en ik ... Kijk, daar is die al. Dus, nou, dat was het, voorzitter.

De heer Tiebosch: Voorzitter?

De voorzitter: Ja, bij interruptie, mijnheer Tiebosch.

De heer Tiebosch: Ja, wat betreft die motie waar de heer Merx het net over heeft, het lijkt ons een hele sympathieke motie. Alleen willen we nog iets meer duiding hebben op het eigen eigenaarschap of de verantwoordelijkheid van de gemeente met al die systemen. Ziet u het vooral als een wegwijzer naar de burgers in de stad, of gaat de verantwoordelijkheid veel verder om ook bijvoorbeeld 3D-systemen zelf te gaan bouwen en aan Dordtse inwoners te laten zien. Ik ben even benieuwd hoe u dat ziet?

De heer Merx: Nou, dat zijn hele goede vragen. En ik vind dat dat ook eigenlijk in het onderzoek waar we naar vragen zeg maar, moet worden meegenomen. Ik denk dat het eigenlijk iets is, zoals wij het in ieder geval voor ogen hebben, dat bij belangrijke gebiedsontwikkelingen ervoor gezorgd wordt dat deze mogelijkheden er zijn. En of dat nou door de projectontwikkelaar wordt georganiseerd, dat lijkt mij beter want die heeft er ook baat bij ook dat deze ontwikkelingen zonder al te veel gedoe kunnen doorgaan. Dus wat mij betreft ook vooral bij de projectontwikkelaar, maar we kunnen het misschien ook wel in onze plannen die we hebben en enveloppen die we rondsturen, waar allerlei rechtszaken over zijn, meenemen als een soort van voorwaarden om je gebiedsontwikkeling tot stand te brengen. Dus ik vind dat u een hele goede vraag heeft. Ik heb daar niet meteen het antwoord op maar ik denk wel dat deze vragen die u ook heeft, meegenomen moeten worden in het voorstel of onderzoek in ieder geval hiernaar. Wij denken in ieder geval dat het een hele hoop kan helpen.

De voorzitter: Gaat u verder met uw tweede termijn.

De heer Merx: Nou, ik was al klaar.

De voorzitter: Dat was hem. Dan heeft u ten opzichte van de vorige termijn ingediend de motie, inzet VR, AR en digitale middelen voor gebiedsontwikkeling en participatie, samen met Gewoon Dordt, en die noemen we motie M7. Dan gaan we naar de PVV-fractie, gaat uw gang, voor de tweede termijn.

De heer Van Leeuwen: Ja, dank u wel, voorzitter. In de eerste termijn op 22 juni heb ik hier in de raad al gezegd dat de financiële positie, kijkende naar de cijfers van de Kadernota 2022 van onze gemeente niet slecht is. De begroting 2022 eindigt licht negatief, maar de gemeente zal naar waarschijnlijkheid nog een aantal bedragen gaan ontvangen, zoals het college zelf al heeft aangegeven in de Kadernota, zoals bijvoorbeeld die van de septembercirculaire, waardoor de komende jaarschijf 2022 wellicht positief zal zijn. Natuurlijk moeten we ons realiseren dat er komende jaren er best veel onzekerheid speelt voor de gemeente Dordrecht, waardoor de gepresenteerde cijfers als volatiel kunnen worden gezien. Anders gezegd, we kunnen mooie prognoses maken maar we zijn afhankelijk van een aantal bepalende factoren. Bijvoorbeeld als het gaat om de woningbouwplanning, het aantal woningen dat zal worden gebouwd de komende jaren, op planning lopen we in. Ook zijn we afhankelijk van de subsidies die we gaan ontvangen van een aantal belangrijke doelen, zoals bijvoorbeeld bouwen in de Spoorzone. We weten niet wat we aan bijdragen gaan ontvangen. Dat geldt ook voor de hoogte van een reeks andere subsidies die we gaan binnenhalen, die staan aangegeven in het voorstel wat hierna wordt besproken over de voorgenomen reserveringen. Dit alles beïnvloedt de toekomstige cijfers enorm. Door al deze factoren is het verdraaid

moeilijk om een goede inschatting te maken voor de cijfers op middellange termijn. Er speelt veel in Dordrecht de komende jaren. We zetten deze positieve kanttekening, want op zich zijn we positief over de Kadernota, zetten deze kanttekening dus wel bij de cijfers die gepresenteerd zijn in de Kadernota. Daarnaast zijn er wat andere kanttekeningen en om niet in uitgebreide herhaling te vervallen, want we hebben dit al aangegeven in de eerste termijn, nu even kort, de kritische kanttekeningen gaan over het schoner en veilig wonen in de Spoorzone, over het aantal woningen in de sociale woningbouw dat hoger moet, en ook moeten er meer en ook ruime kwalitatief goede seniorenwoningen worden gebouwd om de doorstroom te bevorderen. We missen dat in de plannen van het huidige college. Dan, voorzitter, over de moties en amendementen. Ten eerste het amendement hondenbelasting van D66. Mocht onze motie om de hondenbelasting volledig af te schaffen het onverhoopt niet halen, dan zullen wij dit amendement van D66 steunen. Wij steunen ook ...

De voorzitter: Mijnheer Van Leeuwen, ik stop dan even, of ik interrompeer u dan even.

De heer Van Leeuwen: Ja.

De voorzitter: Het amendement wordt natuurlijk eerst in stemming gebracht en dan pas de motie.

De heer Van Leeuwen: Ja, nou, dat, ja, moeten we even gaan kijken. Ik heb er even op dit moment geen antwoord op maar ...

De voorzitter: Daar kunt u nog even over nadenken hoe u dat ...

De heer Van Leeuwen: Zo ligt het natuurlijk per definitie. Nee, oké, goed. Dank u voor de ...

De voorzitter: Ja, u moet even nadenken hoe u dat oplost.

De heer Van Leeuwen: Ja, helder. Dank u wel, voorzitter. Goed, eens even kijken, wij zijn ook voor het voorstel van de VVD om tot een onderzoek te komen van een betere inzet van digitale middelen, juist ook op het vlak van woningbouw en gebiedsontwikkeling. De motie over het zwerfafval, die zullen wij ondersteunen en mede ondertekenen. Het is belangrijk dat we ons allemaal verantwoordelijk gaan voelen voor een schone stad, en dat ieder zich daarvoor inzet en dat ook iedereen daarvan bewust wordt. Dat is eigenlijk een beetje het belangrijkste punt om de motie te ondersteunen. Het amendement van de SP over structureel begroten, dit gaat dan over de DordtPas en het bijna gratis openbaar vervoer voor 65-plus. Nou, op zich zijn we voor deze twee onderdelen van de begroting, en we vinden ook dat er tijdig dekking moet worden opgenomen dus wij vinden het prima om dat nu al op te nemen. De motie van het CDA over groene schoolpleinen gaan we ondersteunen, en natuurlijk niet vanuit het klimaatperspectief maar omdat een groener schoolplein gewoon aantrekkelijker is en meer rust brengt voor de leerlingen. Dan de motie D66 over realistisch begroten, zijn we ook voor. De motie bloedserieus van Partij van de Arbeid en GroenLinks gaan wij niet

ondersteunen, wij vinden dat kosten indien nodig kunnen worden vergoed via die bijzonder bijstand. Stagediscriminatie, nou, ik heb net al ...

Mevrouw Kruger: Voorzitter?

De voorzitter: Bij interruptie.

Mevrouw Kruger: Ja, mijnheer Van Leeuwen ...

De voorzitter: Mevrouw Kruger, gaat uw gang.

Mevrouw Kruger: Ik wou dat het zo'n feest was, dat je dit soort producten via een bijzondere bijstand kan verkrijgen, maar dat is geenszins het geval. Anders had het niet nodig geweest dat wij nu deze motie zouden indienen.

De heer Van Leeuwen: Nou, laat ik ...

Mevrouw Kruger: Dus ik weet niet hoe u dat dan had gezien? Maar u vindt, u bent het er dus gewoon niet mee eens dat dit gratis verstrekt, beschikbaar zou moeten zijn voor alle vrouwen die in ieder geval dit niet kunnen betalen en mogelijk op andere manieren in de knel zitten?

De heer Van Leeuwen: Nou, het is, het lijkt me duidelijk dat in eerste instantie ... Nee, laat ik het even anders formuleren, ik denk, als je het echt niet kan betalen dan vind ik wel persoonlijk dat vanuit de bijzondere bijstand daarvoor wel iets zou moeten kunnen komen. Dat deel ik dus wel met u. Ik zie het even niet zitten om hier een aparte motie voor te gaan ondersteunen, in ieder geval. Maar we kunnen ook afspreken dat we even luisteren naar de wethouder, wat die ervan vindt?

Mevrouw Kruger: Voorzitter?

De voorzitter: Mevrouw Kruger.

Mevrouw Kruger: Ja, ik zou toch via u aan mijnheer Van Leeuwen willen vragen van, het is niet zomaar een motie die wij indienen, het gaat wel degelijk om een zwaar probleem onder de Nederlandse, onder de Dordtse bevolking ook. Dus ik heb eens uitgerekend dat je ongeveer zo'n 45 jaar als vrouw daarmee te maken hebt, met het probleem. Ja, u kan ... Dat heb je als vrouw inderdaad, sommige wat langer nog. En stel dat je dat dan gewoon toch niet kan betalen, om daar goede middelen voor te krijgen ...

De heer Van Leeuwen: Nou ja, goed, ik ...

Mevrouw Kruger: En u kan wel zeggen van, ja, dat kan misschien eens komen uit een bijzondere bijstand, maar dat is nog niet zo.

De heer Van Leeuwen: Er moet ... Er zouden wat mij betreft eens even over moeten praten of zo, maar laat ik het zo zeggen van, u heeft mij niet horen zeggen dat ik erop zich op tegen ben dat vrouwen zich op die manier, die middelen gebruiken of zo, dus

daar hebben we geen verschil van mening over. Maar ik, ja, ik denk er anders over dan u, ik ga niet de motie ondersteunen. Goed, dan, eens even kijken, stagediscriminatie, ik kijk even naar de tijd. Nou, wij vinden eigenlijk dat als je zo'n motie indient, dat je die zo breed moet maken dat alle mensen die, dat veel meer mensen eronder zouden kunnen vallen. Ik heb net al genoemd, de mindervaliden. Maar wat we bijvoorbeeld ook horen is dat oudere jongeren ook soms moeilijk aan een stageplaats kunnen komen, dus dat zou er ook wat ons betreft in moeten. Dan de ...

Mevrouw Kruger: Voorzitter?

De heer Van Leeuwen: Ja.

De voorzitter: Mevrouw Kruger.

Mevrouw Kruger: Ja, ik zou dan toch graag, ik denk dat de heer Van Leeuwen of de PVV onze motie heel goed kan ondersteunen omdat daar staat inderdaad, verzoekt het college, we praten, we spreken daar niet over jongeren met een bepaalde culturele achtergrond maar gewoon jongeren, dus mogelijk dat u dat dan toch kunt ondersteunen?

De heer Van Leeuwen: Ja, het gaat wel om een specifiek probleem, ik bedoel dat ... Kijk, om jongeren ...

Mevrouw Kruger: Om stagediscriminatie.

De heer Van Leeuwen: Ja. Nee, maar ik bedoel, laat ik het zo zeggen, als je een wat oudere jongere bent, dus ik heb het niet over iemand van 20 maar iemand van 26, 27, 28, dat kan voorkomen, het zal niet zo heel vaak gebeuren maar het kan zeker voorkomen, dan is het toch wel vrij moeilijk soms om een goede stageplek te vinden. Dus ja, u benoemt dat niet specifiek in uw motie waardoor de indrukken worden gewekt dat het echt alleen maar voor de echte jongeren gaat.

Mevrouw Kruger: Voorzitter?

De voorzitter: Tot slot, mevrouw Kruger.

Mevrouw Kruger: Nou krijgen we een discussie over, wat is een jongere. Dan kan je het ook doortrekken naar jongvolwassenen en dat is tot en met 27 jaar. Ja, u noemt nu 2, 29, dus dat zal net op het randje zijn, maar ik denk dat het om het even is. En ik zal het in ieder geval meenemen naar mijn fractie om te kijken of we hier een kleine aanscherping kunnen geven waardoor u zeker achter onze motie kan staan.

De heer Van Leeuwen: Voorzitter? Het voordeel is in ieder geval dat als u het wat meer specifieker maakt, dat we deze discussie inderdaad dan niet nodig hebben. Maar goed, even kijken.

De heer Merx: Voorzitter?

De heer Van Leeuwen: Dat was de stagediscriminatie.

De voorzitter: Mijnheer Merx, gaat uw gang.

De heer Merx: Ja, ik denk niet dat het mag maar dat gaat u mij dan beslist vertellen, want mevrouw Kruger gaat het mee terugnemen naar de fractie. En wat ik ... Wij zijn tegen elke vorm van discriminatie, jong, oud, migratie-achtergrond, seksuele geaardheid of wat dan ook, ik bedoel, laat dat helder zijn. En ik vroeg me even af, wij vroegen ons in de fractie af, is dit iets wat wij niet bij onszelf moeten houden en mee moeten nemen in die werkgroep die op dit moment in de raad bezig is hierover? Om daar met elkaar over dit onderwerp te spreken? Want het is te belangrijk om allerlei discussies te krijgen over, welke groep wel, welke groep niet? En jongeren wel, jongeren niet? Ik wil eigenlijk uit die discussie wegblijven want dat doet onrecht aan het onderwerp wat u terecht aansnijdt.

Mevrouw Kruger: Voorzitter, als u mij toestaat om mijnheer Merx te antwoorden?

De voorzitter: Uit praktisch oogpunt doen we dat dan maar. Ja, gaat uw gang.

Mevrouw Kruger: Nou, dank u wel, wat een lenigheid zou ik ...'. Nou, mijnheer Merx, u heeft ...

De voorzitter: Dat is voor het eerst in mijn leven dat ik lenig wordt genoemd dus daar krijgt u extra bonuspunten voor.

Mevrouw Kruger: Yes, yes. Nou ja, ook dat zal ik meenemen. Ik heb hier even geen, want mijn ... Ik persoonlijk zit niet in die werkgroep, dan moet ik even toch mijn collega fractiegenoot voor aankijken. En we komen hierop terug als dat ... Ja, zeker.

De voorzitter: Goed, dank u. Mijnheer Van ...

De heer Tiebosch: Voorzitter?

De voorzitter: Mijnheer Tiebosch.

De heer Tiebosch: Nou, dan toch even een vraag aan mevrouw Kruger. Kijk, morgenavond komt die werkgroep bij elkaar van zeven tot acht, dus het zou fijn zijn als u snel duidelijkheid geeft want wij voelen wel wat voor het voorstel van de heer Merx.

Mevrouw Kruger: Voorzitter?

De voorzitter: Oké, voordat er nu allerlei discussies ontstaan ...

Mevrouw Kruger: Nee, voorzitter, ik ...

De voorzitter: Tussen drie raadsleden die het woord niet hebben, ik denk dat het goed is als u dat dan even straks nog even met elkaar afstemt. Ik geef het woord gewoon weer aan mijnheer Van Leeuwen want het is zijn termijn.

Mevrouw Kruger: Voorzitter, mag ik niet heel even, want ik vind de heer Tiebosch maant mij tot spoed aan, u moet van GroenLinks weten dat wij van doorpakken houden en aanpakken.

De voorzitter: Kijk.

Mevrouw Kruger: Dus zeker voor morgenavond weet u waar u aan toe bent.

De voorzitter: Geweldig. Mijnheer Van Leeuwen, het woord is aan u.

De heer Van Leeuwen: Ja, dank u wel, voorzitter. Eens even kijken, nou, ik heb nog veertig seconden maar dat gaan we makkelijk redden. Dan het halveren van het budget Eerste Vrije Statenvergadering, een amendement van Gewoon Dordt en GroenLinks. Nou, het eerste gedeelte kunnen we het uiteraard wel mee eens zijn, het halveren van het budget. En het overgebleven of het bedrag wat dan vrijvalt, 195.000 euro, in drie jaarschijven naar de Cultuurnota doen. Wij nemen dat in overweging maar we willen heel graag de wethouder hier eerst nog over horen. Dank u wel, dat was het, voorzitter.

De voorzitter: Ik krijg nog even een wat technische vraag over uw moties en amendementen vanuit de griffie. Gaat uw gang.

Mevrouw Wepster: Ja, dank u wel. Ik heb van u een concept-amendement gezien, dat gaat over de beleidswensen en de 450 jaar Eerste Vrije Statenvergadering. Die dient u nu in denk ik?

De heer Van Leeuwen: Dat amendement daarover dien ik in, en de motie die we erover in hebben gediend, die trekken we in.

Mevrouw Wepster: Ja, oké.

De heer Van Leeuwen: Ja.

Mevrouw Wepster: Dan maakt het dat helder.

De voorzitter: Nee, dan is dat even helemaal helder inderdaad.

Mevrouw Wepster: Dan wordt dit amendement 4, en de motie 4 wordt ingetrokken.

De voorzitter: Zo is het. Dus motie 4 is ingetrokken en amendement 4 is toegevoegd. Dank aan mijnheer Van Leeuwen. En dan gaan we naar de CDA-fractie, mijnheer Van der Kruijff, gaat uw gang.

De heer Van der Kruijff: Voorzitter, dank u wel. Voorzitter, in eerste termijn heeft het CDA aandacht gevraagd voor de aanpak van zwerfafval. Er was net al een hele discussie over. Daar kan ik wel bij aanhaken, ook wij hebben gezien dat de afgelopen jaren er heel veel aandacht is gevraagd voor zwerfafval. Tegelijkertijd zien we dat het probleem niet minder wordt. We hebben zelfs de indruk dat het verergert. En wij waren niet de enige fractie die daar aandacht voor vroeg, in de eerste termijn waren er ook andere

fracties die daar aandacht voor vroegen, en ook in de commissiebehandeling is dit nog ter sprake gekomen. En wat het CDA gedaan heeft is samenwerking zoeken met die partijen die er aandacht voor gevraagd hebben. Dat heeft in eerste instantie geleid tot de motie die u allemaal gezien heeft van de vier coalitiepartijen zeg ik dan maar zo even, die blijkbaar onterecht de indruk wekten dat andere partijen daar het niet mee eens zouden kunnen zijn of kunnen tekenen. Dus ik heb vanmiddag om twaalf uur nog een mail naar de fractievoorzitters gestuurd, dat het wel degelijk kan. En gelukkig heeft ook een aantal andere partijen dat nog gedaan, waaronder de VSP, de SP, fractie Jager en de PVV. Dus het CDA zal die motie nu officieel ook indienen over de actie tegen zwerfafval. Juist omdat er veel over gepraat is maar er nog niet voldoende gebeurt. En dan kun je natuurlijk nadenken, is dit voldoende, moet je dan een pilot gaan doen? Maar het heeft te maken met, A, een meerderheid voor je motie organiseren, hier is een meerderheid voor te organiseren. Wij denken dat een pilot ook wel goed en te verdedigen is, omdat je door dit te gaan doen met elkaar ook kunt kijken of het werkt. Want dat weten we natuurlijk, laten we eerlijk zijn, ook niet allemaal zeker. Het is gewoon een doorbraakactie die we graag zien, en tegelijkertijd zullen we met elkaar moeten evalueren en monitoren of het ook effect heeft. Want de afgelopen jaren hebben we veel geprobeerd wat toch nog te matig effect had.

De heer Van Verk: Voorzitter?

De heer Van der Kruijff: En daarom nu ...

De voorzitter: Bij interruptie, mijnheer Van Verk.

De heer Van Verk: Het is natuurlijk een hele sympathieke motie of amendement, en wij zullen dat ook zeker steunen. Maar tegelijkertijd stel ik wel vast dat het toch eigenlijk een beetje een gotspe is dat de coalitiepartijen deze motie indienen. In 2014 hebben we de agenda van de stad vastgesteld, en er werd maar liefst 500.000 euro bezuinigd op het openbaar beheer. Met als gevolg dat er minder werd schoongemaakt in de wijken en dat het aantal prullenbakken zo'n beetje gehalveerd is. Is dat niet een gevolg van die bezuiniging, dat we nu moeten gaan repareren? Ik bedoel, als we het stadskantoor maar één keer per maand gaan schoonmaken, dan is het na twee maanden een stinkende janboel. Ik bedoel, wederom een reparatie van, klopt dat?

De heer Van der Kruijff: Nou, voorzitter, wij zien dat anders, wij hebben een aantal jaren geleden natuurlijk financieel krap gezeten en met elkaar gezocht waar we wat konden kaasschaven, zoals dat zo mooi heet. Dat hebben we op vele vlakken gedaan. Overigens ook met een brede instemming van de raad. Want het was toen financieel nodig. En ja, ik ben het met u eens, je ziet nu dat het op dit punt te ver doorgeschoten is en dat we weer wat terug moeten bewegen om het op te lossen. Overigens hebben wij niet de indruk, als je naar zwerfafval kijkt, dat nou de problematiek ontstaat door minder prullenbakken. Want we zien ook gewoon overal containers staan waar vuil naast wordt gezet, we zien in bermen en plantsoenen waar ook gewoon prullenbakken wel aanwezig zijn, dat mensen toch gewoon het in het gras gooien of op straat of waar dan ook. Dus het is niet alleen maar beheer van de openbare ruimte, het heeft ook heel veel

te maken met gedrag, laat ik dan maar zeggen, waar we op hun manier met elkaar mee aan de slag moeten van hoe je dat nou gedraaid krijgt.

De heer Van Verk: Nou ja, voorzitter, ik ben het met de heer Van der Kruijff eens, dat het vooral te maken heeft met gedrag. Maar juist ook in die agenda van de stad werd geconstateerd dat de mensen meer verantwoordelijkheid moesten nemen voor hun directe leefomgeving. Kunnen we nu met zijn allen vaststellen dat die bezuinigingen die we toen hebben doorgevoerd, toch minder gelukkig waren. Na het snoeien van de bomen nu het afval, de bibliotheek is niet gerealiseerd, en zo kunnen we waarschijnlijk een heel lijstje maken. Misschien moeten we voortaan iets beter nadenken voordat we rücksichtslos bezuinigen.

De heer Van der Kruijff: Ja, voorzitter, de heer Van Verk vraagt dat aan mij maar volgens mij hebben we vrij breed helaas in de raad al deze besluiten moeten nemen. En ja, er zitten coalitie- en oppositiepartijen bij maar ik zie wel dat op een aantal vlakken je de grens overgeschoten bent, laat ik het zo uitdrukken. En achteraf is het altijd makkelijk, je merkt pas dat je de grens over bent als je erover bent. En van tevoren weet je dat niet altijd. Maar goed, we denken dat het gedraaid moet worden en we merken dat dat breed gedeeld wordt in de raad en dat is dan goed.

De voorzitter: Gaat u verder met uw tweede termijn.

De heer Van der Kruijff: Dank u, voorzitter. Een ander onderwerp, dus die motie die is bij de griffie bekend, met ik geloof maar één handtekening eronder, maar ik zeg dan maar, namens allen. Een ander onderwerp waar we in de eerste termijn aandacht voor gevraagd hebben is het groene schoolplein. En we hebben gezien dat de subsidieregeling die daarvoor bestaat, A, te krap is, maar B, ook eind dit jaar eindigt. En in de Kadernota wordt geen voorstel gedaan voor verlenging daarvan, vandaar deze motie om hier ook wat voor te regelen. De vraag is nog maar of er allemaal extra geld nodig is. Wat wij zien is dat het voor een groot gedeelte ook problematiek is, doordat er verschillende portefeuilles bij betrokken zijn, groenbeheer, onderwijs, duurzaamheid, en overal zijn wel budgetten maar op een of andere manier komt het ook niet bij elkaar als het gaat over groene schoolpleinen. Het is soms lastig om integraal te denken, laat staan, integraal te werken. Dus wij hopen dat er niet eens heel veel extra geld nodig is, maar door gewoon het bij elkaar te brengen er meer ruimere mogelijkheden komen. Vandaar deze motie ook die wij indienen met D66, de ChristenUnie/SGP en Beter Voor Dordt.

De heer Merx: Voorzitter?

De voorzitter: Bij interruptie, mijnheer Merx.

De heer Merx: Ja, voorzitter, dank u wel. Ja, we zagen in de motie ook staan, ruimer te subsidiëren. En u zegt, enerzijds door misschien herschikking van budgetten. Maar u zegt ook, we hopen dan dat niet veel extra geld nodig is. Waar denkt u dan aan?

De heer Van der Kruijff: Nou ja, voorzitter, qua geld denk ik nog helemaal nergens aan, dan weet ik het gewoon niet, als ik heel eerlijk ben. Wat we zien is dat er nu een

subsidieregeling is, en die eindigt dit jaar dus die zou je kunnen verlengen. Ik heb dat bedrag moet ik eerlijk zeggen even niet paraat maar dat is bekend. Ik neem aan dat de heer wethouder dat vast wel weet die daarover gaat, die zal dat zo vertellen. Als ik erover spreek hoor ik zowel vanuit de duurzaamheid dat er budgetten zijn om te verduurzamen. Nou, daar kun je deels ook gelden hiervoor alloceren. Ik begrijp vanuit groenbeheer hebben we met zijn allen vele budgetten voor de aanplant van extra groen en bomen. Nou, die kun je ook op schoolpleinen zetten, dus dan is er ook geen extra geld nodig, je zet ze alleen op andere plekken. En ook als het gaat over onderwijs, zijn er gelden beschikbaar, dat zijn dan bestaande gelden voor in het MJOP, zoals het mooi heet, het MeerJarenOnderhoudsprogramma voor het onderhoud van schoolpleinen. Alleen wat je ziet is, in zo'n MJOP, is dat soms gebudgetteerd zeg maar voor over tien jaar. Dus door je MJOP aan te passen en gelden te herschikken, kun je misschien geld wat voor 2034 voor de schoolplein beschikbaar was, omdraaien en in een eerder stadium, 2022 of '23 beschikbaar stellen. Dus je kunt, denken wij, voor een heel deel schuiven met gelden. Het voert te ver om aan mij als raadslid te vragen om al die MJOP's en duurzaamheidsbudgetten en weet ik wat voor budgetten te doorgronden en daar een slim plan op te bedenken, daar vraagt nou net deze motie om.

De heer Merx: Voorzitter?

De voorzitter: Mijnheer Merx.

De heer Merx: Nee, maar ik vraag niet aan mijnheer Van der Kruijff, voorzitter, om alle MJOP's uit zijn hoofd hier op te dreunen, dat zou ook wel lang duren denk ik. Waar ik om vraag is, kijk, wij kunnen een heel eind met deze motie ingaan, alleen we weten niet als we ruimer subsidiëren en extra geld, over hoeveel geld we dan praten en waar dat dan vandaan gaat komen. Kijk, we kunnen prima leven met deze motie, en hem zelfs misschien nog wel ondersteunen. Als we zeggen, nou, we moeten eens goed naar de budgetten kijken en misschien herverdelen en herschikken, zonder dat er extra geld nodig is. Want ik heb u ook horen zeggen, ja, er zijn ook nog wat bureaucratische hobbels te slechten. Nou, laten we daar nou eens mee beginnen, voordat we al beginnen met extra geld, zou mijn idee zijn. En ik ben benieuwd naar de reactie van de heer Van der Kruijff daarop, of hij zegt, nee, ik hou het toch bij zoals het hier staat. Wij vinden het ook wel belangrijk dat er extra geld bij komt.

De voorzitter: Mijnheer Van der Kruijff.

De heer Van der Kruijff: Voorzitter, extra geld moet u vooral zien vanuit het perspectief van de scholen. Het geld moet bij de scholen terechtkomen voor de schoolpleinen. En of dat in onze interne begroting extra geld kost, ik weet het niet van tevoren. Het is een motie, het vraagt om een plan van het college. Als dat plan van het college komt, zal dat ongetwijfeld een paragraaf bevatten die financiën heet. En dan zien we het met zijn allen. En daarvan uit, ik bedoel, dit is toch geen kredietaanvraag, daarvan uit hebben we met zijn allen een raadsvoorstel voor ons neus liggen waar je dan vervolgens voor of tegen kunt zijn als je ziet wat de financiële consequentie is.

De voorzitter: Helder.

De heer Portier: Voorzitter?

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Merx was klaar met interrumpen, dan gaan we naar de heer ... Ja, was u klaar? Ja, mijnheer Portier, gaat uw gang.

De heer Portier: Ja, over de motie schoolpleinen, ik heb zekere sympathie voor de motie. Maar zou het ook niet belangrijk zijn, het onderhoud van het groen, vooral de leerlingen daarin te betrekken. Dus misschien ook een deel van het geld besteden aan de begeleiding van die leerlingen in, hoe doe je dat nou, schoffelen, groeien, planten, spitten, et cetera, et cetera. Wat voor planten heb je in een tuin, hoe groeien die. Het kan ook aanvullend zijn op biologielessen en ook het bewustzijn van het groen vergroten, waarvoor kinderen misschien ook daarna weer minder zwerfafval in het groen gooien, in de openbare ruimte. Wat vindt u daarvan?

De voorzitter: Mijnheer Van der Kruijff.

De heer Van der Kruijff: Voorzitter, dat is precies wat we beogen. Dat is ook wat de schoolbesturen beogen. We zijn op werkbezoek daar geweest en dat is wat ze willen, kinderen leren verantwoordelijkheid nemen voor hun omgeving, zo staat het in de motie ook verwoord. U geeft er een hele mooie uitleg bij, maar dat is inderdaad wat we beogen. En wat ook de scholen beogen, misschien nog wel geruststellender dan dat ik dat beoog.

De voorzitter: Dank u zeer.

De heer Van Verk: Dank u.

De voorzitter: Mijnheer Van Verk, ja ...

De heer Van Verk: Dank u, voorzitter.

De voorzitter: U zat me aan te kijken maar ik zat even te kijken naar uw potentiële schijnbeweging. Gaat uw gang.

De heer Van Verk: U kunt niet beantwoorden hoeveel het gaat kosten op vragen van de heer Merx. Ik constateer wel dat het een openeindregeling lijkt te zijn. Nu is bekend dat scholen in het verleden ook wel geld voor dit soort projecten hebben gehad en anders hebben besteed. Hoe wilt u dat voorkomen?

De heer Van der Kruijff: Hoe ik dat laatste moet voorkomen weet ik niet, want ik heb als raad geen controlerende rol op het schoolbestuur qua hoe ze hun budgetten besteden, moet ik u bekennen. Dus daar heb ik geen antwoord op.

De heer Van Verk: Zou het geld geormerkt moeten worden?

De heer Van der Kruijff: Het lijkt mij dat, en zo werkt het nu ook, dat een school een plan maakt voor een groen schoolplein, en dat moet voorleggen om in aanmerking te komen voor subsidie. En dat lijkt me vanzelfsprekend als je die subsidie toegekend

krijgt, dat je het dan ook gebruikt voor uitvoering van dat plan. Dat lijkt me een subsidievoorwaarde, ja.

De voorzitter: Dank. Mijnheer Van der Kruijff, gaat u verder met uw tweede termijn.

De heer Van der Kruijff: Goed, voorzitter, nog een paar punten. In de eerste termijn hebben wij wat vragen gesteld en ook in de commissie over de specificatie van anderhalf miljoen euro voor het plan van aanpak, Kromhout, Kasperspad en omgeving. Daar heeft u ons een verklarend memo opgestuurd, waarvoor dank. Voor nu vinden wij dat voldoende om in te kunnen stemmen met het als krediet beschikbaar stellen. Met name ook omdat wij richting de bewoners in die omgeving geen onzekerheid willen laten bestaan of het plan wel uitgevoerd gaat worden, want voor je het weet staat daar een vraagteken achter en dat moet echt niet gebeuren. We hebben nog wel een aantal vragen hoe het precies zit op een aantal punten, want uit het plan van aanpak begrepen we wel dat een gedeelte van de kosten uit reguliere budgetten gedekt zou worden, en nu lijkt dat toch anders te zijn. Maar goed, daarover komen we in het najaar nog wel te spreken denken wij zo. In ieder geval komt er nog een tijdspad naar aanleiding van aangenomen motie, en wij stellen voor de memo die verstrekt is daarbij te betrekken gewoon in de commissiebespreking te zijner tijd. Voorzitter, een punt waar we aandacht voor hebben gevraagd is de zelfbewoningsplicht van nieuwe koopwoningen om te voorkomen dat verhuurders en beleggers daarmee aan de haal gaan. En toen de Partij van de Arbeid daarop interrumpeerde hebben wij gezegd, ja, ook antispeculatiebeding kun je daarbij in je scope nemen. Nu verscheen vorige week een raadsinformatiebrief naar aanleiding van artikel 40-vragen die de Partij van de Arbeid daar ook over gesteld heeft. En het lijkt ons verstandig dat we nu niet in deze Kadernota-behandeling hier verder allemaal op ingaan, anders hadden wij wellicht een motie erover ingediend, maar dat we dat gewoon aan de hand van de raadsinformatiebrief in de commissie te zijner tijd gaan doen. Dus dat schuiven we nog even voor ons uit. Voorzitter, dan, ik heb nog kort een paar punten waar we nog geen oordeel over hebben maar waar ik wel wat wil over zeggen. Dat gaat over de motie, bloedserieus, en ook de motie, stagediscriminatie. Al die onderwerpen roepen bij ons de vraag op, waar begint en eindigt de rol van de overheid? En hoe ga je zeg maar even segmentarisch daarmee om? Als je het hebt over de problematiek bij de motie bloedserieus, die herkennen wij. Maar er zijn natuurlijk vele problematieken die mensen met weinig geld tegen het lijf lopen. En we kunnen dus niet ad hoc, stuk voor stuk voor stuk in actieplannen gaan vertalen, we zouden het liever wat integraal doen en ook kijken hoe we de maatschappij er zelf mee kunnen betrekken?

Mevrouw Kruger: Voorzitter?

De voorzitter: Mevrouw Kruger.

Mevrouw Kruger: Ja, uiteraard zou ik dan toch aan mijnheer Van der Kruijff willen vragen van, als u zegt, dit is gewoon een specifiek probleem, hygiënische middelen bij menstruatieperiode voor jonge meisjes, vrouwen in het algemeen, waarom vindt u dat dat integraal moeten worden aan... Ja, ik vind ook dat het integraal moet worden aangepakt hoor, dat mogelijk moet worden gemaakt dat deze producten gewoon

verkrijgbaar zijn, misschien zelfs wel voor alle vrouwen gewoon op welk moment dat je het nodig hebt. Maar nu specifiek voor vrouwen die minder geld ter beschikking hebben. En, ja, het zal zelfs ook zo eens kunnen zijn dat het de komende periode landelijk wordt uitgerold. Maar voorsnog denk ik dat wij hier in Dordrecht ook een rol hebben, om dat te doen.

De heer Van der Kruijff: Nou, we hebben, voorzitter, het CDA, ik zei al, we hebben ons standpunt nog niet bepaald dus we willen straks ook even de discussie afwachten in de verdere breedte. Maar we kunnen ons verdere ... Het klinkt een beetje, ik probeer dat niet cynisch want ik bedoel het helemaal niet cynisch of naar te zeggen, op het risico af dat u het toch zo neemt, je kunt ook problemen, kijken naar ouderen die last hebben van incontinentie en die maatregelen niet kunnen bepalen, straks hebben we het volgende plan van aanpak over dat probleem. En dat bedoel ik, voor je het weet zitten we probleem voor probleem voor probleem in een aanpak te vertalen. En wij zouden het liever in samenhang met elkaar zien, dat er mensen zijn met te weinig middelen, in dit geval vrouwen met te weinig middelen, die daardoor in de problemen komen. Of het nou hygiënisch is of anderszins, waar inderdaad beleid en oplossingen voor moeten komen. Niet alleen voor de ...

Mevrouw Kruger: Voorzitter? Ja, nog één keer een poging toch wagen, want u noemt nu ouderen met incontinentiemiddelen, dat zijn nou juist producten ...

De heer Van der Kruijff: Als voorbeeld.

Mevrouw Kruger: Ja, maar dat zijn juist de producten die via een zorgverzekering verkrijgbaar zijn op het moment dat mensen het niet kunnen betalen. En dat is juist met de andere middelen niet. Dus vandaar dat daar specifiek aandacht voor gevraagd wordt.

De heer Van der Kruijff: Ja, voorzitter, ja, als dat ... Ja, ik ben geen specialist zorgverzekeringen, maar ik denk, als dat zo is, zou je, ja, gewoon in die lijn van denken zou je dat dan ook in datzelfde kader moeten willen onderbrengen? Ik weet niet of mijn landelijke partij erachter staat overigens, als het over zorgverzekeringen gaat. Maar als u het mij nu vraagt, dat bedoel ik met het in één lijn aanpakken.

De voorzitter: Oké. Was uw tweede termijn verder afgerond?

De heer Van der Kruijff: Ja, gezien de tijd denk ik wel, voorzitter. Dank u.

De voorzitter: Dank. Dan gaan we ... Ja, precies, u heeft twee moties ingediend, de eerste motie M8 samen met Beter Voor Dordt, VVD, ChristenUnie/SGP, VSP, SP, fractie Jager en Partij Voor de Vrijheid. En die heet, zwerfafval, Dordtenaren hebben er schoon genoeg van. Dan motie M9, namens CDA, samen met D66, ChristenUnie/SGP en Beter Voor Dordt, alle Dordtse schoolplein groen, en dat is motie M9. Dan gaan we door naar de volgende, dat is de SP-fractie. Mijnheer Portier, gaat uw gang.

De heer Portier: Voorzitter, we steunen af op grote tekorten in de gemeentebegroting. We zien echter geen maatregelen om hier maar iets aan te doen. Wel blijkt dat zaken

die al jaren lopen, zoals het gratis OV vanaf 65 jaar, of die pas deze periode zijn ingevoerd, zoals de stadspas, automatisch geschrapt zullen worden aan het einde van deze collegeperiode. Ik heb begrepen dat dit de Dordtse wijze van begroten is. Voorzitter, wat de SP betreft gaan we op een standaard manier begroten om daarom hebben we een motie ingediend om structureel beleid van structurele dekking te voorzien. Zonder deze automatische bezuiniging zouden tekorten nog miljoenen hoger uitvallen, zodat we kunnen constateren dat het college verzuimd heeft de begroting tijdig op orde te brengen.

De voorzitter: Bij interruptie, mijnheer Van Verk.

De heer Van Verk: Ja, voorzitter, dank u. Het amendement over structurele uitgaven structureel begroten, inhoudelijk kunnen we ons daar van alles bij voorstellen. Maar vindt u niet dat u nu eigenlijk over uw graf gaat regeren? In de afgelopen drie periodes is het steeds door de colleges vastgesteld dat het openbaar vervoer betaald werd voor de komende jaren. En ik ben het met u eens, we hebben dat ook al in 2018 gezegd van, als je dat nou toch elke keer doet, ga dat dan structureel maken. Maar laat dit dan ook aan een nieuw college over om deze lasten structureel te maken of niet. Ik vind dit echt een vraagstuk voor de volgende raad en niet voor deze raad.

De heer Portier: Voorzitter, als je iets invoert, zoals bijvoorbeeld een stadspas met enorme aanloopkosten en uitloopkosten, dan is dat niet iets wat je doet met de intentie om het na een paar jaar weer af te schaffen. Als dat het idee was geweest, dan hadden we er als raad überhaupt niet mee in moeten stemmen. Dat laat onverlet dat iedere nieuwe raad weer andere prioriteiten kan stellen, en dingen die vorige raden structureel hebben begroot toch weer gaat schrappen. Er zijn vele zaken die we niet wettelijk verplicht zijn te doen maar die automatisch elk jaar weer terugkomen. Dus wat dat betreft denk ik dat als je iets echt wil, vindt dat het moet gebeuren en structureel moet gebeuren, dan moet je dat ook structureel begroten. En anders is het iets wat je invoert om er een paar jaar goede sier mee te maken. En vandaar dat we deze motie of dit amendement op deze manier zo hebben opgesteld.

De heer Van Verk: Nou, voorzitter, of partijen een goede sier willen maken, dat weet ik niet. In ieder geval de SP wil er nu goede sier mee maken. Ik zou zeggen, als je dit nu echt belangrijk vindt, alle partijen die dit belangrijk vinden, neem het dan op in je verkiezingsprogramma. Dan weten de Dordtenaren in maart 2022 waar ze aan toe zijn.

De heer Portier: Dat is nou juist een van de dingen die ik een beetje bevreemdend vind, je voert iets, maar ook al is het al ingevoerd, ook al zit het in een begroting, dan kan het in elk verkiezingsprogramma weer opnieuw opnemen omdat het anders automatisch afgeschaft wordt. Ja, dat is wat mij betreft geen manier van beleid voeren.

De heer Van Verk: Nou ja, u schetst net zelf een situatie waarin partijen dit ook weer kunnen afschaffen bij het aantreden van een nieuw college, dus dat is precies hetzelfde.

De heer Portier: Nee, dat is echt iets heel anders. Het maakt nogal uit of als je iets structureel invoert, laten we het even over de stadspas hebben, dat je gaat, dat iedere

keer weer in je verkiezingsprogramma zet, of dat je in je verkiezingsprogramma moet zeggen van, nou, wij vinden die hele stadspas onzin, wij gaan er een einde aan maken. Dat maakt echt wel een heel groot verschil uit. Wat u eigenlijk, waar we veel te veel mee zitten met het overheidsbeleid, is dat we steeds projectjes invoeren, om de indruk te wekken dat we iets aan een bepaald probleem doen, en na een paar jaar is het project weer afgelopen en zijn de problemen even groot als voorheen. Dat is een beleid waar we vanaf moeten.

De voorzitter: Dank u wel. Gaat u verder met uw tweede termijn, mijnheer Portier.

De heer Portier: Nou, ik heb de amendementen toegelicht. Zonder deze automatische bezuiniging zouden tekorten nog miljoenen hoger uitvallen, zodat we kunnen constateren dat het college verzuimd heeft de begroting tijdig op orde te brengen. Ook al jaren weten we dat de mogelijkheid om precarioheffing te heffen, dat die geschrapt gaat worden. De gevolgen daarvan worden nu eenzijdig op huiseigenaren afgewenteld terwijl het zakelijke onroerend goed, zoals gebruikelijk bij dit college, uit de wind wordt gehouden. Alle hoop voor de toekomst is gevestigd op meer geld vanuit het Rijk. Gesteld wordt dat in de organisatie al het vet er al af is. Als raad is het lastig te beoordelen. We krijgen geen inzicht in de grootte in de organisatiestructuur, of de formatie op het stadskantoor of wat voor afdelingen er zijn. We weten dat er tientallen voorlichters rondlopen, en dat regelmatig nieuwe posten gecreëerd worden met fraaie namen en vermoedelijk dito salarissen als een cultuurmakelaar, of zoals de heer Van Verk al noemde, een initiatiefmakelaar. Ook werd ons een tientallen pagina's tellend drieluik toegezonden, waarmee vanuit de ambtelijke organisatie beoogd wordt de programma's van politieke partijen en de toekomstige formatie van een nieuw college te beïnvloeden. Kennelijk is hier in ieder geval voldoende ambtelijke capaciteit voor.

Mevrouw Kruger: Voorzitter?

De voorzitter: Mevrouw Kruger.

Mevrouw Kruger: Ja, ik wilde toch even een vraag stellen aan mijnheer Portier, hij heeft het over dan weer een aantal functies als cultuurmakelaar en ja, wat voor makelaar dan ook. Ik kan u enigszins volgen daarin want ik snap af en toe de makelaars ook niet meer van, welke is nou wat? Maar waar haalt u het vandaan dat precies een makelaar een hoog salaris zou hebben of iets dergelijks? Want dat suggereert u altijd dat iets veel geld gaat kosten.

De heer Portier: Ik weet in ieder geval in het verleden de cultuurmakelaar die we toen hadden ruim een ton per jaar '...', dus.

Mevrouw Kruger: Ja, voorzitter?

De heer Portier: Maar goed, het gaat niet om de individuele functie, het gaat erom, we hebben gewoon, dat we als gemeenteraad, officieel gaan wij over het beleid en over het geld en moeten we de begroting controleren, maar we hebben geen idee waar het geld naartoe gaat. We weten niet wat er naar het personeel gaat, niet naar wat voor soort

personeel, niet wat er naar huisvestingen gaat, niet wat er naar communicatie gaat, we hebben geen idee. Terwijl ...

Mevrouw Kruger: Ja, voorzitter? Maar ik zou ...

De voorzitter: Mevrouw Kruger.

Mevrouw Kruger: Ik zou het dan toch op prijs stellen dat de heer Portier wel even, ik snap wat die zegt, overbodig geld moet je niet uitgeven, maar ik vind het toch wel een beetje onterecht als u zomaar suggereert dat bepaalde functies echt megasalarissen opleveren. Want dan moet u dat nog maar eens navragen wat deze cultuurmakelaar verdient.

De heer Portier: Nou goed, het gaat mij niet om de enkele positie. Weet u wat, ik neem het gewoon, het noemen van die positie gewoon terug. Het gaat mij erom, waar er allerlei posities gecreëerd worden en formatieplaatsen, terwijl we geen idee of enkel inzicht hebben in wat er gebeurt.

De voorzitter: Gaat u verder.

De heer Portier: Goed.

De heer Van Verk: Ja, voorzitter, toch nog even op dit punt als het mag?

De voorzitter: Ja, als u een nieuwe vraag heeft ten opzichte van GroenLinks.

De heer Van Verk: Ja, nou ja, twee vragen. Ik hoor de heer Portier zeggen dat die kosten, nou, daar moet je anders kritisch naar kijken. De cultuurmakelaar is geloof ik al vanaf 2006 actief in deze stad, dus die zou zeker in de visie van de heer Portier een structureel karakter moeten krijgen. En u doet net alsof deze mensen niets doen. U suggereert namelijk van, ja, we weten niet wat ze doen. Volgens mij werken ze collectief voor deze raad en dus voor onze burgers en de stad. Of zie ik dat nu verkeerd?

De heer Portier: Ja, dat ziet u verkeerd. Ik heb niet gezegd dat ze niets doen. Ik heb gezegd dat we niet weten wat voor posten en wat voor formatie, hoe dat verdeeld is over afdelingen, et cetera. Letterlijk weten we niet wat de mensen op het stadhuis doen en wat voor mensen er allemaal rondlopen. Daar zijn heel veel mensen, daar ben ik van overtuigd, die met hart en ziel voor onze stad werken en die volle inzet plegen, daar gaat het helemaal niet om. Maar de controlemogelijkheden die we nu hebben vanuit de raad, ja, lijken mij gewoon onvoldoende. En vandaar dat wij ook aandringen om meer inzicht en dat kunt u ook straks weer ondersteunen, als dat in de Bestuur en Middelen en de Auditcommissie aan de orde komt. Want daar hebben we een initiatief voor ingediend om verduidelijkingen en verbeteringen in het hele begrotingsproces vorm te geven.

De voorzitter: Oké.

De heer Portier: Als voorzetje voor de nieuwe raad.

De voorzitter: Dank u zeer. Gaat u verder met uw tweede termijn.

De heer Portier: Goed. Voorzitter, als SP hebben wij vragen gesteld over het grote krediet voor het automatiseren van de procedures rond subsidies. In de beantwoording van de vraag werd verwezen naar de bijna veertig ingewikkelde regelingen en de net geen 40 miljoen die aan subsidies worden uitgegeven. Nu kun je ook afvragen van, hebben we niet te veel regelingen en zijn ze niet onnodig ingewikkeld? Nou goed, voor diverse subsidies zijn er plafonds vastgesteld die bij elkaar 1 miljoen euro omvatten, terwijl we iets van 40 miljoen euro uitgeven. Dat 1 miljoen, waarvoor allerlei plafonds zijn vastgesteld, dat gaat om subsidies door veelal vanuit vrijwilligers gedragen organisaties die het cement van deze samenleving vormen. Ik heb dus eens in het openbare subsidierregister nagekeken waar de miljoenen blijven. Sommige organisaties ontvangen vanuit meerdere programma's en regelingen subsidies, die bij enkele daarvan ook in de miljoenen lopen per organisatie, en in sommige gevallen per subsidie. Ongetwijfeld soms heel nuttig werk. Ik kan me voorstellen waar een Leger des Heils subsidie voor krijgt, de opvang van de daklozen in deze stad. Niet bij alle regelingen en subsidies ben ik ervan overtuigd dat deze doelmatig worden besteed. In ieder geval ontbreekt ook hier af en toe het inzicht en het lijkt me goed om hier in ieder geval eens een kritisch oog op te werpen. Voorzitter, wij ondersteunen het halveren van het budget voor de zogenaamde Eerste Vrije Statenvergadering. Ik denk, als we alleen al de geschiedvervalsing rond dit evenement schrappen, dat we al op meer dan een halvering zitten. Zwerfafval, wij steunen de motie maar zwerfafval in de hand gewerkt door bijvoorbeeld het vragen van geld voor het ophalen van grofvuil is ook iets waar we over na moeten denken. Wat ook niet werkt is de vergrendeling van vuilcontainers, waardoor je bij het vastlopen niet naar de volgende container door kan lopen, zoals mijzelf nog afgelopen week overkwam. Legio zijn de mensen die de zak dan maar laten staan, zeker als je toch al niet heel sterk bent en met een zware zak een eind hebt moeten lopen. Daarnaast denk ik dat ook veel aandacht nodig is aan voorlichting, eventueel weer een ophaalkalender, en aandacht aan dit thema bij nieuwe inwoners. Maar mensen die moedwillig vuil op straat gooien, die mogen wat mij betreft maximaal mogelijk beboet worden. Voorzitter, daar wou ik het voor nu even bij laten, dank u wel.

De voorzitter: Dank u zeer, ook keurig binnen de tijd. En er is een extra amendement door u ingediend, dat hebben we amendement A5 genoemd, structurele uitgaven structureel begroten. En dat doet u samen met de fractie Jager, voor alle duidelijkheid. Dan gaan we naar de ChristenUnie/SGP-fractie, mijnheer Veldman, gaat uw gang.

De heer Veldman: Ja, voorzitter, dank u wel voor het woord. Voorzitter, allereerst dank aan college voor de beantwoording in eerste termijn en aan de collega's voor de zinvolle bespreking in de commissies over de verschillende thema's. Dank ook aan het college voor de uitsplitsing op het Kromhout, de gemaakte raming daar. Voorzitter, drie weken terug stipte ik uiteraard corona aan als belangrijk thema, en ik benoemde daar dat deze crisis herdacht moest worden met een monument, een herinneringsmonument. En ongeveer gelijktijdig met mijn woordvoering kwam de aankondiging binnen, dat had ik, dat wist ik niet anders had ik het anders gebracht. Maar vorig jaar vroegen wij daarvoor al aandacht. En we zijn nog niet van Covid af, dat blijkt wel, maar toch vinden we het

erg goed. En de heer Schalken noemde dat ook al, dat dit belangwekkende gebeuren op deze manier aandacht heeft gehad, dat het ook een blijvende herinnering in onze stad houdt. En we zien er eigenlijk ook naar uit dat dat op een moment als we Covid echt achter ons hebben gelaten, ook nog misschien in een wat breder gezelschap, breder verband, met meer mensen kan worden, nou ja, aandacht kan krijgen. Voorzitter, en wij vroegen natuurlijk eerder ook al wel eens aandacht voor herinneringen in de stad. En daarom vinden we het eigenlijk wel jammer, en de heer Tiebosch memoreerde daar net aan, dat dat budget voor kunst in de openbare ruimte niet of nauwelijks wordt uitgeput. Terwijl dat juist een budget is wat geschikt is om de herinneringscultuur in onze stad levend te houden, om dingen die, nou ja, het bewaren, het aandacht schenken waard zijn, om dat met elkaar vast te houden. En mevrouw Kruger noemde dat ook al, om historie die nu wordt gemaakt, ook voor de toekomst met elkaar te bewaren. En in die zin zou ik eigenlijk liever nog zien dat we het Hans Petri monument dus met nieuw geld financieren en het geld wat er is voor die andere dingen gebruiken. Maar daar hoor ik graag ook het college over. Voorzitter, dank dus dat de portefeuillehouder en ambtelijk apparaat daarin zo voortvarend hebben voorzien. Voorzitter, vorige keer noemde ik in de eerste termijn de uitvoeringscapaciteit, en daar wil ik nu ook nog een paar woorden aan wijden. Het college heeft ons verzekerd dat de plannen die nu voorliggen met de huidige capaciteit ook kunnen worden uitgevoerd. Toch maak ik nogmaals van de gelegenheid gebruik om een lans te breken voor de kwaliteit van uitvoering. We hebben grote ambities, we willen snel, maar we willen ook hoge kwaliteit en we willen dat ook samen met inwoners en samen met de bredere omgeving. Tenminste, ik denk dat ik een brede wens hiermee verwoord. Voorzitter, en dat vereist ook hoge kwaliteit in procesgang. Omdat dat ook hopelijk voorkomt dat er vertraging ontstaat door juridisch geneuzel, kostenoverschrijdingen en wat al niet. En juist bij verdichting in de bestaande stad is dat van wezenlijk belang. En de voorbeelden waar dat wellicht niet helemaal goed gaat, hoef ik denk ik niet te memoreren. Maar, voorzitter, wij doen liever twee dingen goed dan vier dingen half, dus die oproep echt aan het college. En dat is, voorzitter, ook de reden geweest dat wij geen moties zelf hebben ingediend, omdat we denken dat er meer dan voldoende ligt voor het ambtelijk apparaat en college om de tanden in te zetten. En voorzitter, ik stip nog even de moties die wij wel samen met het CDA indienen aan, omdat ik daar echt bij wil benadrukken, en dat staat ook wel in de tekst weergegeven, dat we echt op moeten passen dat initiatieven niet worden overgenomen. Sommige scholen zijn zelf al bezig met het vergroenen van hun plein, en hebben misschien maar heel beperkt hulp nodig of helemaal niet, van de gemeente. En anderen misschien net een zetje wel in de goede richting, maar het is dus echt de kunst om het mogelijk te maken met elkaar, in plaats van het over te nemen. Voorzitter, tot slot wensen we het ...

De heer Merx: Voorzitter?

De voorzitter: Bij interruptie, mijnheer Merx.

De heer Merx: Dank u wel, voorzitter. Ja, mijnheer Veldman, bent u dan niet bang dat straks iedereen achterover gaat leunen totdat de raad een motie gaat indienen en dat er ergens, welk initiatief het ook is, geld naartoe moet? En dan nemen we toch elk

initiatief, althans dat risico loop ik dan, weg bij in dit geval bijvoorbeeld scholen? Want die denken, ja, als wij voor gaan investeren, dan zouden we wel gek zijn, kunnen we het beter ergens anders aan uitgeven. Misschien vinden we wel een raadslid die voor ons pleidooi wil houden dat het op kosten van de gemeente moet.

De heer Veldman: Nou ja, voorzitter, volgens mij is dat dus precies wat ik beoog te zeggen namelijk, je kunt dingen mogelijk maken, je kunt dingen initialiseren, maar dat is heel iets anders dan het volledig overnemen of volledig financieren. Volgens mij zijn er ook initiatieven zoals Jantje Beton, als jij iets wil dan legt de gemeente daar geld bij maar nooit volledige financiering vanuit de overheid. Dat soort ideeën moet je denk ik aan denken om te zorgen dat het niet doodslaan, zoals u dat zegt, want dat zie ik inderdaad als gevaar. En daarin zijn we het denk ik wel met elkaar eens. Aan de andere kant is het ook zo dat je als overheid wel dingen kunt signaleren en even ergens een positieve duw aan kan geven en op die manier energie los kan maken. Wat de ene school kan met een achterban, kan niet per se elke andere school maar die kun je daar misschien wel toe stimuleren. Dat is wat ik heb willen zeggen.

De voorzitter: Gaat u verder.

De heer Veldman: Ja, voorzitter, ik was eigenlijk aan mijn slotopmerking, dat wij het college Gods zegen toewensen in uitvoering en voorbereiding van de begroting. En ik ga nu maar even niet alle moties en amendementen die nu zijn ingediend langs om daar alvast een opvatting over te geven, dat zien we bij de stemming wel. Dank u wel.

De voorzitter: Dank. Dan gaan we naar de VSP-fractie, mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Ja, voorzitter, de tweede termijn van de Kadernota ook kort. Ook dank vanuit de VSP aan college en raad voor de constructieve bespreking van deze Kadernota. Voorzitter, de VSP heeft, en dat heb ik al eerder gezegd maar dan, ik wil even ergens naartoe, bij elke behandeling van de Kadernota is aangegeven dat ook de VSP vindt dat Dordrecht moet groeien. Maar wij willen niet vergeten om de huidige inwoners van Dordrecht hierin mee te nemen. Seniorenwoningen, zorgbuurthuizen voor ouderen, sociale huur, koopwoningen voor starters, daar heeft Dordrecht behoefte aan, daar is woningnood het hoogst, daar zijn de wachttijden van jaren voor een betaalbare woning. En tot op heden waren wij een roepende in de woestijn, maar de noodkreet van de woningcorporaties onlangs in AD De Dordtenaar, onderstreept hetgeen de VSP al jaren naar voren brengt. De vraag aan de wethouder is dan ook, waarom deze coalitie met oogkleppen of vrijwel alleen wil bouwen voor het duurdere segment, terwijl de corporaties voortdurend met u in overleg zijn geweest over het enorme tekort aan sociale woningbouw? Waarom is er niet geluisterd naar de corporaties? Dan, voorzitter ...

De heer Van Verk: Voorzitter?

De voorzitter: Bij interruptie, mijnheer Van Verk.

De heer Van Verk: Mevrouw Stolk wijst op de bijdrage van de corporaties in AD De Dordtenaar. En ja, ik denk dat daar een hartenkreet aan ten grondslag ligt. Tegelijkertijd

stel ik vast dat diezelfde corporaties de afgelopen jaren stevig gesloopt hebben, en niks nieuws gebouwd hebben terwijl ze daar wel de mogelijkheden voor hadden. Hoe kijkt u daar dan tegenaan? Vindt u niet een beetje, krokodillentranen wordt hiernaast gezegd, ja.

Mevrouw Stolk: Ja, nee, voorzitter, nee, daar ben ik het niet helemaal mee eens want ook wij hebben daar een verantwoordelijkheid in. En als je ziet dat de woningcorporaties constant het gesprek aan hebben willen gaan en dat er gewoon stevast iedere keer is gezegd van, nee. En volgens mij hebben we ook door deze raad, en volgens mij is dat vanuit het CDA nog gekomen, dat we ook op de Middenzone juist nu meer sociale huurwoningen gaan bouwen. Dus er is wel degelijk een verantwoordelijkheid, vinden wij, vanuit deze raad.

De heer Van Verk: Nou, voorzitter, toch nog een opmerking daarover. Het initiatief om sociale woningbouw op de Middenzone te doen, dat was een initiatief van het CDA, D66 en onze partij overigens. Maar los daarvan, de Colijnstraat ligt al jaren braak, de Patersweg heeft jaren braak gelegen. De corporaties roepen wel dat ze hebben gesproken, maar het resultaat is er niet naar. Daar konden wij namelijk niets van vinden als gemeente, dat was grond in hun eigendom. Waarop ze allang hadden kunnen bouwen, dat hebben ze ook niet gedaan.

Mevrouw Stolk: Maar voorzitter, ik ben dan ook blij dat we op de uitnodiging in zijn gegaan om binnenkort met de woningcorporaties het gesprek aan te gaan, want volgens mij is heel deze raad ook uitgenodigd. En dat lijkt mij dan ook zeer verstandig daar waar de knelpunten zitten, om dat in het vervolg dan ook mee te nemen. En let wel, ik schroom dan ook niet om tegen de corporaties te zeggen van, waar ligt uw eigen verantwoordelijkheid dan in deze? Voorzitter, als ik verder mag gaan? Uit de meicirculaire blijkt dat de lopende bouwprojecten te weinig opleveren en dat de gewenste groei aan inwoners zelfs is gedaald. Dramatisch als je weet dat de begroting van Dordrecht de komende jaren wel uitgaat van toename van de ozb-inkomsten en een forse toename van het aantal inwoners. De VSP wil dan ook dat de begroting 2022 moet worden aangepast, rekening houdend met reële verwachtingen van aantallen woningen, inwoners en oplevertermijnen. Vrijwel alle projecten lopen uit, kosten meer en vallen tegen. Daar is onvoldoende wijze rekening mee gehouden in deze Kadernota. Dan als laatste, voorzitter, de VSP, dat zal u niet vreemd zijn, zal graag de motie van de SP ondersteunen op het gebied van gratis openbaar vervoer 65-plus, of een kleine bijdrage, om dat structureel op te nemen. Omdat wij gewoon vinden dat goed openbaar vervoer voor ouderen gewoon geregeld moet worden in deze mooie stad. Echter, we hebben moeite met de DordtPas. Wij willen nog geen uitspraak doen over de DordtPas omdat wij nog zitten te wachten op de evaluatie van de DordtPas. Dus tot even zover, voorzitter, mijn eerste termijn.

De voorzitter: Hartelijk dank. Tweede termijn. Eerste termijn van deze dag, ja. Dan gaan we door naar de Partij van de Arbeid, mijnheer Van Verk.

De heer Van Verk: Ja, dank u, voorzitter. Tja, de Kadernota, we hebben daar de vorige keer al het een en ander over gezegd, dat ga ik niet herhalen. Hij is beleidsarm, zoals

mevrouw Kruger constateerde. En zoals de heer Portier constateerde, lijken we af te stevenen op forse tekorten. En toch gaan we niet bezuinigen. En de PvdA is daar blij om, want het is niet te geloven dat je gaat bezuinigen als je 18 miljoen overhoudt op je jaarrekening. Dan kan je echt niet verdedigen naar deze stad dat er bezuinigingen nodig zijn. Dat brengt me wel bij de motie van D66, het zou tijd worden dat deze stad realistisch zou gaan begroten. En dat is best moeilijk in deze tijd want de koerswinsten uit Den Haag wisselen soms per maand. Voorzitter, wij nemen nota van het pleidooi van een aantal partijen om de hondenbelasting af te schaffen. Dat is prachtig. Maar de hondenbelasting was wel een doelbelasting namelijk om de hondenpoep op te ruimen. En laten we nou niet de hondenbelasting gaan afschaffen om over vier, vijf jaar vast te stellen dat de straten weer vol liggen met hondenpoep, die dan wel opgeruimd moeten worden maar dan wel ten koste gaan van de algemene reserve omdat we geen belasting meer heffen.

De heer Tiebosch: Voorzitter?

De voorzitter: Mijnheer Tiebosch, bij interruptie.

De heer Tiebosch: Ja, de hondenbelasting, mijnheer Van Verk, dat is nou juist geen doelbelasting, dat is een ongebonden lokale heffing. Dus al zou u dat bedrag innen en het uitgeven aan het bedrag wat bijvoorbeeld GroenLinks vraagt voor bloedserieus, dan zou dat zomaar kunnen.

De heer Van Verk: Goed, dan nog blijft het een feit dat de hondenbelasting in ieder geval bijdraagt aan de hondenpoepmotor die we hier hebben rondrijden, of hadden rondrijden waarschijnlijk. Voorzitter, de heer Van der Kruijff constateert terecht dat het moeilijk is om integraal te denken, en misschien nog wel moeilijker is om integraal te werken. En daar ligt voor ons wel een zorg. Een zorg bij het personeel. We hebben een enorme opgave, zoals de heer Veldman ook al constateerde, voor de komende jaren, en wij maken ons oprecht zorgen of er voldoende personeel is en voldoende kwalitatief personeel is om die opgaves uit te voeren. Want het vergt nogal wat van het apparaat. Dus in die zin zouden wij graag zien dat het ambtelijk apparaat in ieder geval op niveau wordt gehouden, dan wel wordt gebracht.

De heer Portier: Voorzitter?

De voorzitter: Mijnheer Portier.

De heer Portier: Ik begrijp wat de heer Van Verk zegt, maar soms is het zo dat je met meer mensen minder voor elkaar krijgt. Denkt u echt dat met een grote organisatie, dat die altijd beter of efficiënter werken dan een meer gestroomlijnde organisatie?

De heer Van Verk: Nou, ik zeg niet per definitie een grotere organisatie, maar het gaat mij ook om de kwaliteit. Wij maken ons echt wel zorgen op dit moment hoe de kwaliteit van het ambtelijk apparaat is gesteld. We zien het afgelopen halfjaar, driekwart jaar een aantal incidenten passeren waarvan we zeggen van, nou, hoe heeft dat zomaar kunnen gebeuren? Noem de eigen bijdragen in de jeugd, noem de Engelenburg, noem de

aankoop van een zwembad. En zo zijn er een aantal zaken gepasseerd waarvan we toch onze twijfels hebben of dat allemaal had gebeurd wanneer je voldoende kwantiteit en voldoende kwaliteit heeft. En ja, mijnheer Portier, u heeft gelijk dat de kwantiteit niet altijd bepalend is. Ik ken staten in deze wereld die door één man worden geleid, en daar heb je heel weinig problemen met de bureaucratie want die zeggen gewoon wat er moet gebeuren, punt. Noord-Korea is er zo een.

De voorzitter: Is dat uw droombeeld ook, mijnheer Van Verk?

De heer Van Verk: Nee. Mijn droombeeld, voorzitter, wij zijn een sociaaldemocratische ...

De voorzitter: Nee, u vertelt er zo bloemrijk over.

De heer Van Verk: Wij zijn een sociaaldemocratische partij, dus wij staan voor democratie. Maar laten we vaststellen dat het leiden door één persoon in sommige opzichten wel wat dingen vergemakkelijkt, laten we dat wel vaststellen. Het is niet beter.

De voorzitter: Gaat u verder.

De heer Portier: voorzitter?

De voorzitter: Toch niet. Mijnheer Portier, gaat uw gang.

De heer Portier: Ja, ik begrijp niet helemaal de verwijzing naar Noord-Korea, ik neem niet aan dat de heer Van Verk wil suggereren dat wij iets dergelijks voorstaan. In ieder geval ondersteun ik zijn betoog waar het gaat om de kwaliteit van het personeel.

De heer van Verk: Dank u. Voorzitter, tot slot de herinneringscultuur waar de heer Tiebosch het ook over had bij de Hans Petri beelden. Herinneringscultuur is één ding, maar laten we niet een soort stad worden waar alleen maar herinnerd wordt, laten we ook ruimte bieden voor nieuwe kunst, voor nieuwe kunstwerken en laten we daar het geld ook aan besteden. Die kunnen uiteindelijk ook weer bijdragen aan een herinnering, maar een stad waar we alleen maar herinneren, dat wordt een beetje een stad uit het verleden. Dat lijkt me niet helemaal de bedoeling van de middelen die we hebben. Dat was het, voorzitter.

De voorzitter: Dank u zeer. Dan gaan we naar Gewoon Dordt, mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Ja, voorzitter, dank. We hebben eigenlijk helemaal niet zoveel toe te voegen. In de eerste termijn hadden wij de constatering al dat het een beetje een saaie Kadernota is, dat is natuurlijk niet onlogisch in het jaar voor de verkiezingen. En wat ons wel opvalt is, en daar hebben we zelf ook aan meegedaan, is dat er dan nu toch ineens allemaal moties en amendementen komen. Waarbij, ik had het er net met de heer Van der Net nog even over, dat het net lijkt zo van, alsof er te veel tijd tussen zit dus dat we te veel op ideeën worden gebracht wat we dan alsnog kunnen doen. Dus bij deze het voorstel vanuit Gewoon Dordt om de volgende Kadernota behandeling weer gewoon in twee dagen te doen zodat we dat dan maar gehad hebben, om het even oneerbiedig te

zeggen. Voorzitter, wij hebben in de commissies een aantal, zijn er een aantal dingen aan de orde geweest, en dat heeft niet per se geleid tot een ander beeld bij ons. Er is net ook al iets gezegd over de motie zwerfafval, natuurlijk, alle partijen in de raad willen gewoon graag een schone, hele en veilige stad, dus volgens mij is ieder initiatief waarbij het beeld gewoon beter wordt in de stad, dat is altijd goed. We hebben ook al eerder gepleit voor hetzelfde onderhoudsniveau in de hele stad. Dus dat wil ik hier ook nog wel bij herhalen, dat dat misschien dan ook wel gelijk meegenomen kan worden. En waar mijn irritatie zat met betrekking tot de motie, is dat ik nou eenmaal gewoon een irritatie krijg op het moment dat het college of dat de coalitiepartijen met zijn vieren een motie of een amendement indienen. En dat bedoelde ik er dus mee, helemaal niet dat ik mij buitengesloten voel of ik wel of niet mag mee tekenen, maar dat het dus een zinloos iets is. Ik bedoel, want het is al aangenomen dus daar kunnen we van alles van vinden. Maar het staat niet meer open, het biedt een ander niet meer ruimte zeg maar om daar ook aan bij te dragen. Terwijl dit toch een item is denk ik dat voor alle partijen in de raad belangrijk is. Dus even dat. Ja. Met betrekking tot de schoolpleinen ben ik nieuwsgierig, de heer Merx heeft een aantal interrupties geplaatst, ik hoop dat de wethouder wat licht in de duisternis kan werpen. De heer Van der Kruijff meldde terecht dat het over meerdere portefeuilles gaat, maar die beperkt het antwoord wel tot één wethouder. Dat zal dan waarschijnlijk de wethouder Onderwijs zijn. Ik hoop dat het college het kan opbrengen om in dit kader dan ook gezamenlijk hierop een antwoord te formuleren. Want onderwijs, dat ligt wat gevoelig op dit moment bij mij. Even kijken, wij hebben mede ingediend met digitale instrumenten, en eigenlijk met name ook vanwege destijds een paar jaar geleden hebben we een keer een situatie gehad, dat ging dan meer over een wegsituatie bij de Zuidendijk, Patersweg, waar we met een bril zeg maar op konden staan. En, nou, afijn, dat was allemaal heel goed. En met name om een beter beeld erbij te krijgen, want dat is het vaak, de onbekendheid bij mensen in de stad van, wat gaat er nou precies gebeuren, wat voor effect heeft dat nou precies? Zie ik dalijk nog blauwe lucht, enzovoort. Dus alles wat ingezet kan worden om dat beeld helderder te maken, dat ondersteunen wij. De Hans Petri, daar kom ik dan ook nog even op terug, of tenminste het voorstel van D66. Ja, is ook al gezegd, wij zouden ook liever zien dat er nieuw geld gebruikt zou worden hiervoor. En dat het andere geld, en misschien moet daar dan wel wat extra bij gestimuleerd worden, maar ook gebruikt wordt voor nieuwe ontwikkelingen in de stad. Wij hebben zelf ook nog een motie ingediend, en die staat in het systeem met alle logo's. Jongens, ik zal ... Ik heb het niet erin gezet, ik heb een versie ingediend waar één logo op staat en dat is die van ons. Kijk, de griffier laat het bewijs hiervan zien. Dat is een motie die ik, waar ik op attent gemaakt werd door een raadslid in Papendrecht, dat gaat over dat nationaal programma onderwijs voor een heel klein gedeelte rechtstreeks naar de gemeentes gaat, dus niet naar de scholen of de schoolbesturen. En dat in Papendrecht deze motie ervoor gaat zorgen, dat de zogenaamde witte vlekken die worden genoemd, dus de gaten die vallen die niet op een andere manier, binnen een ander programma gedicht kunnen worden, daarmee gedicht kunnen worden. Ik heb geen idee om welke bedragen het gaat want dat moet allemaal nog duidelijk worden, maar dat is dus de vraag aan de wethouder of aan het college, ja, nou ja, goed, hoe we die moeten zien? En dat is het even.

De voorzitter: Dank u zeer. En dan heeft u dus ingediend, motie M10 en die heet, achterstanden weg na corona.

De heer Van Verk: Voorzitter?

De voorzitter: Bij interruptie, mijnheer Van Verk.

De heer Van Verk: Mag ik enige duiding vragen over het begrip witte vlekken, want het lijkt zo vanzelfsprekend maar ik ... Witte vlekken?

Mevrouw Koene: Witte vlekken, het zijn net de mannen in witte pakken. Ja, de onontdekte plekken. Ja, het is wel leuk want ik zit hier in een hoek waar het een en ander gesouffleerd wordt de hele tijd al, de hele middag, dus dat levert leuke dingen op. Ik denk dat de heer Van Verk dat vooral moet zien als, bijvoorbeeld, als er iets niet op een school wordt aangeboden, maar ook niet bij een sportvereniging omdat daar, of bij een cultuurinstantie als ToBe of wat dan ook, omdat daar geen mogelijkheden voor zijn financieel, dus dat daar zeg maar projecten in gedaan kunnen worden zodat eigenlijk alle jongeren in de stad, alle kinderen in de stad, nou ja, waar aandacht voor kan zijn binnen cultuur en sport en, nou ja, enzovoorts, dat dat mogelijk gemaakt kan worden binnen de organisaties die er al zijn alleen waar geen budget voor is. Het kan om hele kleine dingen gaan, ik bedoel, het is geen kwestie van een miljoenen business, maar het zou leuk een vakantieproject kunnen zijn, noem maar op. Dus eigenlijk heel ruim, en het zal ook waarschijnlijk niet om heel veel geld gaan dus ik denk iets ingewikkelds kan niet denk ik.

De voorzitter: Dank u wel. Volgens mij is dan alles helder. Dan gaan we naar de laatste fractie, mevrouw Jager, gaat uw gang.

Mevrouw Jager: Dank u wel, voorzitter. Ik hou het kort, zoals altijd, want een heleboel is al gezegd. Ik wil alleen eventjes terugkomen op twee dingetjes, dat is het zwerfafval. Daarbij is het gewoon zo dat, ja, dat wat de heer Portier daarover gezegd heeft, dat is, ja, precies ook wat ik ervan vond. Dus daar hoeft ik verder niet zo heel erg veel over te zeggen. Maar wat wel, waar het wel om gaat is dat voor de afvalstoffenheffing dus een korting van 5 procent wordt gegeven voor alleenstaanden. En dat de heer Tiebosch daar al over gezegd heeft dat dat een schandalig verschilletje is en dat dat zeker 20 procent zou moeten zijn. Nou heb ik het even vergeleken met de heffing die we hebben voor het waterschap, voor alleenstaanden en meerpersoonshuishoudens. En als ik dat met elkaar vergelijk dan komt de korting die alleenstaanden krijgen neer op 45 procent. Nou hoeft dat van mij niet per se 45 procent te zijn, maar dat het dus meer mag zijn dan 5, dat lijkt me helder. Even zien hoor. Ja, daarbij heeft dan ook de wethouder Van der Linden heeft, toen ik daar een opmerking over maakte de vorige keer, heeft die gezegd van, ja, het is een voorlopertje op de Diftar en dit wordt ook geëvalueerd. En dan denk ik van, nou, dat is leuk hoor, ja, want hoe ga je 5 procent korting voor alleenstaanden evalueren want je ziet niet wie wat waar ingooit en wie wat op straat gooit en ga zo maar door. Dus die evaluatie kan alvast geen zoden aan de dijk zetten. En als je wilt evalueren, dan zul je dus pas kunnen evalueren als je op een gegeven moment met de Diftar bezig bent, en dan kan ik ze verzekeren dat er nog meer rotzooi op straat komt

dan er nu al is. Dat weet ik wel zeker. Want dat houdt dus ook verband met waar we het al over hadden, de kosten voor het groot vuil ophalen en zo. Als je dat niet doet, zoals vroeger, dan bieden de mensen het gewoon aan op het moment dat het opgehaald kan worden. En hier wilde ik het eventjes bij laten, want ik ga de moties niet allemaal langslopen.

De voorzitter: Dank u wel. Dan hebben we daarmee de tweede termijn van de raad gehad en dan sluiten we daarmee ook die termijn af. En dan wil ik straks naar het college toegaan, te beginnen bij de wethouder Financiën, wethouder Burggraaf. En voor die tijd misschien goed om nog even kort te schorsen, dus om vier uur gaan we de vergadering hervatten.

De voorzitter: Gaat u zitten, alstublieft. De vergadering is heropend. Welkom terug. We zijn toe aan de tweede termijn van het college in het kader van de Kadernota, geef ik graag het woord aan wethouder Burggraaf.

De heer Burggraaf: Ja, dank u wel, voorzitter. Er was op een gegeven moment bij ons een storing ongeveer op driekwart van de vergadering, daarom ben ik hier ook naartoe gegaan. Maar het kan zijn dat ik dus een enkele vragen wellicht, nou ja, gesteld zijn maar dus niet heb kunnen horen, dan bij voorbaat mijn excuses daarvoor, dan hoor ik dat vanzelf als dat het geval is. Ik loop gewoon even de amendementen en de moties af, voorzitter, dan heb ik volgens mij alle vragen ook meteen te pakken. En de eerste is, amendement 1, indexatie Kadernota hondenbelasting, en die neem ik meteen motie 5 mee van de PVV, over afschaffen van de hondenbelasting. Ja, voorzitter, begin deze collegeperiode is een van de beleidswensen geweest om de hondenbelasting fors te verlagen. En in 2017 betaalde de hondenbezitter nog 108 euro, nu in 2021 is het bijna gehalveerd naar 59 euro. Dat is een daling van 46 procent en ligt fors onder het gemiddelde in Nederland van 76 euro dus dat is een mooie ontwikkeling. En uw raad heeft daarbij een systematiek vastgesteld, ook al in 2017 herinner ik mij, op basis van een tarief vaststellen op het aantal honden. En in 2019 is deze beleidswens ook voor deze periode geformuleerd, en daar is gezegd, bij een gelijkblijvend aantal honden verwachten wij de tarieven in 2022 en verder te kunnen verlagen naar 49 euro. Dat bedrag herken ik terug in de motie of het amendement van D66. U heeft dus een systematiek vastgesteld zoals u nu elk jaar bij de Kadernota doet, waarbij u zegt van, ja, dat tarief stellen we bij de begroting definitief vast op basis van het dan bekende aantal honden, waarbij je dan terugrekent het bedrag wat je in de begroting nog op moet halen. De verwachting is dat dat inderdaad deze richting op zal gaan, na de zomer zal er nog een controle aan hondenbezit komen, dus het hangt sterk af van, nou ja, het aantal honden want daar is het tarief van afhankelijk. Zo heeft u destijds ook deze beleidswens voor deze periode vastgesteld als raad. Waarbij dus de verwachting is dat we die kant wel opgaan maar om dat nu al vast te gaan leggen, is gewoon nog prematuur. Nogmaals, dit is de systematiek zoals u dat als raad al jaren doorvoert en bij de begroting het definitief tarief vaststelt. Dus ik zou zeggen, kijk dan nog eens even naar het tariefvoorstel wat er dan ligt, en ga daar nog niet op vooruitlopen met dit amendement. Dus daarmee ontraden wij dit amendement. De motie van de PVV voor het afschaffen van de hondenbelasting, ja, die kunnen we ook niet anders dan ontraden

omdat deze periode een beleidslijn is ingezet om deze te halveren. Nou, dat is degene die we blijven doorvoeren deze periode. En de vraag is ook maar, waar wilt u dat dan van dekken? Dat staat ook niet in de motie, dus ook die ontraden wij. Dan, voorzitter amendement 2 van de Petrifontein. Ik vind het heugelijk om te merken dat in de raad, heb ik het idee unaniem steun is in ieder geval om deze Hans Petri fontein te behouden voor de stad en een mooie nieuwe invulling te geven. Ik denk voor de wijk Amstelveen een hele mooie, ja, toegang van de wijk. Over de dekking daarvan hebben wij dat nu met nieuw geld gedaan. Laat ik collega Sleeking even ingaan op hoe wij nu omgaan met de reserve voor openbare kunst waar D66 het over had. Amendement ...

De heer Tiebosch: Voorzitter, dat is geen reserve, dat is gewoon geld ...

De voorzitter: Mijnheer Tiebosch.

De heer Tiebosch: Wat vanuit de exploitatiebegroting 2020 naar de exploitatiebegroting 2021 is gegaan.

De heer Burggraaf: Ja, voorzitter, nogmaals, ik laat het even aan collega Sleeking om specifiek in te gaan op de ambities die wij hebben en de plannen die er zijn met betrekking tot dit onderdeel. Amendement 5, structurele uitgaven structureel begroten, van de SP. Even kijken, die heb ik hier liggen. Daar wordt gevraagd om voor de DordtPas en OV 65-plus af te wijken van de incidentele funding die er nu in zit, naar een structurele financiering. Ook hier heeft u als raad in 2019 twee besluiten opgenomen, namelijk voor de DordtPas dat die wordt ingevoerd en na twee jaar voorafgaand aan de verlengoptie, dus er is wel degelijk een voorbehoud gemaakt dat er eerst een evaluatie plaats gaat vinden alvorens u besluit tot het verlengen daarvan. Er vindt een evaluatie plaats en die is in 2022. Dus dat maakt het consistent dat dit geen structurele uitgave nog is maar als incidentele uitgave is opgenomen. De andere is OV 65-plus, ook die is aan het begin van de begroting 2019 als incidenteel beleidswens opgenomen voor 2 miljoen. En dat is ook consistent met de aantallen periodes hiervoor waarbij dat ook elke keer weer is afgewogen per bestuursperiode. Dat zijn ook afspraken die gewoon voor vier jaar gelden, dus die afspraken die destijds zijn gemaakt zijn voor deze periode voor vier jaar gemaakt, dus u ... Er zal ook weer, mocht de volgende raad wederom hier wat op willen, weer opnieuw aan tafel gegaan moeten worden met inmiddels de nieuwe busmaatschappij, dat was Arriva, dat is nu Qbuzz, om te kijken wat dan de kosten zijn om zoiets mogelijk te maken. Dus vandaar dat het ook logisch dat het incidenteel is en daarmee ook ontraden we dit amendement. Dan tot slot, volgens mij, voorzitter, motie 1, realistisch begroten. Nou, we zijn het volledig eens met D66 dat realistisch begroten, ja, de ambitie is en daar werken we ook bij elke begroting hard aan. Ik ben het er niet mee eens dat we nu een hele conservatieve begroting hebben, want ik constateer zelf dat we deze periode, vergeleken met vorige periode, op een aantal vlakken een stuk minder conservatief zijn met begroten. Bijvoorbeeld dividend Eneco, wat elke keer niet voor het volledige bedrag wat toen nog 6 miljoen in de begroting was opgenomen, maar eigenlijk elk jaar wel weer een voordeel uitkwam, nou ja, die is eruit gevallen. De groeiambitie die we inmiddels in de begroting hebben opgenomen, dat is een inkomst waarmee je ook, nou ja, je ambitie vormgeeft in je inkomst sfeer maar ook wel betekent dat je minder conservatief begroot. En bijvoorbeeld op jeugd een aantal zaken

ook zeggen van, ja, daar mogelijke kostenuitloop, dat laten we via de reserve lopen. Dus daarmee ben ik van mening dat we echt de begroting in Dordrecht al een stuk scherper aan de wind hebben zitten. Wat niet wil zeggen dat er nog steeds in de jaarresultaten we zien dat er voordelen zijn. Ja, dat was deze periode natuurlijk ook deels door de coronaeffecten, en anderzijds is het ook wel iets waarin we dit jaar in de sturing meer ruimte hebben gegeven om binnen de budgetten die u geeft ook te kunnen schuiven. Dus dat je, dat heb ik ook al eerder gezegd, bijvoorbeeld bij wijze van spreken van, achterstallig onderhoud wegen waarbij je de ambitie moet hebben om dat wat ruimer in te plannen met je uitvoerende werkzaamheden, zodat je daarmee een grotere kans maakt dat je het ook daadwerkelijk realiseert, datgene wat je in een jaar als ambitie hebt. Dan de tweede onderdeel van de motie.

De heer Tiebosch: Voorzitter, dan nog ... Als het mag?

De voorzitter: Ja, gaat uw gang. Mijnheer Tiebosch.

De heer Tiebosch: Kijk over dat conservatief begroten, daar gaat het vooral over het begrip dat het altijd aan de hele veilige kant zit, met het begroten van een eindresultaat. Bijvoorbeeld, bij de begroting 2021 komt die uit op een nadeel van 1,6 miljoen. Bij de Kadernota wordt het meerjarig perspectief, wordt dan gebruikt voor het beeld, dus het eindsaldo van de begroting 2021 is het vertrekpunt voor het meerjarig perspectief. Daar zet u het eindsaldo van de begroting van 2021, zet u op 2,5 miljoen negatief. Dus u gaat nog een miljoen zakken. Nog geen twee weken later komt u met de burap, en dan presenteert u 3,2 miljoen voordelig resultaat. Dan denkt iedereen, zo, dat is mooi. Maar in die 3,2 zit dan weer een fors bedrag wat uit de algemene reserve wordt gehaald om dat resultaat mooier te laten lijken. En kijk, wat ik graag wil, dat is gewoon realistisch begroten. Dat we dan ook een goede discussie hebben over of dat bedrag wat daar als eindsaldo opgezet wordt en waarmee dan de komende jaren een meerjarenperspectief wordt gegeven, en waar terecht denk ik uiteindelijk motie M10 door de coalitiepartijen plus de Partij van de Arbeid op wordt gemaakt, want iedereen wil die begroting sluitend hebben. Maar dan zul je wel met elkaar eens het goede gesprek moeten gaan voeren. En vandaar ook mijn strijd om nu eens te stoppen met al die budgetoverhevelingen, om gewoon voordat je nieuw geld gaat aanvragen zoals mevrouw Koene dat noemt, dat is helemaal geen nieuw geld. Dat is gewoon iets uit je reservepotje pakken en je hebt het gewoon al.

De voorzitter: Dit is een interruptie, meneer Tiebosch. Even wat uw vraag is, reflecteer daar eens op.

De heer Tiebosch: Nou, mijn vraag is of het college dan openstaat om daar, helemaal niet negatief bedoeld, maar we moeten de komende jaren moeten we echt al die gevragen die er zijn moeten we samen optrekken. Om eens goed naar die begroting te kijken of de systematiek zoals u die nu hanteert, of die ook gewoon duurzaam is. Bent u daartoe bereid?

De voorzitter: Dank u wel. De wethouder.

De heer Burggraaf: Ja, voorzitter. Ik stel voor dat dat gesprek dan nog eens een keer goed in de auditcommissie wordt gevoerd. Want ik herken deze discussie in ieder geval niet van de afgelopen jaren wat dat betreft. Dus ik stel voor dat we dat in de auditcommissie daar nog eens even wat meer in de diepte bekijken. Kijk, wat je bij begroten natuurlijk sowieso altijd moet afwegen is: vanaf welk moment neem je de circulaire mee in je verhaal. En daar zijn wij, daar zit je altijd te worstelen met, nou ja, je hebt dan een beetje een beeld ongeveer wat het gaat worden en ga je dat dan meenemen in je kadernota of laat je dat op een later moment uw kant opkomen. Dus ergens heb je altijd wel, ja, een arbitraire grens. En mijn perceptie is dat we daar heel open met u over communiceren en met u delen, om te laten zien wat we wel en wat we niet meenemen. Maar goed, nogmaals, ik denk dat dit iets is wat zich dan leent om in de auditcommissie nog eens een keer met elkaar het gesprek over te voeren. Voor wat betreft de budgetoverhevelingen ben ik het niet met u eens wat in de motie staat, om daar maar mee te stoppen. Want daar hebben we al gewoon scherpe spelregels opstaan. En dat zijn altijd incidentele budgetten die je over het jaar heen brengt. En dat doe je dan vaak omdat je op een specifiek thema zegt: ja, we hebben net nog een halfjaar langer nodig bijvoorbeeld om het uit te voeren. Doen we volgend jaar, dan is het zonde om budget weg te halen en dan vervolgens weer opnieuw in het jaar erop te moeten gaan doorvoeren. En bovendien is het iets wat u als raad zelf vaststelt. Budgetoverhevelingen gaan niet vanzelf, dat zijn gewoon aparte besluiten die door u als raad worden genomen.

De voorzitter: Dank. Mijnheer Tiebosch, tot slot.

De heer Tiebosch: Ja, voorzitter. 1, ik heb niet aangegeven dat we moeten stoppen met budgetoverhevelingen. In de motie staat voorgesteld om dat twee jaar niet te doen. Daarmee ga je zelf een stukje meehelpen in de situatie van zero budget begroting. Je gaat de lucht namelijk eruit pompen, al die zaken die iedere keer maar van jaar tot jaar doorgaan, maar niks voor gebeurt. Dat ga je daarmee stoppen. En 2, dat is dat je met elkaar er vanuit moet kunnen gaan dat als u met een kadernota komt met een begroting, dat dat een offerte is die het college aanreikt aan deze raad waar je van zegt: daar mag u dit komend jaar op gaan rekenen. En ik heb het niet over allerlei projecten en programma's die voor vier jaar worden vastgesteld. Maar het gaat specifiek over alles wat exploitatiebudget is, daar moet de raad op kunnen rekenen dat u dat daadwerkelijk ook in dat jaar doet. Daar is deze motie voor bedoeld.

De heer Burggraaf: Ja, voorzitter, dat is niet anders dan wat we doen, dat we daarop sturen. En ik zou dat echt willen ontraden om die budgetoverhevelingen niet meer te doen. Omdat nogmaals het iets is wat je niet automatisch doet, dus daar hebben we elk jaar bij de jaarrekening een kritische toets op. En een aantal spelregels op, dus dat gaat niet automatisch. En het is nogmaals iets wat u zelf vaststelt. En ja, ik ben er echt van overtuigd dat als u die eruit wil halen, ook al is het maar voor twee jaar, dat je daarmee juist je flexibiliteit wegneemt en daarmee minder goed de ambities van de stad kan realiseren.

De voorzitter: Oké, dank u wel. Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Ja, voorzitter. Het is al weer eventjes terug, maar ik wil het pleidooi van meneer Tiebosch ondersteunen. En ik vind het een beetje apart dat de wethouder zegt van: ja, ik heb daar nog nooit iets over gehoord in deze raad. Volgens mij heeft de VSP bij elke begroting in deze periode aangegeven dat daar ons mooiere getallen voorgehouden worden dan werkelijk is. We halen wat geld uit de reserve en we voeren dat op, omdat we dat dan uit kunnen geven. En dat hebben we dan als een soort winst. Nou, dat is geen winst, want dat komt uit de algemene reserve. Maar aansluitend daarop, voorzitter, want dan maak ik ook gelijk even gebruik van de vraag die wij hebben gesteld. De begroting, wordt die dan ook aangepast, rekening houdend met reële en bijgestelde verwachtingen? En dan heb ik het over de woningen, de inwoners, de oplevertermijnen. Want daar is in deze kadernota echt onvoldoende rekening mee gehouden.

De heer Burggraaf: Voorzitter, twee dingen. 1, is het bekend in gemeenteland dat je uiteindelijk begroot met ook inzet van reserves en dat dat uiteindelijk zo is dat inderdaad daar ook reserves in kunnen zitten wat niet op dat jaar als inkomst staat, maar je daar wel uitgaven tegenover zet. Nou goed, er zitten ook bijlages bij die richting Europa gedeeld moeten worden, waar u dat heel helder kunt zien wat uit een reserve komt en wat er binnen de exploitatie wel gedekt is. Dat is 1. En het tweede aspect voor wat betreft de conservatieve begroting of het realisme van het begroten van de inwonersgroei, nou, daarvan hebben we volgens mij twee keer per jaar brengen we daarvoor een update uw kant op en geven we aan in hoeverre de ambitie ook gerealiseerd wordt ten opzichte van de begroting die we hebben op het toename van aantal huishoudens en inwoners. En daarvan hebben we ook al aan u laten weten dat dat conservatief begroten is, dus we nemen een stuk minder op dan je per huishouden uit het gemeentefonds krijgt. Dus dat betekent dat als je daar wat in achterloopt, dat het niet meteen een begrotingseffect heeft. Dus ik zie daar geen grote risico's met betrekking tot de meerjarenbegroting op tegenvallers.

De voorzitter: Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, aansluitend daarop. Dus even voor mijn beeldvorming. Ik hoor u dus zeggen dat u er geen rekening mee houdt in de komende begroting op de dingen die ik u net aangeef?

De heer Burggraaf: Voorzitter, wat ik zei is: we begroten conservatief op de extra bijdrage die vanuit het gemeentefonds komt op basis van het aantal woningen wat je toevoegt, dan wel het aantal inwoners dat je groeit. En dat is een lager bedrag waarmee we begroten per huishouden of per inwoner dan daadwerkelijk uit het gemeentefonds wordt gehaald. Dus daarmee is het een conservatieve begroting.

De voorzitter: Dank. Dan hebben we daarmee de tweede termijn van wethouder Burggraaf gehad. En dan vraag ik de volgende wethouder naar voren. Dank, wethouder Burggraaf. Wethouder Sleeking.

De heer Sleeking: Voorzitter, dank u wel. Reactie op enkele voorstellen die uit de raad naar voren zijn gebracht. Allereerst denk ik het budget dat is gereserveerd, is

voorgesteld, voor de viering van de eerste vrije Statenvergadering. Ja, wij hebben daar natuurlijk al eerder met elkaar over gesproken dat het wat betreft het college van belang is dat dat budget ook in stand blijft. Omdat wij Dordrecht hiermee ook weer verder kunnen positioneren, in relatie tot het belangrijke jaar 1572 dat een stapje richting onafhankelijkheid van het jaar betekende. Samen met de stad 450 jaar eerste vrije Statenvergadering. En dat wordt een mooi compleet stedelijk programma met alle Dordtse cultuurinstellingen rondom de bekende thema's denk ik intussen, vrijheid, verdraagzaamheid, verscheidenheid en verbondenheid. Lokaal, regionaal, landelijk, agenda zettend en dat ook in samenwerking met het project geboorte van Nederland. En de landelijke vrije stedenvergadering. Het is dus niet zomaar iets, het is ook niet iets heel incidenteels. Er komt ook een uitgebreid onderwijsprogramma voor alle scholen in het PO en VO. Aanvullend is er ook nog een programma voor het MBO ontwikkeld rondom de vier thema's en zullen de resultaten van de jongerentop die georganiseerd zal gaan worden ook duurzaam worden ingezet rondom het Hof van Nederland. Dus voorzitter, argumenten genoeg om deze mijlpaal ook goed vorm en inhoud te kunnen geven. Daarvoor is al eerder een voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld. En wij zouden toch wel de raad willen voorstellen om daar aan vast te houden. Een groot deel van de cultuurnota is intussen van dekking voorzien, dat hebben we al eerder met u kunnen doen. Uiteindelijk zijn dit ook weer incidentele middelen die je dan vervolgens niet op een structurele manier moet willen gaan inzetten.

De voorzitter: Mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Dank, voorzitter. Twee vragen eigenlijk aan de wethouder. Van wat voor soort dingen georganiseerd worden. Nou lijken vooral bijeenkomsten en dergelijke nou niet geldverslinders. Wat zou je niet kunnen organiseren op het moment dat het budget gehalveerd is? En is het niet zo dat aandacht voor de eerste vrije Statenvergadering sowieso al binnen het Hof van Nederland zit en hoort? Waar we toch ook een paar ton, meen ik, nog in geïnvesteerd te hebben om daar van alles en nog wat aantrekkelijker te maken. Dus hoe verhoudt zich dat tussen het niet kunnen halveren van het budget?

De heer Sleeking: Voorzitter, als je dat zou willen, en je bent het daar met elkaar over eens, dan kun je ook besluiten om zoiets helemaal niet te vieren. Of om een heel beperkt aantal programmaonderdelen uit te voeren. Dat is een keuze die is gemaakt in de voorbereiding vanuit het mijlpalenprogramma, ook in de contacten die de burgemeester intussen heeft gelegd met een aantal andere steden in het land. Om dat ook wat groter nog op te gaan zetten dan in het verleden. We zitten ook een beetje aan het eind van het mijlpalenprogramma zeg ik er meteen bij. Dus vanaf dat moment zal ook de burgemeester de portefeuillehouder zijn op dit onderdeel, maar dat terzijde. Ja, dat kan dus altijd. Wij denken dat het nodig is, we hebben dat natuurlijk met andere mijlpalen ook gezien. En daarbij altijd de opmerking: het geld hoeft niet op. Maar juist vanuit de brede organisatie het betrekken van onderwijs, andere gemeenten daarbij, het belang van deze bijeenkomst voor de stad, maar ook voor het land, adviseren wij toch om dat budget in stand te houden. Ook omdat wij voor de uitvoering van het cultuurbeleid voldoende middelen hebben gevonden structureel.

De voorzitter: Mevrouw Kruger als eerste. Gaat uw gang.

Mevrouw Kruger: Ja, voorzitter, dank u wel. Ja, ik blijf toch een beetje verbaasd over wat meneer Sleeking nu aangeeft. Alhoewel fantastisch wat er allemaal op de plank ligt, wat er allemaal moet gaan gebeuren. We lezen trouwens 6 juli al bij RTV Dordt dat het allemaal al in kannen en kruiken is. Er komt een nieuwe Statenvergadering, er komt een televisieserie, er is een onderwijsprogramma en u haalt zelf ook aan: inderdaad zijn allerlei burgemeesters uit het hele land hierheen gekomen, of die zullen dan hierheen komen. Maar kost dat dan allemaal bij elkaar vier ton? Ik bedoel, we weten allemaal het salaris van een burgemeester is niet niks. En als je alle burgemeesters hierheen haalt mogelijk ook. Maar waar het om gaat is van: dit is een beleidswens. En ja, waarom is er dan niet een voorstel gedaan tot kredietverlening als het allemaal zo belangrijk is? En blijft het hierop hangen, mevrouw Koene gaf het ook aan: wat kost dan wat? En hoe duur is dan iets? En dat het belangrijk is, dat staat als een paal boven water. En natuurlijk met al onze mijlpalen zetten we Dordrecht op de kaart. Maar dat hebben we ook al op allerlei manieren gedaan.

De heer Sleeking: Voorzitter, als ik het wel heb zat er bij de aanbidding van de kadernota ook een programmablad met de beleidswens omtrent deze mijlpaal. Waaraan ook een financieel overzicht was toegevoegd waaraan u kunt zien hoe de begroting rondom deze mijlpaal is opgebouwd. En ja, als de meerderheid van de raad van mening is dat daarin moet worden geschrapt, dan staat het u vrij om dat te doen. Maar het college adviseert dat dus niet, gezien het belang wat wij hechten aan het vieren van deze mijlpaal.

De voorzitter: Mevrouw Kruger.

Mevrouw Kruger: Voorzitter, ja, nog een aanvullende vraag.

De voorzitter: Gaat het over mijn salaris of iets anders?

Mevrouw Kruger: Nee hoor, want dat is algemeen bekend volgens mij, dat kan je zo Googelen. Maar waar het om gaat is toch ook wel, want van meneer Sleeking geeft aan van dat de hele cultuurnota, dat dat allemaal met dekking gevonden is. Nou, volgens mij komen we nog structureel 65 duizend euro per jaar tekort en is daar nog geen dekking voor gevonden. Dus hoe kunnen we nou toch, want u kunt toch niet ontkennen dat dit incidenteel is? Dat feest wat gevierd gaat worden, dat gaat toch niet over vier jaar verder? Dit is wat er nu gebeurt, ik zeg niet dat alles onzin is of onzinnig is, maar het heeft geen langdurig effect. En wat wij in feite vragen is van: kijk nou wat je wel en niet kan doen, hoe kan je het anders uitbesteden. En ja, besteedt de andere helft gewoon aan het cultuurbeleid voor op de lange termijn.

De heer Sleeking: Voorzitter, het pleidooi van mevrouw Kruger is helder. Wij blijven erover van mening verschillen denk ik. We hebben natuurlijk ook de afgelopen jaren al aandacht besteed aan de viering van de eerste vrije Statenvergadering, ook daar waren overigens al een aantal burgemeesters aanwezig. Maar goed, de opzet nu bij 450 jaar krijgt natuurlijk wel een hele andere dynamiek, een andere vorm en inhoud, zal ook

uitgebreid aan de orde komen. Er zullen ook elementen zijn vanuit de viering van die mijlpaal die een blijvend karakter zullen krijgen in het Hof van Nederland. Het Hof van Nederland heeft overigens geen afzonderlijk budget om jaarlijks de 1572 herdenking te vieren. Voorzitter ...

De voorzitter: Meneer Portier nog tot slot.

De heer Portier: Ja, ik kan het toch niet laten om te vragen of de wethouder van een aantal zaken op de hoogte is. En nu we het weer zo vaak hebben over de vrije Statenvergadering, het begin van Nederland, religieuze tolerantie. Bent u ervan op de hoogte dat Willem van Oranje zichzelf nog steeds beschouwt als ze stadhouder, de wettelijke stadhouder, van Philip de Tweede. En dat het dus geen soort van onafhankelijkheidsverklaring was, die kwam pas vele jaren later met de akte van verlating. Ik werd ervan overtuigd dat er absoluut geen sprake is geweest van het instellen van religieuze tolerantie, denk aan de chinode van Dordt waar de demonstranten veroordeeld werden, waar na zelfs de renaissance dominees het land uit werden gezet. Weet u dat pas in 1798 bij de Bataafse Republiek bijvoorbeeld katholieken gelijke burgerrechten kregen. En weet u dat het begrip Nederland voor deze jaren een absoluut anachronisme is.

De heer Sleeking: Ja, voorzitter, meneer Portier die kan altijd nog geschiedenisleraar worden volgens mij, na deze carrière. Dank voor deze uiteenzetting. Ik weet dat daar altijd discussie over plaatsvindt. Dus is nu ook juist het moment waarop die discussie kan plaatsvinden rondom de aangegeven thema's, zoals ik die al eerder noemde, waarbij denk ik met name vrijheid en verdraagzaamheid toch belangrijke thema's zijn ook om vanuit de stad uit te dragen als belangrijke thema's. Die ook wij als kernwaarden zien. Voorzitter, ik heb nog twee punten. Dat is ...

De voorzitter: Mevrouw Koene, u heeft al een aantal keer geïnterrumpeerd op dit thema toch?"

Mevrouw Koene: Een keer.

De voorzitter: Een keer. Nou, dan krijgt u er nog een. Gaat uw gang.

Mevrouw Koene: Ja, en daarna gaf u direct mevrouw Kruger het woord. Dus ik had nog een andere vraag. Want ik begrijp van de wethouder, tenminste zo klonk het, dat er dekking is gevonden voor de cultuurnota. En ik zal het gemist hebben, want ik weet het niet. Dus ik wil graag weten wat die dekking dan is.

De heer Sleeking: Nou, laat ik het corrigeren. We hadden niet voor alle onderdelen die in de cultuurnota, nieuwe cultuurbeleid, zijn geformuleerd al volledige dekking gevonden. Maar we hebben met elkaar een aantal prioriteiten gesteld. En daarvoor is die dekking in ieder geval wel gevonden. En nou ja, voorlopig kunnen we daarmee vooruit. En een dekking via deze middelen zou ook alleen maar weer incidenteel zijn, omdat het hier ook weer om incidenteel geld gaat. En dat was nou juist bij het cultuurbeleid niet de bedoeling.

Mevrouw Koene: Voorzitter, dus we blijven eigenlijk met de cultuurnota nog steeds een beetje kruidenieren?

De heer Sleeking: Nou ja, voorzitter, ik spreek de hoop uit natuurlijk dat er straks voor een nieuwe periode nog meer geld gevonden gaat worden om nog meer elementen uit het vastgestelde cultuurbeleid en de cultuurnota vorm en inhoud te geven. Ik ben overigens wel content met de steun die er de afgelopen tijd uit de raad is geweest, om in ieder geval daar een start mee te maken. En ook een deel van die middelen al structureel beschikbaar te krijgen. Voorzitter, de Petri fontein, ja, wethouder Burggraaf heeft al gemeld met hoeveel blijdschap dat gepaard gaat. De langgekoesterde wens uit de raad, maar ook uit de rest van de stad volgens mij, om die Petri fontein weer aan te pakken. Maar het gaat nu om de dekking. Wij hebben in het verleden hebben we het zo genaamde KIOR-fonds ingesteld, kunst in de openbare ruimte. Dat is bedoeld om initiatieven die langskomen te stimuleren en om ook op zoek te gaan naar cofinanciering. Dat moet uiteindelijk matchingsbudgetten opleveren van 5 à 8 ton door derden. Omdat het niet de bedoeling is dat je uit dat KIOR fonds eenzijdig dit soort projecten financiert. Er zijn allerlei lopende gesprekken met derden voor besteding en realisatie van nieuwe openbare kunstprojecten. Onder andere Jasser Bollenman, een mothership, die zijn bezig met de getijden baken. Gerard Lentink, waar we kosten gemaakt hebben aan Hanneken van Dordt, de hele voorbereiding, en waar wellicht nog een vervolg aan komt. Een kunstwerk van Arno Koene, een kunstwerk van Bruno Mertens, een replica voor het meubilarium. Het kunstwerk 400 jaar Dordtse synode. Volgens mij hebben we ook een deel van het budget gebruikt om de realisatie van het standbeeld van Willem van Oranje te realiseren. Voorzitter, er kan dus niet meer over het hele budget beschikt worden, er is al zo'n halve ton besteed. En het restant is minder dan 2 ton. En het is ook niet de bedoeling dat dit in een keer wordt ingezet, want dat zou betekenen dat het museum, want dit fonds wordt vanuit het museum beheert, zou dan ook geen matchingsgeld meer beschikbaar hebben om op zoek te gaan naar aanvullende bronnen uit fondsen en dergelijke. Dus die motie of dat amendement ontraden wij. Tenslotte voorzitter, de VVD heeft een interessant voorstel denk ik gedaan rondom gebiedsontwikkelingen, om daar meer met virtual reality te werken. Augmented reality. We hebben daar natuurlijk in de stad al mooie voorbeelden van gezien, ook rondom het thema cultuur bijvoorbeeld. Onlangs ben ik ook op initiatief van enkele VVD-raadsleden op bezoek geweest in Rotterdam, ook bij collega Rotterdam daar, en laten zien hoever ze daar zijn met dit soort initiatieven. Nou ja, het is natuurlijk prachtig als je nog aan de Zalmtoeren moet beginnen, om al met augmented reality te kunnen laten zien hoe dat gebouw gaat worden. En dat kan daar. We hebben dat ook besproken rondom de hele transformatie rond de Spuiboulevard bijvoorbeeld, om ook in te zetten op dit soort instrumenten. Om mensen vast te laten zien wat de bedoeling is, hoe het ongeveer gaat worden. Zouden ook hele mooie instrumenten zijn om bijvoorbeeld in te gaan zetten bij het nieuwe huis van de stad en regio. Laten zien hoe dat wordt. Ik zie dat niet alleen maar als een opgave voor de gemeente overigens, ik zou daarbij ook nadrukkelijk een beroep willen doen op ontwikkelaars die betrokken zijn bij de uitvoering van dat hele project, om ze uit te dagen om deze instrumenten ook in te zetten. Dus wat ons betreft is daar steun voor om dat eens verder uit te werken en met

een voorstel te komen. We zullen natuurlijk ook wel altijd extra kosten aan verbonden zijn, maar dat voorstel dat komt dan later. Dat was het volgens mij, voorzitter.

De voorzitter: Hartelijk dank. Dat was de termijn van wethouder Sleeking. En daarmee overigens ook de laatste keer dat hij denk ik het woord voerde in het kader van een nieuwe kadernota. Nee, we zien hem nog terug, we zien hem nog terug in dit theater. Dan gaan we door naar wethouder Heijkoop en die is al binnen. Gaat uw gang.

De heer Heijkoop: Ja, voorzitter, dank u wel. Geachte raad, heel fijn om weer in uw midden te zijn. Het eerste deel van de kadernota heb ik niet helaas, maar heb ik wel gemist. Vanwege de geboorte van onze lieve dochter Isabel. Dank ook richting uw raad voor alle leuke reacties. Het gaat goed met moeder en dochter en zus en broers en ik vind het fijn om weer hierbij te zijn. En ik ga met u een aantal moties doorlopen. De motie M2 bloedarmoede, bloedserius moet ik zeggen.

Mevrouw ...: Voorzitter, een mooie verspreking. Want van bloedserius kan je dus heel erg veel bloedarmoede oplopen. Dus het is een mooie verspreking.

De heer Heijkoop: Ik ga daar straks op in. De motie M3 stagediscriminatie, de motie M9 de Dordtse schoolpleinen. En motie M10 over de achterstanden weg na corona. Allereerst de motie bloedserius. U vraagt daarin om een voorstel eind oktober. Ik heb met de indieners van de motie ook in de afgelopen periode geregeld contact gehad. Vanuit het college herkennen we nadrukkelijk dit maatschappelijke vraagstuk, wat met name ook jonge vrouwen hard treft. En het gaat dan eigenlijk over een breder bestaanszekerheidsprobleem. Het is toch eigenlijk heel verdrietig dat je individuele voorzieningen moet gaan verstrekken omdat het inkomen van mensen niet toereikend is. En de belangrijkste oplossing en ook de meest voor de hand liggende oplossing zou dan ook zijn om het bestaansminimum van deze vrouwen te verbeteren met de forse verhoging van minimumloon en daaraan gekoppeld ook de uitkeringen. Maar zover is het nog niet. En ik zou eigenlijk aan uw raad willen voorstellen om richting eind oktober een aantal dingen voor u op een rij te zetten. Een inventarisatie van de behoeften vanuit de scholen en maatschappelijke organisaties en ook het aanbod dat er al is. Daarbij ook de reactie en de zienswijze van die organisaties daarin mee te nemen. Dus dan heb ik het over de scholen, de verenigingen en de andere betrokken partijen. Dan kan ik ook wat zeggen vanuit het college over de budgettaire consequenties en dan kunt u het bespreken in relatie tot het armoedebeleid, maar meer misschien nog het minimabeleid. In de toekomst gaan we in de regio op een andere manier samenwerken en heeft u als raad meer dan nu zeggenschap over het minimabeleid. En ik kan me er van alles bij voorstellen, dat is namelijk echt voorzieningen, dat gaat over de voorzieningen aanvullend op gewoon het reguliere armoedebeleid, en daar zou deze goed bij kunnen passen.

De heer Merx: Voorzitter.

De voorzitter: Bij interruptie, meneer Merx.

De heer Merx: Ja, dank u wel, voorzitter. We hebben ons uiteraard ook verdiept in het onderwerp ter voorbereiding op dit debat. En deze mannenfractie, ik zal maar gelijk het gras wegmaaien voor de voeten van meneer Van Verk, zijn wij bij de vrouwen ten rade gegaan. De meningen over dit onderwerp zijn zeer wisselend, lopen zeer uiteen. Maar wat ons ook wel duidelijk werd, en ik heb ook geen dochters, dus uit die ervaring kan ik ook niet spreken. Maar andere mensen weer wel. Ik denk: ja, maar op heel veel scholen is dat gewoon. Dan krijgen kinderen de tip van: loop even langs de docentenkamer of zo en langs de conciërge en daar kan je de spulletjes ophalen die je op dat moment nodig hebt. En ik hoor de wethouder nu een heel pleidooi doen voor het aanpassen van een minimumloon en dat soort zaken. Dat is allemaal geweldig, maar het gaat over persoonlijke hygiëne, het gaat over dat soort onderwerpen. En wat meneer Van der Kruijff ook al zei: ja, waar begint en eindigt de verantwoordelijkheid van de overheid? En misschien kunt u daar ook een antwoord op geven, want ik wil het onderwerp absoluut niet bagatelliseren. Dat is absoluut niet mijn bedoeling en niet die van mijn fractie. Maar er zijn meer dingen die misschien wel zelfs duurder zijn, zoals tandenborstels en tandpasta, die ook iets met persoonlijke hygiëne te maken hebben, die ook niet in een zorgpakket zitten en die ook best duur zijn. Misschien wel net zo duur, zo niet duurder, dan een doosje tampons. Een van onze raadsleden heeft het opgezocht wat het kost, ik ga het nu niet noemen. Maar hoe kijkt u daar dan tegenaan? Want op een gegeven moment, waar begint het en waar houdt het op?

De voorzitter: De wethouder.

De heer Heijkoop: Ja, voorzitter, ik vind het dapper dat meneer Merx nadrukkelijk begon met een disclaimer van een mannenfractie en dan toch dit onderwerp wel aansnijdt. En het zijn wel terechte vragen die meneer Merx stelt. Waar het gaat over het bestaansminimum en de bestaanszekerheid, daarmee wil ik ook aangeven dat het niet zo zou moeten zijn dat een overheid allemaal voorzieningen moet gaan regelen omdat eigenlijk de basis niet op orde is. En ik denk dat we ons ook gelukkig mogen prijzen dat ook de grootste landelijke partij zich nadrukkelijk wil inzetten om die bestaanszekerheid te versterken en ook het minimumloon te verhogen. Dus in die zin is er ook licht aan de horizon, nadat er toch een langere tijd een taboe op is geweest. Want dat zou het eigenlijk moeten zijn, dat je niet alsmaar pleisters hoeft te plakken lokaal, of het nou gaat over de collectieve zorgverzekering, als het nou gaat over een PMW, of het nou gaat over het SOS Kinderfonds. In dit geval ook over menstruatieproducten. En ik waag me voor de rest ook niet aan vergelijkingen met andere zaken als tandpasta en dergelijke, want ik denk dat dit probleem wel echt dermate ontwrichtend kan zijn voor met name jongere vrouwen, ook waar het gaat over meedoen in de samenleving. Dus in die zin snap ik dat het aangekaart is. En meerdere gemeenten hebben hier ook al werk van gemaakt. In de motie wordt ook aangegeven dat meerdere landen hier al werk van hebben gemaakt. En ook in Den Haag is dit zeker onderwerp van gesprek. Ook vanuit het kabinet is het al een keer op de bestuurlijke tafel richting gemeenten gelegd, om maar aan te geven dat het wel speelt. En eigenlijk hoor ik meneer Merx mijn voorstel overnemen om eerst eens even te inventariseren wat nou de behoefte is en wat het aanbod al is. Want laten we ook geen problemen oplossen die er niet zijn. Ik weet bijvoorbeeld van de maatschappelijke opvang, waar al werk van wordt gemaakt dat

deze producten beschikbaar zijn. Ook op meerdere scholen. Maar ik heb de vraag van de motie-indieners vooral begrepen van: probeer eens daar een goed beeld van te schetsen, te kijken waar er nog, nou ja, om met mevrouw Koene te spreken, witte vlekken zijn. Dat is hier trouwens een wat ongelukkige, nou goed. Punt. En dan met een voorstel komen.

De voorzitter: Dank. Meneer Merx staakt zijn interrupties. Of had u er nog een?

De heer Merx: Nou ja, de wethouder zegt een hele hoop en ik weet nou niet of die zegt: ik neem deze motie over en ik ga hem uitvoeren. Of trekt u hem in maar laat mij ...

De voorzitter: Misschien is het goed om daar nog even klip en klaar over te zijn.

De heer Heijkoop: Ja, een zin. Ik ga met een aantal zaken in deze motie aan de slag. Dat breng ik bij u terug en dan kunt u het bespreken in relatie tot het minimabeleid. En dan kunnen we eventueel deze voorziening verankeren in het geheel. En dat doe ik dan ook nadrukkelijk samen met de maatschappelijke partners die genoemd worden in de motie. Want dat is ook een vraag van de motie-indieners, betrek hem daarbij.

De heer Merx: De conceptmotie, daar gaat u dus mee aan de slag. Maar de motie zelf ontraadt u? Want daar wordt om gevraagd.

De heer Heijkoop: Nou ja, goed, ik ben ook wel benieuwd naar de motie-indieners, of dat ik er op deze manier mee aan de slag ga uit de voeten kunnen. Als die zo blijft staan, dan zou ik hem willen ontraden. Omdat ik ook niet precies weet hoe die in het tijdsschema past bijvoorbeeld met het gesprek wat we gaan voeren over het minimabeleid.

De voorzitter: Dank u wel. Dan is mevrouw Jager nog aan het woord.

Mevrouw Jager: Ja, dank u wel. Ik hoor de wethouder spreken over structurele verhogingen van het minimumloon. En ik durf er wel onder te verwedden dat dat dan ook voor mannen geldt, waarmee vrouwen toch weer op achterstand gesteld worden. Dus dat wou ik alleen maar even meegeven.

De heer Heijkoop: Voorzitter, nou goed, misschien hebben mannen weer andere producten wat harder nodig. Maar ik moet hier een punt zetten.

De voorzitter: Ja, mijn advies zou zijn om het hierbij te laten.

De heer Heijkoop: Ik zou niet voor discriminatie op de arbeidsmarkt willen pleiten. Dus dat minimumloon moet voor een ieder omhoog.

Mevrouw Kruger: Voorzitter, dank u wel.

De voorzitter: Mevrouw Kruger.

Mevrouw Kruger: Ja, ik wil toch ook de wethouder nog verzoeken behalve te inventariseren wat er nodig is of waar behoefte aan is, ook om eens te vragen over het taboe om dit te bespreken. We merken nu al: er worden wat versprekingen gedaan. U heeft het over witte vlekken, ja, die zijn niet wit, die zullen rood zijn. En zo zijn er nog meer dingen te noemen. We doen er allemaal erg lacherig over, maar het is behalve het feit over een menstruatieproduct, u heeft het al gezegd over bestaanszekerheid, er zijn meer middelen nodig als alleen die hygiënische producten. We kunnen het alleen al hebben over paracetamol, over kledingstukken die vervangen moeten worden enzovoort, enzovoort. En ja, het wordt kennelijk niet altijd serieus opgevat, want hahaha, en mannen hebben misschien ook wel iets nodig. Dit is waar je geen keuze in hebt. Dit krijg je gewoon mee vanaf een bepaalde leeftijd en totdat het over is. En soms raakt het nooit over, en heb je hiermee te maken, je hebt geen keuze. Dus het is echt een serieus probleem waar vrouwen gewoon mee te maken hebben. Dus ik zou het ook echt wel fijn vinden, ook al kunnen we er af en toe best om lachen, dat dit wel serieus wordt aangepakt. Maar dus graag de taboe meenemen.

De voorzitter: Ik heb het gevoel dat de discussie op zich vrij serieus wordt gevoerd. En dat de wethouder ook serieus een toezegging doet.

De heer Heijkoop: Dat zou ik ook zeker willen onderstrepen. En ook de woorden die mevrouw Kruger uitspreekt, ook waar het gaat over het taboe over dit onderwerp. Dat speelt echt wel binnen het onderwijs. En ik neem dat ook mee in het gesprek dat ik met het onderwijs met de sportverenigingen hierover zal voeren. Want dat is denk ik een deel van het probleem dat er is. Dat gaat niet alleen over de aanwezigheid van de producten, maar ook daadwerkelijk die vraag te durven stellen en je daar niet voor te hoeven schamen.

De voorzitter: Ik zag meneer Veldman nog en dan gaan we daarna door naar de volgende motie. Want op deze manier zijn we volgende week nog bezig. Meneer Veldman.

De heer Veldman: Ja, voorzitter, de wethouder die noemt een heel aantal organisaties, instellingen en zo, die hij hierbij wil betrekken. En die staan ook in die motie genoemd, dat onderstreep ik. Alleen wat ik mis en dat zou misschien toch nog wel ook een plek kunnen krijgen dan in die inventarisatie, is bedrijven zijn veel bezig met maatschappelijk verantwoord ondernemen en hoe dat vorm te geven. Maar je merkt ook dat veel bedrijven wel het lastig vinden om dat heel concreet te maken. En dit is nou zoiets waarvan ik denk: nou ja, maak het maar concreet in de stad als bedrijf, stap hierin. Dus wellicht, neem dat mee zou ik zeggen in de verdere uitwerking. Want anders komen we ook weer erop en daar heb ik in mijn woordvoering ook op gewezen: voor je het weet heeft de overheid het weer overgenomen en dat zou ik echt jammer vinden.

De heer Heijkoop: Voorzitter, mij uit het hart gegrepen en dat zeg ik u toe. Ja.

De voorzitter: Mijnheer Van Verk.

De heer Van Verk: Een laatste praktische vraag. Ik hoor de wethouder de motie ontraden, omdat er een tijdklem instaat, namelijk uiterlijk eind oktober. Dat is de enige reden waarom die hem ontraadt? Als dat er niet in staat, dan neemt u hem over?

De heer Heijkoop: Even kijken, ik zit even het dictum in mijn hoofd. Dat gaat over het komen met een voorstel. Pin met niet vast op het precieze stuk, maar eigenlijk wel. Dus als we met elkaar kunnen afspreken dat die precieze tijdklem even wordt losgelaten, dan kan ik met die toevoeging met de motie aan de slag.

De heer Van Verk: Oké, helder.

De heer Heijkoop: Voorzitter, dan ga ik naar motie 3.

De heer ...: Voorzitter, toch even bij interruptie. Want nou ben ik het kwijt. U zegt zojuist: met onderdelen kan ik het instemmen en dat ga ik uitzoeken, daar ga ik mee aan de slag. En met andere onderdelen niet. En nu blijkt dat alleen te gaan over de datum. Dus dan zegt u: ik omarm heel de motie, als die datum eruit gaat dan ben ik het ermee eens. En daarmee beperkt u het probleem, terwijl u eigenlijk zoekt naar een andere oplossing. Maar goed, ik ben het nu even kwijt. Misschien moet u me even bijhalen dan.

De heer Heijkoop: Voorzitter, als ik de motie goed lees, dan past ook het betoog van meneer Veldman daar bijvoorbeeld in. Het gaat over het kosteloos verstrekken, maar er staat niet dat de overheid per se alles moet doen en alles moet betalen. Dank, voorzitter. Het gaat er met name om een voorstel voor te leggen. En wat ik aangeef is dat we hier echt serieus werk van willen maken. En ik noemde al even op het inventariseren van de behoeften en het aanbod, die partijen daarin mee te nemen, ook de communicatieve aspecten rondom taboe en ook eventuele budgettaire consequenties in relatie tot het minimabeleid. Eventuele budgettaire consequenties zeg ik daar nadrukkelijk bij. En deze motie die spreekt over uiterlijk eind oktober. En ik zou het even in relatie willen brengen dus ook met het minimabeleid. En ik heb gewoon niet scherp wanneer uw raad daarover gaat spreken, dus dat vond ik even lastig in deze motie. En als de indieners van de motie aangeven van: joh, het gaat ons niet per se om eind oktober, maar kom met een voorstel en maak hier werk van. Dan kunnen we daar wel mee uit de voeten. Maar precies het dictum, om die reden ontraad ik de motie.

De voorzitter: Meneer Merx.

De heer Merx: O, en nou ontraadt u hem weer. Dat is dan eind oktober, maar er staat heel precies in een voorstel voor te leggen eind oktober om de menstruatieproducten kosteloos te verstrekken via onder andere scholen, sportverenigingen en andere maatschappelijke organisaties en instellingen. Meneer Veldman voegt daar wat aan toe, dus het is toch de gemeente die dit probleem gaat oplossen door het kosteloos verstrekken. En die bal ligt nu bij u. En of u het eind oktober of eind november doet, maar dit aanvaart u dus kennelijk, dit omarmt u. los even van de datum.

De heer Heijkoop: Voorzitter, ja, gratis bestaat niet. Er is altijd een partij die het betaalt. Wat de strekking van deze motie is, dat deze vrouwen dat niet betalen. En wij komen met een voorstel op welke wijze daar invulling aan gegeven kan worden. En het is aan uw raad om uiteindelijk daar een besluit over te nemen of dat inderdaad vanuit de overheid zou moeten gebeuren. Of wellicht dat daar ook het maatschappelijk middenveld een rol in kan vervullen, bijvoorbeeld het bedrijfsleven. En daar ga ik gewoon mee aan de slag. En ik kan nog niet vooruit lopen op de precieze uitkomst. Maar als u vraagt van: college, kom met een voorstel. Dan zullen wij dat doen.

De voorzitter: Het zou ook zo kunnen zijn dat de indiener met deze toezegging ook genoeg neemt. Dus dat moet de indiener zelf ook maar even over nadenken. Wethouder, gaat u verder naar de volgende.

De heer Heijkoop: Ja, voorzitter, dat gaat over de motie stagediscriminatie. In dat licht vind ik het wel goed om met u te delen dat een week geleden er een werkagenda is vastgesteld over jeugdwerkeloosheid. En dat is een werkagenda die is geïnitieerd vanuit het ministerie van sociale zaken en werkgelegenheid, samen met de sociale partners onderwijs, OCW, het UWV en ook gemeenten. De UWV heeft dat ook ondertekend. En in die werkagenda krijgt ook de stageproblematiek nadrukkelijk een rol. En ook stagediscriminatie wordt daarin genoemd. En ik ontraad deze motie, omdat ik niet vind dat de gemeente deze aap volledig op de schouder moet nemen. In die werkagenda gaat het ook over een expertisepunt, over een meldpunt, over een actieplan stages, wat er allemaal is en wat er ook komt vanuit het mbo, want daar ligt primair ook de verantwoordelijkheid samen met de SBB. En ik zou u willen vragen om ons als gemeente daar ook bij te laten aansluiten en niet zelf plannen te gaan bedenken. Want ook heel praktisch, het mbo zegt dan tegen mij van: joh, gemeente, ga nou niet het wiel nog een keer uitvinden. Wij gaan ermee aan de slag, wij leveren onze bijdrage aan die werkagenda jeugdwerkeloosheid. En dat doet de gemeente ook, dus daar zullen we dan op die manier invulling aan geven. En ik vond ook het punt van de PVV wel terecht, laten we stagediscriminatie ook zeker niet beperken tot wat er ergens in de overwegingen stond, mensen met een migratieachtergrond. Want stagediscriminatie speelt helaas ook breder. Bijvoorbeeld inderdaad bij mensen met een handicap of om een andere reden. Dus om die reden ontraadt het college deze motie. Voorzitter, ik ga naar motie 9. Alle Dordtse schoolpleinen groen. Allereerst wil het college de huidige regeling graag doortrekken naar 2022. Ruimer subsidiëren behoort zeker tot de mogelijkheden en de verwachting is ook dat dat wel zal bijdragen aan verdere vergroening van de schoolpleinen. Omdat wij merken dat scholen soms moeite hebben om het rond te krijgen. Dus dat kan een bijdrage daaraan leveren. Dat heeft wel financiële consequenties. En uw vraag om dat in kaart te brengen, dat kunnen wij doen. Dus in die zin staan wij ook positief tegenover deze motie. Het punt van het onderhoud is wel een aandachtspunt. Primair ligt dat bij scholen en wij willen dat eigenlijk ook wel bij scholen houden. En daarbij was de suggestie die werd gedaan door meneer Portier natuurlijk een hele mooie, om dat ook te verbinden met het onderwijs zelf en met de leerlingen. En toen ik meneer Portier dat hoorde betogen dacht ik wellicht dat ook bijvoorbeeld het Wellandcollege daar misschien nog een rol in zou kunnen spelen, omdat daar ook veel vakmanschap zit op het gebied van onderhoud.

De voorzitter: Graag kort afronden, want uw spreektijd zit erop.

De heer Heijkoop: Dan gaan we naar motie 10.

De heer Merx: Voorzitter, sorry hoor. Maar ik probeer even scherp te krijgen, want ...

De voorzitter: Meneer Merx.

De heer Merx: Ja, we maken hier een gewoonte ervan dat we moties en amendementen allemaal op onze eigen manier gaan uitleggen, waardoor we straks niet meer weten waar we nou voor of tegen zijn. Ontraadt u nou deze motie op het punt van onderhoud? Of omarmt u hem in zijn geheel?

De heer Heijkoop: Nee, voorzitter, wij nemen deze motie over. Zeker ook met het debatje wat net in uw raad plaatsvond, waarbij meneer Van der Kruijff richting meneer Portier aangaf dat dat ook precies is wat zij beogen. Dus ik gaf die toelichting op dat onderhoud vooral omdat we dat dan ook meenemen in het voorstel wat we richting uw raad gaan doen. Dus wij nemen deze motie over, of in ieder geval, wij staan daar positief tegenover. Maar wij willen wel hebben aangetekend dat de financiële consequenties, daar moet uw raad zich natuurlijk nog over buigen. Uw raad heeft ook het budgetrecht.

De voorzitter: Meneer Van der Kruijff.

De heer Van der Kruijff: Dank u, voorzitter. Voor alle duidelijkheid, het staat ook in de motie om de opleidingen te betrekken. Dus het is van meneer Portier een goede opmerking, maar we vinden hem allemaal.

De heer Heijkoop: Voorzitter, de laatste motie waar ik met u op wil ingaan gaat over de motie M10, achterstanden weg na corona. Mevrouw Koene gaf al aan dat ze dit vanuit een andere gemeente heeft vernomen. En ik denk wel dat Dordrecht zich wel onderscheidt van andere gemeenten, doordat wij al langere tijd een hele intensieve samenwerking hebben met de scholen op het gebied van onderwijs, onderwijsachterstanden. Uw raad heeft ook nadrukkelijk een bijdrage geleverd aan de ambitieuze onderwijsvisie die wij in 2018-2019-2020 hebben opgesteld en die we nu ook gaan uitvoeren. En ook in het Dordtse leerprogramma wordt voor een deel ook uitgewerkt wat er in die Dordtse onderwijsvisie is verankerd. En ik vind deze motie de strekking daarvan vinden wij vanuit het college positief, wij onderstrepen die ook. En wij doen dit, wij doen dit. Wij zijn echt al redelijk onderweg. En op het moment dat wij verder gaan met de uitwerking van die onderwijsvisie, ook in relatie tot het Dordtse leerprogramma, zullen wij u daar ook over informeren. Dus ja, wij staan positief tegenover deze motie. Flauw gezegd zouden we kunnen zeggen: hij is overbodig, want wij doen dit al. Maar positief benaderen zou ik willen zeggen, een warme stimulans om inderdaad werk te blijven maken van hetgeen u met deze motie beoogt. En waar het gaat over het nationaal programma onderwijs staan we echt gesteld in Dordrecht, de precieze bedragen zijn inderdaad nog niet bekend. Maar ambtelijk draait de gemeente Dordrecht ook mee in de structuur landelijk waar het gaat over de uitwerking van het

nationaal programma onderwijs. Dus wij zijn daar zeer bij aangesloten en in die zin is dit een positief verhaal.

De voorzitter: Interruptie, mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Dank u wel, voorzitter. Fijn dat de wethouder dit in ieder geval een positief verhaal vindt. Ik ga het nog wel een keer, hij is gewend dat ik hem af en toe app, nog contacten met betrekking tot de hiaten zeg maar. Iets anders dan witte vlekken, maar gewoon dat er toch wel hier en daar gaten zitten. In de beleving in de stad rond het invullen hiervan. Bijvoorbeeld bewegingsonderwijs waar geen mensen voor te vinden zijn enzovoort. Dus het is allemaal niet zo mooi als dat de wethouder het nu schetst. Maar ik ben in ieder geval blij dat er nu wel wat dit betreft een opening is.

De heer Heijkoop: Ja, voorzitter, dank u wel. Als gemeente hebben wij niet de volledige zeggenschap over het onderwijs en dat is maar goed ook. Wel zijn we nadrukkelijk in gesprek met het onderwijs, met name waar het gaat om de onderwijsachterstanden en de gelijke kansen in onze buurten en wijken. Wij komen met mee informatie ook na de zomer, we zullen ook met de raadsinformatiebrieven uw raad blijven informeren. En dat zal ook nadrukkelijk het programma zijn vanuit de scholen en de schoolleiders. En als mevrouw Koene dan opmerkingen heeft daarover, dan ben ik altijd bereid om ook boodschappen mee te nemen richting het onderwijs waar u specifieke zorgen heeft, bijvoorbeeld waar het gaat over bewegingsonderwijs. Die ik overigens op onderdelen ook wel herken, dat dat op sommige scholen echt wel een vraagstuk is.

Mevrouw Koene: Voorzitter, even als laatste. Het gaat in deze motie ook nadrukkelijk om dingen die niet op een school aangeboden kunnen worden. En ik denk dat meneer Heijkoop dat wel snapt.

De voorzitter: Oké, dank. Daarmee was uw tweede termijn klaar. Dan gaan we door naar de volgende wethouder bij de kadernota en dat is wethouder Stam. Gaat uw gang.

De heer Stam: Ja, voorzitter. Als ik kijk naar de discussie die in de tweede termijn is gevoerd, dan is er een motie waar ik op in moet gaan en er is een vraag gesteld. Ik zou allereerst ingaan op de motie zwerfafval. Dordtenaren hebben er schoon genoeg van. Deze motie kunnen wij omarmen. En waarom kan ik die omarmen? Omdat het naar mijn idee het beeld geeft van preventie, oplossen en voorkomen. We moeten bij afval moeten we echt onderscheid maken in een aantal zaken. We hebben bij-plaatsingen, we hebben grofvuil en we hebben zwerfafval wat u op straat vindt. En ik denk dat we op een aantal fronten al heel goed bezig zijn. U heeft via de social media al kunnen vernemen van de Dordtse afvaldagen, waarbij we met containers en met hulp van Geef Dordt van alles inzamelen. En tot mijn vreugde, maar ook tot mijn verbazing, zie ik dat daar toch veel meer aangeboden wordt dan dat we eigenlijk verwachtten. Dus in die zin denk ik dat we die zaken goed oppakken. We zijn in overleg met allerlei vrijwilligers en organisaties die met afval bezig zijn om dat probleem verder aan te pakken. We blijven echter wel met een vraag zitten en dat is van: hoe ga je nou met dat kleine afval om wat in de stad zit? Als ik bijvoorbeeld met mensen praat, als ik ook rond rij in Dordrecht en ik vraag: waarom zet u nu bijvoorbeeld uw vuil naast de container en niet erin? Dan zijn daar

verschillende redenen voor. Enerzijds is er soms storing, anderzijds hebben ze geen pasje en anderzijds hebben ze geen zin om het vuil binnen te houden omdat het stinkt. Als ik dan naar grof afval kijk, dan zijn ook de opmerkingen voorbij gekomen als ik vanaf 1 april naar de milieustraat moet, dan moet ik 20 uur ook betalen. Wat ik nu doe is mijn grof afval bij de container zetten, ik wacht twee dagen of het opgehaald wordt en daarna maak ik een melding en dan wordt het toch wel opgehaald. Wat ik nu in deze motie zie is dat u vraagt om een breed scala aan oplossingen, handhaving, toezicht, bewoners betrekken. Dus in die zin kan ik de motie volledig omarmen en zullen wij voor u een voorstel doen met pilotprojecten.

De voorzitter: Bij interruptie, meneer Portier.

De heer Portier: Ja, ik hoor de wethouder zeggen van over die 20 euro die gevraagd wordt voor grof afval van: mensen zetten het bij de container neer en doen dan twee dagen later een melding en dan wordt het alsnog opgehaald. Zijn dit niet precies de problemen waar wij al eerder voor gewaarschuwd hebben? En bent u bereid dan toch die maatregel te heroverwegen?

De heer Stam: Ja, voorzitter, het is een opmerking van meneer Portier. Die nemen wij mee. En ik denk ook dat juist in deze motie die nu voorligt die problematiek vanuit alle kanten in die pilotprojecten kunnen worden meegenomen om zeg maar een oplossing te genereren. Dus tot zover over deze motie.

De voorzitter: Nog een interruptie van mevrouw Kruger denk ik. Gaat uw gang.

Mevrouw Kruger: Ja, voorzitter, dank u wel. Ja, U geeft aan van: ja, ook weer de pilot. Maar we hebben alles toch al inzichtelijk? U noemt zelf al de verschillende redenen waarom dat mensen niet hun afval plaatsen op de plek waar het nodig is. In de stad hebben we plastic zakken gehangen naast prullenbakken, omdat mensen het wel in die plastic zakken gooien maar niet in de prullenbak. Schiet mij maar lek, ik vind het te gek voor woorden, maar dat is het. En u bent ook vast wel bekend dat in verschillende wijken er initiatieven zijn. Ik weet de Vogelbuurt, die hebben verschillende initiatieven al aangedragen die overigens nooit gehonoreerd zijn. Hebben bijvoorbeeld een groep vrijwilligers die in de wijk daar wilden gaan scouten, wilden gaan opruimen, zoals ook onze befaamde heer Wagemans het in Krabbefhof doet. Dan zie ik niet zo goed van: waarom moeten we nu weer een pilot, terwijl er allerlei goede voorbeelden zijn die we gewoon zo kunnen overnemen?

De voorzitter: De wethouder.

De heer Stam: Ja, voorzitter, goede vraag. Ik denk ook dat het een voortzetting is van die vraagstukken die u nu noemt. We hebben vorig jaar ook in Dordt-West een pilot of een uitvoeringsprogramma opgesteld incidenteel. Daar gaan we morgen de resultaten van bespreken. Die kunnen wij dan meenemen in de beantwoording van deze motie. En ik denk dat het goed is om in ieder geval vanuit deze motie die twee pilots te benoemen, wat wel een stads brede uitwerking moet krijgen met alle partijen die daar toe bereid zijn om die handschoen op te pakken.

De voorzitter: Dank. En dan had u nog een opmerking.

De heer Stam: Ja, er is een opmerking gemaakt over een krantenartikel van de woningbouwcorporaties. Die willen graag bouwen. Nou, die stelling die onderschrijf ik wel, want dat willen wij als college en als stad ook heel graag. En wat ik eigenlijk het positieve was wel dat ze willen bouwen, maar het negatieve was dat ik toch wel een beetje de mitsen en maren miste, omdat we continu in gesprek zijn over die snelheid van bouwen. En daar zijn wel wat obstakels, maar daar gaan we binnenkort met de woningbouwcorporaties verder over in gesprek. En daarnaast wil ik nog wel benadrukken, wij bouwen niet enkel woningen om wonen mogelijk te maken, maar ook om specifieke doelgroepen te kunnen huisvesten. En dan moet u ook denken aan de seniorenwoningen, waar dan aan gerefereerd is. Met de woningbouwcorporaties zijn wij gewoon druk bezig om ook voor senioren woningen te gaan realiseren. Als ik naar de bouwplannen kijk die we nu allemaal aan het afronden zijn, de Charlotte de Bourbonstraat, Collijnstraat, van Kinnesbergenstraat. Dan wordt er altijd rekening gehouden met senioren. En senioren moet u niet bestempelen als 75-plussers, maar senioren zijn mensen van 55 die aan een volgende levensfase toe zijn, als de kinderen de deur uit zijn en naar een woning willen. Als we dan kijken naar zo'n levensbestendige woningen, wat bedoelen we daar dan mee? Dat zijn dan woningen die voorzien, appartementen die voorzien zijn van een lift, bredere deuren en geen drempels in het huis, zodat je daar langdurig kan blijven wonen. Dus ik wilde naar aanleiding van deze vraag toch wel deze opmerking maken.

De voorzitter: Mevrouw Stolk, gaat uw gang.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, een korte reactie.

De voorzitter: U bevestigt dat, over 11 jaar?

Mevrouw Stolk: Ik ben erg blij met deze beantwoording van de wethouder. Want als we het over senioren hebben, dan denken de mensen namelijk altijd, dus de wethouder slaat de spijker op zijn kop. Dan denkt men altijd dat we het over mensen van 70, 80 en 90 hebben, maar juist om de doorstroming te bevorderen moet je juist al bij die doelgroep beginnen. Dus wij zijn als VSP erg blij met deze beantwoording. Dank daarvoor.

De voorzitter: En u bevestigt dus ook dat ik over 11 jaar ook al senior ben. Jij over 3, dat is helemaal gek. Nou goed, dank wethouder. Ik zie toch nog een vraag. Mijnheer Van Verk, gaat uw gang.

De heer Van Verk: Ik hoor de wethouder ingaan op de problematiek rondom de corporaties. In het krantenartikel stond: als we erin zouden slagen netto 600 woningen te bouwen. 673 meen ik. Daarnaast ligt er nog een taakstelling van 1000 woningen sociaal, als uitbreiding. Hoe ziet u dat voor zich, als we er niet eens in slagen om voor vervanging te zorgen?

De heer Stam: Voorzitter, ik denk dat we daar sluitende afspraken met elkaar over hebben gemaakt, dat we in ieder geval vanuit die stand stil vanaf 2016 tot uiterlijk 2030 al die woningen gaan terugbouwen met een kleine plus. En daar hebben we die woningbouwcorporaties keihard bij nodig. Dus ik denk echt dat op basis van de eerdere debatten die wij hebben gehad in de commissie- en gemeenteraad, dat wij die aantallen echt gaan realiseren. En daar heeft u ook de bouwmonitor van gezien en die aantallen staan echt in de planning.

De voorzitter: Mijnheer Van der Kruijff.

De heer Van der Kruijff: Voorzitter, in een raadsinformatiebrief was volgens mij de bouwmonitor, als ik het me goed herinner, maar spijker me daar niet op vast, stond ook dat van de hele planning ongeveer 2/3^e gedaan wordt door commerciële partijen en maar 1/3^e door de wooncorporaties. En die commerciële partijen exploiteren dat ook voor zo'n 15 jaar hebben we recent ondervonden. Oftewel, die zijn over 15 jaar als je niet oppast ook gewoon weer uit de voorraad. Dus er zit echt wel een bredere problematiek onder dan u zegt, zowel qua herslopen en herbouwen wat meneer Van Verk terecht adresseert, waardoor je netto niet altijd groeit zoals je het voorstelt. Maar ook omdat er veel commerciële partijen, ook in de middenzone, gelukkig iets bijgesteld, maar nog niet voor 100%, je gewoon over 15 jaar weer uit de voorraad verdwijnen. Dus we moeten er echt breder naar kijken. En de wooncorporaties zijn qua percentage wat ze voor hun rekening nemen echt minder dan de helft.

De voorzitter: Dank.

Mevrouw Van Benschop: Voorzitter.

De voorzitter: Ja, gaat uw gang, mevrouw Van Benschop.

Mevrouw Van Benschop: Mag het even zo, want ik weet niet waar die microfoon is anders.

De voorzitter: Ja, gaat uw gang.

Mevrouw Van Benschop: Nou ja, ik hoor zo een beetje de discussie aan en ik begrijp dat de VSP vraagt om seniorenwoningen, senioren zijn mensen van 55 jaar en ouder en dat zijn niet allemaal de bejaarden van vroeger zeg maar. Maar wat ik wel echt mee wil geven is als we het hebben over die sociale huurwoningen, dat je heel erg in die doelgroep kan gaan zitten van de seniorenwoningen en de senioren die daar dan aanspraak om moeten kunnen maken. Maar het probleem is veel breder. Dus prima als je woningen realiseert in die sociale woningbouw die ook geschikt zijn voor mensen die misschien een lift nodig hebben of later slechter ter been zijn of zo, dat is allemaal prima. Maar als je het echt gaat toewijzen aan een specifieke doelgroep, dan denk ik dat je nog veel verder in de problemen komt. Want die druk is überhaupt al hoog. Niet alleen bij de senioren.

De voorzitter: Oké, dank. Wil u daar nog op reageren?

De heer Stam: Ja, een korte reactie. Ik heb ook niet gezegd dat het geen probleem is op andere fronten. Ik heb gereageerd op een vraag die is gesteld en de woordvoering door de VSP. En ik geef juist aan in mijn bewoording dat we niet woningen bouwen om woningen te hebben, maar om te kijken welke mensen we daarin moeten huisvesten. En dat kan je vertalen als doelgroepen, maar ik zou hem veel liever vertalen als mensen die op zoek zijn naar een woning en voor een groot deel ook naar betaalbare woningen.

De voorzitter: Oké, dank. Dank wethouder, dan is daarmee ook uw tweede termijn afgerond. Dan wil ik vragen aan meneer Schalken om heel kort het voorzitterschap, dat kan gewoon vanaf uw plek zou ik zeggen, over te nemen, zodat ik nog kort kan ingaan op een opmerking van meneer Van der Kruijff. Gaat uw gang.

De heer Kolff: Hartelijk dank. Ja, meneer Van der Kruijff refereerde even aan het document wat ik had toegestuurd ter verduidelijking van de onderbouwing van de gevraagde gelden en middelen voor de aanpak in Kromhout. Bedrag van 1,5 miljoen voor een incidenteel bedrag wat verspreid wordt over een drietal jaren. Hij refereerde even aan de opmerkingen over de reguliere budgetten. In het plan van aanpak staat daar inderdaad iets over vermeld en dat zit echt op de inzet die in dit jaar, het lopende jaar 2021, wordt gepleegd. We hebben gemeend om zo snel mogelijk aan de slag te gaan en te kijken hoe we dit jaar al vanuit alle hoeken en gaten zal ik maar zeggen die betrokken zijn bij het integrale plan van aanpak middelen bij elkaar konden schrapen. Maar voor een goede structurele integrale aanpak voor de komende jaren is echt extra geld nodig. En dat is dat bedrag van 1,5 miljoen, verspreid over een drietal jaren. Dus dat even ter verduidelijking. En ik hoop dat meneer Van der Kruijff mee uit de voeten kan.

De voorzitter: Ik zie geen reactie, dus ik denk dat ik het voorzitterschap weer over kan geven. Dank. Dan zijn we daarmee, dan hebben we de tweede termijn van het college ook gehad en wil ik de beraadslagingen sluiten. Ik kijk even rond of er behoefte is aan schorsing nog om over de amendementen en de moties nog van gedachten te wisselen. En zo ja, hoelang?

De heer Van Verk: Ja, voorzitter, daar is wel behoefte aan. Een minuut of 10.

De voorzitter: Een minuut of 10. 5. Wat zegt u, mevrouw Kruger? 20 minuten. Nou, dan stel ik voor dat we om half 6 doorgaan. Maar dan gaan we wel echt, nadat ik heb geïnventariseerd wat er nog overblijft van moties en amendementen, over tot stemming zou ik willen zeggen. Zodat we in ieder geval voor de schorsing dit agendapunt afgerond hebben. Tot half 6 schorsen we. Maak er optimaal gebruik van zou ik zeggen. Dames en heren, de vergadering wordt heropend. Ik wil u verzoeken om uw plaats in te nemen en om stilte. Ik kijk even naar mevrouw Kruger, want wij hadden in de schorsing even een gesprekje. U had een aantal wijzigingen wil u doen in teksten van moties en amendementen en ik zei toen van: ja, we hebben twee termijnen gehad. Dus u kunt eventueel een motie intrekken of juist in stemming brengen, maar wijzigingen dat vraagt eigenlijk een derde termijn en dat hebben we niet zo afgesproken. Dus ik leg dat maar even neer. Als u dat wil met elkaar, dan moet mevrouw Kruger een ordevoorstel

doen en dan komt er een derde termijn. Maar dat is niet zoals we dat vooraf hebben besproken. Dus ik kijk eventjes naar mevrouw Kruger hoe u dat voor u ziet.

Mevrouw Kruger: Nou, voorzitter, precies zoals u het zegt. We hebben met de motie bloedserieus, daar willen we wel degelijk een tekstwijziging in aanbrengen. Dat is de enige motie waar we een tekstwijziging in willen aanbrengen. En ik denk dat die ook verstrekkend is als we dat niet doen. Want als we hem gewoon zo laten, dan klopt die niet meer. Want als we hem wijzigen hebben we een overeenstemming met de meeste mensen.

De voorzitter: Meneer Schalken.

De heer Schalken: Ja, voorzitter, om het een beetje praktisch te houden. Als het geen derde termijn vergt en het alleen een kleine tekstwijziging is, dan lijkt het mij geen probleem.

De voorzitter: Kan iedereen zich vinden in het voorstel van meneer Schalken. Laat ik het zo zeggen, als er straks meerdere aanpassingen zijn dan moeten we toch gewoon een derde termijn openen. Dus daarom vraag ik het eventjes. Meneer Portier.

De heer Portier: Voorzitter, misschien is het handig als we weten wat de tekstwijziging is die voorgesteld wordt.

De voorzitter: Ja, dat is heel pragmatisch. Maar nogmaals, voordat we de poort helemaal open zetten schets ik toch even het dilemma. Mevrouw Kruger, wat is de tekstwijziging van motie M2?

Mevrouw Kruger: Nou, dank u wel, voorzitter. We hebben de uiterlijke eind oktober eruit gehaald. En ook het kosteloos verstrekken. Dus het woordje kosteloos eruit gehaald. Omdat we van de wethouder de toezegging hebben gekregen dat hij wel degelijk dit serieus gaat onderzoeken over wat de mogelijkheden zijn. En dan kan kosteloos, ja, of het wordt kosteloos of het wordt betaald door derden, dat horen we dan wel van de wethouder.

De voorzitter: Ja, dus dat betekent dat de motie M2, dat daar de woorden uiterlijk eind oktober en kosteloos uit worden gehaald. Nou, volgens mij kunnen we dat zonder derde termijn zo dan wel doen. Oké, zijn er nog anderen die iets terug te koppelen hebben uit hun schorsing? Worden er nog moties ingetrokken, of amendementen? Of gaan we alles verder in stemming brengen? Mevrouw Kruger.

Mevrouw Kruger: Ja, voorzitter. De motie stagediscriminatie die trekken we nu in. Omdat er gezegd is, morgen vindt de werkgroep diversiteit plaats. En de wethouder heeft toegezegd dat er een werkagenda of gezegd dat er een werkagenda jeugdwerkeloosheid plaatsvindt waar dit soort dingen ook besproken worden. En ja, morgen zal ook deze motie wel meegenomen worden in de werkgroep diversiteit. Dus vandaar dat we hem op dit moment intrekken.

De voorzitter: Ja, dus motie M3 is nu ingetrokken. Anderen nog? Meneer Tiebosch.

De heer Tiebosch: Voorzitter, amendement Hans Petri fontein, dat trekken wij nu in. Dat laten we terugkomen bij de bespreking van de BURAP.

De voorzitter: Amendement A2 is dat, die wordt ingetrokken. Amendement A2 van het Hans Petri-fontein. A2, ja? Anderen nog? Niemand meer, eenmaal, andermaal, verkocht. Dan gaan we over tot de stemming. En dan beginnen we zoals gebruikelijk bij de amendementen. Dat zijn er dan dus nog vier, amendement A1, 3, 4 en 5. Ik begin bij amendement A1, mutatie indexatie kadernota hondenbelasting van D66. Zijn daar stemverklaringen bij dat amendement? Dat is niet het geval. Dan gaan we stemmen. Als u voor het amendement bent een groen kaartje. Als u daartegen bent een rode. Even kijken. Voor is D66, VSP, SP, GroenLinks en de PVV. En tegen de overige fracties. Daarmee is het amendement in ieder geval verworpen. En ik hoor van de griffier graag. 14 voor en 24 tegen. Daarmee is het amendement A1 verworpen. Dan gaan we naar amendement A3 van GroenLinks en Gewoon Dordt inzake de cultuurnota. Zijn daar stemverklaringen?

Mevrouw Kruger: Ja, voorzitter.

De voorzitter: Ja, gaat uw gang, mevrouw Kruger.

Mevrouw Kruger: Nou, we hebben met Gewoon Dordt ook even overlegd. En we willen zeker deze motie aanhouden, omdat we van de wethouder geen bevredigende antwoorden hebben gekregen over hoe het nu wel georganiseerd gaat worden.

De voorzitter: U wil hem dus in stemming brengen?

Mevrouw Kruger: Absoluut.

De voorzitter: Ja, dank. Andere stemverklaringen? Dat is niet het geval. Dan gaan we stemmen bij A3, amendement cultuurnota. Als u voor bent groen en als u tegen bent rood. Voor de fracties D66, GroenLinks, SP, Gewoon Dordt. En de overige fracties ... En de Partij van de Arbeid, excuus. En de Partij van de Arbeid. En de overige fracties zijn tegen. Daarmee is het amendement verworpen, 13 voor en 25 tegen. Dan gaan we naar amendement A4 van de Partij voor de Vrijheid. En dat is het amendement over de eerste vrije Statenvergadering. Ik kijk even of er nog stemverklaringen zijn. Dat is niet het geval. Als u voor het amendement bent groen, als u tegen het amendement bent rood. Voor het amendement de PVV, GroenLinks, de SP en Gewoon Dordt en mevrouw Jager, fractie Jager. De overige fracties tegen. Het amendement is verworpen, 10 stemmen voor en 28 stemmen tegen. Dan gaan we naar amendement A5, structurele uitgaven, structureel begroten, van de SP Dordrecht en de fractie Jager. Zijn er nog stemverklaringen? Ja, meneer Schalken.

De heer Schalken: Ja, graag, namens Beter voor Dordt. Wij willen eigenlijk wel aansluiten bij wat de PvdA aangaf. Laat de kiezers zich in 2022 uitspreken. Beter voor Dordt voelt zich op dit moment gebonden aan de afspraken die we hebben gemaakt

binnen de coalitie. En als het aan Beter voor Dordt ligt gaan wij zeker door met gratis openbaar vervoer en de Dordt pas. Dus mensen weten op wie ze moeten stemmen op 16 maart.

De voorzitter: Dat was een stemadvies, naast een stemverklaring. Mevrouw Stolk namens de VSP.

Mevrouw Stolk: Ja, wij hebben het nu toch over motie over ov?

De voorzitter: We hebben het over amendement A5 en dat gaat over structurele uitgaven, structureel begroten. En dat gaat dus over de ov, 65 plus en over de Dordtpas.

Mevrouw Stolk: Ja, voorzitter, stemverklaring. Voor een groot gedeelte sluit ik aan bij de woorden van meneer Schalken. En ik heb ook al aangegeven dat wij over de Dordtpas nog geen evaluatie hebben gehad en vinden we het nu niet oké om voor te stemmen. Dus wij zullen tegen deze motie stemmen, maar wij zouden graag zien dat gratis openbaar vervoer structureel in de begroting opgenomen wordt.

De voorzitter: Dank u wel. Andere stemverklaringen? Mijnheer Portier.

De heer Portier: Ja, voorzitter. Voordat ik in deze raad werd gekozen bij een debat in 2014 zeiden al alle partijen van dat ze eigenlijk voor een stadspas waren, wat uiteindelijk de Dordtpas is geworden. Sinds 2010 hebben we iets van een bijna gratis openbaar vervoer voor mensen van 65 plus. Ja, op het moment dat je echt serieus beleid inzet en serieus vindt dat dat het beleid van de gemeente hoort te zijn, dan moet je daar ook structureel geld voor vrijmaken. En niet ieder jaar weer met dezelfde zaken een goede sier proberen te maken.

De voorzitter: U bent dus voor, meneer Portier.

De heer Portier: Ja.

De voorzitter: Ja, meneer Portier is voor zijn eigen amendement. Anderen nog? Mevrouw Kruger.

Mevrouw Kruger: Ja, dank u wel. Wij zullen tegen stemmen. En wel omdat, a, de Dordtpas daar is nog geen evaluatie over geweest. En b, 65 plus gratis met de bus, wat overigens nu 13,50 kost, is in onze ogen en dat hebben we toen ook al gezegd nodig voor mensen die geen of minder geld hebben. En degenen die het kunnen betalen, of je nou 65 bent of 70 of 80, is het niet nodig om daar gratis met de bus te gaan. Dus we vinden het fijn dat we in de volgende periode daar weer anders over kunnen beslissen.

De voorzitter: Dank u zeer. Anderen nog? Zo niet, dan gaan we stemmen op amendement A5. Als u voor bent groen, als u tegen bent rood. Voor is de SP en voor is de PVV en voor is de fractie Jager. En de overige leden zijn tegen. En daarmee zijn er 4 stemmen voor en 34 tegen. Dan is er nog even een correctie van onze kant ten aanzien

van amendement A1. Daar zei ik 14-24, maar dat moest zijn 13-25. Even dat voor de notulen. Dan zie ik meneer Oostenrijk. Graag het geluid op de achterste microfoons.

De heer Oostenrijk: Ja, het valt me telkens op dat meneer Den Heijer telkens de groene kaart opsteekt, terwijl dan men geacht wordt te hebben tegen gestemd. Dat geldt nu ook voor de laatste, dus in die zin zijn de optellingen van het aantal stemmen niet juist. Meerdere keren heeft meneer Den Heijer groen opgestoken, terwijl de VVD-fractie tegen was.

De voorzitter: Goed.

De heer Oostenrijk: Voorzitter, dit is een serieuze zaak en ik hou niet van geintjes op dit punt.

De voorzitter: Ik vind het heel leuk. Maar wat wij zien hier, dat wordt geregistreerd. Dank, meneer Den Heijer. Ik begrijp dat u de vergadering wat wil opleuken, maar u heeft meneer Oostenrijk compleet in de war gemaakt. Wil u daar onmiddellijk mee stoppen? Dank u wel. Dan gaan we door. Dan zijn we bij het voorstel zelf. Zijn er ten aanzien van de kadernota zelf, het voorstel, nog stemverklaringen? Mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Dank, voorzitter. Heel kort. Er staan een aantal punten in waar wij niet blij mee zijn, maar desondanks kunnen we gewoon toch in volle overtuiging instemmen.

De voorzitter: Hartelijk dank. Anderen? Meneer Portier.

De heer Portier: Ja, als SP vinden we dat in de kadernota de grote financiële problemen waar de stad voor gesteld staat niet aangepakt worden. Dus daarom zullen wij tegen stemmen. Nog wel om een reden meer, maar dat is de belangrijkste.

De voorzitter: Dank u zeer. Andere stemverklaringen nog? Mevrouw Stolk en dan mevrouw Kruger.

Mevrouw Stolk: Ja, voorzitter. Wij zullen tegen de kadernota stemmen. We wachten wel de begroting af en kijken of er realistisch begroot wordt. Maar op dat moment zullen we dan kijken of we daar wel voor of tegen zullen stemmen. Maar we stemmen nu tegen de kadernota.

De voorzitter: Dank u zeer. U weet dat de begroting op de kadernota gebaseerd wordt? Dank. Mevrouw Kruger.

Mevrouw Kruger: Ja, voorzitter, dank u wel. Nou, mevrouw Koene zei het gewoon heel duidelijk. Wij zijn ook met een aantal punten zeker niet blij. Zeker als we kijken naar de cultuurnota. Maar goed, die strijd is nog niet gestreden. En men kent GroenLinks, als we ergens voor gaan dan blijven we daarin vastbijten. Dus er komt vast nog wel een keer een verandering in. Dus wij zullen in dit geval ook instemmen met de kadernota.

De voorzitter: Dank u zeer. Anderen nog? Zo niet, dan gaan we stemmen. Bent u voor, een groene kaart. Als u tegen bent, een rode kaart. Meneer Den Heijer en anderen.

Tegen zijn de fracties D66, VSP, SP. En ik zie meneer Merx, u bent ook tegen de kadernota? En voor de overige fracties. 7 stemmen tegen en 31 stemmen voor. Dan is daarmee de kadernota aangenomen. Dan hebben we nog een aantal moties die we door gaan nemen. We beginnen bij motie M1, dat is de motie van D66 Dordrecht. Die het college oproept om vanaf nu realistisch te begroten en te plannen. Zijn daar nog stemverklaringen bij? Mijnheer Van der Kruijff, gaat uw gang.

De heer Van der Kruijff: Ja, voorzitter, ik had in de tweede termijn er nog geen kans voor gehad. Wij zullen tegen deze motie stemmen, omdat wij de maatregelen om geen budgetoverhevelingen meer toe te staan te verstrekkend vinden. Maar wel graag in de auditcommissie de problematiek willen doorspreken, zoals de wethouder ook aangeboden heeft.

De voorzitter: Dank u zeer. Andere stemverklaringen? Mijnheer Schalken.

De heer Schalken: Daar kunnen we ons bij aansluiten, voorzitter.

De voorzitter: Dank. Mevrouw Koene ook. Anderen nog? Zo niet, dan gaan we stemmen op motie M1. Bent u voor een groene kaart, bent u tegen een rode kaart. Even kijken, voor zijn de fracties D66, VSP, SP, GroenLinks, PVV en mevrouw Jager. En de overige fracties zijn tegen. Daarmee is de motie verworpen met 14 stemmen voor en 24 stemmen tegen. Dan gaan we naar de motie bloedserieus van de Partij van de Arbeid en GroenLinks. Die dus iets aangepast is, voor alle duidelijkheid. Ik kijk even of er stemverklaringen zijn. Meneer Schalken.

De heer Schalken: Ja, voorzitter, kort met de aanpassingen die nu zijn gedaan kunnen met de motie mee.

De voorzitter: Dank u wel, meneer Veldman.

De heer Veldman: Voorzitter, wij zullen tegen deze motie stemmen, omdat de wethouder een hele riante toezeggen heeft gedaan. En we vinden dat dat eigenlijk voldoende zou moeten zijn en anders het motie instrument bot wordt.

De voorzitter: Dank u zeer. Mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Voorzitter, door de wijziging die is aangebracht en de woorden van de wethouder stemmen we in.

De voorzitter: Dank u zeer. Anderen nog? Meneer Van der Kruijff.

De heer Van der Kruijff: Ja, voorzitter, er werd aangegeven dat we de discussie zouden afwachten. Gezien we de discussie en de beantwoording van de wethouder zullen wij voor deze motie stemmen, omdat we denken dat de problematiek ernstig genoeg is. Tegelijkertijd vinden wij wel dat je vooral ook moet kijken hoe je niet de overheid primair aan zet laat zijn, maar vooral ook de maatschappelijke partners.

De voorzitter: Dank u zeer. Anderen nog? Zo niet, dan gaan we stemmen op motie M2, bloedserieus. Bent u voor, groen, bent u tegen rood. Tegen de fractie PVV en de fractie ChristenUnie/SGP. De overige fracties zijn voor. Daarmee is de motie aangenomen met 6 tegen en 32 voor. Dan gaan we naar de volgende motie, motie M5 is dat van de PVV. En die gaat ook over de hondenbelasting. Ik kijk even of er nog stemverklaringen zijn op deze motie. Meneer Merx.

De heer Merx: Ja voorzitter, dank u wel. Uiteraard zijn wij voor afschaffen van de hondenbelasting, maar daar komen we volgend jaar op terug. We hebben nu gewoon afspraken waar wij ons aan houden.

De voorzitter: Dank u zeer. Anderen nog? Zo niet, dan gaan we stemmen. Bent u voor de motie een groene kaart, bent u daar tegen een rode. Voor de motie, de VSP fractie, de SP fractie en de PVV. En de overige fracties zijn tegen. 5 voor, 33 tegen. Daarmee is motie M5 verworpen. Dan gaan we naar motie M7 van de Dordtse VVD en Gewoon Dordt. Inzet VRAR en digitale middelen voor gebiedsontwikkelingen en participatie. Ik kijk even of er nog stemverklaringen zijn. Meneer Van der Kruijff.

De heer Van der Kruijff: Ja, voorzitter, wij zullen voor deze motie stemmen. We hoorden de wethouder al aangeven dat het geld gaat kosten. En met name de VVD is er bij anderen nogal strak op, maar wij zouden willen aangeven dat dat geld dan wel bij de projectontwikkelaar vandaan dient te komen primair.

De voorzitter: Dank u zeer. Mevrouw Kruger.

Mevrouw Kruger: Als GroenLinks geven we dezelfde stemverklaring als het CDA.

De voorzitter: Dank u zeer. Anderen nog?

Mevrouw Stolk: Voorzitter.

De voorzitter: Ja, mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: VSP sluit zich aan bij de stemverklaring van meneer Van der Kruijff.

De voorzitter: Dank u zeer. Anderen nog? Zo niet, dan gaan we stemmen. Bent u voor M7 groen, bent u daartegen rood. Motie is unaniem aangenomen. Dan gaan we naar motie M10 van Gewoon Dordt, achterstanden weg na corona. Ik kijk even of er nog stemverklaringen zijn. Mevrouw Koene geeft nog een stemadvies zag ik. Zijn er stemverklaringen?

De heer ...: Voorzitter, even puntje van de orde. Slaat u nu 8 en 9 niet over?

De voorzitter: Ja, u heeft gelijk. Die lagen bij mij verstopt op een ander stapeltje. We gaan terug naar motie M8, excuus. Motie M8 van CDA Dordrecht, Beter voor Dordt, de Dordtse VVD, ChristenUnie/SGP Dordrecht, VSP, SP Dordrecht, Fractie Jager en Partij voor de Vrijheid. Zwerfafval Dordtenaren hebben er schoon genoeg van. Deze motie

heeft al behoorlijk wat draagvlak. Ik kijk even of er nog stemverklaringen zijn. Ja, meneer Portier.

De heer Portier: Voorzitter, wij zullen voor de motie stemmen, omdat we vinden dat er stappen gezet moeten worden in de aanpak van zwerfafval. Maar zoals we hebben aangegeven in de discussie vinden we dat we veel verder moeten gaan en ook sneller een aantal andere maatregelen moeten evalueren. En de containers moeten weer gewoon open.

De voorzitter: Dank u zeer. Andere stemverklaringen? Mevrouw Kruger.

Mevrouw Kruger: Ja, wij zullen ook voor de motie stemmen, maar met name omdat de wethouder een toezegging heeft gedaan de initiatieven die er al leven, om die erbij te betrekken.

De voorzitter: Dank u zeer. Andere stemverklaringen? Zo niet, dan gaan we stemmen op motie M8. Als u voor bent groen, als u tegen bent rood. Iedereen is voor. Motie is aangenomen. Dan gaan we naar motie M9, alle Dordtse schoolpleinen groen. Ingediend door CDA Dordrecht, D66 Dordrecht, ChristenUnie/SGP Dordrecht en Beter voor Dordt. Motie M9, meneer Merx, stemverklaring.

De heer Merx: Ja, dank u wel, voorzitter. Wij zijn voor groene schoolpleinen, maar we zullen desondanks met pijn het hart tegen deze motie stemmen. Omdat je toch wel, nou, een soort van ongedekte cheque, we weten niet waar het op uitkomt. Dus daar willen we graag wat meer beeld bij hebben. En ook het antwoord van de wethouder maakte het niet veel duidelijker. Dus we houden ons maar even bij de tekst van de motie. En om die reden zullen we op dit moment tegen stemmen, maar we zien wel graag de voorstellen tegemoet.

De voorzitter: Dank u zeer. Andere stemverklaringen? Mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Voorzitter, wij zullen misschien onverwachts voor de motie stemmen. En dat heeft er niet mee te maken dat we denken dat het allemaal maar gefinancierd moet worden, maar wel dat we de overtuiging hebben dat er door diverse portefeuillehouders gestreden zal worden om de financiering daar vandaan te halen waar die vandaan hoort te komen.

De voorzitter: Dank u zeer. Andere stemverklaringen? Zo niet, dan gaan we stemmen op motie M9. Als u voor bent groen en als u tegen bent rood. Fractie van de VVD is tegen en de overige fracties zijn voor. En daarmee is die aangenomen. 33 voor, 5 tegen. Dan komen we toch nog bij motie M10, ik ging net een beetje te snel. Gewoon Dordt, achterstanden weg na corona. Zijn er nog stemverklaringen? Geen stemverklaringen. Dan gaan we stemmen op motie M10. Als u voor bent groen, als u tegen bent rood. En deze motie is unaniem aangenomen. Gefeliciteerd, mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Dank, voorzitter. En ook dank aan de gemeente Papendrecht, dat gebeurt namelijk ook niet zo vaak.

De voorzitter: Nou, dat is ook leuk om dat eens even zo te doen. Dan wil ik u allen feliciteren met de laatste kadernota van deze raads- en collegeperiode. We gaan de vergadering schorsen en ik zie u allemaal om 8 uur graag terug. En dan gaan we proberen vanavond een heel eind te komen. Vergadering is geschorst.

34. Reserveringen Agenda Dordrecht 2030. – Raadsvoorstel

De voorzitter: Dames en heren, neemt u uw plaatsen weer in alstublieft. Welkom terug. Ik hoop dat u allemaal van een goede maaltijd hebt genoten. We gaan verder met deze laatste raadsvergadering voor het zomerreces. We zijn aangekomen bij de agenda Dordrecht 2030, agendapunt 34. En hierbij gaat het om de hoofdvraag: waar zetten we onze opbrengsten van de Eneco-gelden voor in? En dat is een proces van een langere tijd, waarbij naar aanleiding van het raadsvoorstel op woensdagavond 19 mei al een informatieve raadsbrede avond heeft plaatsgevonden. Vervolgens is in juni in alle commissies gesproken over de onderliggende business cases en heeft op 7 juli in de commissie bestuur en middelen het eerste politieke gesprek plaatsgevonden over de verdeling van de gelden over de verschillende onderwerpen. De commissie heeft geconcludeerd dat iedere fractie in de raad vijf minuten spreektijd krijgt om een standpunt toe te lichten. Ook is afgesproken dat de bespreking zich nog beperkt tot in te dienen moties en amendementen. En er zijn voor zover ons bekend nu vijf amendementen en drie moties aangekondigd. En ik roep u echt allen op om geen discussies uit eerdere avonden opnieuw te doen en u te beperken tot uw mening en visie op de moties en amendementen. U krijgt allemaal in de gebruikelijke volgorde het woord en ik start dan ook voor de eerste termijn bij Beter voor Dordt. Ik geloof dat ik het woord mag geven aan mevrouw Nijhof. Gaat uw gang.

Mevrouw Nijhof: Even kijken. Niet vaak spreken we hier in de raad over een investeringsprogramma zoals we dat vandaag voor ons hebben. Een investeringsprogramma dat we op een zorgvuldige manier met de raad hebben voorbereid. Vandaag besluiten we over reserveringen die de sociaal economische positie van onze stad en de mensen moet gaan versterken. Met de business cases en de cofinancieringen investeren we in mensen, onderwijs, het bedrijfsleven, de natuur, recreatie, duurzaamheid, woningbouwontwikkeling, veiligheid en leefbaarheid. Vandaag geen beschouwingen, dat hebben we de afgelopen periode al samen gedaan in de commissies. Beter voor Dordt ondertekent twee moties mee die betrekking hebben op het Dordtse leerprogramma 4 tot 12 jaar. We hebben daar in de commissie al het een en ander over gezegd en gaan hier verder niets meer aan toevoegen. Voorzitter, dank u wel.

De voorzitter: Dank u zeer. Dan gaan we als daar verder geen vragen over zijn naar de VVD-fractie. Dan geef ik graag het woord aan meneer Merx.

De heer Merx: Dank u wel, voorzitter. Ja, inderdaad. Het hoe en het waarom heeft Beter voor Dordt zojuist toegelicht. We hebben dat ook al in de commissies uitgebreid toegelicht en ook onze steun betuigt aan deze business cases zoals die voorliggen. Omdat wij van mening zijn dat wij als stad met deze middelen als eerste onze nek moeten uitsteken om vervolgens de zaken op de rit te krijgen en te kijken of we

daarmee cofinanciering los kunnen krijgen. Business cases die overigens onderling niet altijd even goed vergelijkbaar zijn. Maar het zijn reserveringen en de plannen worden nog verder uitgewerkt. Maar daarover is genoeg gewisseld in de commissies. Wij dienen samen met Beter voor Dordt, Gewoon Dordt en de VSP twee moties in. Die zijn ook al aangekondigd in de commissies. En dat heeft meneer Van der Net voor onze fractie gedaan. En de eerste is: alle kinderen tellen mee. En die heeft betrekking op het feit van: ja, het zijn nu 11 scholen en we maken ons wat zorgen over de kinderen van andere scholen. Hoe gaan we daar dan mee om? En dat is de kern van de motie 1. En de tweede motie is verrekening Rijksbijdrage reserve Dordts leerprogramma. Waarin we eigenlijk zeggen van: het zou mooi zijn, of eigenlijk niet mooi zijn, wij zouden graag zien dat op het moment dat het Rijk met de middelen over de brug komt voor dit doel, we ons Dordts geld weer terug stoppen in de soort van reserve voor de agenda 2030. Want we zullen best wel zien dat we in de komende jaren op andere onderwerpen wat geld tekort gaan komen.

De voorzitter: Oké, bij interruptie. Mevrouw Van Benschop.

Mevrouw Van Benschop: Ja, ik heb daar wel vragen over aan de VVD. Ik begrijp die eerste motie. Als het gaat om 11 scholen, zou je dat niet gewoon breder moeten trekken en wat doen we dan met die andere scholen? Maar meneer Merx geeft zelf al aan: het zijn reserveringen. De uitwerkingen die volgen nog. Dan vraag ik me wel af waarom de tweede motie wordt ingediend, waarbij direct geld wat vanuit het Rijk komt in mindering wordt gebracht op de reservering die wordt voorgesteld. Omdat je dus nog niet weet hoe het programma er uit gaat zien, waar je dat geld aan gaat besteden. En als je het breder trekt van 11 naar 35 scholen, dan kan ik me voorstellen dat het budget misschien wel helemaal niet toereikend is. Dus waarom doe je dat op voorhand ne niet achteraf?

De heer Merx: Omdat wij zoeken naar een bepaald evenwicht tussen alle business cases. En wij denken dat 27,4 miljoen op zich heel veel geld is voor dit doel. En overigens geld wat normaal gesproken door het Rijk betaald wordt, maar waarvan wij zeggen: wij als Dordrecht moeten onze nek ook op dit vlak uitsteken en daar geld voor reserveren. En niet alleen maar kijken naar de Rijksoverheid. Maar daarmee vinden wij 27,4 miljoen vinden we wel meer dan voldoende. En vandaar dus dat wij zeggen: oké, dus als het Rijk over de brug komt met de extra middelen, dan moeten die middelen in mindering gebracht worden op dit bedrag. Dat wil zeggen dat er dan nog steeds 27,4 miljoen beschikbaar is. Alleen zal een deel bestaan uit Dordts geld en een deel bestaan uit het Rijksgeld.

De voorzitter: Mevrouw Van Benschop.

Mevrouw Van Benschop: Dus eigenlijk zegt u: ongeacht of het nou om 11 scholen gaat of om alle scholen, 27 miljoen is wat we uit willen geven aan onderwijs.

De heer Merx: Dat klopt.

Mevrouw Van Benschop: Oké, helder, dank u.

De voorzitter: Meneer Van der Kruijff heb ik hier in beeld staan. Gaat uw gang.

De heer Van der Kruijff: Ja, dank u wel, voorzitter. Voorzitter, ik wil een aanvullende vraag erop. Want ik ben het wel met mevrouw Van Benschop eens. Als je aan de ene kant vraagt om meer dan 11 scholen in scoop te nemen en je weet dat het gereserveerde budget voor 11 scholen is, dan heb je dus meer budget nodig als je ook voor de andere scholen wat wil doen. Daar willen wij best over meedenken, maar ik krijg uit uw woorden niet de indruk dat u een groter budget beschikbaar wil stellen. Dus eigenlijk zegt u dat u op die andere 11 scholen minder moet gaan doen. Als je de business cases leest staat in de business cases dat je het grootste rendement hebt als je op deze 11 scholen aan de slag gaat. Wil u nu zeggen dat u dat geld minder renderend wil gaan inzetten door het over meer scholen te gaan verspreiden?

De heer Merx: Voorzitter, wat ik eigenlijk wil zeggen, en dat heb ik ook in de commissie gezegd volgens mij, maar anders zal ik dat nog een keer hier zeggen. Eigenlijk moet je je afvragen of je naar scholen moet kijken. Kun je niet veel beter kijken naar kinderen? Kun je niet veel beter kijken naar de kinderen die het nodig hebben om daar in te investeren, in plaats van een subsidie te geven aan een school. Waarmee een hele hoop kinderen misschien die het niet nodig hebben ook daarvan meeprofiteren, terwijl dat niet nodig is. Terwijl je beter misschien kinderen van een andere school. Ik kan me wel voorstellen, maar dat is voor verdere uitwerking, dat je zegt: nou ja, we kunnen niet op elke school die voorziening treffen. Dus er zijn 11 scholen in Dordrecht en misschien zijn dat deze 11 scholen wel waar die voorziening is, maar daar kunnen ook kinderen van andere scholen komen om van datzelfde aanbod gebruik te maken. Ik vind dus echt dat je moet kijken naar het kind dat het nodig heeft en niet naar het instituut, in dit geval een school. En dat is onze insteek met deze motie. En dan komt het geld echt terecht bij het individu, bij het kind dat het nodig heeft. En dat dat misschien bij 11 scholen terecht komt omdat het daar georganiseerd kan worden, prima. Maar dat is het.

De voorzitter: Mijnheer Van der Kruijff.

De heer Van der Kruijff: Voorzitter, dan toch nog een vraag daarover. De investering gaat vooral over onderwijsachterstanden. Mensen die in een minder kansrijke, kinderen vooral die in een minder kansrijke situatie zitten te helpen. En helaas concentreert zich dat op een aantal scholen is gebleken. De schoolbesturen zelf staan hier volop achter dat het zo gebeurt. En dat zijn ook de schoolbesturen waar andere scholen onder vallen. Dus die hadden ook kunnen zeggen: wij willen het geld anders inzetten, ook op onze andere school. We hebben daar een brief over van ze gehad. Dan kunnen wij in de raad natuurlijk proberen wijzer te zijn dan de schoolbesturen, maar zegt het u niks als de schoolbesturen zelf vinden dat je het zo op zijn best besteedt, om dat dan serieus te nemen.

De heer Merx: Nou ja, laat ik het zo zeggen. Ik heb dat briefje wel gezien en dat was vrij kort, dat het een goed plan is. Dus in die zin ondersteunen ze het. Ik moet ook nog de eerste school tegenkomen die zoveel geld krijgt en die zegt: nou, ik zou het niet doen nee. Dat geld heb ik niet nodig. Dus ik geloof oprecht in het individu, in het kind, dat we moeten ondersteunen. En dat het toevallig geconcentreerd is op deze scholen sluit niet

uit in onze visie dat er ook een hele hoop kinderen zitten die het misschien niet nodig hebben, terwijl er op andere scholen misschien een minderheid kinderen zitten die het ook nodig hebben. En dat is waar wij ons zorgen over maken en dat is waar wij van zeggen: dat willen we graag verder uitgewerkt zien in de plannen. Dat leidt ook tot een andere vraag eigenlijk die sinds vanochtend is gekomen, ja sorry, maar wij lezen dat de PO-raad zegt van: ik weet niet eens meer hoe ik het geld uit moet geven, want wij komen niet aan leerkrachten. En dat is dat ik graag straks nog wel eventjes van de wethouder mee wil krijgen van: ja, er komt Rijksgeld, 27,4 miljoen gaan wij in ieder geval daarvoor nu reserveren. Hoeveel zekerheid hebben we dat dit geld ook besteed wordt, kan besteed worden en op de juiste manier besteed wordt. En dat snap ik dat dat allemaal in de uitwerking mee genomen moet worden, maar dat is wel een zorgpunt. Kijk, als dat al vanuit de PO-raad komt, nou, die neem ik dan nog een stukje serieuzer dan de scholen die nu, die ik ook serieus neem overigens, ik wil niet zeggen dat ik die niet serieus neem. Maar een PO-raad die dit aan de noodklok luidt, ja, die neem ik wel heel erg serieus. Dat was het, voorzitter.

De voorzitter: Dank u zeer.

Mevrouw Nijhof: Voorzitter.

De voorzitter: Even kijken. Mevrouw Nijhof, gaat uw gang.

Mevrouw Nijhof: Ja, ik wil meneer Merx in die zin, omdat wij ook die motie mede indienen, ook aanvullen. Want waar het hier volgens mij om gaat is dat wij een extra reservering kunnen doen omdat wij nou eenmaal die middelen hebben. En dat het ook inmiddels de afgelopen jaren blijkt dat er heel veel middelen die van het Rijk naar de scholen gaan op de planken van de scholen blijven liggen. Dat gaat ook over onderwijsachterstanden, dat gaat over passend onderwijs. En inmiddels is ook gebleken dat de afgelopen weken in verband met de corona-achterstanden die er ontstaan zijn ook opnieuw extra geld komt. Dus wat we eigenlijk willen zeggen is: natuurlijk vinden we dat eigenlijk alle scholen evenveel rechten hebben, maar dat we een limiet willen stellen aan laten we zeggen de reservering die we hier doen met betrekking tot de gelden die er daadwerkelijk eigenlijk voor zijn.

De voorzitter: Dank. Dan hebben we dus twee moties die nu zijn ingediend. En zoals ik meneer Merx mag begrijpen zijn die ingediend namens de VVD, namens de fractie Gewoon Dordt, Beter voor Dordt en de VSP.

De heer Merx: Dat klopt. Moet ik ze brengen of heeft u ze al digitaal?

De voorzitter: Als u ze wil brengen graag, want dan zijn ze als het goed is ook ondertekend. Want dat hadden we nu nog niet inderdaad. Ja, dank. Dan gaan we naar de CDA-fractie. Het woord is aan meneer Van der Kruijff.

De heer Van der Kruijff: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, in de commissie gaan we nu niet overdoen uiteraard. Heel kort samenvattend hebben we daar gezegd dat we dit een heel mooi investeringsprogramma vinden. En vooral ook omdat het zo breed is opgezet.

Er wordt geïnvesteerd, ik zeg maar even in woningbouw, in stenen. Er wordt geïnvesteerd in banen, in bedrijventerreinen. Er wordt geïnvesteerd in kinderen, in onderwijs. Er wordt geïnvesteerd in duurzaamheid, er wordt geïnvesteerd in de binnenstad. Dat vinden we er goed aan. En volgens mij moet je die balans in stand houden en moeten we daar nu niet in gaan morrelen. En al helemaal niet op korte termijn problematiek die we af en toe voorbij krijgen. Want ja, we hebben dat advies of dat vraagstuk van de PO-raad ook gelezen. We hebben ook gezien dat er Rijksgeld komt voor onderwijsachterstanden die ontstaan zijn door corona. Maar het is voor de komende 2-2,5 jaar. En natuurlijk kan je daar qua bedragen rekening mee houden, maar dit investeringsprogramma heeft een veel langere horizon dan 2,5 jaar. Het heet niet voor niks de agenda 2030. En in Dordrecht hebben we echt een afwijkende problematiek. Als je kijkt in een aantal wijken dat daar generaties op generaties kinderen zitten in een kansarme positie, waar we echt de slag zouden willen maken om die een stap op te tillen en de volgende generatie meer kans te geven. In de hoop dat dat ook bestendig is. Dus wat ons betreft is dat het geld gewoon waard en moet je er ook op een langere termijn kijken dan 2,5 jaar. Laat staan nu op een halfjaar waar in nu capaciteitsproblemen zijn in het onderwijs. Want de horizon, nogmaals, is veel groter. Dus wij zullen ook niet voor die moties van de VVD stemmen. Al begrijpen we wel het vraagstuk dat je ook moet kijken van hoe je dit aanbod ook van andere kinderen van andere scholen toegankelijk kunt maken en hoe andere scholen daar hun voordeel mee kunnen doen. Dat vinden we een terechte vraag. Dus in die zin zijn we ook benieuwd straks, in de commissie is dat ook wel aan de orde geweest overigens, maar gaat de wethouder daar vast nog wel iets over zeggen hoe die dat voor zich ziet. Wat betreft de moties die nog niet zijn ingediend maar al wel gelezen hebben over meer geld voor duurzaamheid, dat begrijpen we, want er moet nog heel veel gebeuren op het vlak van duurzaamheid. Tegelijkertijd zien wij ook dat op het gebied van duurzaamheid we mogen verwachten dat er van Rijkswegen ook heel veel middelen beschikbaar gaan komen. Het is echt een hot item op het moment op Rijksniveau. Natuurlijk de kabinet formatie moet allemaal nog plaatsvinden, maar we mogen toch wel verwachten dat dit een prioriteit gaat worden qua onderwerpen. En dat er ook de nodige gelden van het Rijk ook voor Dordrecht beschikbaar komen. En wij zouden toch eerst wel willen zien hoe we met de huidige middelen de cofinanciering op gang kunnen krijgen en ook van die Rijksmiddelen gebruik kunnen maken. En ja, mocht dat op een gegeven moment tekort blijken, want dat kan natuurlijk waar zijn, dan zou je moeten overwegen of je dat ooit weer aanvult. Het is door anderen al gezegd, deze budgetten zijn natuurlijk niet voor 10 jaar allemaal in beton gegoten. Het is ook om een aantal dingen in gang te zetten en dat willen we dan zo afwachten. En ik heb dan geloof ik de onderwerpen over de moties en de amendementen en zo gehad, dus dan laat ik het bij deze hierbij.

De voorzitter: Dank u zeer. Dan gaan we naar de fractie van D66. Dan geef ik het woord graag aan meneer Polat.

De heer Polat: Dank, voorzitter. Voorzitter, de Eneco-gelden zijn een cadeau voor alle toekomstige generaties. D66 heeft dan ook vanaf het begin uitgedragen om de middelen op een optimale manier te investeren. Financieel en maatschappelijk en vooral gericht op duurzaamheid en de energietransitie. Vorig jaar is ons beloofd dat de gelden op basis

van business cases gespendeerd zouden worden. Er zouden vele business cases komen, zodat de raad een keuze kon maken uit deze om de gelden weg te zetten. De eerste 60 heeft nog handvatten meegegeven om de business cases niet alleen inhoudelijk met simulaties te verrijken, maar om een uniforme aanpak te gebruiken. Het resultaat is dat we zeven reserveringen voorgeschoteld krijgen met zes business cases die op geen enkele wijze op elkaar lijken en waarvan een zelfs helemaal geen business case heeft. En dan wordt van ons gevraagd om even 284 miljoen te reserveren, omdat wij op de blauwe ogen van de collegeleden moeten geloven dat alles goed is uitgedacht. Dat doen we dus niet in alle gevallen. D66 heeft de business cases integraal onder de loep genomen en daarna per business case naar de financiële en maatschappelijke impact gekeken. We kunnen ons vinden in de spoorzone en Dordtwijkzone. Beide programma's bieden een meerwaarde voor de stad, omdat de stad hiermee een ander gezicht krijgt met veel groen, wandel en fietspaden. D66 is ook voor investeren in het onderwijs en jongeren om de achterstanden weg te werken. Een inclusieve samenleving is pas mogelijk wanneer voor iedereen een plek is. Elke cent in het onderwijs en onze jongeren verdient zich bovendien dik en dubbel terug. Met die titel van de motie van VVD, ieder kind telt, is D66 hardgrondig mee eens. Elk kind in Dordrecht verdient een kans. Over het dictum zijn we net iets minder enthousiast, omdat met meer scholen ook meer middelen nodig zijn. Over de andere moties, die tekorten bij het budget, gaan we niet steunen.

De voorzitter: Interruptie, meneer Merx.

De heer Merx: Ja, meneer Polat. U heeft zojuist het debatje gehoord tussen meneer Van der Kruijff en mijn persoon. En daarbij heb ik aangegeven dat 27,4 miljoen op zich meer dan genoeg is. Dus u hoeft wat ons betreft en wat betreft de indieners van de motie niet bang te zijn dat daar nog een keer 27,4 miljoen bij komt. Verandert dat uw stemming zeg maar over de motie?

De heer Polat: Voorzitter, we hebben natuurlijk daarover nagedacht. De motie is, elk kind telt, dat is gewoon heel erg belangrijk dat gewoonweg alle kinderen in Dordrecht ook een kans krijgen, ruimte krijgen om zich te ontwikkelen en de achterstanden weggewerkt worden. Er is op dit moment, het hele programma is 30 miljoen. 2,6 miljoen is daarvan vanuit het Rijk is dat gewoon bijgedragen, dus het budget is vastgesteld op 27,4 miljoen. Nou, we gaan nu van 11 scholen gaan wij naar 35 scholen. Dat betekent gewoonweg met hetzelfde budget moeten wij gewoon meer kinderen gaan helpen. Dus in die hoedanigheid, daar hebben we wel vragen over. Dus we willen van de wethouder weten of dat gewoon mogelijk is. Maar we staan gewoon niet negatief tegenover de motie.

De voorzitter: Mijnheer Merx.

De heer Merx: Een laatste opmerking. Nee, de titel van de motie is ook heel bewust gekozen. Daar staat elk kind telt en niet elke school telt. Dus ik hoop dat u dat gerust stelt, maar gelukkig kunt u instemmen met de motie. Dank u wel.

De heer Polat: Voorzitter, elk kind telt, dat is natuurlijk ook het aspect geweest waar wij hebben gezegd van: natuurlijk, elk kind in Dordrecht telt. Iedereen moet gewoonweg de ruimte krijgen om ervoor te zorgen dat hij of zij zich kan ontplooiën en ontwikkelen tot de man of de vrouw van de toekomst.

De voorzitter: Dank. Dat was ook uw termijn?

De heer Polat: Nee, dat was nog niet mijn termijn.

De voorzitter: Gaat u verder.

De heer Polat: D66 ziet ook meer waarde in investeringen in bedrijfsparken. Vooral de parken aantrekkelijker maken voor de bedrijven die op zoek zijn naar een mooie, schone en veilige omgeving is dat van groot belang. Wat ons aanspreekt is dat naast de aantrekkelijkheid van de bedrijfsparken de investering van 8 miljoen jaarlijks ongeveer vier ton inkomsten realiseert. Dat komt neer op 5,3% rendement. En dat vinden wij goed. Dan komen we bij de twee laatste programma's, duurzame stad en binnenstad ontwikkeling. D66 is zeer te spreken over het zonoffensief. Onderdeel van duurzame stad, maar heeft problemen met verduurzaming gemeentelijk vastgoed. De gemeente had tussen 2012 en nu moeten werken om de kantoorpanden met een C-label te voorzien. Nu wordt een agenda 2030 negen miljoen gereserveerd voor dat doel. De middel van agenda 2030 zijn niet bedoeld om achterstallig onderhoud te plegen aan kantoorpanden. Zonoffensief, lijn 3, biedt de inwoners van Dordrecht de kans om te gaan verduurzamen en hun energiekosten te verminderen. Door negen miljoen van verduurzamen van gemeentelijk vastgoed te verschuiven naar deze reservering kan een substantiële bijdrage worden geleverd aan het verduurzamen en tegengaan van energiearmoede. Daar, sorry, daar dienen we het amendement verduurzamen en tegengaan van de energiearmoede voor in. U heeft die al in het systeem staan. Wat betreft het programma binnenstad ontwikkeling zijn we nog kritischer. Voor dit programma wordt zonder een uitgebreide business case 40 miljoen gevraagd. Dit bedrag bestaat uit reserve parkeervoorzieningen Spuiboulevard met een saldo van 15,2 miljoen en een deel van 25 miljoen. Het is in de commissie niet duidelijk geworden wat de binnenstadontwikkeling zal zijn, anders dan meer parkeergarages. Een autoluwe stad heeft geen parkeergarages nodig in de binnenstad, maar aan de randen van de binnenstad. Het is ook verder niet helder op welke manier de aantrekkelijkheid van de binnenstad verbeterd zal worden. Daarom dienen we het amendement binnenstadontwikkeling verbeterplan in, totdat een goede onderbouwing wordt gepresenteerd, reserve binnenstadontwikkeling 40 miljoen schrappen en de reserve parkeervoorzieningen Spuiboulevard à 15,2 miljoen handhaven. Dank, voorzitter, dat was het.

De voorzitter: Dank u zeer. U heeft twee amendementen ingediend. A6, dat is het eerste amendement, verduurzamen en tegengaan van de energiearmoede. En A7, binnenstadontwikkeling verdient een beter plan. Even kijken, er zijn geen vragen verder in uw richting. Dan gaan we naar GroenLinks, Mevrouw Van Benschop.

Mevrouw Van Benschop: Ja, dank u wel, voorzitter. Nou, ik zal ook proberen niet teveel te herhalen wat er in de commissie al gezegd is. Maar het was wel duidelijk dat wij wat vragen hadden bij de programma's die werden voorgesteld en de reserveringen die gedaan werden. Eigenlijk omdat er voor ons niet heel duidelijk was waar het dan precies aan uitgegeven werd. Maar goed, dat is voor niemand duidelijk. Dus we zijn het er wel mee eens dat we het geld op deze manier besteden, dat we ervoor gaan zorgen dat we die sociaaleconomische positie van onze inwoners gaan versterken. En de vraag is dan: vinden wij dat met deze programma's er voldoende ligt? En daar is het antwoord op nee. En dan gaat het met name om duurzaamheid. Er ligt een programma voor de duurzame stad, waarbij een reservering wordt gemaakt voor de zonne-energie van 5 miljoen. En wij zijn van mening, en ik denk dat veel partijen dat met ons van mening zijn, dat duurzame stad over meer gaat dan alleen een zonne-energieplan. Het gaat over duurzame voorzieningen voor warmte, voor verwarming en voor verkoeling. Het gaat over klimaatadaptatie, over milieu in de gemeente als geheel, over energiebesparing, duurzame mobiliteit en zo kan je nog wel even doorgaan. En nou wordt dat duurzaamheidsaspect gelukkig wel meegenomen in de programma's van de spoorzone en de Dordtwijkzone, maar Dordrecht is groter dan dat. En als je dan zegt: we gaan nu reserveringen maken met dit geld wat we nu hebben gekregen om iets bij te dragen aan die stad. Dan kun je er niet onder uit in onze ogen om dan ook rekening te houden met dat duurzame aspecten. Daarom hebben wij een amendement wat we indienen, meer investeren in duurzaamheid. Waar we de reservering zonne-energie van vijf miljoen ophogen naar 20 miljoen en dat programma breder maken. En dan wordt het de reserve energietransitie en duurzaamheid. Dan wil ik nog even reageren op het onderwijsdeel. Wij kunnen ons echt wel vinden in het verhaal van de VVD, Gewoon Dordt, nou ja, alle indieners, dat het niet alleen zou moeten gaan om die 11 scholen. Omdat daar nou eenmaal het percentage kinderen dat kwetsbaar is hoger is dan op andere scholen. Want inderdaad, ieder kind telt. Dus we wachten nog wel even de reactie af van de wethouder, maar we zijn zeker wel geneigd deze motie te steunen. Het rijmt alleen voor ons niet met de volgende motie, wat ik net ook al zei, de verrekening Rijksbijdrage reserve Dordts leerprogramma. Omdat er nog geen business case ligt. En als het zo is dat dat geld niet uitgegeven kan worden, dat er niet zoveel geld nodig is, dan kan het terugvloeien naar die algemene reserve of naar de reserveagenda 2030. Maar waarom dat op voorhand doen, terwijl je nu de mogelijkheid hebt om te zeggen: we gaan gewoon dit geld reserveren, we kijken wat er nodig is en als er nog extra Rijksgeld bij komt, prima. En wat er uiteindelijk niet nodig blijkt, dat laten we weer terugvloeien. Waarom dat een op een verrekenen?

De voorzitter: Gaat uw gang, meneer Merx.

De heer Merx: Bent u het met mij eens dat investeren in het onderwijs eigenlijk een Rijksopdracht is zeg maar? Dat moet met Rijksmiddelen gebeuren. Bent u het dan niet met ons er al heel trots op dat wij 27,4 miljoen vrij kunnen maken, maar dat dat misschien ook wel het bedrag is wat we daar voor over hebben. En niet meer dan dat, omdat het eigenlijk gewoon een Rijkstaak is. En is het dan niet logisch dat op het moment dat het Rijk zegt: hé, dat is heel goed wat jullie daar doen, wij gaan hier miljoenen aan jullie geven om dat verder in te vullen, dat we dan zeggen: oké, dat is

hartstikke mooi, u neemt die verantwoordelijkheid. Daar zijn we heel blij mee. En dat betekent dat wij dat geld aan andere goede dingen in Dordrecht kunnen besteden.

Mevrouw Van Benschop: Voorzitter, ik kan me helemaal vinden in de eerste opmerking die meneer Merx maakt. Namelijk dat ik hartstikke trots ben en dat wij hartstikke trots zijn dat wij als gemeente 27 miljoen beschikbaar stellen voor die kinderen in de stad. Ik ben het er alleen niet mee eens dat op het moment dat iemand anders zegt: ik draag daar ook aan bij. Of dat nou een taak is van de gemeente of van het Rijk, wij maken nu de keuze om dit te reserveren met de gelden die we hebben. Ik ben dan niet van mening dat op het moment dat iemand zegt: nou, ik ga daar ook aan bijdragen, dat wij de portemonnee maar weer dicht moeten houden.

De voorzitter: Mijnheer Merx.

De heer Merx: Voorzitter, als laatste een poging. Het is niet zomaar iemand die dan bijdraagt, het is het Rijk die primair er verantwoordelijk voor is. Eigenlijk zou het zo moeten zijn dat de gemeente hier helemaal geen stuiver in stopt en dat het Rijk zijn verantwoordelijkheid neemt om hierop te investeren. En daar ben ik trots op dat wij met zijn allen, en dat hoop ik van harte, onze nek durven uit te steken op deze thema's waaronder deze. Maar dan ook wel gelijk zeggen: als degene de verantwoordelijkheid neemt die hem had moeten nemen, dat we dan zeggen: oké, hartstikke goed, tof, mooi. En dan kunnen wij dat geld aan andere belangrijke projecten voor Dordrecht besteden, want dan kunnen we namelijk elke euro toch maar een keer uitgeven.

De voorzitter: Mevrouw Van Benschop. Nog een keer dezelfde vraag eigenlijk.

Mevrouw Van Benschop: Nou ja, ik probeer het iets anders te verwoorden nu dit antwoord. Ik ben het er helemaal mee eens dat als het zo is dat de compensatie of het geld wat uit het Rijk komt en we kunnen dat hier vanaf halen en het zelfde doel bereiken, dan is dat prima. Alleen wij zeggen: doe dat nou niet op voorhand. Je maakt nu een keuze om te zeggen: we reserveren deze gelden. Niemand heeft gezegd: dit geld moet op. Dat zeggen wij ook niet. Wij zeggen alleen: als je nou die keuze maakt om dat nu te reserveren, dat doen we met al die andere programma's ook, dat betekent niet dat we alles op moeten maken, ook niet als er wel of geen geld vanuit het Rijk komt. Wij zeggen alleen: wij zijn bereid om deze reservering te maken, ongeacht of het Rijk daar wel of niet zijn verantwoordelijkheid neemt of geld voor geeft. En als er overblijft, dan ben ik helemaal met u eens dat we dat geld terug laten vloeien naar de reserve.

De heer Merx: Nog een poging dan.

De voorzitter: Ja, maar als u hetzelfde gaat vragen.

De heer Merx: Dit is echt de laatste vraag. Als het Rijk nu zegt: Dordrecht, hier heeft u 20 miljoen. Dordrecht, u krijgt voor dit doel 20 miljoen. Dan zegt u: dat is mooi, dan hebben we vanaf nu 47,4 miljoen te besteden. En het hoeft niet op, maar dat hoor ik u zeggen, hoe hoeft niet op maar het kan wel. Dus 47,4 miljoen kunnen we dan gaan besteden aan dit onderwerp. Dat is dan uw redenatie. Maar het hoeft niet op.

Mevrouw Van Benschop: Nou ja, als dat de conclusie is, om het doel te bereiken wat we met elkaar stellen. Want u vergeet te melden dat ik wel heb gezegd dat het om het doel gaat en niet om het geld. En daar draai ik hem om ten opzichte van de VVD en de andere indieners, die zeggen: we laten het geld leidend zijn. En vervolgens gaan we kijken welke doelen we kunnen realiseren. Want we hebben gewoon een maximaal bedrag. Wij zeggen: ga je doelen bereiken, daar reserveer je nu een bedrag voor. Komt er geld uit het Rijk en blijft er daarmee geld over van deze reservering, dan zijn we het er helemaal mee eens om het terug te laten vloeien.

De voorzitter: Oké, meneer Merx, ik denk dat u uw zegeningen moet tellen en genoeg moet nemen met die ene motie.

De heer Merx: Nou ja, ik wil nog een opmerking maken en dan laat ik het er echt bij. Laat dit nou toevallig een van de weinige business cases zijn die ongelooflijk goed is uitgewerkt. En waar ik geen twijfel aan heb dat het veel meer hoeft te kosten dan die 27,4 miljoen om die doelen die erin staan te bereiken. Ik weet niet hoeveel rapporten hieraan ten grondslag liggen. Ik denk niet dat er heel veel meer nodig is. Maar goed.

Mevrouw Van Benschop: In dat geval laten we dan concluderen dat het eigenlijk niet uitmaakt of we het op voorhand doen of achteraf. Want op allebei de manieren blijft het geld over en vloeit het terug naar de algemene reserves.

De voorzitter: Goed. Dank u zeer, mevrouw Van Benschop. U heeft namens GroenLinks een amendement ingediend, dat is amendement A8. Meer investeren in duurzaamheid. En dan gaan we door naar de ChristenUnie/SGP fractie. Mijnheer De Looze, gaat uw gang.

De heer De Looze: Voorzitter, dank u wel. CU/SGP is tevreden met het proces zoals we dat tot nu toe doorlopen hebben. Waarbij de gemeenteraad een belangrijke rol heeft, waarbij we als raad aan de hand van business cases de inzet van de Enecomiddelen bepaald hebben. Het resultaat is een mooie mix tussen sociaal, energietransitie en fysieke investeringen. Maar we zien ook graag dat dit zo blijft. En we horen graag van de wethouder hoe de raad in control blijft door middel van projectkaarten en updates op de business cases als er zaken en aannames veranderen. Graag een toezegging, want er is wel best veel discussie over geweest, ook met name door GroenLinks, D66 en andere discussies die we hier nu hebben. Graag een toezegging dat de raad geïnformeerd wordt over de inrichtingen van een vervolgproces. Voor nog niet alles is het nu helemaal scherp waar het precies om gaat en hoe we alles in gaan vullen. We vinden het daarom van groot belang dat de uitwerking van de plannen een zorgvuldig proces doorloopt. Daarbij moet steeds duidelijk zijn voor welke activiteiten gemeentegeld wordt ingezet en waarvoor extern budget beschikbaar moet komen. In elke casus wordt dat ter besluitvorming aan de raad voorgelegd. In dat kader vinden we het ook logisch om deze keuze nu te maken. Hier is een lange voorbereiding aan vooraf gegaan en we zien ook geen reden om dat nu uit te stellen. Dus wat dat betreft zetten we nu de streep in het zand. En daarbij is het natuurlijk wel zo dat dit nu reserveringen zijn. Maar mocht daar in de looptijd van worden afgeweken, dan kan de raad daartoe beslissen. Dat is belangrijk, want niemand kan 30 jaar vooruit kijken en ook niet tot 2030 kijken.

Daarnaast roepen we op om de reserve dividend compensatie ook echt zo in te zetten voor de doelstelling waarvoor deze in het leven geroepen is. Namelijk de compensatie van misgelopen dividenden die we eerst kregen vanuit Eneco. In de commissie was er met name veel discussie over de reservering voor het onderwijsprogramma. We zien daar ook wel veel uitdagingen in de uitvoering. Vandaag was er nog een NRC artikel over dat er geen docenten zijn op dit moment. En ja, dat er ook vanuit het Rijk veel geld beschikbaar wordt gesteld. Maar goed, dit is echt een lange termijn programma. Dus wat dat betreft is het niet zo dat omdat het vandaag regent of droog is, dat we nu gelijk het hele plan omgooien. Maar wij steunen wel het VVD-amendement om de additionele Rijksbijdrage in aftrek te brengen op het, of motie sorry, op het Dordtse leerprogramma. Ja, dat was het eigenlijk. En zeg maar alle moties en amendementen, de stemming daarop, dat wordt duidelijk in de stemming. Dank u wel.

De voorzitter: Dank. Dan gaan we door naar de PVV-fractie. Meneer Van Leeuwen.

De heer Van Leeuwen: Ja, dank u wel, voorzitter. Voorzitter, we hebben naar het hele pakket voorgenomen reserveringen gekeken. En we kunnen zeggen dat we besloten hebben om dit pakket te steunen. Dit pakket biedt goede en noodzakelijke investeringen voor Dordrecht. Wel hebben wij natuurlijk een oordeel over de moties en amendementen die voor dit agendapunt zijn ingediend. Ik zal nu kort motiveren hoe wij tegenover deze moties en amendementen staan. Ten eerste de motie van de VVD, alle kinderen tellen mee. Nou, het is natuurlijk uiteraard juist dat de bekostiging van het onderwijs primair ligt bij de Rijksoverheid. Nou, wij vinden op zich dat de landelijke overheid hierin een betere rol zou kunnen vervullen, maar daar wil ik het even niet over gaan hebben. Maar we zijn wel in de gunstige positie gekomen dat we 27,4 miljoen euro kunnen uitgeven zeg maar aan kinderen die een achterstand hebben. De motie alle kinderen tellen mee zullen wij ondersteunen, omdat wij het belangrijk vinden dat vooral de zwakkere kinderen worden gevolgd, ondersteund. In plaats van inderdaad wat net is aangegeven, de 11 scholen die op dit moment er wat minder goed uitkomen. Laat ik het even zo formuleren. De motie verrekening Rijksbijdrage reserve Dordts leerprogramma van dezelfde partijen. VVD, Gewoon Dordt, Beter voor Dordt en de VSP. Die zullen we ook ondersteunen, omdat wij het niet juist vinden dat als ze extra geld krijgen van de overheid, dat ze dat dan nogmaals van de gemeente zullen krijgen. Dus eenmaal geld krijgen vinden wij prima. Dan eens even kijken, dan alle andere moties en amendementen die nog overblijven zeg maar. Dan willen we eerst even de opinie of de mening van de wethouder volgen zeg maar of horen, voordat we hier een opinie over geven. Dank u wel.

De voorzitter: Hartelijk dank. Dan gaan we naar de SP-fractie. Mijnheer Portier.

De heer Portier: Ja, voorzitter. We gaan beslissen straks of het reserveren van honderden miljoenen euro's in verschillende programma's die tot 2030 uitgevoerd gaan worden. Ik zie nogal een contrast met de discussie die we net hadden over de kadernota, dat we zelfs al ingezette en heel duidelijke programma's die we al uitvoeren. Zoals het ov vanaf 65. We zeggen van: ja, nee, dat gaan we iedere collegeperiode opnieuw beslissen. Maar programma's die nog niet eens duidelijk zijn waar het geld exact aan uitgegeven gaat worden voor een groot deel, die op dit moment nog niet

lopend zijn, daar gaan we tot 2030 al vastleggen waar het geld aan besteed moet worden. Ik zie daar nogal een tegenstrijdigheid in. Wat ons betreft is het prima om alvast na te denken over waar het geld aan uitbesteed zou kunnen worden. Maar deze reserveringen, daar zullen wij tegen stemmen. Dan zijn er nog verschillende amendementen die andere accenten willen leggen. Ja, het zou logisch zijn om dan ook niet die amendementen te ondersteunen. Maar bepaalde amendementen zullen wij toch ondersteunen als algemene uiting van: ja, dit vinden wij belangrijk om op in te zetten. Want bijvoorbeeld geld voor duurzaamheid, wij zouden niet zeg maar een reservering willen doen zoals we nergens een reservering voor zouden willen doen. Omdat we dat aan de komende raad over willen laten. Maar als je al geld gaat reserveren, ja, dan zouden wij inderdaad het liefst meer geld voor duurzaamheid en de energietransitie zien. Dus dat amendement zullen wij ondersteunen, hoewel we dan vervolgens tegen de hele reserveringen zullen stemmen. Als voorbeeld van hoe zaken nog heel niet concreet en vaag zijn.

De voorzitter: Bij interruptie, meneer De Looze.

De heer De Looze: Ja, daar heb ik wel een vraag over. Want eigenlijk zegt u van: ik steun zeg maar meer uitgeven, maar als je ergens meer uitgeeft dan moet het wel ergens vandaan komen. Of zie ik dat even, heb ik even iets gemist misschien.

De heer Portier: Nou, in die amendementen wordt aangegeven waar de indieners het vandaan willen halen. Dus ja, zeg maar zonder te zeggen dat wij voorstander zijn van reserveringen tout court, zeggen wij van: als je al gaat reserveren, dan meer daarvoor. Zo moet u dit zien. Ja, ik wil even inzoomen op de plannen die er voor jongeren bestaan. Omdat de toekomst van onze jongeren ons natuurlijk allemaal raakt. En als ik dan kijk naar het programma glanzende toekomst jeugd, dan zie ik allemaal hele fraaie bewoordingen. Er moeten tandraden met elkaar samenwerken om een vliegwiel in beweging te houden. Ja, ik denk dat de technische kennis van degenen die dit bedacht hebben niet zo heel groot is. Want een vliegwiel dat door tandraden in beweging gebracht wordt, ja sorry, dat klopt niet helemaal. Maar voor de rest heb ik ook nogal de nodige vraagtekens bij wat er allemaal in dit document wordt aangehaald. Wat mij het meest stuit is de zinsnede: idealiter is er een complete database met alle jongeren in Dordrecht en kan hiermee op individueel niveau gehandeld worden. Nee sorry, voorzitter. Dit is geen ideaal beeld, dit is 1948, om op deze manier deze jongeren tot op individu en alle details van hun leven in kaart brengen. En dat is absoluut een kant waar we niet naartoe moeten. Als je kijkt naar de echte problemen die jongeren hebben, dan zie ik allemaal zaken als van: geen betaalbare huisvesting, geen plekken, überhaupt geen huisvesting, geen vaste banen, flexibilisering. Het feit dat, ja, kijk naar jongeren die naar een universiteit gaan en goed kunnen leren ligt er een mooie carrière in het perspectief als dokter, advocaat of communicatieadviseur bij de gemeente Dordrecht. Maar er zijn grote groepen jongeren, de grootste groep jongeren die eigenlijk voor een keuze staat: laagbetaalde baantjes, flexibel, nooit vastigheid. Of: glitter en glamour en de criminaliteit ingaan. En dat is een probleem wat echt niet aangepast gaat worden door mijn overstijgende life coaches, die die jongeren gaan zeggen van: goh, zo kan het

ook allemaal. Dus wat dat betreft zet ik nogal de vraagtekens bij de maatregelen die hier allemaal in voorgesteld worden. En daar wou ik het even bij laten. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u zeer voor uw zeer beeldende bijdrage. Dan gaan we naar de VSP fractie. Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Ja, voorzitter. Zo'n bijdrage heb ik niet hoor, dat kan ik u wel vertellen. Hij is altijd zeer scherp, meneer Portier. Voorzitter, de VSP heeft in de commissie of in de eerste termijn, hoe je het ook wil noemen, het huidige college en de betrokken ambtenaren gecompimenteerd met een goed en samenhangend plan dat Dordrecht in de toekomst veel kan brengen. Zowel bij het bouwen van woningen, stadsparken, banen en klimaat. Met name de diepte-investeringen in het basisonderwijs en kansarme jongeren heeft onze volle steun, omdat het nu en in de toekomst de armoede zal doen verminderen. De vragen van de VSP die wij hebben gesteld aan de wethouder in de eerste termijn zijn naar tevredenheid van de VSP beantwoord. Voorzitter, er wordt in het Dordtse Leerprogramma fors geïnvesteerd in de jeugd, maar uit diverse media, de heer Merx en anderen haalden dat ook al aan, zijn uitingen blijken dat daar voldoende geld is in het basisonderwijs om de achterstanden in te halen, maar er geen leerkrachten beschikbaar zijn. Het werven en investeren in meer personeel vindt de VSP echt een taak van de overheid. De VSP zou willen pleiten om een deel van deze reservering van de 27,4 miljoen te gebruiken. En de VSP zou de VSP niet zijn, om eenzaamheid, ondervoeding en betere woon- en zorgcondities voor ouderen te creëren. Zij hebben het meest van ieder geleden onder de coronapandemie. Ook voor deze groep moet er na een dergelijk drama aandacht komen voor de geestelijke gezondheid van ouderen. Voorzitter, onduidelijk voor de VSP is of er een dubbeltelling zit in het Dordtse Leerprogramma. Daarnaast de reservering van Dordrecht van 27,4 miljoen en een Rijkssubsidie wordt verstrekt van plusminus zes à zeven miljoen. Vraag aan de wethouder dan ook: kan er een deel van deze reservering worden bestemd voor de oudere doelgroep? Twee, en graag een antwoord van de wethouder of er een dubbeltelling in zit. Dan hebben we... Wat de VSP nog mist, is aandacht voor sport in agenda 2030 voor Dordrecht. De meeste sportvoorzieningen vallen in de Dordwijkzone en de vraag van de VSP is of binnen de reservering van 55 miljoen ook rekening is gehouden met renovatie, nieuwbouw, et cetera voor sportverenigingen. En voorzitter, dan ook nog even de Sportparkenvisie. Waar is die Sportparkenvisie? Als je zo'n grote reservering gaat doen in deze stad, waarvoor is er dan nog geen Sportparkenvisie die hier integraal in meegenomen zou kunnen worden? De VSP kan zich verder in de agenda 2030 voor Dordrecht én de toewijzing van de reserves aan de betreffende programma's committeren, mits er bij het programma Dordts Leerprogramma een reservering wordt meegenomen voor ouderen bij de reservering Dordwijkzone én een reservering wordt meegenomen voor sport. De VSP dient beide moties van de VVD mee in, om alle kinderen die dat nodig hebben in Dordrecht te helpen en niet alleen de kinderen op de elf benoemde scholen. Tevens vinden wij dat geld wat overkomt van het Rijk in mindering moet worden gebracht op de 27,4 miljoen. Tot zover, voorzitter, de eerste termijn.

De voorzitter: Hartelijk dank. Dan gaan we door naar Partij van de Arbeid. Mijnheer Van Verk.

De heer Van Verk: Dank u, voorzitter. Wij willen ons graag aansluiten bij alle lovende woorden over het proces en de inhoud van het voorstel. Daarbij willen we twee dingen naar voren halen die van belang zijn. Voor wat betreft duurzaamheid is eigenlijk nooit geld genoeg. En wij zouden ervoor willen pleiten dat elk project, elk nieuwbouwproject, dat de komende jaren op stapel staat, een aparte paragraaf voor wat betreft duurzaamheid meekrijgt en eventueel geld uit de reserves worden meegegeven. De motie van GroenLinks vinden we dan ook uiterst sympathiek, hoewel we de financiering daarvan nog wat vaag vinden. Maar dat komt vanzelf dadelijk wel in de beantwoording. Voorzitter, dan wil ik nog aandacht besteden aan de achterstanden die hier voortdurend over tafel gaan. Vorige week werd Nederland opgeschrikt door een verschrikkelijke aanslag. Naar aanleiding van die aanslag zijn er diverse artikelen verschenen in verschillende media, waarin wordt gepleit om het politieapparaat op orde te brengen bij de bestrijding van de criminaliteit, maar waarbij ook nadrukkelijk werd gepleit om de oorzaak weg te nemen die die criminaliteit veroorzaakt. Namelijk de enorme achterstanden die in dit land zijn tussen arm en rijk. De achterstanden die generatie op generatie doorgaan. En daarom kan er eigenlijk niet genoeg geld richting de achterstanden gaan, om die weg te nemen. Daarmee zou je uiteindelijk de verleidingen die er zijn om de criminaliteit in te gaan zeker gaan beperken, dan wel wegnemen. Alleen repressie is niet voldoende. Bestrijden van criminaliteit doe je ook door de bestrijding van achterstanden. Daarom kan wat ons betreft niet genoeg geld zijn. Waarbij ik overigens moet opmerken dat de motie van de VVD om het te richten op kinderen ons uiterst sympathiek voorkomt en daar zullen we nog nader overleg moeten hebben in de fractie.

De voorzitter: Hartelijk dank. Dan gaan we door naar Gewoon Dordt. Mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Dank voorzitter. Voorzitter, zoals wij in de commissie benadrukt hebben kunnen wij akkoord gaan met de meeste programma's binnen de agenda 2030. Wij hopen dat we gewoon het lef hebben als stad om die spoorzone, Dordwijkzone, zo veel mogelijk te realiseren zoals op de plaatjes die ons geschetst zijn. Eén programma met als titel 'Glansrijke toekomst Dordts Leerprogramma vier tot twaalf jaar' is er voor ons eentje om wakker van te liggen. In de eerste keer dat we dit bespraken in de commissie, heb ik gesproken van een desinvestering. Een woord dat ik ook vandaag terug las in een van de vele berichten die ook vandaag weer in de media te vinden zijn over het lerarentekort et cetera, vooral ook in het basisonderwijs. Er werd gereageerd dat hier geen sprake van is, omdat we een Onderwijsvisie hebben vastgesteld. De rode draad daarin is voorkomen en tegengaan van onderwijsachterstanden, waarbij specifiek taalachterstand wordt genoemd. Gewoon Dordt erkent als geen ander het belang van goed onderwijs en van scholen waar kinderen het beste uit zichzelf kunnen halen. Eén van de gevolgen voor als dat niet gebeurt, is een van onze speerpunten, voorzitter. En dat is laaggeletterdheid. Maar een gemeentelijke subsidie van 27,4 miljoen, weliswaar over een periode van tien jaar, is veel, voorzitter. En zeker als je bedenkt dat lesgeven in taal en rekenen tot de primaire taken van een basisschool hoort. Daar krijgen ze dus

al geld voor van het Rijk. Allereerst is er geld per school, per aantal groepen, per leerling, voor passend onderwijs, en ga zo maar door. Daar bovenop komt extra geld voor de zogenaamde kwetsbare scholen, wat berekend wordt op basis van achterstandspunten. En per punt is dat zo'n 585 euro. En dan zijn er door corona nog extra regelingen en per leerling 701,16 euro en per achterstandspunt 251,16 euro. Om een beeld te geven, hebben wij daar een plaatje van gemaakt. De elf geselecteerde scholen krijgen, zoals u ziet, komend schooljaar al ruim drieënhalf miljoen euro van het Rijk. Dat is omgerekend zo'n zestig fte die extra ingezet kunnen worden, bovenop de formatie die er al is op de elf scholen. Zestig hè? Om het compleet te maken: er zijn ook nog budgetten voor nieuwkomers, voor extra handen in de klas en ga zo maar door. En ook alle andere scholen krijgen dat extra geld. Al dan niet aangevuld met een bedrag op basis van een achterstandsscore. Als je dus als gemeente al in je basisonderwijs wilt investeren, doe dat dan op dingen die niet tot de primaire taken behoren. En niet geheel onbelangrijk, voorzitter, in alle schoolkinderen in de stad. En daarbij kun je denken aan extra muziekonderwijs, waarvan bewezen is dat kinderen er slimmer van worden. Cultuuronderwijs, bewegingsonderwijs, enzovoort. Want ook als je niet op één van de elf scholen zit, kan je kwetsbaar zijn en extra's nodig hebben om je beter te ontwikkelen. CBS-scores zijn prima als indicatie voor waar echt achterstanden voorkomen, voorkomen moeten worden, maar alle kinderen moeten het beste uit zichzelf kunnen halen. Daarom stellen wij voor in ons amendement om het bedrag van 27,4 miljoen terug te brengen naar 7,4 miljoen die over een periode van drie jaar niet alleen ingezet kan worden op de elf geselecteerde scholen, maar op alle basisscholen in de stad. Dan kunnen scholen echt iets extra's doen, wat niet bij de primaire taak hoort, en maak je als gemeente echt het verschil. O, en die twintig miljoen die teruggaat naar de algemene reserve, daar hebben wij ook wel een mooie bestemming voor denken wij. Er ligt naar verluid al weken een Sportvisie in het college die aangehouden wordt, zonder dekking. Dank u.

De voorzitter: Hartelijk dank. U dient amendement A9 in. Die heet 'Waar(van) kinderen leren'. Dat gaat dus over de reserve, Dordtse Leerprogramma, van 27,4 miljoen die u wilt terugbrengen. Dan gaan we tot slot naar de Fractie Jager. Mevrouw Jager, gaat uw gang.

Mevrouw Jager: Dank u wel, voorzitter. Om te beginnen wil ik even zeggen: we hadden een motie aangekondigd, samen met de SP, de VSP en de PVV. En die motie, die neem ik mee terug. Die dien ik niet in, omdat we besloten hebben dat we dus direct na het reces aan het werk gaan om met meerdere partijen hier een uitgebreidere motie in te dienen, die dan bij de Begroting gepresenteerd zal worden.

De heer Merx: Voorzitter?

De voorzitter: Even kijken. Ja, mijnheer Merx.

De heer Merx: Ja, even een vraag ter verduidelijking. Is dat de motie 'Weerbaarheid'?

De voorzitter: Weerbaarheid jongeren, die in concept rond is gegaan.

Mevrouw Jager: Ja. Die is in concept rondgegaan en die nemen we mee terug.

De heer Merx: Sympathieke motie, dus we zien uit naar uw uitwerking.

Mevrouw Jager: Ja, maar hij kan nog beter.

De voorzitter: Wordt aan gewerkt. Dank u wel. Ten aanzien van de andere moties en amendementen?

Mevrouw Jager: Ja, ik heb... Ik wilde even zeggen dat ten aanzien van de overige moties, dat mij wel is opgevallen dat ouderen, chronisch zieken en mindervaliden niet echt worden meegenomen ergens. En dat me dat toch wel een beetje tegenvalt. En dat moties en amendementen met financiering vanuit de compensatie van de dividenden van Eneco geen steun van mij zullen krijgen, omdat dat volgens mij onze snoepkot is waar wij met onze vingers uit moeten blijven. Dus... En daar wou ik het even bij laten.

De voorzitter: Dank u zeer. Dan hebben we daarmee de eerste termijn van de raad gehad. Dan kom ik uit bij het college. Alle wethouders zullen aan bod komen. Normaal gesproken beginnen we dan met wethouder Sleeking, maar in dit geval met wethouder Burggraaf, want die is primair ook op het proces verantwoordelijk voor dit dossier. Wethouder Burggraaf, gaat uw gang.

De heer Burggraaf: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, een belangrijk moment om een investering, of ten minste, een aantal reserves vast te stellen op investeringen voor de toekomst van Dordrecht in 2030. En dat is een lange termijn. En we hebben het hier al eerder over gehad. Dat is belangrijk dat je ook stabiliteit hebt op die ambitie. En dat betekent ook dat je iets kan vaststellen met een breed draagvlak. En als ik in ieder geval de woordvoeringen nu beluister, dan is dat volgens mij gelukt en kunnen we terugkijken op een proces vanaf november 2019. Waarin we in verschillende stappen met elkaar tot dit punt zijn gekomen. En nou, in de organisatie is daar ook heel hard aan gewerkt en zijn we er trots op hoe we tot dit punt zijn gekomen met elkaar. De ChristenUnie/SGP vroeg, ja, hoe ziet dan het vervolgproces eruit? Want uiteindelijk komt dan natuurlijk het punt dat je de investeringen gaat doen en daarin ook goed moet monitoren of eruit komt wat je aan de voorkant bedacht hebt. En, of, we hebben er in de commissie wel discussie over gehad. De ambities waarvan je weet dat dit nog vele malen groter is dan het bedrag dat we er nu voor kunnen reserveren. Of je dan in de volgorde de goede investeringen doet. Dat vervolgproces, dat vergt net zo veel zorgvuldigheid als de aanloop naar dit moment. En we zijn bezig om een dashboard daarvoor te ontwikkelen. En ook bij de eerste kredietvoorstellen. Net zoals we dat met die eerste businesscases ook hebben gedaan. Eerst het eerste businesscase gebruiken om alvast met elkaar te kijken, is dit de manier waarop we die businesscase willen aanvliegen? Zo kunnen we dat ook met de monitoring doen zodra de eerste krediet wordt verstrekt. Dus dat punt kan ik toezeggen.

De voorzitter: Bij interruptie, mijnheer Polat.

De heer Polat: Ja, voorzitter, ik heb toch wel een opmerking. De wethouder zegt van ja, we hebben een eerste businesscase, hebben wij als pilot gebruikt voor alle andere businesscases. Maar als ik dan zo kijk, als ik die twee businesscases doortrek zo naar spoorzone, die lijken op elkaar. Alle andere, die lijken helemaal niet op elkaar. Dus in feite is het gewoonweg toch een uitzoekwerk om te bepalen wat er eigenlijk in die businesscase zit.

De heer Burggraaf: Ja, voorzitter. Het klopt dat businesscases niet allemaal één op één te vergelijken zijn, omdat het ook verschilt met het type investering wat je hebt. De ene waar je veel meer op maatschappelijke kosten-baten de analyse doet en andere waar het in veel hardere ja, rendementen zit. Zoals bijvoorbeeld de businesscaseruimte voor '...'. Daar zal je altijd wat onderscheid in houden en dat probeer je zo goed mogelijk met elkaar wel te kunnen vergelijken.

De heer Polat: Voorzitter?

De voorzitter: Mijnheer Polat.

De heer Polat: Ja, voorzitter, toch... Het is natuurlijk wel, we hebben gevraagd aan het begin om businesscases op basis van financiële impact, de maatschappelijke impact, en daarop te gaan baseren. En ik begrijp het wel dat er gewoonweg bepaalde businesscases net iets anders ingericht worden, maar we willen graag wel natuurlijk in de toekomst, ook met het dashboard en wat daar ook allemaal nog komt, dat dat gewoon wel uniform is. Dat we kunnen gaan volgen wat er eigenlijk aan de hand is en dat we daar ook bijsturing kunnen geven wanneer dit gewoonweg niet goed gaat.

De heer Burggraaf: Ja, voorzitter. Ben ik het met de heer Polat eens. Je moet streven naar het vergelijken van appels met appels en niet een appels met peren. Dus ja, je moet zorgen dat je dat zo goed mogelijk tegen elkaar af kan wegen op gelijke voet.

De voorzitter: Dank, dan nog een interruptie van mijnheer De Looze. Gaat uw gang.

De heer De Looze: Ja, voorzitter, wat misschien kan helpen is ook wat we voorheen hadden bij het Leerpark, is die projectbladen. Dat soort zaken. Om de grote dossiers te monitoren, kan helpen. Wellicht, wat ook een vraag is dat we gewoon een RIP krijgen met hoe we het proces gaan insteken en hoe we dit verder gaan oppakken.

De heer Burggraaf: Ja, voorzitter, wat ik zei. We zijn nu bezig met die dashboardontwikkeling, dus rondom dat moment zullen we gebruiken om inderdaad nader te informeren of uiteenzetten hoe we die vervolgstappen het beste kunnen doen. Dat lijkt mij inderdaad een goed voorstel. De amendement van D66 over het verduurzamen van vastgoed, heb ik dan nog staan. Waarbij wordt gesteld dat de negen miljoen die geïnvesteerd wordt voor het verduurzamen van eigen vastgoed, dat dat eigenlijk iets zou zijn wat al in de eigen exploitatie meegenomen zou moeten worden. Of achterstallig zou zijn. Nou, dat is niet het geval. De investeringen binnen het eigen vastgoed, ja, die worden gewoon op de natuurlijke momenten in het programma genomen. Het is ook niet zo dat die totale investering van negen miljoen alleen maar

bedoeld is om de Label C-verplichting te kunnen voldoen. Die zit juist op die hele klimaatambitie die richting 2050 naar 95 procent CO₂-reductie zit, dus er zit wel een veel grotere opgave aan vast. En bovendien is dit bij uitstek een investering die heel goed past binnen de reserve waar hij uit wordt gehaald, namelijk de reserve waarvan u heeft gezegd: daar mag u investeringen van doen die structureel kosten reduceren voor de gemeente. Nou, en door negen miljoen te investeren, bespaar je hier 31 miljoen. Dus dat is juist een categorie die heel goed past binnen die reserve. Dus wij ontraden dit amendement.

De voorzitter: Bij interruptie. De heer Polat.

De heer Polat: Voorzitter, het is vanaf 2021 is het bekend en de bouwbesluit uit 2017 staat er al opgenomen, van dat alle gebouwen, gemeentelijke gebouwen, overheidsgebouwen, in 2023, dat ze gewoonweg met een C-label voorzien moeten zijn. En dat is dus de afgelopen periode is dat gewoon niet gedaan en dan wordt er gewoonweg nu vanuit een investeringsagenda, wordt er gewoonweg negen miljoen uitgetrokken om dat wel te gaan doen. Ik zou zeggen van ja, dat is bedoeld voor de investering in de stad. En niet om nalatig onderhoud aan de kantoorpanden te gaan plegen. Dus ik begrijp wel dat u zegt van, dat op deze manier geld bespaard kan worden. Maar dat kan natuurlijk ook via andere kanalen natuurlijk gedaan worden, algemene reserves. Ik weet het niet. Dat is gewoonweg aan het college. Maar dit budget is gewoon bedoeld voor de agenda 2030 en voor de stad.

De voorzitter: Wethouder.

De heer Burggraaf: Ja, voorzitter. Nog één keer herhalend: u heeft de reserve, twee reserves vastgesteld. Eentje waarbij u zegt: dat moet structureel verdienvermogen zijn. De andere reserve is structurele kostenreductie. Nou, nogmaals: dit is een structurele kostenreductie in je vastgoed. En nogmaals, het is niet om alleen aan het Label C-verhaal te voldoen. Nee, het is juist een investering die past bij de ambitie die u ook uitspreekt, op de verduurzaming binnen de visie die is neergelegd, of de ambitie, richting 2050. Dus het is wel degelijk een beleidsinhoudelijke ambitie, waarin je, vanuit de gemeente, ja, ik probeer even het Nederlandse woord te vinden, voor mevrouw Koene. Ik wil zeggen, practice what you preach. Maar ik weet even niet zo snel hoe we dat in het Nederlands gaan zeggen.

De voorzitter: Doe wat je zegt.

De heer Burggraaf: Doe wat je... Ja. Geef het goede voorbeeld. Dus als je die ambitie oplegt naar je stad, doe dan diezelfde ambitie zeker ook bij je eigen vastgoed. En dat is wat we hier bij deze investering doen. Die ambitie...

Mevrouw Van Benschop: Voorzitter?

De heer Burggraaf: ... die we aan anderen opleggen, die gaan we ook als gemeente naleven.

De voorzitter: Tot slot, de heer Polat.

De heer Polat: Ja, dat is mijn laatste vraag op dit onderwerp. Is het gewoonweg... Gaat het met dit geld, kunnen we daar rekenen, dat er gewoonweg, is dat bedoeld om het C-label voor alle kantoorgebouwen, om dat te voorzien? Dat wil ik even weten.

De heer Burggraaf: Nee, voorzitter. Dit gaat over al het vastgoed van de gemeente en dat is heel veel meer dan alleen kantoren. Dus dat gaat ook over musea, nou ja, allerlei ander vastgoed wat we hebben. En zorgen dat we daar in de verduurzamingsopgave die panden kunnen laten mee-ontwikkelen.

De voorzitter: Helder. Dan was er nog een interruptie van mevrouw Van Benschop, dacht ik?

Mevrouw Van Benschop: Ja, klopt.

De voorzitter: Gaat uw gang.

Mevrouw Van Benschop: Dank u wel, voorzitter. Nou, met deze uitleg van de wethouder begrijp ik wel beter waarom er negen miljoen voor het gemeentelijk vastgoed wordt gereserveerd. We waren eerst nogal geneigd om het amendement te steunen. Nu denken we er misschien wel wat anders over. Gaan we zo overleggen. Ik vraag me alleen wel af: als je voor dit doel negen miljoen reserveert, voor de verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed, waarom staat er dan zo weinig expliciet gereserveerd voor de verduurzaming van de rest van de stad?

De heer Burggraaf: Zo meteen komt collega Van der Linden nog over natuurlijk specifiek de duurzaamheidsportefeuille. Dus ik laat deze even aan mijn collega over. Ik ga puur over het vastgoed.

De voorzitter: Dank. Volgens mij zijn dan de vragen aan u gesteld. Was dat ook uw termijn? Dan wil ik graag wethouder Sleeking vragen om wethouder Burggraaf hier te vervangen. Dank. Het woord is aan de wethouder.

De heer Sleeking: Ja, voorzitter. De inzet bij dit hele traject was natuurlijk om een breed draagvlak te creëren voor een aantal enorme investeringsprogramma's voor de komende decennia. En als ik zo uw bijdragen heb beluisterd van vanavond, dan denk ik nou ja, dat wij blij kunnen zijn dat die brede waardering en die brede steun ook is uitgesproken. Dat is van belang in verband met de continuïteit, want het gaat niet om een paar centen. Het gaat ook niet om een paar jaar. Maar het gaat om een inzet die vele colleges en vele raden na ons zullen gaan doorzetten, is mijn insteek. En vanzelfsprekend zijn er altijd nog wel wat wensen hier en daar. En zoals al eerder gezegd: het hele programma is ook niet in beton gegoten. Het zijn reserveringen. En het staat altijd de komende raden en colleges vrij om hier en daar andere accenten aan te brengen. Maar de richting is duidelijk, denk ik. En het is mooi dat dat zo'n brede steun heeft gekregen. Ik wil eigenlijk alleen, voorzitter, reageren op de motie en opmerkingen van D66, over het investeringsprogramma, de reservering voor de

binnenstadsontwikkelingen. Daar hebben wij eerder met elkaar over gesproken. U heeft vanzelfsprekend een punt als u zegt van ja, er is geen uitgewerkte businesscase. De ambitie voor de binnenstad, die is blijvend. Als wij met elkaar onze binnenstad vitaal willen houden, dan zal net als de afgelopen twintig, dertig jaar, ook de komende twintig, dertig jaar in de binnenstad geïnvesteerd moeten worden. Om te voorkomen dat de binnenstad wegwijnt en minder aantrekkelijk wordt. Er wordt nu vooral ingezet op een aantal fysieke ingrepen. Met name gericht op mobiliteit. De parkeerfunctie in relatie tot een betere inrichting van het openbaar gebied, de openbare ruimte, waar met name de Grote Markt een impuls verdient, een transformatie verdient. Waar we een deel van de parkeerproblematiek hopelijk kunnen gaan oplossen. Datzelfde geldt voor de parkeergarages aan de Spuiboulevard. En vervolgens ook de parkeergarage aan de Visstraat. Ja, voor al die deelprojecten zullen u afzonderlijke voorstellen worden voorgelegd. Dus als nu een besluit wordt genomen op die reservering, betekent niet dat u meteen ook gebonden bent aan alle deelvoorstellen die vervolgens straks in procedure komen. Dus...

De heer ...: Voorzitter?

De heer Sleeking: ... ja, ik zou het toch op prijs stellen als ook D66 wat dat betreft de mogelijkheid ziet om ook dit onderdeel van groen licht te voorzien. Omdat u straks bij de aanbidding van de Visie Binnenstad in het najaar nog alle gelegenheid krijgt om daar uw opmerkingen over te maken. En vervolgens ook over alle deelvoorstellen, die verder uitgewerkt aan u zullen worden voorgelegd.

De voorzitter: Dank, ik zie twee interrupties. Eén van de heer Polat en van de heer Merx. Eerst de heer Polat, gaat uw gang.

De heer Polat: Ja, dank, voorzitter. Nou, de wethouder, die heeft natuurlijk, die zegt van, we hebben op dit moment veertig miljoen en er moet gewoon... Vijftien miljoen komt van de '...', dan moet je naar de Visstraat, Grote Markt en ook nog '...' moeten wij mee, dat zijn de deelprojecten van de binnenstad. Nou, als wij zo kijken, dan is dat gewoonweg, dan is die 25 miljoen, dat gaat gewoonweg, alleen maar gaat naar die parkeergarages. Wat blijft dan over voor de binnenstad? Dus dat missen wij gewoonweg in het hele pakket, zodat we niet kunnen gewoonweg wat het gaat gewoon opleveren voor de binnenstad. Wat kunt u ons gewoonweg, wanneer kunnen wij zo'n businesscase verwachten, zodat wij ook het groene licht, wat u vraagt, om te kunnen geven? Maar nu niet.

De heer Sleeking: Ja, ik snap dat, voorzitter, omdat het natuurlijk een globale duiding is van de investeringen die waarschijnlijk noodzakelijk zijn om tot goede oplossingen te komen als het gaat om mobiliteit. Het faciliteren van bewonersparkeren in relatie tot het meer ruimte bieden in het openbaar gebied, om dat aantrekkelijker te gaan maken. Meer vergroening voor de binnenstad. Dus ook gericht op een verduurzaming en het tegengaan van hittestress in de binnenstad. Ja, allemaal onderdelen die straks deel uit zullen gaan maken van de concrete plannen die u worden voorgelegd. En nogmaals, op dit moment kan ik u die niet overhandigen. De Visie Binnenstad is wel in concept klaar en zal kort na het zomerreces ook eerst via het college en vervolgens naar de raad

komen. Ik denk dat dat u meer houvast gaat bieden, in welke richting ook de ondernemers en de bewoners van de binnenstad denken hoe wij de toekomst van onze stad ook echt sterker en vitaler kunnen maken.

De voorzitter: Ja, mijnheer Polat nog een keer, merk ik.

De heer Polat: Ja, de aller... Nou, kijk, de binnenstad, wij hebben gewoon als D66 hebben wij gezegd van, een leefbare binnenstad is gewoonweg waarbij dus minder auto's... En autoluwe binnenstad. En als wij nu de wethouders aanhoren, blijkt, dan gaat er gewoonweg nog een gigantische parkeergarage komen onder Grote Markt, wat daar gewoonweg in één keer heel veel verkeer richting... Dus dat... Dus misschien zitten we gewoon verkeerd, maar we weten niet hoe dat gewoonweg vormgegeven gaat worden en dat willen we vragen.

De heer Sleeking: Nee, voorzitter, laat ons daar helder over zijn. Het is niet de bedoeling om grootschalige parkeervoorzieningen in de binnenstad te gaan realiseren, die voor bezoekers of voor mensen van buiten zullen zijn. Die parkeervoorzieningen, die zullen erop gericht zijn om bewoners van de binnenstad, bestaande ondernemers van de binnenstad, te bedienen. Juist om minder blik op straat en langs de havens te hebben. En om ook ruimte te bieden aan de nieuwe bewoners van de binnenstad. Want u ziet dat er enorme transformaties aan de gang zijn. Dat leegstaande winkelpanden al geheel of gedeeltelijk worden omgebouwd tot appartementen. Niet iedereen zal daar over een auto beschikken. We kunnen ze ook niet allemaal een parkeervergunning beloven. Maar als de Visstraat van kleur verschoten is en je kan die bestemming voor bewonersparkeren, dan heb je natuurlijk wel wat te bieden. Maar die zal niet meer zijn voor, in dat geval, voor de klanten van de winkels daaromheen. Die zullen elders moeten gaan parkeren.

De voorzitter: Dank. Dan ga ik nu door naar mijnheer Merx.

De heer Merx: Ja, voorzitter, dank u wel, ja, het gevaar is natuurlijk, als je een businesscase hebt van anderhalf A4, dat we dit soort discussies hier gaan krijgen. En ik hoor de wethouder zeggen: we komen met deelvoorstellen. En ik hoor hem ook zeggen: de visie. En ik wil toch graag in het proces eerst die visie zien, want dat behelst meer dan warmtestress, parkeergarages en dat soort zaken, want dan hebben we het ook nog gehad over, vorig jaar een motie over het kernwinkelgebied van het CDA, die we met zijn allen gesteund hebben. We hebben ook nog gekeken naar feestpleinen, zoals we dat noemen. Dus ik wil wel een complete visie zien eerst, voordat we dat uit gaan werken in deelplannen. En dat is graag de bevestiging die ik zou willen hebben van de wethouder. Want anders is het straks een soort verdeel-en-heers-spel en daar doen wij even niet aan mee.

De heer Sleeking: Nee, voorzitter. Het is terecht dat de heer Merx daar nog een keer aandacht voor vraagt. Dat is natuurlijk ook de opgave waar de ondernemers met elkaar mee aan de slag zijn gegaan. Waar straks een voorstel voor ligt, om te komen tot een verkleining van het winkelgebied. Dat geeft best een hoop discussie. U weet dat net zo goed als ik. Omdat hier en daar sprake is van gecompliceerde situaties. Als een

ondernemer in een eigen pand zit, eigen bezit tegen lage lasten, maar net valt buiten het gebied dat wij graag beschouwen als het kernwinkelgebied, ja, dan zul je met elkaar bereid moeten zijn om naar oplossingen te zoeken. Als je ook wil dat die verhuizing op gang komt. Dan zul je schuifruimte moeten creëren en het ook aantrekkelijk moeten maken om die beweging op gang te brengen. Maar dat zal zeker deel uitmaken van de visie zoals die er straks ligt.

De voorzitter: Dank. Volgens mij kunnen we dan door, wethouder, want u was ook klaar met uw betoog hè? Door naar de volgende wethouder. Dat is wethouder Heijkoop. Hij is er nog niet. We hadden naadloze overgangen afgesproken, maar wethouder Heijkoop is in aantocht. Denk ik. Ik hoop niet dat de wethouder in verband met gebrek aan nachtrust onderweg in slaap is gevallen. Nee, daar is hij al. Nee hoor. Zo is het goed. Ik zie dat de heer Van der Net het goede voorbeeld geeft, dus... het mag. Wethouder, gaat uw gang.

De heer Heijkoop: Ik hoorde nog net de opmerking die u zichzelf permitteerde, voorzitter. En collega Sleeking maakte die opmerking ook al toen ik hem onderweg kwam, tegenkwam in het trappenhuis. Nee, ik was niet in slaap gevallen. Er zit wel wat vertraging tussen wat hier gebeurt en wat beneden zichtbaar is. Dus toen ik hem naar beneden hoorde komen, terwijl hij nog aan het woord was, toen dacht ik van, dat gaat niet goed. Ik ga snel naar boven. Excuus daarvoor. Voorzitter, ik ga even kort met u in, of eigenlijk ga ik er niet kort op in, ik ga er uitgebreid op in, want er zijn ook veel vragen over gesteld, over het Dordtse Leerprogramma. En daar hebben we... Excuus hoor, ik pak even wat water. Ik heb ook heel erg hard gelopen. Excuus, voorzitter. Ja, ik ben heel snel die trap opgelopen en ik loop een beetje achter mijn adem aan nu. Ik ben geen twintig meer, nee. Ja, voorzitter. Er zijn veel vragen gesteld over het Dordtse Leerprogramma en we hebben er ook al een aantal keer uitvoerig over gesproken in de commissies. Al helemaal in het voortraject van de besluitvorming van de Eneco-middelen, het hele lange proces wat we met elkaar doorlopen, het zorgvuldige proces wat we met elkaar hebben doorlopen, waar u ook positieve woorden over uitgesproken heeft. Al vanaf het allereerste begin hebben we hierbij stilgestaan. Namelijk bij het gegeven dat Dordrecht een van de meest kwetsbare steden van Nederland is. Geobjectiveerd aantoonbaar, dat blijkt uit de Atlas voor de Nederlandse Gemeenten, het blijkt uit CBS-data. De sociaaleconomische positie van Dordrecht is gewoon niet sterk. En met deze agenda, met deze ambitieuze groeiagenda, willen wij werken aan de versterking van onze mooie stad. Dat gaat over economie, dat gaat over het bouwen van woningen, ook de verduurzaming zal nog langskomen straks bij collega Van der Linden. Maar er speelt nog veel meer in onze stad. En dat gaat dan met name over de armere wijken. En met name de kinderen in deze wijken, die zijn de dupe van nou ja, de kwetsbaarheid van alles in die wijken en ook de scholen. En u heeft heel nadrukkelijk als raad aangegeven dat u niet alleen wilt investeren in stenen, maar ook wilt investeren in mensen om de stad sterker te maken. En niet alleen door hogere inkomens aan te trekken door duurdere huizen te bouwen, maar ook door een nieuwe generatie meer kansen te bieden. En we kunnen de meeste positieve impact bereiken door te investeren in onze jongste inwoners. En dat is waar het hier over gaat, het Dordtse Leerprogramma. En daarom willen we daar tien procent van de beschikbare Eneco-middelen hiervoor

inzetten. En u heeft daarover twee moties ingediend. En één amendement. En ik start met motie 11. En eigenlijk gaat die motie over de zorg dat sommige kinderen worden vergeten. De motie heet ook 'Alle kinderen tellen mee' en eigenlijk wordt gesteld van, vergeet ook niet de kinderen op andere scholen. En dat begrijpen we. En wij begrijpen ook dat het niet de bedoeling is dat sommige kinderen straks achterstanden gaan ervaren, omdat voor hen geen aandacht is. Maar we hebben wel heel nadrukkelijk met de schoolbesturen de afspraak gemaakt dat we het verschil willen maken op de meest kwetsbare scholen. En ook uw raad heeft gevraagd om te kijken ook naar waar kunnen we het meeste rendement voor elkaar krijgen? En dat is echt op de meest kwetsbare scholen. En die schoolbesturen, dan hebben we het over OPOD, SKOBA en H3O met name, die hebben zowel sterkere als zwakkere scholen onder hun stichting vallen. En zij weten ook heel goed waar we het verschil kunnen maken en vandaar ook dat zij nadrukkelijk delen, zij hebben dat zelf ook aangebracht, om ook echt wel focus te leggen bij de scholen die, waar de meeste kwetsbare kinderen op zitten. Vanuit de risico's, vanuit de ouders waarvan de verwachting is dat zij gewoon geen gelijke kansen hebben. Dus daarom is verdunning echt onverstandig. En we moeten ons realiseren dat een kind op een sterke school, een kwetsbaar kind op een sterke school in een sterke wijk, echt veel meer perspectief heeft dan een kwetsbaar kind op een kwetsbare school in een arme wijk. Dat zien we echt, dat kinderen zich dan ook kunnen optrekken aan sterkere medeleerlingen. Dus dat rechtvaardigt ook wel dat je het wel degelijk ook op schoolniveau bekijkt en niet alleen op het pure individu van het kind, wat de VVD aangeeft.

De heer Merx: Voorzitter?

De voorzitter: Bij interruptie, mijnheer Merx.

De heer Merx: Ja, u begon uw betoog zo mooi. We investeren niet in mensen, of in stenen, maar we investeren in mensen. Maar wat u dan nu voorstelt, is niet investeren in mensen, maar in instituten. Namelijk scholen. En dat is wat wij proberen met deze motie, samen met de andere partijen, tot uitdrukking te brengen. Ga achter uw eigen woorden staan. Investeer in mensen en kijk ook en durf ook te kijken naar die andere scholen die misschien in een wat minder kwetsbare wijk staan, om daar ook de kinderen die misschien niet zo kansrijk zijn als die andere kinderen op school, een veilige haven te bieden. Om deze kinderen dezelfde kansen te geven als al die andere kinderen. En dat is waar deze motie toe oproept. En u zegt nu eigenlijk met andere woorden: ik raad deze motie af. En dat zou ik, ja, zeer spijtig vinden.

De voorzitter: Nou, zo ver was de wethouder nog niet gekomen, dus ik stel voor dat we ook even kijken of dat echt zo is. Wethouder, gaat uw gang.

De heer Heijkoop: Nee, voorzitter, de heer Merx is dan iets te somber. Ik duid alleen het individu ten opzichte van de gemeenschap, ten opzichte van de school. En ik wil er geen politiek-ideologische discussie van maken, maar ik denk dat ieder mens, en ook ieder kind, functioneert in relatie tot de ander. En dat geldt zeker ook voor kinderen binnen een scholengemeenschap, binnen een klas. Die kun je niet als een puur individu zien. Dat moet je echt zien in relatie van dat grotere geheel, dat een kind kan leren van

andere kinderen. Dat daar ook mooie ontwikkeling mogelijk is in die interactie. En daarom benadruk ik ook echt van, laten we dit nu niet te veel individualiseren, laten we heel erg goed kijken naar het belang van de kinderen, maar wel als onderdeel van het geheel van zo'n school. Dat is wat ik heb willen zeggen. En dat is ook wat nadrukkelijk wordt onderschreven en wordt aangegeven vanuit de scholen, dat het ook echt wel zo in de praktijk gaat. En ik ben echt nog niet zo ver dat ik negatief op uw motie reageer. Want daar ga ik nu verder op in. Kijk, wat belangrijk is, dat die elf scholen, die staan op echt een grote achterstand ten opzichte van de andere scholen. En daarmee is de zorg van de heer Merx ook voor een deel niet terecht, want er zijn gewoon scholen waar alle kinderen, op één of twee na, kwetsbaar zijn. Gewoon geobjectiveerd vanuit hun achtergrond, ouders in de schuldsanering, ouders met een migratieachtergrond, gebrekkige taalvaardigheid. Dat is echt in Dordrecht geconstateerd op een aantal scholen en met name die elf scholen. En dat commitment is dus ook echt nodig. Niet alleen voor het komende jaar, of de komende twee jaar, maar echt voor langere tijd. En niettemin zeg ik ook richting uw raad toe, richting de heer Merx, dat we wel na een paar jaar gaan kijken of dat ook klopt. Want als één van die elf scholen dermate opgeklommen is dat we zeggen van hé, wacht, dit is een andere school die kwetsbaarder is, nou, dan gaan we ook met die schoolbesturen kijken van, moeten we de middelen misschien iets anders gaan inzetten? Dus die zorg wil ik echt wegnemen.

De voorzitter: Mijnheer Merx, er was eerst iemand anders die interrompeerde. Mevrouw Van Benschop, gaat uw gang.

Mevrouw Van Benschop: Ja, het is eigenlijk een hele korte vraag. Verwacht de wethouder dat als de motie van de VVD wordt aangenomen, dus als we gaan kijken naar die motie 'Alle kinderen tellen mee', dat er dan echt substantieel minder geld naar die elf scholen zou gaan of zelfs te weinig geld naar die scholen zou gaan?

De heer Heijkoop: Ja, voorzitter, ik heb de motie van de VVD niet zo gelezen als dat we de elf scholen waar de meeste zorg naar uit gaat, dat we die moeten gaan korten. Ik heb de motie van de VVD vooral gelezen als zijnde van, vergeet ook die andere kinderen niet. En heb ook aandacht voor het feit dat die kinderen ook ontwikkelmogelijkheden moeten blijven behouden. En dat ondersteun ik van harte. Daar kom ik straks nog even kort op terug. Alleen, ik zeg wel, ook echt wel in afstemming met die schoolbesturen, van joh, richt je nu echt even voor de langere termijn, voor dat echt intensieve verlengde schooltijdprogramma, dat Dordtse Leerprogramma, op die elf scholen. En kijk wel na een aantal jaren wat de effect is, rendement is, en mijn verwachting is dat we echt wel langere tijd op die elf scholen extra inzet moeten plegen. Maar mocht daar toch een bepaalde positieve ontwikkeling zijn, dan kun je echt wel kijken naar: moet een andere school extra ondersteunen? Maar vooralsnog zeggen we van: richt deze middelen echt op die elf scholen. Maar er is meer. Er zit meer in het vat en daar kom ik straks nog op terug.

De voorzitter: Oké. Mijnheer Merx, bij interruptie.

De heer Merx: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja. Wat is nou het probleem als u zegt, misschien dat er op sommige scholen maar één of twee kinderen zijn die kwetsbaar zijn,

want ook die kinderen willen wij niet laten vallen. Wat is dan het probleem om die kinderen op de een of andere manier bij één van die elf... Want ik kan u wel volgen in uw betoog, dat u zegt, ja, we moeten ons vooral concentreren op die elf scholen waar de problemen het grootst zijn. Natuurlijk, je gaat daar blussen waar de fik het hardste is, dus dat is op die elf scholen. Maar wat zou nou, juist in die interactie met elkaar, wat is het probleem als je die één of twee kinderen van die andere school, zeg maar na schooltijd, naar één van die elf scholen brengt en zegt: hier kun jij gewoon echt beter worden. Want mij maakt het niet uit. Ik kijk niet naar scholen, ik kijk naar kinderen. En daar... Het lijkt wel, en u zegt van niet, maar het lijkt wel of wij daar echt heel verschillend over denken. En ik denk: ben praktisch, neem die één of twee kinderen onder de arm en breng die even naar die andere school.

De heer Heijkoop: Voorzitter, wat er mis mee is, is dat ik het sowieso niet vanuit deze raad en vanuit het college wil gaan opleggen aan die scholen. Ik denk dat het in de praktijk wel eens zal gebeuren. Dat scholen zelf besluiten van joh, we hebben veertien scholen en uw kind kunnen we misschien meer bieden op die school dan op de andere school. Maar je gaat kinderen niet zomaar uit hun eigen omgeving weghalen. En uiteindelijk is een leerkracht en een schoolleider heel goed in staat om te bepalen wat een kind nodig heeft. Dus ik sluit niet uit dat het af en toe gaat gebeuren, wat u aangeeft, zeg ik richting mijnheer Merx, maar ik wil dat niet hier per motie vanuit de raad op gaan leggen aan de scholen van, ga dat op die manier doen.

De heer Merx: Ja, voorzitter, laatste opmerking.

De voorzitter: Laatste opmerking mijnheer Merx.

De heer Merx: Ik vind dat als wij 27,4 miljoen euro reserveren, dat we ook nog wel iets van een wens of een eis erbij mogen geven.

De heer Heijkoop: Ja, voorzitter, we gaan met de scholen programma's maken en dan gaan we ook prestatieafspraken maken. We gaan dat gewoon goed volgen. En dat doen we op basis van de resultaten van de scholen en van de kinderen. Maar ik wil geen eis meegeven dat zij kinderen van de ene school naar de andere school moeten gaan brengen. Helemaal uit hun eigen omgeving, van hun vriendjes vandaan, omdat wij zeggen van joh, je moet naar die school toe. Dat is echt individueel maatwerk. Dan moeten we echt ook de leerkracht, de onderwijzer voor de klas, in positie houden en dat niet nu hier gaan bepalen. En de schoolbesturen zijn er met ons van overtuigd dat alle Dordtse kinderen van dit Dordtse Leerprogramma gaan meeprofiten. Door de programma's die we gaan starten, en die gaan we ook... Nou, de kennis wordt ook gedeeld. De scholen krijgen ook als geheel gewoon meer mogelijkheden. Scholen worden aantrekkelijker ook op de arbeidsmarkt. Daar kom ik straks nog even op terug bij de andere motie. En dat heeft ook positief effect op de expertise. En ook door de schooloverstijgende programma's die we ook gaan bouwen en waar ook alle kinderen van meeprofiten. Zeker ook de kinderen op andere scholen die nou ja, die misschien ook wat extra aandacht nodig hebben.

De voorzitter: Oké, de tijd mag weer gaan lopen en ik zeg even tegen de wethouder dat deze tijd ook voor de collega's nog is bestemd.

De heer Heijkoop: Dat zie ik vooral als een opmerking richting mijn collega's die hier beneden...

De voorzitter: Nee, nee, nee, gaat u even door op de moties.

De heer Heijkoop: Nee, voorzitter, ik zeg ook nog richting mijnheer Merx: we hebben ook nog de reguliere OHB-middelen en zoals u in de technische beantwoording hebt kunnen lezen hebben we daarvan ook wel gezegd, in samenspraak met de scholen dat we op onderdelen die middelen ook kunnen inzetten voor individuele kinderen op andere scholen. Dus ook daarmee wordt u bediend. En zo heb ik... Nogmaals, alles wat ik nu zeg, dat vind ik ook wel passen bij uw motie. Want u roept nergens op in de motie, wat u net wel heel erg expliciteerde, van dat kinderen van de ene naar de andere school moeten. U geeft eigenlijk vooral aan van heb oog ook voor die andere kinderen en zorg dat die niet achter het net vissen. En dat ben ik gewoon met u eens. En daar ga ik ook met de scholen in gesprek. Uw zorg is helder. En we gaan deze motie ook betrekken bij de uitwerking met de scholen en ik ga u daar vanuit het college over informeren en dan kunt u ook met elkaar beoordelen of dat ook recht doet aan de zorg die in uw motie is verwoord. Ik ga naar de motie over de financiën, over het verrekenen. Motie M12. En de strekking, de strekking van die motie die kunnen wij wel volgen. Het programma bestond aanvankelijk uit dertig miljoen en we hebben met de komst van het Nationaal Programma Onderwijs dat ook al bijgesteld. We hebben het wat neerwaarts bijgesteld, omdat wij zagen dat het Nationaal Programma Onderwijs de eerste paar jaar ook voor een deel invulling gaf aan wat wij met elkaar en met de scholen hebben besproken. En nou ja, waar we ons op willen gaan inzetten. En die businesscase is ook niet over één nacht ijs tot stand gekomen. De VVD sprak daar ook positieve woorden over uit. Er is echt goed over nagedacht van, hoe kunnen we impact maken, wat werkt er? En wat zal dat uiteindelijk ook op de langere termijn aan rendement opleveren? En ik zeg richting u, de inhoud is echt leidend. We werken aan een langdurig kwalitatief programma op die elf scholen. Het is een commitment voor de langdurige investering ook. En dat is juist ook de reden waarom de schoolbesturen uitgesproken kritisch zijn op dat Nationaal Programma Onderwijs en heel lovend over het Dordtse Leerprogramma. Het ene programma, dat gaat over een enorme korte boost van twee jaar, waarbij de Kamer zich wel uitspreekt over misschien met een jaar verlengen. Waarbij scholen zeggen van ja, maar kunnen we dan op de lange termijn investeren in leerkrachten, of moeten we die na twee jaar weer laten gaan? Hier kunnen we niks mee, we willen een structurele investering. En het Dordtse Leerprogramma geeft die structurele investering. En ik heb de verklaring ook gezien van de scholen, dat ze hier blij mee zijn. En ik heb ook... Vandaag of gisteren kreeg ik een brief van SKOBA en OPOD, met waarom zij aangeven waarom dat Dordtse Leerprogramma, dat ze daar veel heil in zien. En ik denk dat dat ook wel... Dat deze investering een investering voor de lange adem is. En als het gaat over het lerarentekort moeten we ons realiseren dat in het verleden er ook wel eens een lerarenoverschot is geweest. Dat heb ik in ieder geval nog meegemaakt. Dat oud-klasgenoten geen baan konden vinden en soms heel lang moesten reizen omdat er geen

werk was. Ook dat is een rare cyclus. Dus dat zou zomaar kunnen, dat het in de toekomst weer anders is.

De voorzitter: Wethouder, even een vraag. Wat doet u met motie M12, omarmt u die?

De heer Heijkoop: Ja, daar ben ik bijna. U brengt bij van mijn à propos. Nee, ja, dat is een goed punt. De arbeidsmarktpositie van scholen wordt echt beter. Leerkrachten zijn enorm inhoudelijk gedreven en die zien dat er op deze scholen meer mogelijk is door dat Dordtse Leerprogramma. En scholen geven ook aan: wij verwachten dat wij onze vacatures in de toekomst eenvoudiger kunnen vervullen omdat wij meer te bieden hebben. En dat is denk ik ook gewoon een positief gegeven.

De voorzitter: Mevrouw Koene, bij interruptie.

Mevrouw Koene: Ja, voorzitter, even voor mijn beeld. Ze staan te trappelen om te gaan werken, dat is dan ook precies de enige plaats en de enige elf scholen in Nederland waar dat het geval is. Want we hebben het hier in het kader van de extra middelen over zestig fte, bovenop de reguliere formatie. Dus kan de heer Heijkoop dan dus mij nu garanderen dat al die vacatures dus nu ingevuld zijn in september?

De heer Heijkoop: Ja, voorzitter, mevrouw Koene maakt wat rekensommen. De schoolbesturen geven zelf aan dat ze vanuit de reguliere exploitatie, zijn er weinig mogelijkheden. U heeft in de technische beantwoording ook gezien dat die reguliere exploitatie ook onder druk staat. En tegelijkertijd dat zij vanuit die extra middelen ook geen extra schooltijd mogen aanbieden. Dat Nationaal Programma Onderwijs, waar mevrouw Koene aan refereert, die biedt die mogelijkheden wel. Die extra middelen zijn heel mooi en daardoor kunnen we inderdaad de bijdrage vanuit de gemeente de eerste jaren wat aframen. En ook in de toekomst kunnen we dat... Op het moment dat die middelen worden doorgezet, echt waar het Dordtse Leerprogramma zich ook op inzet. Kijk, als er extra middelen komen op cao, of op verduurzaming of huisvesting, ja, dan kunnen we die daar niet voor inzetten. Maar echt middelen die het Dordtse Leerprogramma versterken, dan zeg ik en dat is ook mijn reactie op deze motie, dan kunnen wij inderdaad de inzet vanuit de gemeente kunnen wij aanpassen. En dan is het aan uw raad om te zeggen van nou, vanuit die agenda Dordt 2030 kunnen we dat eventueel inzetten op andere scholen, wat de VVD beoogt, of u kunt dat op een andere manier inzetten. Wij volgen deze motie en dat is in die zin, ja, kunnen wij deze gewoon uitvoeren. En richting mevrouw Koene zeg ik van ja, nee, er staan niet zestig leerkrachten. Er is nog niet eens duidelijk hoeveel scholen precies krijgen aan extra middelen vanuit de NPO. Maar scholen zijn wel bezig met programma's te maken en scholen in Dordrecht staan relatief goed gesteld ten opzichte van andere scholen, omdat zij al jaren aan het nadenken zijn, in samenwerking met de gemeente, vanuit die Onderwijsvisie hoe ze hier vorm en inhoud aan kunnen geven. Dus ik heb alle vertrouwen in de schoolbesturen, dat zij met goede programma's komen en uiteindelijk ook erin slagen om mensen aan te trekken om die vacatures te vervullen. En dat zal pittig zijn, maar de uitgangspositie in Dordrecht is niet slecht.

De voorzitter: Oké. Het is fijn als er even een punt valt. Mevrouw Koene en dan mijnheer Merx. Gaat u gang.

Mevrouw Koene: Voorzitter, ik krijg er bijna tranen van in mijn ogen. Ik ben er ook helemaal van van slag. Wat wou ik nou zeggen? Nou, laat mijnheer Merx maar even gaan, dan kom ik er zo op terug.

De voorzitter: Mijnheer Merx, gaat uw gang.

De heer Merx: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, de wethouder ging ook gedwongen door de tijd ineens heel snel praten. En hoorde ik nou goed dat hij zei dat hij van mij gehoord heeft dat de extra middelen van het Rijk dan ingezet worden op andere scholen?

De heer Heijkoop: Ja, voorzitter, de motie van de VVD, die volgens mij dictum, ik heb hem nu niet voor me, maar u zegt van als er extra middelen komen vanuit het Nationaal Programma Onderwijs die de middelen vanuit het Dordtse Leerprogramma kunnen vervangen, dan vallen die middelen vrij naar de Dordtse agenda 2030. Ik zie de heer Van der Net knikken. Nou, en vanuit die Dordtse agenda 2030 kunt u die middelen opnieuw dan gaan besteden. En...

De heer Merx: Ja, dat klopt.

De heer Heijkoop: En u heeft zorgen over die andere scholen en dan kan ik mij voorstellen dat u zegt van nou, wij willen misschien die middelen naar die andere scholen toe gaan brengen. Maar dat is uiteindelijk aan u, om dat gesprek te voeren.

De heer Merx: Ja, zie je wel. Voorzitter...

De heer Heijkoop: Dat heeft u niet gezegd overigens hoor, dat was zomaar een hypothetische veronderstelling die ik deed.

De voorzitter: Mijnheer Merx. Wat is de wethouder toch slim hè, vindt u niet?

De heer Merx: Ja, zie je, maar zo de archieven in. Ja, nee, ja, precies, nee, maar het is goed dat ik nog even oplet op dit late tijdstip, want zo ga je de archieven in als dat wij dat om die manier bestemd hebben. Ik sluit het niet uit, maar ik heb het ook zeker niet gezegd dat dat zou gebeuren. Dus dan beoordelen we op dat moment waar het voor Dordrecht 2030 het beste aan besteed is.

Mevrouw ...: Voorzitter?

De voorzitter: Wethouder, wilt u daar nog op reageren?

De heer Heijkoop: Ja, voorzitter, ik probeerde met de heer Merx mee te denken en dat was het enige wat ik deed.

De voorzitter: Mevrouw Van Benschop, gaat uw gang.

Mevrouw Van Benschop: Ja, nou, ik heb hier toch nog even een vraag over voor onszelf. Betekent dat dan dat als de motie wordt aangenomen, dat we niet die elf scholen vanuit dit programma ondersteunen, maar al die scholen? Dat dan de andere motie over die 27, wat is het, 4 miljoen, als er dan Rijksmiddelen komen, dat u dan niet ondersteunt? Of dan ook?

De heer Heijkoop: Ja, wacht. We moeten hem niet te technisch maken. Als we alle scholen willen gaan ondersteunen op eenzelfde manier als die elf scholen, dan zal het huidige voorstel vanuit het college geamendeerd moeten worden met circa twintig, dertig miljoen extra middelen voor het Dordtse Leerprogramma. Daar zou ik niet voor zijn. Ik denk dat we het meeste rendement behalen op die elf scholen. Mocht bijvoorbeeld vanuit de landelijke overheid extra middelen komen voor schooltijdverlenging, ik zeg maar wat, structureel een miljoen per jaar, dan zou je dus het Dordtse Leerprogramma, de middelen vanuit de gemeente voor de planperiode een miljoen per jaar kunnen afschalen. En dat is volgens mij wat de VVD bedoelt. En ik gaf toen als suggestie mee, nou, dan kunt u eventueel die middelen die dan vrij vallen op een andere manier in het onderwijs steken, maar u kunt dat natuurlijk ook, nou ja, bijvoorbeeld aan de verduurzamingsopgave besteden. Dat is aan uw raad.

Mevrouw Van Benschop: Ja, maar dan er dus wel vanuit gaande dat het nog steeds over elf scholen gaat. En niet die 35, of 46?

De heer Heijkoop: Correct, correct.

Mevrouw Van Benschop: Ja, precies, oké.

Mevrouw Koene: Voorzitter?

De voorzitter: Ja, mevrouw Koene. U bent eruit, wat het ook al weer was?

Mevrouw Koene: Ja, ik ben eruit hoor, ik moest even graven. Ik heb zo verschrikkelijk veel aantekeningen hierover, dus... Voorzitter, de wethouder, dat heeft hij in de commissie ook al gedaan, ik zou bijna zeggen, dramt een beetje over die Onderwijsvisie. Het is prima dat we een Onderwijsvisie met elkaar hebben geformuleerd. Die hebben we, omdat we daar de rode draad in benoemd hebben voor het voorkomen en tegengaan van onderwijsachterstanden. En er staat nergens een bedrag bij. Er staat nergens bij dat dat 27,4 miljoen, 30 miljoen, 600 miljoen moet zijn. Dus automatisch die verbinding nu leggen, dat lijkt me niet chic. Daarnaast wil ik van de wethouder weten, het Rijk bekostigt het onderwijs. De primaire taak van het lesgeven. Ik zie geen enkele reden, nog steeds niet, waarom scholen die een basisbedrag krijgen én extra geld krijgen omdat ze kwetsbaar zijn en daar nu dan nog meer geld op krijgen, dus een gemeentelijke subsidie nodig hebben zoals wordt gesteld in het voorstel. Er staat dat ze anders tekortkomen. Maar dat is natuurlijk gek. Ze krijgen gefinancierd om ook de kwetsbare kinderen juist mee te nemen. En daar gaat het om. Dus waarom houdt de wethouder zo hardnekkig vast aan dit verhaal, dat het anders niet te redden is en anders liggen alle kinderen in de goot en weet ik veel wat allemaal.

De heer Heijkoop: Ja, voorzitter. Mevrouw Koene maakt twee punten. Ik zal er kort op ingaan. Waarbij ik overigens geen enkele illusie heb dat ik mevrouw Koene ga overtuigen. U heeft al...

De voorzitter: Des te meer reden om het echt kort te houden, wethouder.

De heer Heijkoop: Ja, precies, voorzitter. We hebben geprobeerd uw vragen zo veel mogelijk ook te beantwoorden. U maakt eerst het punt over die Onderwijsvisie. De Onderwijsvisie was geen investeringsplan, dat was een visie. Dat was een beeld, met elkaar, een stip op de horizon, van waar willen wij binnen deze stad op inzetten? En dat gaat over taal en rekenen, dat gaat over het verbeteren van de verbinding tussen de Jeugdzorg, de preventie en het onderwijs. En het gaat over het ontwikkelen van talenten. U kent de Onderwijsvisie natuurlijk net zo goed als ik en dat zijn ook de zaken waarvan we met elkaar hebben gezegd: dat vinden we belangrijk voor deze stad. En op het moment dat je dan met een investeringsprogramma komt, dan is het ook logisch dat je dat koppelt aan die Onderwijsvisie die je met elkaar hebt opgesteld. Dus dat is het eerste punt. Nou, waar het gaat over die reguliere middelen. Vanuit die reguliere middelen hebben wij met elkaar, schrijnend genoeg, kunnen vaststellen dat de ongelijkheid in onze stad, in onze wijken, toegenomen is. Dat is gewoon echt een gegeven. Dus het huidige onderwijs biedt onvoldoende antwoord op het ontwikkelen van gelijke kansen. En waarom is dat ook deels? Omdat schooltijdverlenging, mijn laatste zin, voorzitter, schooltijdverlenging mag helemaal niet vanuit de reguliere exploitatie. Natuurlijk zijn er onderwijsachterstandsmiddelen die we inzetten en die zetten we ook in voor de peuters, om ze extra te laten peuter. Maar om echt kinderen meer school, meer onderwijstijd te bieden, dat kunnen scholen gewoon niet doen vanuit hun exploitatie. En dat heeft u ook in de technische beantwoording kunnen lezen. Ik ga u niet overtuigen, maar dat is wel gewoon het antwoord wat ik u kan geven.

De voorzitter: Mevrouw Koene nog, kort.

Mevrouw Koene: Waar ik het mee moet doen? Ja, dank u wel, voorzitter. Het is allemaal een beetje wensdenken wat de wethouder doet. Die verlengde schooltijden, die hoeven helemaal niet gefinancierd te worden als dat niet mag. Dat is helemaal niet erg, want dat is wetenschappelijk ontzettend mager dat dat überhaupt iets gaat doen. Dus de wethouder heeft zich gewoon, zoals mevrouw Heijmans dat ooit hier in de raad zei, in een jurkje laten stikken door de schoolbesturen.

De voorzitter: Heel kort.

De heer Heijkoop: Ja, voorzitter, ik bestrijd echt wat mevrouw Koene zegt. Er is wel degelijk veel rendement te behalen, maar dat gaat wel over langdurig commitment. Je moet niet even een jaartje, met alle respect, wat projecten gaan doen. Je moet dan echt structureel meer onderwijs aanbieden en dan zie je echt dat kinderen zich meer ontwikkelen. En eerlijk is eerlijk, vanuit de gemeente, vanuit onze ferme wens om de gelijke kansen te versterken, ook veelvuldig vanuit uw raad aangegeven, zijn wij wel degelijk ook richting schoolbesturen gegaan. Van joh, trek hier samen met ons op. Het is niet zo dat de schoolbesturen hier de deur hebben platgelopen, want die zijn ook

gewoon bezig met goed onderwijs bieden. Maar zij hebben zich wel gecommitteerd aan deze opgave, die wij met elkaar hebben geformuleerd. En wij hebben er alle vertrouwen in dat de scholen in deze buurten er beter voorstaan over tien jaar. En nog veel belangrijker: dat de kinderen op deze scholen beter duurzaam perspectief hebben in de toekomst.

Mevrouw Koene: Voorzitter, afsluitend?

De voorzitter: Dank. Ik ga naar... Ja, maar dat had ik eigenlijk al gedaan. Maar ja, goed, heel kort dan.

Mevrouw Koene: Nou, dan hoop ik in ieder geval wel, want ik zie natuurlijk ook wel dat ons amendement het niet gaat halen, maar dan hoop ik in ieder geval wel dat de wethouder dan ook de schoolbesturen eens overtuigt van het feit dat ze niet alleen op de wereld zijn en dat er samengewerkt moet worden met alle instanties die zich bezighouden met kinderen, met sporten, enzovoort. Want tot nu toe wordt dat heel erg afgehouden.

De heer Heijkoop: Nee, dat was volgens mij geen vraag, maar...

De voorzitter: Nou, waarvan akte dan.

De heer Heijkoop: ... we vormen met elkaar één Dordtse samenleving, we moeten het met elkaar doen. En de schoolbesturen zijn zeker op dit punt daar een belangrijk onderdeel van. En mevrouw Koene heeft het inderdaad wel goed gezien, ik had me daar nog niet over uitgesproken, maar dat het college amendement 9 inderdaad ontraadt.

De voorzitter: Dank. Dan ga ik naar de heer Portier en dan nog naar mevrouw Stolk. Eerst mijnheer Portier, gaat uw gang.

De heer Portier: Ja, voorzitter, even een algemene opmerking. Ik denk dat het onderwijs in Nederland meer lijdt aan de domheid van beleidsmakers dan aan gebrek aan geld. Als ik... De wethouder had het over taal- en rekenvaardigheid. Nou, ik zou niet zeggen dat dat onbelangrijk is. Maar ik zie talloze mensen hier in de binnenstad aan het werk die helemaal geen Nederlands spreken, maar hier wel hun geld verdienen. Als metselaar, loodgieter, timmerman, et cetera. Mensen afkomstig uit Bulgarije, Polen, Bosnië. Ik heb ook mensen gehad bij mij thuis, in de Airbnb, die in de industrie werken als process operator. Is het niet zo, een veel groter probleem op scholen is dat kinderen die gewoon praktischer leren, praktischer vaardigheid willen leren, dat die doodgegooid worden met het theoretische onderwijs, terwijl ze veel beter een vak zouden kunnen leren?

De heer Heijkoop: Ja, voorzitter, ik vind het een hele mooie en terecht vraag van de heer Portier. En het gaat er ook niet om dat iedereen theoretisch geschoold moet worden. Helemaal niet zelfs. Het gaat erom dat talenten van kinderen ontwikkeld worden. En het ene kind heeft een talent voor meer een praktisch beroep en een ander kind meer voor een theoretisch beroep. En overigens, ik heb redelijk recent een huis laten bouwen en de metselaar verdient beter dan een communicatiemedewerker bij de

gemeente. Dus het is echt niet gezegd dat het ene... We moeten daar ook niet hiërarchisch naar kijken, het gaat om talenten. Talenten bij kinderen, talenten bij jongeren. Dat je die ontwikkelt en dat leidt tot verschillende uitkomsten.

De voorzitter: Dank, dan ga ik naar mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Ja, voorzitter, ik weet niet of het het einde van het lange betoog van de heer Heijkoop is, maar wij hadden nog wat vragen staan. Ik heb gezegd, onduidelijk voor de VSP is of er een dubbeltelling zin in het Dordtse Leerprogramma en daarnaast de reservering van Dordrecht voor 27,4 miljoen. Ook Rijkssubsidie wordt verstrekt van die zes à zeven miljoen. We hebben ook gevraagd of er een deel gereserveerd zou kunnen worden voor de oudere doelgroep. En dan heb ik het niet alleen over zestig, zeventig, tachtig en negentig. Maar we hebben hier ook leeftijden van veertig, 45 plus. Denk bijvoorbeeld ook op de arbeidsmarkt. We hebben een Onderwijsvisie, maar we zouden eigenlijk wat ons betreft zeker bij de agenda 2030 toch ook wel wat meer aandacht mogen besteden aan onze ouderen. Want ik heb af en toe wel een beetje het gevoel dat onze ouderen in Dordrecht een beetje al afgeschreven zijn en dat we dadelijk in verkiezingsperiode weer hard de barricade opgaan voor de ouderen. Hoe kijkt de wethouder daar tegenaan, voorzitter?

De voorzitter: Dat gaan we aan hem vragen.

De heer Heijkoop: Ja, voorzitter, als het gaat over de positie van de ouderen, waar mevrouw Stolk terecht vaak aandacht voor vraagt, dan is dat een heel duidelijk standpunt wat vanuit het college wordt onderschreven. Het belang van goede ouderenzorg, goede ondersteuning van ouderen, het tegengaan van eenzaamheid, het stimuleren van ontmoeting. Ook ouderen kunnen laten meedoen. Alleen in het kader van de agenda 2030 vinden wij dat vraagstuk niet opportuun. Dus wij... Als u zegt van, moeten we daar vanuit de gemeente aandacht voor hebben? Jazeker, altijd zou ik willen zetten. Niet alleen vanuit de agenda 2030. U heeft aan het begin van dit traject uitgangspunten meegegeven over het versterken van het verdienvermogen van de stad, in stenen en in mensen. En het investeren in de ondersteuning van ouderen, moeten we zeker werk van maken, maar niet in het kader van het verdienvermogen van de stad. Ik hoop dat u dat met mij eens bent. En waar het gaat over re-integratie en ondersteuning van mensen richting de arbeidsmarkt: ik ben het van harte met u eens dat we daar veel meer in zouden moeten kunnen investeren. Ik heb ook recent nog, begin deze week, een interview gegeven aan een landelijke krant over de ondersteuning aan mensen die nu langs de kant staan. Dat daar minstens eigenlijk anderhalf miljard vanuit het Rijk extra beschikbaar zou moeten worden gesteld. Want ik ben het met u eens dat het eigenlijk onverteerbaar is dat wij heel veel mensen die nu nog aan de kant staan onvoldoende kunnen helpen aan werk, omdat gewoon echt het geld ontbreekt. Maar ook daarvoor geldt, dat het in het kader van de agenda 2030 niet direct opportuun is. Waarbij natuurlijk wel een deel zit in het programma waarbij we jongvolwassenen ook willen ondersteunen richting een kansrijke toekomst. Dus uw punt: terecht. Maar in het kader van de agenda 2030 hebben wij eigenlijk ook al vanuit uw raad en de '...' heeft meegegeven daar geen invulling aan gegeven.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, ik vind dat heel teleurstellend om te horen. De 390 miljoen van de Eneco-gelden wilden zeggen dat nou ja, de grootst groeiende groep hier in Dordrecht dus niet meeprofiteert van de Eneco-gelden. Zeer teleurstellend. Maar ja, weet je, daar kunnen we nu verder niet zo veel meer aan doen. En hopelijk kunnen wij bij de verschillende businesscases daar nog wel invulling aan gaan geven. Maar dan blijft er toch nog een vraag staan, over de dubbeltelling.

De heer Heijkoop: Ja, voorzitter, waar het gaat... Nog even over het punt van zojuist. U heeft als raad de kaders meegegeven voor de agenda 2030. En daarbinnen heeft het college voorstellen uitgewerkt. Dus ik wil dat wel... Dat hebben we echt met elkaar in het collectief gedaan. En ik begrijp uw teleurstelling dat de ouderen daar niet in beeld zijn, want u heeft helemaal in het begin van het traject ook al dat punt gemaakt. Maar dat is wel een kader dat we met elkaar hebben afgesproken. Er is geen sprake van dubbeltellingen. Net in het debat met de VVD over de motie ging het ook over het feit dat als er aanvullende middelen zijn vanuit het Rijk, dat we dan de keuze maken om de inzet vanuit het Dordtse Leerprogramma bij te stellen. Dat zijn in die zin op onderdelen communicerende vaten. Dat is in ieder geval wat de motie van de VVD behelst. Samen ook met uw partij en enkele andere partijen. En daarmee voorkom je inderdaad ook dat je stapeling van budgetten krijgt, want dat achten we niet nodig. We hebben een inhoudelijk programma, dat moet uitgevoerd worden. En daar staat een bepaalde financiering tegenover. En als die afdoende is, is die afdoende.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, nog één opmerking...

De voorzitter: Ja, gaat uw gang, tot slot.

Mevrouw Stolk: ... en dat is de laatste voor vanavond. Ik vind het zeer teleurstellend, nogmaals, dat de ouderen en nogmaals, minimaal veertig plus, niet meedoen voor het verdienenmodel voor de stad. Dat betekent in mijn ogen dat die gewoon afgeschreven zijn.

De heer Heijkoop: Ja, voorzitter, ik zou toch echt niet de ondersteuning van mensen richting werk laten afhangen van een Eneco-businesscase. Iedere gemeente is gehouden aan het aan het werk helpen van mensen die in de bijstand zitten en die soms ook moeilijk bemiddelbaar zijn naar de arbeidsmarkt, bijvoorbeeld vanuit een grotere afstand tot die arbeidsmarkt. Daar maken wij onverminderd werk van. Met de Drechtraad, waar een aantal van u ook zitting in neemt, hebben we daar de afgelopen jaren vaak en veelvuldig over gedebatteerd. We hebben in de Drechtsteden ook een effectieve arbeidsmarktbenadering. Dat doen we samen met sociale partners UWV en dergelijke. Daar blijven we onverminderd op inzetten. En het feit dat in het kader van de Eneco-businesscase is daar geen businesscase op gebouwd is, betekent zeker niet dat wij daar niet op inzetten. We zouden daar graag meer Rijksmiddelen voor beschikbaar krijgen, maar ook binnen de huidige middelen doen we het maximale.

De voorzitter: Goed, dank u wel. Volgens mij zijn we dan klaar met uw deel van de termijn. Dan gaan we door naar wethouder Van der Linden en die schijnt al aan de andere kant van de deur klaar te zitten. Daar is hij. Gaat uw gang.

De heer Van der Linden: Ja, dank u wel, voorzitter. Als ik het goed geteld heb, is er voor mij nog één motie over. En dat is de motie van GroenLinks.

De voorzitter: En dat betreft een amendement.

De heer Van der Linden: Het betreft een amendement, dank u. En het is eigenlijk gebaseerd op de vraag die mevrouw Benschop ook al aan collega Burggraaf stelde. Is vijf miljoen voor verduurzaming niet wat weinig? Nou, dat is uiteindelijk natuurlijk gewoon een politiek oordeel. Voor vijf miljoen kun je minder doen dan voor twintig miljoen. Enzovoorts. Maar als ik kijk naar het hele pakket, dan ben ik blij dat we veel kunnen doen om het verdienvermogen van de stad te vergroten. En dan gaat het om alles wat we inzetten op sociaal, maar ook wat we in het fysieke domein besteden. En daar past ook de negen miljoen voor onze panden bij en de vijf miljoen voor het verduurzamen van de energievoorziening. Laat onverlet dat we natuurlijk ook nog heel veel andere opgaves hebben, waar een element van verduurzaming bij zit. En als je goed kijkt naar de formuleringen in in ieder geval een deel van de andere businesscases zit dat er ook in. Als je grootschalig ingrijpt in de fysieke infrastructuur van de stad, spoorzone, Dordtwijk, ook binnenstad, dan geeft het alle kansen om juist ook die verduurzaming kansen te geven. Dan denk ik vooral aan de portefeuille Mobiliteit. Wij subsidiëren geen elektrische auto's, wij subsidiëren ook geen fietsen, maar we kunnen alleen groeien en we kunnen alleen dat geld laten renderen op een goede manier als we erin slagen om die mobiliteitsmix in onze stad op een andere manier te laten functioneren. Anders loopt de hele stad sowieso vast als je tienduizend extra huizen neerzet waar allemaal mensen gaan wonen die ook vaak heen er weer willen. Dus eigenlijk zie ik daar vooral veel combinatiekansen. Die vijf miljoen, die gebruiken we om een aantal projecten op te pakken die ook misschien op een andere manier wel opgepakt zouden kunnen worden, maar waarvan wij denken: als wij dat doen, dan vergroten we het verdienvermogen van de stad en beantwoorden we ook aan de ambities, voor een deel althans, die we onszelf hebben gesteld in onder andere de RES. Ik denk een geluid te horen?

De voorzitter: De heer Polat, gaat uw gang.

De heer Polat: Voorzitter, de wethouder zegt van, maar we hebben gewoonweg in die '...offensief drie lijnen, daar kunnen wij gewoonweg energieleverantie in de stad kunnen we daarmee verbeteren. Maar als we dan gewoonweg kijken, als we gewoonweg meer geld zouden investeren, hoe, zoals bijvoorbeeld wat GroenLinks voorstelt, of wat wij voorstellen, negen miljoen van die gemeentelijk vastgoed schuiven naar zonoffensief, dan gaan we toch daarmee nog meer impact realiseren? Dan kunnen we toch energiearmoede, waar u het over heeft, kunnen we dat dan toch verhelpen in de stad? Of zie ik het verkeerd?

De heer Van der Linden: Ja, dank. Nou, op het nut en de onderbouwing van de negen miljoen heeft collega Burggraaf al gewezen. Die onderschrijf ik. En energiearmoede, hebben we natuurlijk iets anders voor. Dat is ook niet zozeer bedoeld... Daar hebben we een fonds voor in het leven geroepen, zijn we aan het doen. Eén miljoen revolverend fonds voor huiseigenaren met een kleine beurs. Ons doel is niet om dat te laten

renderen op de manier waarop we dit geld inzetten. Het verdienvermogen van de stad als zodanig zal daar niet substantieel door veranderen. Wat we wel doen is daarmee mensen helpen die een dak onder hun hoofd hebben en zeggen ja, eigenlijk woon ik heel prima, maar ik merk dat alle kansen op verduurzaming aan mij voorbijgaan. Ik ben net niet in staat om die landelijke regelingen, om daar aanspraak op te maken. Ik ben heel blij dat ze daarvoor een miljoen ter beschikking hebben gesteld en ik heb voldoende geluid in de raad opgevangen bij de behandeling van het voorstel om te snappen dat iedereen hoopt dat het geld snel uitgeput zal zijn en dat we dan onszelf zeker de vraag moeten stellen: moeten we niet nog een keer een budget ter beschikking stellen aan dat geld? En natuurlijk is het zo, wat ik net ook al zei, als je in plaats van vijf miljoen meer geld beschikbaar stelt, kun je natuurlijk meer projecten oppakken. Dat is waar. Maar de hele mix van het voorstel is er juist op gebaseerd om het verdienvermogen van de stad te versterken en dat te doen door op heel veel gebieden te investeren. En daar...

De voorzitter: Mijnheer Polat?

De heer Polat: Verdienvermogen van de stad verbeteren, dat is natuurlijk... Dit is ook een van de manieren om mensen te helpen in de stad, omdat ze gewoonweg op die manier beter hun huishoudens kunnen vormgeven. Want minder geld naar energie kost natuurlijk meer uitgeven in de stad. Dus meer geld in dat potje, dat is gewoon... Levert meer op.

De heer Van der Linden: Zeker. Maar daar heb ik net al het een en ander over gezegd. We hebben dat miljoen klaar staan. En ik hoop dat het binnen een paar maanden op is. Ik denk niet dat het zo snel zal gaan. Maar als dat op is, dan moeten we ons de vraag stellen: hebben we niet meer nodig? Dat kan. Maar goed...

De heer Polat: Voorzitter, hebben we het over die een miljoen, of hebben wij over meer geld?

De heer Van der Linden: Dat kan ik nu niet voorspellen. Kijk, even één stapje terug. Verduurzamingsopgave, daar zit behoorlijk wat geld omheen vanuit landelijke regelingen. En we zien dat heel veel mensen met een beetje eigen geld er ook prima in slagen om van dat beetje eigen geld, dat ze combineren met een ondersteuning, een lening, een subsidie, waardoor ze in staat zijn geweest de afgelopen jaren om zonnepanelen op hun dak te leggen, isolatiemaatregelen ze nemen, soms ook een elektrische auto aan te schaffen met belastingtechnische voordelen. Ben ik allemaal erg blij mee. Maar wat ik constateer is dat de verduurzaming niet alleen een technische opgave is en een maatschappelijke opgave, maar eigenlijk gewoon een sociale opgave. En daar is dat miljoen voor bedoeld. Waar we het nu dus niet over hebben.

Mevrouw Van Benschop: Voorzitter?

De voorzitter: Ik ga nu eerst naar mijnheer Portier.

De heer Portier: Ja, voorzitter, ziet u toch niet een hele grote mismatch tussen de negen miljoen die we gebruiken om enkele tientallen gemeentelijke panden te verduurzamen

en de vijf miljoen die we voor de totale rest van de stad over hebben? Heeft u een inzicht in welk percentage energieverbruik van het eiland van Dordrecht uitgespaard wordt als we deze gemeentelijke panden hebben verduurzaamd en hoe zich dat verhoudt tot de rest van het energieverbruik in de stad?

De heer Van der Linden: Ik heb geen feiten in mijn hoofd van de energetische besparingen of de energetische opbrengsten die dat oplevert. Ik heb wel begrepen dat je daarmee die panden zelf, nou ja, toekomstvast maakt. En dat lijkt me in het kader van goed voorbeeldgedrag heel waardevol. In de businesscase achter de vijf miljoen vindt u een aantal lijnen die we kunnen uitwerken, die we ook gaan uitwerken. En elke lijn heeft weer een wat ander rendement. Maar daarmee kunnen we wel een heel groot deel van de energiebesparing, of van de verduurzaming van de energieproductie die we onszelf ten doel hebben gesteld op gang brengen. En dat lijkt mij een heel mooi resultaat.

De voorzitter: Dank. Dan was er nog een interruptie van mevrouw Van Benschop.

Mevrouw Van Benschop: Ja, ik hoor vooral heel erg veel over het in die zin verduurzamen, over energiebesparing en andere vorm van energie bij particulieren of bij gemeentelijk vastgoed. Wat zo jammer is, is dat we... Ik lees ook in het voorstel, even kijken hoor, door het ontstaan van de verkoop van de Eneco-aandelen op een ambitieuze en verantwoorde manier te reserveren voor investeringen in de stad. En deze middelen bieden ons een unieke kans om de kwaliteit van de stad en het welzijn van Dordtenaren een enorme en blijvende impuls te geven. Nou, dan komt er nog een heleboel tekst. En dat gaat natuurlijk niet alleen maar over deze vorm van energiebesparing. Dat gaat over veel meer. En ik begrijp wat de wethouder zegt, dat er in meerdere programma's een reservering wordt gemaakt voor duurzaamheid, of dat dat betrokken wordt. Vind ik ook hartstikke fijn. En ik denk ook helemaal niet dat het slecht is, dat zonne-energieverhaal, dat daar ook op geïnvesteerd wordt. Maar is de wethouder het dan wel met ons eens dat als je het hebt over dit soort investeringen, dat je weet dat er hele grote opgaves op je afkomen als het gaat over duurzame mobiliteit, energiebesparing, klimaatadaptatie en milieu, dat je dit soort gelden nu hebt en daar gewoon geen reservering voor maakt. Terwijl je weet dat je ze uit gaat geven, uiteindelijk.

De heer Van der Linden: Stelt u een vraag over de verdeling, of stelt u de vraag of we niet een element missen? Want...

Mevrouw Van Benschop: Ik stel de vraag inderdaad niet per se over de verdeling, dat gesprek is wel een beetje geweest. Maar er is nog een reservedeel over, zeg maar. Ik denk dat je zou moeten zeggen: dat geld gaan we uiteindelijk een keer nodig hebben voor deze verduurzamingsopgave. Waarom nemen we dat nu niet op?

De heer Van der Linden: Ik denk dat die afweging ook aan u is uiteindelijk, maar volgens mij is in de voorbereidende debatten onder andere gezegd, we moeten niet alles in één keer reserveren of bestemmen. Kijk, als ik kijk naar wat je met die 140 miljoen spoorzone plus die ruim veertig miljoen binnenstad en met die vijftig miljoen Dordwijkzone kan doen, want dat zijn de meest fysiek bestede budgetten, denk ik, daar

kun je heel veel ander geld mee aantrekken. En daar kun je dus heel veel investeringen mee doen in dat ruimtelijke domein van de stad. Waarmee je echt fundamentele keuze kan maken over hoe je de stad bereikbaar houdt en ook hoe je die duizenden huizen die we gaan bouwen, ja, die worden niet meer op gas aangesloten en die zullen vanaf het begin een duurzame energiekant krijgen en een energiezuinig profiel. Dat kan niet anders. Dus ik denk dat we daarmee juist heel veel dubbelslagen slaan. Het enige waarvan, en als ik u goed begrijp, vindt u eigenlijk dat we misschien een paar aspecten missen? Althans, wat wat weinig benadrukken. Kijk, als je het hebt over het fysieke domein, daar gaat heel veel in gebeuren. Die vijf miljoen, die gaan we besteden aan zonprojecten. Nou, zon is een bekend concept. Doen we al heel veel aan, daar kan nog veel meer aan gebeuren. Moet ook gebeuren. U heeft in de RES ook wel gezien dat we ook op een aantal andere innovatieve kanten van de verduurzaming nog wat meer willen doen. Denk dan aan waterstof, denk aan Theo en Thea, denk aan misschien nog weer andere technieken. Nou, daar hebben we de arbeidsmarkt wat bij nodig. Daar hebben we ook bijvoorbeeld de duurzaamheidsfabriek bij nodig. Nou, daar zit geen substantieel investeringsbedrag omheen op dit moment. We kunnen binnen die vijf miljoen wel zoeken naar manieren om dat te stimuleren. Dat ben ik met u eens.

De voorzitter: Volgens mij hebben we daarmee uw termijn gehad. Waarvoor dank. En dan gaan we tot slot over naar wethouder Stam. Er zijn geen moties en amendementen meer voor hem, maar hij had wel een vraag of een opmerking waar hij kort op wilde reageren. En daar is hij al. Wethouder Stam.

De heer Stam: Ja, dank u wel, voorzitter. Zoals u aangeeft, geen moties die ik moet voorzien van commentaar of oordeel. Er is echter een vraag gesteld over de Dordwijkzone en hoe sport daarin verwerkt zit. Ik kan u vertellen dat, binnen die Dordwijkzone en de middelen, de onderdelen die zijn genoemd door de VSP, geen onderdeel uitmaken van die Dordwijkzonemiddelen. Er is een separaat Sportparkprogramma opgesteld waarin accommodatiebeheer en het faciliteren van sport is opgenomen. En dat is nu een conceptvorm. Die opgesteld is. Eén keer in het college geweest en er is nog geen consensus over. Die is nu bijgesteld en ja, dat is eigenlijk hoe de sport nu eigenlijk erin zit.

Mevrouw Stolk: Voorzitter?

De voorzitter: Ja, zeker. Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Dus eigenlijk ligt de Sportparkenvisie zoals u zegt op de collegetafel met een ongedekte cheque. Terwijl wij 390 miljoen aan Eneco-middelen hebben en daar is niet één euro voor sport bij?

De heer Stam: Ik weet niet of ik gelijk zo ver moet gaan. U heeft een aantal kaders opgesteld in het kader van de groeiagenda 2030 en Eneco-middelen. En het Sportparkenprogramma is meegenomen. De eerste ronde, zeg maar, van die besteding van die Eneco-middelen, alleen dat is echter op basis van die kaders is hij eruit verdwenen. Dus nu ligt er een concept-Sportparkenprogramma waar nog geen dekking voor is.

Mevrouw ...: Voorzitter?

De voorzitter: Ja, mevrouw Stolk was nog bezig. Gaat uw gang.

Mevrouw Stolk: Ja, aanvullende vraag daarop. Volgens mij is de raad kaderstellend en controlerend en heeft ook het budgetrecht. Waarvoor hebben wij dan die conceptvisie nog niet op ons bordje gekregen? En ik heb het net al in de woordvoering gezegd. We missen sport, we missen ouderen. En wij zouden het juist mooi hebben gezien als je die Sportparkenvisie integraal mee had genomen in alles wat wij in de stad nu gaan doen. Er ligt een heel mooi, hoe zeg je dat, kader voor 2030, met de Eneco-gelden. En waarvoor zijn we dan de sport hierin vergeten? We hebben het over jeugd, we hebben het over onderwijs. En dan is sport, vinden wij, ook een belangrijke factor daarin. Om juist daar middelen voor beschikbaar te stellen. Omdat we allemaal weten dat sport goed is voor je gezondheid, goed voor je lijf, voor je geest, en noem alles maar op. Hoe kan het dan dat wij die Sportparkenvisie nog niet op onze tafel hebben? Want volgens mij zijn wij degenen die dan aan gaan geven of wij daar eventueel budget aan gaan hangen.

De heer Stam: Ja, voorzitter, inhoudelijk ben ik het met u eens, dat sport ook heel belangrijk is voor een stad. Ik heb net aangegeven dat er een aantal kaders zijn vastgesteld waardoor die niet mee is gegaan in de besteding van de Eneco-middelen. Ten tweede ligt de conceptversie nog de tafel van het college. U vraagt mij nu: waarom deel je die niet met de gemeenteraad? Wij hebben natuurlijk een proces afgesproken dat wij als college voorstellen doen vanuit het college. En dan moet ik even kijken of de regels dat toelaten of ik u die visie mag delen als raad als hoofdorgaan binnen deze gemeente.

Mevrouw Van Benschop: Voorzitter?

De voorzitter: Het is in principe gebruikelijk dat dit soort stukken eerst door het college worden vastgesteld en dan doorgezonden naar de raad.

Mevrouw Van Benschop: Voorzitter?

De voorzitter: Mevrouw Van Benschop.

Mevrouw Van Benschop: Begrijp ik nou goed dat als wij dus nu eigenlijk gewoon een amendement in zouden dienen waarbij we vragen om geld voor de sportparken, voor het programma, dat er gewoon een Sportparkenprogramma ligt waar we eindelijk mee vooruit kunnen?

De heer Stam: Sorry, ik heb uw vraag niet goed gehoord. U zegt?

Mevrouw Van Benschop: Nou ja, de vraag is of het dus inderdaad nu blijft hangen, dat Sportparkenprogramma, op geld, omdat het niet mee is genomen in de businesscase van de Dordwijkzone. Dus als wij het er nu in zouden amenderen, zorgen dat er geld komt, kunnen we dan eindelijk vooruit met dat Sportparkenprogramma?

De heer Stam: Ja, dat is een beetje eigenlijk de omgedraaide wereld. Er ligt nu een conceptversie. Die moet via het college aangeleverd worden. Nou ja, mocht dat lang duren, dan bent u natuurlijk altijd vrij om via moties of amendementen, om om dat Sportparkenprogramma te vragen.

Mevrouw Van Benschop: Oké, dank u wel.

Mevrouw Stolk: Voorzitter?

De voorzitter: Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Mag ik de wethouder een gewetensvraag stellen? Is er geld nodig voor sport? Want als dat zo is, dan ben ik wel bereid om met een aantal collega's hier in de raad alsnog een amendement in elkaar te flansen, om alsnog geld te reserveren voor die Sportparkenvisie.

De heer Stam: Ja, voorzitter, er wordt nu een beroep gedaan op mijn geweten. Het is natuurlijk heel lastig debatteren over een stuk wat niet bekend is bij de gemeenteraad. Ik kan alleen zeggen dat die Sportparkenvisie wel verzoekt om middelen om een aantal zaken uit te voeren, ja.

De heer Portier: Voorzitter?

De voorzitter: Mijnheer Portier.

De heer Portier: Onderstreept deze hele discussie niet dat het nu al te vroeg is om te gaan praten over de verdeling van de Eneco-gelden?

De voorzitter: Goed, de vraag is even vanuit welke route je dit aanvliegt natuurlijk.

Mevrouw Stolk: Nou, voorzitter.

De voorzitter: Ja?

Mevrouw Stolk: Ja, laat ik het dan maar zo zeggen. Wij hebben als... Laat ik het even betrekken op de VSP alleen, want ik kan alleen voor onszelf praten. Wij hebben al heel vaak aangegeven dat er meer geld beschikbaar gesteld moet worden voor sport. En dan sport in het algemeen. Breedtesport en topsport. En ik vind het echt teleurstellend dat er nul komma nul euro aan geld beschikbaar wordt gesteld voor een wethouder Sport die zijn nek uitsteekt in heel Dordrecht op wat voor gebied dan ook. Hij heeft een portefeuille overgenomen, nou, dat is niet de makkelijkste portefeuille die hij heeft overgenomen. En dan gaat deze wethouder met nul centjes, en dan gebruik ik even de woorden van mijnheer Heijkoop, met nul centjes naar huis dadelijk. Ik vind dat echt droevig.

De voorzitter: Ja, maar volgens mij gaat het hier nu niet om de wethouder, maar het gaat hier om de verdeling van de Eneco-middelen.

Mevrouw ...: Voorzitter?

De voorzitter: En over de toekomst van de stad 2030. Dus ik stel voor dat we het wel een beetje bij het onderwerp houden en het niet al te persoonlijk maken.

De voorzitter: Nee, ik maak het niet persoonlijk. Maar dan houd ik het even gewoon, wat wij ervan vinden: ik vind het uitermate teleurstellen van dit college, laat ik het dan maar zo zeggen, dat er vanuit de 390 miljoen niets, maar dan ook niets voor sport gereserveerd is. En dan heb ik het ook nog niet over de ouderen, want dat vind ik nog dramatischer.

De voorzitter: Goed. Dat is een legitieme opvatting, zeg ik dan maar even. Volgens mij hebben we daar in ieder geval de bijdrage van de wethouder voor nu gehad. Ja, toch? Of niet? Dan kijk ik even rond of er behoefte is aan een tweede termijn.

Mevrouw Van Benschop: Ja, voorzitter. Maar ik wil ook graag even schorsen.

De voorzitter: Hoe lang wilt u schorsen, mevrouw Van Benschop.

Mevrouw Van Benschop: Tien minuten.

De voorzitter: Dan gaan we kwart over tien verder.

Mevrouw Van Benschop: Dank u.

De voorzitter: Mensen, er wordt geschorst tot half elf, want een aantal fracties wil een amendement maken en dat kost iets langer dan gepland. Dus geschorst tot half elf.

Schorsing

De voorzitter: Oké. Het aangekondigde amendement is klaar, dus dat betekent dat we weer verder kunnen gaan. Ik kijk even naar mevrouw Van Benschop en mevrouw Stolk, die het hebben voorbereid.

Mevrouw Van Benschop: Ja.

De voorzitter: Mevrouw Van Benschop, gaat uw gang.

Mevrouw Van Benschop: Nou ja, net eventjes op de valreep hebben we natuurlijk nog wat te horen gekregen over het Sportparkenprogramma wat nu vastligt. En dat er geen dekking voor is. En we hebben er even overleg over gehad en aangezien we echt al heel lang bezig zijn om überhaupt iets te krijgen en het nu lijkt stuk te lopen omdat er weer geen dekking is, hebben wij een amendement gemaakt waarbij we ja, de zinnen zijn niet helemaal perfect geworden, maar de vraag is in ieder geval, of de opdracht is, om het uitvoeren van het Sportparkenprogramma integraal mee te nemen in de uitwerking van de businesscase en de uitvoering van het programma Dordwijkzone. En daar zijn nu gereserveerde middelen voor. Dan kunnen wij ons voorstellen dat dat misschien niet genoeg gaat zijn, als je dit erbij moet doen, maar wij weten niet over wat voor bedragen

het gaat. En aangezien er eerder al is aangegeven dat het niet in beton gegoten is en dat er binnen programma's nog geschoven kan worden, dan horen we dat later. Maar we willen in ieder geval nou ja, nadat mevrouw Stolk daar goed over doorvroeg namens de VSP en wij daar ook onze vragen bij hadden, hebben we toch besloten om het op deze manier te doen om het in ieder geval nu te verankeren dat die uitvoering er gaat komen. Dus dan wil ik hem bij dezen indienen namens de SP, GroenLinks, Gewoon Dordt, PVV, VSP, D66, Fractie Jager en de PvdA. Sorry. Ja, de PvdA. Last, but not least.

De voorzitter: Het amendement wordt nu ingediend en nog even ondertekend door de heer Van Verk. Dan wordt hij in het systeem gezet en verspreid. En ik heb begrepen dat het college ook nog even wil schorsen, om het erover te hebben. Ja, dat is niet anders, dat is logisch als we nog amendementen gaan indienen tijdens de vergadering. Dat er ook nog even naar gekeken moet worden. Ja, lijkt me wel. Dat is amendement A10, en het heet Sport in Dordt. En het gaat over het toevoegen van het Sportprogramma in de Dordwijkzone. Dat komt ieder moment in het systeem. Dan gaan we nog even schorsen zodat het college ook even kan... En dan kunt u ook allemaal zelf even goed naar kijken. Ik kijk even of er verder nog behoefte is aan een tweede termijn van de raad. Behalve dit specifieke amendement.

De heer Van der Kruijff: Ik wel, voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Van der Kruijff, anderen nog? Dan inventariseer ik even en anders geef ik het woord aan mijnheer Van der Kruijff. Verder niet? Dus we beperken ons tot tweede termijn voor het CDA dan. Mijnheer Van der Kruijff, gaat uw gang.

De heer Van der Kruijff: Ja, voorzitter, even voor de duidelijkheid. En over sport krijgen we dan straks nog een derde termijn?

De voorzitter: Ja, ik stel voor dat we het dan alleen nog hebben over dat amendement inderdaad, voor zover nodig. Dus als u nog andere zaken heeft, dan zou ik dat nu doen. Dan kunnen we in de tussentijd de tijd efficiënt gebruiken voor het in het systeem zetten van het amendement. Gaat uw gang.

De heer Van der Kruijff: Ja, voorzitter, ik wil toch nog één tekst kwijt over de twee moties die voorliggen. Motie 11 en motie 12. Die gaan over 'Alle kinderen tellen mee' en de verrekening. We zijn in ieder geval blij te constateren dat er, nou, misschien op een enkeling na, geen enkele fractie is die de budgetten ter discussie stelt en dat we dit allemaal wel willen investeren. Al had mevrouw Koene natuurlijk nog wel opmerkingen over dat onderwijs uit bestaande budgetten allemaal dient te worden gefinancierd. Ben ik overigens met haar eens. Dat is ook zo. Dat is al jaren zo. Blijkt ook al jaren dat dat blijkbaar niet tot gevolg heeft dat op die scholen, die elf scholen, in die achterstandswijken de achterstand ingehaald wordt. Dus blijkbaar is er een extra impuls nodig. Wij zijn blij dat in ieder geval een grote meerderheid van de raad dat ook zo ziet. Motie 11, daar wil ik toch nog een ding over zeggen, van 'Alle kinderen tellen mee'. Ook het CDA vindt dat alle kinderen meetellen. En wij zouden ook best breder willen kijken. Maar dan vallen we eigenlijk over de laatste paar woorden in het dictum. Namelijk dat het moet uit hetzelfde budget. En als je dat uit hetzelfde budget gaat doen, betekent dat

dat je op die elf scholen die het het hardst nodig hebben, en dan zijn het niet de instituten, zeg ik tegen mevrouw Koene, voorzitter, maar dan zijn dat de kinderen op die scholen in die klassen met elkaar, om die te helpen, dat je daar... Dat wij daar niet op willen minderen. We zouden er best mee in kunnen stemmen, met deze motie, als motie 12 niet zou worden aangenomen. En dat wordt natuurlijk een beetje lastig stemmen, dat snap ik. Maar ik geef dat toch maar eens deze en gene ook in overweging. Als je motie 11 aanneemt, om dat uit hetzelfde budget te doen, om dan tegen motie 12 te stemmen, dat als er extra Rijksmiddelen komen, dat je die dan dus ter beschikking kunt stellen aan andere scholen dan die elf. Zodat je daar ook het verschil kunt maken. Breder dan deze raad blijkbaar in grote getalen wil. En dat wil ik in tweede termijn toch als overweging aan andere fracties meegeven. Dank u zeer.

De voorzitter: Dat is uiteraard uw goed recht om dat nog even toe te voegen op datgene wat u al had gezegd. Dan heb ik het gevoel...

De heer De Looze: Voorzitter?

De voorzitter: Ja? Mijnheer De Looze.

De heer De Looze: Ik heb dan wel een vraag aan het CDA, want wat gebeurt er dan? Gaan ze dan op het laatste moment hun stemkeuze aanpassen, of hoe gaat dat praktisch, zeg maar?

De heer Van der Kruijff: Nou, voorzitter, laat ik zeggen. Wij gaan, in eerste instantie stemmen we tegen motie 11, want ik neem aan dat die als eerste in stemming komt. Daar kan ik ook niks aan doen.

De voorzitter: Ja, ze zijn in principe niet conflicterend, dus ze gaan gewoon in volgorde van indiening inderdaad.

De heer Van der Kruijff: Dus dan zullen wij tegen motie 11 stemmen. En als de meerderheid dat ook doet, zullen wij voor motie 12 stemmen. En als de meerderheid dat niet doet, zullen wij tegen motie 12 stemmen. Vat u hem nog? Goed zo.

De voorzitter: Dank u. Dank voor deze toelichting. Dat is eigenlijk al een soort verkapte stemverklaring. Volgens mij staat inmiddels amendement A10 in het systeem. Sport in Dordt. Ik begreep dus dat er behoefte is bij het college om even ruggenspraak te houden. Zullen we daar kort de tijd voor nemen? Ik kijk even naar de wethouder. Want het is ook een heel kort amendement. Vijf minuutjes? Dus dan gaan we om zeven over half elf verder met dit onderwerp. Vergadering is geschorst.

Schorsing

De voorzitter: Neemt u uw plaatsen weer in alstublieft. De vergadering is heropend. Het woord is aan de raad. Zeg ik dan maar even. Want we zouden het nog hebben met elkaar over het ingediende amendement. Is er nog behoefte vanuit de raad, om het

daarover te hebben? Ja? Ga ik iedereen even langs? Kijk even naar Beter voor Dordt voor een reactie op het laatst ingediende amendement? Mevrouw Nijhof, gaat uw gang.

Mevrouw Nijhof: Voorzitter. Nou, wij zullen dit amendement niet steunen en wel om de volgende redenen. Dat is dat wij over de andere middelen in het programma hebben wij heel kritisch gediscussieerd binnen de commissies. Daar is ook gesproken over het niet hebben, of het onvoldoende hebben van een businesscase die hieronder lag bijvoorbeeld. En we zien aan dit voorstel dat er rondom, nou ja, goed, het plan, het amendement dat nu voorligt, geen businesscase aan ten grondslag ligt, geen visie aan ten grondslag ligt. Die gaat nog komen. Dus wij kunnen niet instemmen met dit amendement. En we zouden het ook zeer onzorgvuldig vinden. En we vinden het eigenlijk onzorgvuldig van de oppositie, dat ze dit op deze manier doen.

De heer Portier: Voorzitter?

Mevrouw ...: Voorzitter?

De voorzitter: Die laatste zin, daar vermoedde ik al dat er wat reactie op zou komen. Als eerste was de heer Portier. Gaat uw gang.

De heer Portier: Voorzitter, helemaal bij het begin van de discussie over de agenda 2030 was de vraag aan het college van: hoe wordt bepaald welke zeven programma's er komen? Wat voor keuze krijgt de raad daarin? Dat was ons niet gegund geweest. Het college heeft gezegd: dit zijn de zeven zaken. Daarin is de sport vergeten. Dat is de reden dat er geen businesscase is. Dat is dus niet te wijten aan de oppositie. De oppositie probeert alleen recht te zetten dat sport helemaal vergeten is in de agenda 2030. En vandaar dit amendement.

De voorzitter: Mevrouw Nijhof?

Mevrouw ...: Voorzitter?

De voorzitter: Mevrouw Nijhof kan eerst even reageren.

Mevrouw ...: Oh, pardon.

Mevrouw Nijhof: Volgens mij hebben we als raad besloten dat we deze zeven programma's zouden steunen. En er zitten wel degelijk onderdelen van sport in. Dus wat hier nu gebeurt, is dat er een element nu wordt ingebracht, wat in principe helemaal niet goed uitbediscussieerd is en nou ja, goed, wij vinden dit in ieder geval onzorgvuldig. Wij gaan hier niet mee instemmen.

De voorzitter: Oké, dank u wel.

Mevrouw ...: Voorzitter?

De heer ...: Voorzitter?

De voorzitter: Ja, even niet allemaal tegelijk. Mevrouw Stolk had ik het woord beloofd. Gaat uw gang.

Mevrouw Stolk: Ja, voorzitter, dan denk ik dat heel Beter voor Dordt niet in gaat stemmen met de agenda 2030. Want bij geen enkel programma zit er namelijk een uitgewerkte businesscase bij. Dus ik zou toch graag een reflectie van u willen hebben, waarom u niet met deze reservering akkoord gaat?

Mevrouw ...: Mevrouw Stolk, ik vind deze discussie die u nu met mij begint heel apart. Want we hebben net over de andere onderdelen gediscussieerd, zeg maar. We hebben over het onderwijsstukje gediscussieerd. Nou, daar is wel degelijk ook door heel veel mensen hier gezegd dat daar duidelijk wel een businesscase onder ligt hè? Dus dat daar wel beargumenteerd wordt waarom er in dit programma zo veel geld naartoe moet gaan. Dus ja, ik vind eigenlijk dat argument dat u nu noemt, vind ik niet kloppen.

Mevrouw Stolk: Voorzitter?

De voorzitter: Mevrouw Stolk, tot slot.

Mevrouw Stolk: Nog één reflectie hierop?

De voorzitter: Als ik het zo hoor, dan gaat u elkaar niet helemaal overtuigen.

Mevrouw Stolk: Nee, dat hoeft ook niet, dat hoeft ook niet. Laat maar dan heel duidelijk zijn dat Beter voor Dordt tegen de sport gaat stemmen in Dordrecht. En ja, boe... Jullie mogen ook stampen, dat mag ook. Dat is allemaal toegestaan in deze raadzaal.

De voorzitter: Nee hoor, mevrouw Stolk, gaat u even...

Mevrouw Stolk: Nee, het is voor mij onbegrijpelijk. Er zijn heel veel businesscases en als we dan ook naar de spoorzone kijken, daar heb ik ook aangegeven: daar wordt 140 miljoen voor vrijgemaakt uit de Eneco-gelden en vier keer zo veel moeten we aan externe middelen binnen zien te halen.

Mevrouw ...: Voorzitter?

Mevrouw Stolk: Wat heel, heel erg risicovol is. En dan zegt Beter voor Dordt: we gaan nu geen geld reserveren voor sport bij de Dordwijkzone.

Mevrouw ...: Onbegrijpelijk.

Mevrouw ...: Voorzitter?

De voorzitter: Mevrouw Nijhof, tot slot.

Mevrouw Nijhof: U heeft zojuist de wethouder zelf gehoord, die zei dat de visie nog besproken gaat worden, de Sportparkenvisie, in het college. En volgens mij zouden wij de zaak hier zorgvuldig aanpakken. En vervolgens zullen wij als raad daar een oordeel

over vellen. En als daar geld mee gemoeid is, zullen wij daar een oordeel over vellen. Dus wat dat betreft, ja, dit is veel te vroeg gereageerd.

Mevrouw Stolk: Voorzitter?

De voorzitter: Nee.

Mevrouw Stolk: Nog één keer? Eén, één?

De voorzitter: Nee, nee, nee, nee, nee, u heeft het al drie keer, vier keer gedaan. En er gaat toch geen verandering in komen. Mijnheer Van Verk nog.

De heer Van Verk: Voorzitter, ik vraag me af hoe lang Beter voor Dordt heeft lopen zoeken naar dit argument. Het argument wat namelijk geen steek houdt. We hebben net geconstateerd dat er nog een Binnenstadvisie moet komen. Dat daar nog businesscases voor moeten komen. Dus in exact dezelfde omstandigheid zitten als de Sportparkenvisie. Maar daar '...' we wel veertig miljoen voor. Dus ik begrijp niet hoe u erbij komt, dat dit onderdeel, wat we nu willen toevoegen aan de Dordwijkzone, waar de sportparken voor een belangrijk deel liggen, dat u zegt van ja, we hebben geen visie, we hebben geen businesscase. Nee. Die ligt nota bene wel klaar. En bij de andere heb ik u dat niet horen roepen.

Mevrouw Nijhof: Voorzitter?

De voorzitter: Ja, mevrouw Nijhof.

Mevrouw Nijhof: Ik ga toch in herhaling vallen. De wethouder is heel duidelijk geweest. Er ligt een conceptvisie. Die moet nog besproken worden in het college. Vervolgens gaan wij daarover oordelen als raad. Dat is de gebruikelijke gang van zaken. Dus dat is mijn antwoord in deze. En natuurlijk is Beter voor Dordt wel sport minded, maar wij willen graag de zaken zorgvuldig aanpakken.

Mevrouw Van Benschop: Voorzitter?

De voorzitter: Mevrouw Van Benschop.

Mevrouw Van Benschop: Ja, ik vind het eigenlijk gewoon niet passend dat Beter voor Dordt hier zegt dat het onzorgvuldig is. We hebben zo veel avonden gesproken over überhaupt een Sportparkenvisie, Sportparkenprogramma. Ik denk dat er meer gesproken is over dat hele Sportparkenprogramma, dan over een groot deel van wat we nu net voorgelegd hebben gekregen. En los daarvan, los daarvan wil ik u eraan helpen herinneren dat wij met elkaar hebben afgesproken dat dit programma's zijn die niet in beton gegoten zijn. Dat hier nog ruimte zit om te schuiven wanneer nodig, als er geld overblijft, vloeit het terug. Als er geld bij moet, kan dat uit andere programma's komen. Dus om nu te zeggen, dat dit onzorgvuldig is omdat er geen uitgewerkte businesscase onder ligt, dat is... Daarmee haalt u het hele voorstel onderuit. We vragen alleen om dit mee te nemen in de uitwerking van het Dordtwijkprogramma. Er wordt niet gezegd hoeveel geld ervoor nodig is, want dat weten we inderdaad niet. We hebben niet gezegd,

we stemmen op voorhand in met een Sportparkenprogramma. We zeggen alleen: neem het mee in deze uitwerking.

Mevrouw ...: Voorzitter? U zegt zelf dat het niet in beton gegoten is. Nou, dan hoeft u dit amendement helemaal niet in te dienen, wat ons betreft. Daarnaast is het zo dat ik bedoel met zorgvuldigheid, dat wij, en u hoort de wethouder zelf, er ligt die conceptvisie en er gaat straks gesproken worden over de uitwerking daarvan en ook het geld wat erbij hoort. Dus wat dat betreft, ja, goed, als u het hebt over onzorgvuldigheid, vinden wij het onzorgvuldig dat hij op dit moment, eigenlijk op het allerlaatste moment, dit nu inbrengt.

De voorzitter: Oké. Ik denk dat hier voldoende nu met de fractie Beter voor Dordt over is gewisseld. Dan gaan we naar de visie van de VVD. Mijnheer Merx.

De heer Merx: Ja, dank u wel, voorzitter. Nou ja, we hebben kennisgenomen van dit amendement en sport zoals, ik denk ieder raadslid, staat hoog op de agenda. Echter, aan het begin van het proces hebben we een aantal thema's vastgesteld waarop we renderen gaan, renderend, sorry, gaan investeren. En iedereen heeft de kans gehad om sport als zodanig aan die agenda toe te voegen met een verhaal. Dat is heel goed voor het renderend investeren van deze stad. Dat hebben wij niet gedaan. En dat heeft ook niemand gedaan. En dan nu op het laatste moment dit er even in te fietsen. Dan denk ik van ja, laten we eerst even afwachten wat er uit het college komt. Laten we daar eens zorgvuldig met zijn allen naar kijken. En dan kijken of we daar de middelen voor kunnen vinden ergens. En dat lijkt mij nu de juiste gang van zaken. Ik heb weinig behoefte om om kwart voor elf 's avonds op een amendement, met veel respect overigens, dat u dat nog zo snel voor elkaar gekregen heeft, nu daar nou ja, heel snel op te beslissen. Dit is niet de laatste raadsvergadering. Er volgen nog een aantal, dus we krijgen nog genoeg gelegenheid om met elkaar over dit thema te spreken. En dan met elkaar te gaan zoeken: waar gaan we de middelen vandaan halen die nodig zijn om sport die plek te geven, die accommodatie te geven, die ze nodig heeft. Dus om die reden zullen wij op dit moment niet instemmen met dit amendement.

De voorzitter: Dank. Dan gaan we naar de CDA-fractie, mijnheer Van der Kruijff.

De heer Van der Kruijff: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, wel een bijzondere wending, zo opeens. Laat ik beginnen met dat wij de Dordwijkzone een belangrijk investeringsprogramma vinden. En daar wordt vijftig miljoen voor gereserveerd voor een groenblauwe zone daar, met recreatie en verblijfsmogelijkheden en sport erin. Stel nou dat het Sportparkenprogramma tien miljoen zou kosten, dan haal je daar gewoon twintig procent van het budget af van je doelstelling voor een groenblauwe zone. Dat wil het CDA niet. Het CDA heeft een veel beter plan. Laten wij gewoon die vijftig miljoen voor de Dordwijkzone gewoon de vijftig miljoen voor de Dordwijkzone houden. Zoals we met zijn allen, op vele manieren ook... We hebben er niet eens over gepraat vanavond en het ter discussie gesteld. Het was een no brainer blijkbaar, voor iedereen. En de suggestie die in de raad gewekt is, daar ben ik mijnheer Stam niet zo dankbaar voor, is alsof er een budgetprobleem zou zijn voor de Sportparkenvisie. Voorzitter, we hebben eind vorig jaar, of dit jaar, achttien miljoen in de algemene reserve gestort, omdat we

geld over hadden van vorig jaar. En daarvan is gezegd: dat gaan we nu niet bestemmen, dat houden we beschikbaar voor toekomstige investeringen. Ik kan me toch niet voorstellen dat het Sportparkenprogramma, en ik weet het oprecht niet, want er moet nog een visie en een programma komen, meer gaat kosten dan achttien miljoen euro. Het geld is er gewoon. Het hoeft alleen niet uit de Eneco-middelen, we hebben het gewoon in een ander potje zitten. Dus het hele amendement is niet nodig. En het CDA is meer dan bereid om geld beschikbaar te stellen voor een goed programma voor sportparken, gebaseerd op een goede sportvisie. We hebben daar geloof ik de afgelopen jaren ongeveer elke Algemene Beschouwing vragen over gevraagd, moties ingediend en weet ik wat al niet meer. Dan is het natuurlijk treurig genoeg dat het er nog steeds niet ligt. Maar als het er dan ligt, dan zullen we op basis daarvan beslissen. En dan zijn we zeer bereid vanuit de algemene reserve, van de middelen die we gewoon hebben, gelden beschikbaar te stellen die daarvoor nodig zijn. Natuurlijk wel beoordelend wat er dan voorligt, maar dat begrijpt u allemaal wel.

De heer Van Verk: Voorzitter?

De heer Van der Kruijff: Dan nog, de conclusie lijkt me helden. Wij zullen tegen dit amendement stemmen.

De voorzitter: Dank u zeer. Dan is er nog een interruptie van mijnheer Van Verk.

De heer Van Verk: Ja, voorzitter, ik hoor de heer Van der Kruijff een warm pleidooi houden voor de groenblauwe zone van de Dordwijkzone. Als ik de presentaties terughaal in mijn geestesoog, dan heeft de hele ontwikkeling van de Dordwijkzone vergaande consequenties voor juist de sportparken. Is het dan ook niet gerechtvaardigd om dat onderdeel gewoon mee te nemen in de uitvoering van die Dordwijkzone?

De heer Van der Kruijff: Voorzitter, ik ben het er wel mee eens dat je in de uitvoering op elkaar moet afstemmen, of meenemen, zoals je het noemt. Maar volgens mij bedoelen we dan hetzelfde. Ik lees dit amendement als dat dit geld wat je nodig hebt voor de Sportparkenvisie uit de vijftig miljoen gaat halen.

De heer ...: \.../?

De heer ...: Nou ja, dan heb ik het amendement verkeerd begrepen. De suggestie die gewekt werd, is dat er geen budget zou zijn voor een Sportparkenvisie, die we overigens nog niet kennen, en dat we nu geld gaan reserveren op deze manier.

De heer ...: Nee, voorzitter. Wat...

De heer ...: Anders begrijp ik al helemaal niet meer waarom we dit amendement moeten aannemen, als het gaat over reserveringen.

De voorzitter: Mijnheer Van Verk.

De heer Van Verk: Voorzitter, wij willen expliciet benoemen dat de Sportparkenvisie die voor tachtig tot negentig procent moet worden uitgevoerd binnen de Dordwijkzone, daar

liggen de meeste sportvelden, dat dat een integraal onderdeel behoort te zijn. En dus betaald, of mede-bekostigd moet worden, vanuit die vijftig miljoen.

De heer ...: Voorzitter?

De heer Van Verk: Vijftig miljoen voor een park bouwen, vinden we heel veel geld.

De heer Van der Kruijff: Voorzitter? Ik heb gedurende de eerste en de tweede termijn echt helemaal niemand gehoord die zich zorgen maakte... Ja, wel over de sport, maar niet over de vijftig miljoen voor de Dordwijkzone. En nu zal het opeens een probleem zijn? Ik begrijp er werkelijk niets van. Laat in ieder geval helder zijn: het CDA is zeer bereid geld beschikbaar te stellen voor een goede Sportvisie en Sportparkenprogramma, maar niet uit de Eneco-middelen. Misschien stelt het u gerust: wij willen het daar zelfs bovenop doen, maar wel uit een ander putje, ander potje. Sorry, putje kan ook. Op basis van een ander potje, op basis van een goed plan wat we ook eerst willen zien.

De voorzitter: In Dordrecht zitten de centjes zelfs in putjes. Mijnheer Van Verk, ik denk niet dat u het daar helemaal eens over wordt.

De heer Van Verk: Nee, wij komen daar verder niet uit.

De voorzitter: Nee. Dan gaan we door naar de volgende fractie, dat is D66. Mijnheer Polat.

De heer Polat: Dag voorzitter. Ik zal het kort houden. We zijn één van de mede-indieners van het amendement. Dat gaan we dus steunen. En het argument van bepaalde fracties waarbij dus geen businesscase ten grondslag ligt, vinden wij natuurlijk, kun je dat ook doortrekken naar de binnenstadontwikkeling. Dus wat dat betreft, dat is geen argument.

De voorzitter: Dank u zeer. Dan mevrouw Van Benschop. Ja, het is wel duidelijk hoe u erin staat, denk ik.

Mevrouw Van Benschop: Ja, ik wil daar alleen nog even bij toevoegen dat we bewust niet hebben gezegd om hoeveel geld het gaat, omdat we dat inderdaad niet weten. We willen gewoon dat wat de heer Van Verk zegt, dat het integraal meegenomen wordt in die uitvoering. En ik ben helemaal met, nou ben ik zijn achternaam kwijt, ik weet alleen nog zijn voornaam, Van der Kruijff eens dat... Ja, Wim. Nou ben ik het helemaal kwijt, jongens, sorry.

De voorzitter: U bent het eens met mijnheer Van der Kruijff.

Mevrouw Van Benschop: Ik ben het helemaal met mijnheer Van der Kruijff eens dat die Dordwijkzone een groenblauwe zone wordt en dat daar geld voor beschikbaar is gesteld. Maar we hebben hier echt meermaals gezegd, en anders wil ik graag dat iemand dat corrigeert, maar dat het niet in beton gegoten is en dat er nog mogelijkheden zijn om te schuiven uiteindelijk in budget als blijkt dat dat nodig is in de uitvoering. Dus met dien

verstande hebben we dit amendement ingediend en niet om te zeggen: haal maar wat van de Dordwijkzone af.

De heer Van der Kruijff: Voorzitter?

De voorzitter: Mijnheer Van der Kruijff?

De heer Van der Kruijff: Dan toch één interruptie. Het amendement zegt echt dat dit moet gebeuren binnen de gereserveerde middelen. En natuurlijk kun je schuiven, maar nu doe je het op voorhand al zonder dat je weet waar je het over hebt.

Mevrouw Van Benschop: Ja, omdat we inderdaad niet weten waar we het over hebben als het gaat over het geld. We weten alleen dat het erbij hoort als het gaat over de uitvoering van het programma Dordwijkzone. Maar goed, we gaan er niet uitkomen. We weten al hoe het stemmen gaat verlopen. Dus laten we anders gewoon gaan stemmen.

De voorzitter: Nou ja, dat zou ik niet acceptabel vinden, want er zijn nog een paar fracties die het woord willen voeren. Ik kijk even naar de ChristenUnie/SGP? Mijnheer De Looze?

De heer De Looze: Ja, voorzitter, dank u wel. Ik moet eerlijk zeggen dat, wat laatst ook door GroenLinks werd gezegd, is, ik denk echt dat dit de verkeerde plek is om deze discussie te voeren. We hebben het echt altijd over dit dossier. Ik word er ook wel een beetje moe van. En qua proces, ik zou echt zeggen, ja, het is gewoon FC Knudde. Echt in de verlenging nog dit indienen. Ik vind het gewoon niet chic ook om het op deze manier te doen. Sorry.

De voorzitter: Dan ga ik naar de PVV-fractie. Mijnheer Van Leeuwen.

De heer Van Leeuwen: Ja, dank u wel, voorzitter. De PVV sluit zich aan bij de woorden van mevrouw Van Benschop. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u zeer. SP-fractie, mijnheer Portier.

De heer Portier: Ja, voorzitter, de heer De Looze beklaagt zich over iets wat in de verlenging aan de orde kwam. Ja, ik zag laatst een wedstrijd die beslist werd met penalty's na de tweede verlenging, maar goed. Wat ik zo interessant vind... Als je zeg maar het geld van de Eneco, wat uit de Eneco-gelden komt, nu al wil gaan verdelen, want dat is wat het college voorstelt, om het nu al te gaan verdelen. Dan is het heel vreemd om daarin de sport niet mee te nemen. Ik hoor de coalitiepartijen zeggen van ja, maar die Sportparkenvisie, dat komt er nog aan. En we zien dan wel of er geld voor is. Of mijnheer Van der Kruijff zegt van nou, we hebben dat geld gewoon. Hielden ook een warm pleidooi voor de algemene reserves. Dan zou ik zeggen van, houd die Eneco-gelden allemaal in de algemene reserves, wat ons standpunt is. Maar als je het al wil gaan verdelen, dan is het heel gek om daarin iets als sport niet mee te nemen. En wat anders, dan hebben we straks een Sportparkenvisie, met een hele mooie visie is, maar zonder budget.

De heer Merx: Voorzitter?

De voorzitter: Mijnheer Merx?

De heer Merx: Mag ik een vraag stellen aan...

De voorzitter: Ja, gaat uw gang.

De heer Merx: Maar waarom heeft u dan niet aan het begin van dit proces gezegd, wij missen gewoon één belangrijk rad en dat is sport? En ik wil dat u daar een businesscase over indient.

De heer Portier: Nou, voorzitter, wat onze fractie aan het begin heeft gezegd en wat ik nu nog steeds zeg is dat we niet nu al reserveringen moeten gaan doen. Maar ik zeg van, als je al het geld al gaat verdelen, dan ondersteun ik inderdaad dat er ook een deel naar de sport moet gaan.

Mevrouw Stolk: Voorzitter?

De voorzitter: Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Even als antwoord op mijnheer Merx. Er is ons constant voorgehouden dat er een Sportparkenvisie zou komen. En dat is ook het momentum geweest, dat we hebben gezegd van nou, we vinden sport allemaal heel belangrijk en wij hadden echt verwacht, en dat meen ik oprecht, dat het college een klap op de Sportparkenvisie had gegeven. En dat dat integraal meegenomen had geworden met agenda 2030. En vandaar is er niet apart...

De voorzitter: Oké. Maar dit is de termijn van mijnheer Portier.

Mevrouw Stolk: Oh, ook goed.

De voorzitter: Dus als u dan nog iets meegeeft, doe het dan echt heel kort. Mijnheer Portier, had u nog verder in...

De heer Portier: Ik was klaar, voorzitter.

De voorzitter: U was klaar. Dan gaan we naar de VSP-fractie. Het woord is aan u.

Mevrouw Stolk: Ja, voorzitter. Ja, de heer De Looze vindt het niet chic. Nou ja, ik weet niet wat er niet chic aan is. Alles in deze businesscases, dat gaat over het verdienmodel van de stad. Maar sommige dingen, zoals sport, daar moet je gewoon in investeren en dat kost geld. Het belang van sport in de stad is zo belangrijk en als er maar gewacht wordt steeds op een Sportparkenvisie, en wie dat dan ook tegenhoudt binnen dit college, dat weet ik niet, maar anders had dit integraal meegenomen kunnen worden en hadden we daar geld voor kunnen reserveren. Dus wij zijn ook voor het... Wat zei mevrouw Koene nou? We zijn in het jurkje genaaid, of weet ik veel? Laten we het daar dan maar even op houden. En ik weet dat ze heel goed kan naaien met naald en draad.

De voorzitter: Nou, laat ik maar even niks zeggen. De Partij van de Arbeid. Mijnheer Van Verk.

De heer Van Verk: Ja, dank u, voorzitter. Zojuist zagen wij een wethouder die worstelt met een Sportparkenvisie en die eigenlijk min of meer de raad oproept om te amenderen. De oppositie doet dat en de coalitie laat zijn eigen wethouder vallen. Dat is op zich een opmerkelijke constatering. Verder, voorzitter, voordat mijnheer Merx de vraag stelt: waarom is dat niet eerder ingebracht? Laat ik voor mezelf spreken. Bij het zien van de tekeningen van de Dordwijkzone, dat prachtige plan van dat park-XXL, groter als het Central Park in New York, je kan het niet gekker maken, zagen wij heel veel wijzigingen op de sportparken. En wij veronderstelden dus dat die wijzigingen ook integraal onderdeel uitmaakten van dat hele verhaal. En dat daar dat geld ook mede voor bestemd was. Je kan wel fietspaden willen aanleggen op een sportpark en wandelpaden en noem maar op, de prachtige visie die er is, maar er zal ook geld voor moeten zijn. En nu blijkt dus dat die Sportparkenvisie steeds struikelt op de middelen. We willen die middelen nu beschikbaar stellen omdat we veronderstelden dat het in die groenblauwe zone zit en nu zegt de coalitie, ja, maar dat gaan we niet doen. Behalve mijnheer Van der Kruijff, want die is zo reëel dat hij zegt van ja, als er een goed verhaal ligt, dan wil ik wel kijken of er geld voor is. Maar dat is natuurlijk toch een beetje de omgekeerde wereld. Het feit dat er geen visie ligt die wij kennen, wil niet zeggen dat er geen visie is, want die is er klaarblijkelijk wel. En ik heb al eerder gezegd: ook voor de binnenstad ontbreekt een visie en er ontbreekt ook een businesscase aan. Maar dat geldt dan waarschijnlijk niet, dus daar wordt ook nog eens door de coalitie met twee maten gemeten. Ik vind dat een trieste constatering.

De voorzitter: Dank u zeer.

De heer Van der Kruijff: Voorzitter?

De voorzitter: Bij interruptie, de heer Van der Kruijff.

De heer Van der Kruijff: Ik wil even afstand nemen dat de heer Van Verk opeens de hele coalitie over één kam scheert. Ik heb nooit het argument gebruikt van dat er geen businesscases liggen. Ik had andere argumenten om tegen te zijn.

De heer Van Verk: Dat weet ik, mijnheer Van der Kruijff. En daarom heb ik u ook apart benoemd als enige van de coalitie die zegt van: als er een goede Sportparkenvisie ligt, dan wil ik daarnaar kijken en dan wil ik kijken of er extra middelen beschikbaar kunnen worden gesteld. Wij veronderstelden dat dat een integraal onderdeel is van de Dordwijkzone.

De heer Van der Kruijff: Klopt. Maar u sloot af met de zin 'en de coalitie' en daar ben ik onderdeel van en daar neem ik afstand van. Van uw opmerking dan, niet van mijn coalitie.

De heer Merx: Ja, voorzitter?

De voorzitter: Dank u zeer. Voordat het helemaal spannend wordt op het eind van de avond, vlak voor het zomerreces. Mijnheer Merx?

De heer Merx: Ja, nou ja, goed, ik kan het me ook wel voorstellen. Het is natuurlijk ook al laat en we zitten al lang in deze zaal en mijnheer Van Verk heeft dan misschien net even een momentje gehad dat hij niet goed geluisterd heeft. Ook wij hebben gezegd: voor een goede visie moeten we dan op dat moment gaan kijken waar we de middelen vandaan gaan halen. En dat hoeft wat mij betreft, en dat heb ik ook mijnheer Van der Kruijff horen zeggen, niet per se uit die Dordrecht 2030-middelen te komen. Er zijn ook nog andere middelen. Maar... En mijn vraag was, en die heeft mijnheer Van Verk al meteen beantwoord, ja, als dit zo belangrijk is voor het renderend investeren in onze stad naar 2030 toe en naar die stad die sociaaleconomische score beter scoort, ja, waarom hebben we dan met zijn allen niet aan het begin van het proces dit als een expliciet onderdeel genoemd en geëist dat daar een businesscase op komt? Dat was mijn vraag. Maar voor de rest, als er gewoon een goed verhaal komt, dan gaan we met zijn allen kijken, heb ik ook richting mevrouw Stolk gezegd, of en in welke mate en waar we die middelen vandaan kunnen gaan halen.

De voorzitter: Dank. Dat was weer een interruptie op u, mijnheer Van Verk.

De heer Van Verk: Ja, daarom. Ik wil toch nog even wat dat betreft klaarheid scheppen. Als u de tekeningen, de presentaties die we gehad, voor uw geest haalt, dan ziet u dat daar heel veel ingrepen op de sportparken plaatsvinden. Dan is het toch niet zo'n rare veronderstelling dat daar ook de middelen bij horen? Simpel.

De heer ...: Voorzitter?

De voorzitter: Ja?

De heer ...: Ik wil daar toch één opmerking over maken.

De voorzitter: Ja, gaat uw gang.

De heer ...: De heer Van Verk is blijkbaar nogal visueel ingesteld en alleen plaatjes kijkt en dat doe ik ook vaak, maar ik lees ook gewoon de teksten die erbij staat. En als je de teksten leest, gewoon over het voorstel reserveringen waar het gaat over de Dordwijkzone, staat gewoon echt niet in dat de sportparken uit dat geld gereserveerd worden. En als u dan op het verkeerde been gezet wordt, spijt me dat. En ik wil het nog steeds samen met u oplossen op andere manieren. Daar gaat het allemaal niet om. Maar doe niet alsof het niet helder gecommuniceerd is.

De voorzitter: Goed. We gaan naar de fractie van Gewoon Dordt.

Mevrouw Koene: Dank voorzitter. Voorzitter, ik denk dat één van de redenen dat de sportparken, of dat de sport niet in de agenda 2030 zit, omdat er al héél erg lang een Sportparkenvisie is toegezegd. En dat we ook weten, ik bedoel, want... Als oppositie is het echt niet zo dat we gewoon verder in een soort glazen, afgesloten, geluiddichte

omgeving ons bevinden. Dat er dus echt al gewoon geruime tijd een Sportparkenvisie ligt in het college. En jullie willen het daar niet over hebben. Prima. Maar het geluid gaat dat dat best een aardig plan is en dat daar alleen geld bij moet en dat dat dus niet beschikbaar komt vanuit het college. Dus wij vinden dat jammer. Kijk, en de vorige vergadering heb ik mijnheer Schalken geprobeerd uit te dagen om daar een uitspraak over te doen en die heeft dat toen ontkend dat die er was. En nu jukt mijnheer Van der Kruijff dus ook. Want die Sportparkenvisie ligt er gewoon. En het zou in ieder geval stoer zijn om als coalitie dat toe te geven.

De voorzitter: Ja, maar even voor alle duidelijkheid. De coalitie kan dat helemaal niet weten of gaat daar helemaal niet over, zeg ik dan maar even, want wat in het college ligt, dat weet niemand in de raad.

Mevrouw Koene: Voorzitter, luister...

De voorzitter: Nee, maar even voor de duidelijkheid, het ligt pas in het college als het er ligt. En het ligt er niet. Dus dat kan ik ook gewoon zeggen.

Mevrouw Koene: Ja...

De voorzitter: Ja, maar dit zijn... Wat hier nu ter berde wordt gebracht, klopt gewoon niet, dus dat kan ik gewoon bevestigen, dat dat niet zo is.

Mevrouw Koene: Nee, nou ja, goed, dan ligt het misschien niet bij het college, maar het is wel bekend bij de coalitiepartijen. De inhoud ook, want er zijn al diverse overleggen over gevoerd.

De voorzitter: Oké, maar in elk geval niet in het college, want dan zou ik het weten. Daar zit ik namelijk ook in. Anderen nog? Zo niet, dan gaan we naar Fractie Jager. Mevrouw Jager.

Mevrouw Jager: Voorzitter, ik kan heel kort zijn. Ik sluit me aan bij wat mevrouw Van Benschop hierover gezegd heeft.

De voorzitter: Dank u zeer, dat was kort. Dan hebben we daarmee de laatste termijn van de raad gehad, op dit punt. Ik kijk even naar het college. Ik heb wethouder Burggraaf hier naast me zitten, die namens het college reageert. Dat heeft ook te maken met het feit dat dit toch ook de... Het proces wat tot nu toe doorlopen is en het geheel van de keuzes die gemaakt zijn, betreft. Dus vandaar dat wethouder Burggraaf hier zit. Gaat uw gang.

De heer Burggraaf: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja. Ik was mijn eerste termijn net begonnen met terugkijkend dat we een goed proces met elkaar doorlopen hebben de afgelopen anderhalf jaar. Waarin we met elkaar in eind van het jaar, eind vorig jaar, zeven programma's hebben vastgesteld. Want zo is dit hele proces ingestoken. Zorg dat we elke keer stap voor stap scherpte brengen in de keuzes die we maken voor de langetermijninvestering 2030. En daar is in oktober 2020, heeft u over zeven

programma's aangegeven van nou, ga daar nou businesscases uitwerken waar we een besluit over kunnen nemen. Nou, die businesscases zitten er nu bij. Eén van die programma's was de Dordwijkzone en daarin heeft u toen vastgesteld dat het een uitwerking moest krijgen als een groenblauw-parkvoorziening die goed aansluit bij de lucht-geluidskwaliteitsprioriteringskader. Vanuit de investering. Die een groene leefomgeving geeft waar geluidsreductiemaatregelen in zitten en er een betere bereikbaarheid ontstaat voor de sportparken in dat gebied. Maar ook überhaupt een betere bereikbaarheid in dat gebied. Vervolgens zit er bij de Dordwijkzone een businesscase, die vrij gespecificeerd is uitgewerkt, waarin die kosten-baten worden weergegeven. Dat is Tabel 3.1 en daar ziet u dat er geld is gereserveerd voor de openbare ruimte, tien miljoen, voor infrastructuur, veertig miljoen, en dan nog vijf miljoen overig, of acht miljoen overig. En binnen die infrastructurele investeringen zitten voor vier miljoen voor sportvoorzieningen. En dan moet u ook denken aan de bereikbaarheid et cetera. Dat is hetgeen wat nu voorligt. En als u dan nu een amendement neerlegt waarin u vraagt om binnen diezelfde middelen ook nog eens een keer een andere sportparkeninvesteringen te doen, ja, dan gaat dat ten koste van hetgeen u in die businesscase nu heeft gezegd van nou, dat is een goede kosten-batenanalyse en dat is een goed programma om aan die doelstellingen te voldoen. En daarmee ontraden wij het amendement dat nu voorligt.

De voorzitter: Dank. Volgens mij hebben we daarmee dan ook de laatste termijn van het college gehad en kunnen we overgaan tot de stemmingen. Is iedereen het daarmee eens? Dan gaan we de amendementen in stemming brengen.

Mevrouw Stolk: Voorzitter?

De voorzitter: Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Even een hele rare vraag misschien, maar waarvoor zit wethouder Stam hier niet?

De voorzitter: Dat heb ik net toegelicht. Voordat de heer Burggraaf het woord nam. Dit betreft namelijk het geheel van de keuzes en proces tot nu toe, hoe we tot die zeven keuzes zijn gekomen. Dat heeft de wethouder Burggraaf net uiteen gezet en dat valt in zijn portefeuille. Het gaat over het proces en over de keuzes die tot nu toe zijn gemaakt. Bovendien spreekt de wethouder die hier zit ook gewoon namens het college en het is net afgestemd in het college. We gingen over tot de stemming. We gaan eerst stemmen op de amendementen. Amendement A6 is het amendement van D66, dat gaat over verduurzamen en het tegengaan van energiearmoede. We kijken even of er op dat amendement stemverklaringen zijn. Iemand stemverklaringen op A6? Ja, de heer van... De heer De Looze, gaat uw gang.

De heer De Looze: Ja, voorzitter, we zijn tegen dit amendement, maar wel voor duurzaamheid en wij verwachten hier ook veel Rijksmiddelen en andere middelen om dit te verwezenlijken.

De voorzitter: Dank u zeer. Andere stemverklaringen?

Mevrouw Nijhof: Voorzitter? Mevrouw Nijhof.

De voorzitter: Ja, sorry, mevrouw Nijhof.

Mevrouw Nijhof: Wij sluiten ons aan bij de stemverklaring van de ChristenUnie/SGP.

De voorzitter: Dank u wel. Andere stemverklaringen?

Mevrouw Van Benschop: Voorzitter?

De voorzitter: Ja, mevrouw Van Benschop.

Mevrouw Van Benschop: Ondanks dat wij vinden dat er eigenlijk meer geld zou moeten naar die reserve zonne-energie, daar slaat ons eigen amendement op, vinden we ook dat het verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed erg belangrijk is, dus we zullen niet instemmen met het amendement.

De voorzitter: Dank u. Andere stemverklaringen nog? Zo niet, dan gaan we stemmen op amendement A6. Bent u voor? Groen. Bent u tegen? Rood. Voor is de fractie van D66, wie zit er nou helemaal achterin? O ja, en de fractie VSP. Ja, ik zie helemaal achterin ook nog een groene kaart, maar dat... U hoort natuurlijk bij elkaar. D66 en VSP, de overige fracties tegen. Zes stemmen voor en 32 stemmen tegen. Daarmee is amendement A6 verworpen. Dan gaan we naar amendement A7, binnenstadsontwikkeling verdient een beter plan. Ook ingediend door D66. Zijn er nog stemverklaringen?

De heer De Looze: Voorzitter?

De voorzitter: Mijnheer De Looze.

De heer De Looze: Ja, wij zijn het er in het proces als aangegeven mee eens dat er op veel onderdelen nog aanscherpingen komen en plannen naar onze kant. Maar daar hebben we het over gehad. Maar wij zijn wel tegen dit amendement.

De voorzitter: Dank u zeer. Anderen nog?

De heer Van Verk: Voorzitter?

De voorzitter: Ja, mijnheer Van Verk.

De heer Van Verk: PvdA zal voor dit amendement stemmen, want we hebben geconstateerd dat er geen businesscase ligt en ook geen visie en we hebben begrepen dat dat een reden is om niet voor te zijn.

De voorzitter: Dank u zeer. Andere stemverklaringen? Zo niet, dan gaan we stemmen op A7. Voor is groen, tegen is rood. Voor is D66, VSP, GroenLinks en de Partij van de Arbeid. En tegen en de overige fracties. En de SP, excuus. SP is ook voor. Dertien stemmen voor... Nee, dat zou wel heel veel zijn. Dan zijn we in de gemeenteraad van

Amsterdam. Ja. Dertien stemmen voor en 25 stemmen tegen. Daarmee is amendement A7 verworpen. We hebben geen 45 zetels. Dan gaan wij naar het amendement A8, van GroenLinks. Dat heet 'Meer investeren in duurzaamheid'. Zijn er nog stemverklaringen? Niemand? Dan gaan we stemmen. Groen is voor, rood is tegen. Voor zijn de fracties D66, VSP, uiteraard GroenLinks, de SP is voor en de Partij van de Arbeid. De overige fracties tegen. Weer dezelfde verhouding: dertien stemmen voor en 25 tegen en daarmee is amendement A8 verworpen. Dan gaan we naar amendement A9, van Gewoon Dordt. Het amendement heet 'Waar(van) kinderen leren', over het Dordtse Leerprogramma. Ik kijk even of er stemverklaringen zijn op A9. Zo niet, dan gaan we stemmen. Voor het amendement is groen, tegen het amendement is rood. Fractie Gewoon Dordt is voor, de overige fracties... En de Fractie Jager ook, excuus. En de overige fracties zijn tegen. Betekent drie stemmen voor en 35 tegen. Daarmee is amendement A9 verworpen. Dan gaan we naar amendement A10. Sport in Dordt, ingediend door de SP-fractie, GroenLinks, Gewoon Dordt, PVV, VSP, Partij van de Arbeid, D66 en Fractie Jager. Stemverklaringen? Niet nodig, wel nodig?

Mevrouw Nijhof: Voorzitter?

De voorzitter: Ja, mevrouw Nijhof, gaat uw gang.

Mevrouw Nijhof: Wij vinden het niet nodig dat dit amendement wordt ingediend. Wij vinden het ook onzorgvuldig dat het op dit moment wordt ingediend. Wij gaan er als Beter voor Dordt vanuit, dat als straks de Sportparkenvisie wordt vastgesteld, dat daar gewoon de middelen voor zijn. Dus bij dezen. En wij vinden het heel jammer, we vinden het heel jammer, dat de oppositie in dit geval dit op het allerlaatste moment doet, dus eigenlijk het zorgvuldig gevoerde proces zoals wethouder Burggraaf dit ook zei, eigenlijk nu volledig teniet doet.

De voorzitter: Dank. Anderen nog? Dan gaan we stemmen. Groen is voor A10, rood is tegen. Voor zijn de fracties D66, VSP, SP, GroenLinks, PVV, Gewoon Dordt, Partij van de Arbeid en Jager. Volgens mij hebben we dan iedereen gehad. En de overige fracties zijn tegen. Ja, en twintig tegen. Achttien stemmen voor en twintig stemmen tegen. En daarmee is amendement A10 verworpen. Dan komen we bij het voorstel agenda Dordrecht 2030 zelf. Zijn er nog stemverklaringen ten aanzien van het voorstel. Mevrouw Koene, gaat uw gang.

Mevrouw Koene: Voorzitter, dank. Wij zullen voor stemmen, maar nou, we willen wel laten weten dat het onderdeel 'Een glansrijke toekomst vier tot twaalf', dat ik in ieder geval op dat onderdeel dan toch wel tegen stem. Dat kan weliswaar niet in één voorstel. Maar nou ja, goed, dat wil ik wel genoteerd hebben.

De voorzitter: Dank. Andere stemverklaringen?

Mevrouw Van Benschop: Voorzitter?

De voorzitter: Mevrouw Van Benschop, gaat uw gang.

Mevrouw Van Benschop: Ja, aangezien het amendement 'Meer investeren in duurzaamheid' niet is aangenomen en daarmee voor ons in ieder geval een belangrijk onderdeel is deze uitwerking van de agenda 2030 mist, zullen wij tegen dit voorstel stemmen.

De voorzitter: Dank u wel. Anderen? Mijnheer Polat.

De heer Polat: Ja, voorzitter, twee amendementen van D66 zijn niet aangenomen. Dat is... Maar vooral het onderdeel duurzaamheid, dat vind ik wel belangrijk. En ook het amendement van sport, dat is ook niet aangenomen. Dus wij gaan tegen stemmen.

De voorzitter: Dank u wel. Anderen? Geen stemverklaringen? Dan gaan we stemmen. Voor het voorstel is groen, tegen het voorstel is rood. Tegen zijn de fracties D66, SP, GroenLinks en Jager. En de overige fracties... En de VSP-fractie, excuus, en de overige fracties zijn voor. Twaalf tegen, 23 voor. En daarmee is het voorstel aangenomen. Dan hebben we nog een tweetal moties liggen. Als eerste motie M11, van de Dordtse VVD, Gewoon Dordt, VSP en Beter voor Dordt. De motie 'Alle kinderen tellen mee', motie M11. En de heer Soy heeft aangegeven bij de stemming over de moties, vanwege zijn persoonlijke betrokkenheid bij het thema wat daarmee gepaard gaat, de zaal te verlaten en niet mee te stemmen. Motie M11, 'Alle kinderen tellen mee', zijn daar stemverklaringen? Dat is niet het geval. Dan gaan we stemmen op de motie. Voor is groen, rood is tegen. Motie M11. Tegen ga ik nu tellen, want dat lijkt overzichtelijker. Tegen is de ChristenUnie/SGP-fractie, de Partij van de Arbeid-fractie, de CDA-fractie en de overige fracties zijn voor. Tien tegen en 34... Ja, 27 voor en tien tegen. En daarmee is de motie M11 aangenomen. Ja? 27 voor, tien tegen, motie M11 aangenomen. Dan gaan we naar motie M12, door dezelfde partijen ingediend. Gaat over de verrekening van de Rijksbijdragen reserve Dordtse Leerprogramma. Zijn er nog stemverklaringen?

Mevrouw Van Benschop: Ja, voorzitter?

De voorzitter: Ja, gaat uw gang, mevrouw Van Benschop.

Mevrouw Van Benschop: Met het aannemen van de vorige motie, zullen wij tegen deze motie stemmen. Omdat het hierbij gaat om het in mindering brengen, terwijl we eigenlijk al meer vragen van hetzelfde budget, omdat we meer leerlingen willen helpen.

De voorzitter: Dank u zeer. Mijnheer Van der Kruijff?

De heer Van der Kruijff: Voorzitter, ik had het eigenlijk al gezegd, maar voor de duidelijkheid. Ik heb precies dezelfde stemverklaring als mevrouw Van Benschop. We zijn het eens, dit keer.

De voorzitter: Dat vermoeden had ik al, inderdaad. Anderen nog?

De heer Polat: Voorzitter?

De voorzitter: Mijnheer Polat.

De heer Polat: Wij sluiten ons aan bij GroenLinks en CDA.

De voorzitter: U sluit zich daarbij aan, dank u zeer. Anderen nog?

De heer Portier: Voorzitter?

De voorzitter: Ja, mijnheer Portier.

De heer Portier: Ja, voorzitter, ik vind onderwijs heel belangrijk. Maar het is wel iets dat inderdaad voornamelijk vanuit het Rijk gefinancierd moet worden. De grote problemen die er op veel scholen zijn, hebben naar mijn idee niet in de eerste plaats met geld te maken. Er zijn tientallen miljarden extra naar het onderwijs gegaan, de afgelopen jaren. Wat heel vaak in schoolbesturen, gebouwen, extra workshops, enzovoorts, enzovoorts... Het is in ieder geval niet terechtgekomen bij betere lessen en kleinere klassen et cetera. Dat moet aangepakt worden. Dus wat ons betreft is 27,4 miljoen ter beschikking stellen gewoon genoeg.

De voorzitter: Dank u. Andere stemverklaringen?

De heer De Looze: Voorzitter? Voorzitter?

De voorzitter: Ja, mijnheer De Looze.

De heer De Looze: Ja, daar sluiten wij ons bij aan.

De voorzitter: Dank u zeer. Anderen nog? Nee, dan gaan we stemmen op motie M12. Voor is groen, rood is tegen. Tegen zijn de fracties D66, CDA, GroenLinks, Partij van de Arbeid en de overige fracties zijn voor. Veertien tegen en 23 voor. Daarmee is motie M12 aangenomen. Dan hebben we daarmee agendapunt 34 gehad. Het is vijf minuten voor half twaalf. Mijn suggestie is tegen dit tijdstip dat het beter is om morgen door te gaan. En ik zie daar veel instemming op. Ja? Dan doen we de andere agendapunten namelijk ook recht. Dan zie ik u morgenavond allemaal om acht uur en dan schors ik de vergadering.

De heer ...: Voorzitter?